NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

Výročná správa 1998

Obsah

Úvodné slovo 4

A. Vonkajšie ekonomické prostredie 8

1. Svetová ekonomika 9
2. Ekonomický vývoj v transformujúcich sa krajinách strednej Európy 13

B. Správa o menovom vývoji v SR v roku 1998 16

1. Vývoj ekonomiky 17
   - 1.1. Vývoj cien 17
   - 1.2. Vývoj hrubého domáceho produktu 22
2. Platobná bilancia 35
   - 2.1. Bežný účet 35
   - 2.2. Kapitálový a finančný účet 38
   - 2.3. Vývoj devízových rezerv 39
   - 2.4. Zahraničná zadlženosť a zahraničná dlhová služba NBS a vlády SR 41
   - 2.5. Devízovopovoľovacia činnosť NBS 42
3. Verejný sektor 45
4. Menová politika a menový vývoj 48
   - 4.1. Hodnotenie menového vývoja 49
   - 4.2. Štruktúra peňažnej zásoby 52
   - 4.3. Vývoj úverových aktivít 54
   - 4.4. Vývoj úrokových mier 55
   - 4.5. Realizácia menovej politiky 56
   - 4.6. Nástroje menovej politiky 59
   - 4.7. Menový kalendár 61
5. Finančné trhy 63
   - 5.1. Peňažný trh 63
   - 5.2. Kapitálový trh 67
   - 5.3. Devízový trh 69

C. Bankový dohľad v roku 1998 73

1. Rozvoj bankového sektora 74
2. Charakteristika bankového sektora 74
3. Hodnotenie obozretného podnikania bánk 75
   - 3.1. Kapitálová primeranosť 76
   - 3.2. Úverová angažovanosť 77
   - 3.3. Likvidita 77
   - 3.4. Nezabezpečené devízové pozície 77
   - 3.5. Klasifikácia pohľadávok 77

D. Emisná činnosť NBS a peňažný obeh 79
1. Emisia slovenských peňazí 80
1.1. Hotovostný peňažný obeh 80
1.2. Stav bankoviek a mincí v obehu a ich podiel na celkovom obežive 82
1.3. Vzťah obeživa a vybraných makroekonomických veličín 84
2. Falzifikáty peňazí zadržané na území Slovenskej republiky 86
2.1. Falzifikáty slovenských korún 86
2.2. Falzifikáty valút 86
2.3. Expertízy poškodených slovenských platidiel 89

E. Zahraničné aktivity 90
1. Spolupráca NBS s Európskou úniou 91
2. Spolupráca NBS s medzinárodnými inštitúciami 92

F. Audítorská správa 96

G. Prílohy 110

Úvodné slovo

Realizácia menovej politiky Národnej banky Slovenska sa v roku 1998 uskutočňovala v podmienkach ekonomického vývoja predchádzajúcich rokov, pre ktoré bolo charakteristické prehlbovanie existujúcich vnútorných i vonkajších nerovnováh.

Menová politika Národnej banky Slovenska bola zameraná na návrat ekonomiky do rovnovážneho stavu a obnovenie očakávaných dlhodobejších rastových tendencií tak, aby aktivácia bola vyvolaná a pokrytá domácimi zdrojmi pred zahraničnými. Riešenie existujúcich nerovnováh predstavovalo nevyhnutnú podmienku plnenia hlavného cieľa, udržania stability meny.

Externé ekonomické a finančné prostredie výrazne ovplyvňovalo podmienky rozvoja slovenskej ekonomiky. Svetovú ekonomiku charakterizoval nerovnomerný vývoj. Celkovo došlo vo svetovom hospodárstve k poklesu dynamiky rastu. Napriek tomu, že ázijské krajiny prijali opatrenia na ekonomickú stabilizáciu, ich základné ekonomické indikátory sa nezlepšili. Najvýraznejšie finančné turbulencie boli zaznamenané v letných mesiacoch v Rusku a odvtedy až do konca roka spolu s pokračovaním problémov v Ázii ovplyvňovali väčšinu krajín svetového hospodárstva. V septembri bolo zrejmé, že vývoj v Rusku, ázijských krajinách a následne v Latinskej Amerike ovplyvní nielen rozvíjajúce sa, ale aj trhovo rozvinuté krajiny, čo sa neskôr potvrdilo.

Pomalý proces transformácie slovenskej ekonomiky, predovšetkým v oblasti reštrukturalizácie zdrojotvorných odvetví, mal svoj podiel na spomalení výkonnosti domácej ekonomiky, ktorá bola svojou medziročnou dynamikou rastu 4,4 % najnižšia od roku 1994. Nevyhovujúca zostala štruktúra domáceho dopytu, ktorý bol popri zahraničnom dopyte hlavnou dynamizujúcou zložkou hrubého domáceho produktu. Dynamika domáceho dopytu bola podporovaná rastom konečnej spotreby domácností a rozvojovými zámermi verejného sektora v oblasti investičných aktivít tak priamo, ako aj nepriamo prostredníctvom poskytovania vládnych garancií na úvery.

Od roku 1993 zaznamenal fiškálny deficit vlády, tak v absolútnom vyjadrení, ako aj svojou dynamikou rastu najvyššie hodnoty. Expanzívna fiškálna politika absorbovala väčšiu časť limitovaných domácich zdrojov, čím pôsobila konkurenčne a obmedzujúco voči ekonomickým aktivitám podnikateľských subjektov. Zdroje generované na domácom trhu neboli ani v roku 1998 vzhľadom na rastúce investičné a spotrebné požiadavky dostatočné, čím vo väčšej miere dochádzalo k využívaniu zahraničných prostriedkov. Pretrvávanie a prehlbovanie negatívnych tendencií, predovšetkým v oblasti deficitného hospodárenia verejného sektora a schodku na bežnom účte platobnej bilancie, pri absencii systémových opatrení v rámci hospodárskej politiky, viedli k prehodnoteniu ratingu SR a k posunu SR do neinvestičného stupňa v rámci hodnotenia bonity krajiny medzinárodnými ratingovými agentúrami. V priebehu roka 1998 došlo tak k sťaženiu prístupu podnikov k zahraničným zdrojom financovania v podobe ich zdraženia a skrátenia lehoty poskytovaných úverov.

Aj napriek zintenzívneniu zahraničného zadlžovania sa ekonomiky SR, vyjadreného v zdvojnásobení čistej zahraničnej zadlženosti jej nárastom o 2,3 mld. USD, došlo po prvýkrát k situácii, keď kapitálový a finančný účet nepokrývali deficit bežného účtu platobnej bilancie v plnej výške a bol kombinovaný s poklesom devízových rezerv NBS, ktoré ku koncu roka 1998 pokrývali 2,3-násobok priemerného mesačného dovozu tovarov a služieb do SR. Prílev zahraničného kapitálu nebol vzhľadom na vysoký deficit bežného účtu platobnej bilancie dostatočný. Okrem vplyvu domácich faktorov na nedostatočný prílev zahraničného kapitálu vplývalo významnou mierou aj externé prostredie, predovšetkým ruská finančná kríza.

Vysoký deficit zahraničnoobchodnej bilancie bol v roku 1998 ovplyvnený pokračujúcou nevyhovujúcou štruktúrou exportu, keď zvýšenie jeho medziročnej dynamiky bolo eliminované rastom importov. Medzi ďalšie vplyvy možno zaradiť aj pokračovanie pomalého hospodárskeho rastu, resp. pokles v krajinách našich najväčších obchodných partnerov, čo obmedzilo schopnosť realizácie slovenskej produkcie na zahraničných trhoch.

Výsledkom vplyvu uvedených skutočností bolo umocnenie devalvačných očakávaní domácich subjektov, ktoré kulminovali pred parlamentnými voľbami v septembri 1998 a prejavovali sa konvertovaním korunových aktív na devízové, nákupmi tovarov dlhodobej spotreby, predčasným uhrádzaním platieb za dovozy a odkladaním inkás z vývozu. Devalvačné očakávania pretrvávali aj po voľbách i napriek tomu, že sa NBS svojimi intervenciami na peňažnom a devízovom trhu v hodnote takmer 1 mld. USD, snažila podporiť existujúci režim fixného výmenného kurzu použitím svojich oficiálnych rezerv. Banková rada NBS rozhodla 1. októbra 1998 o zrušení režimu fixného nominálneho výmenného kurzu voči dvojzložkovému košu mien pri uplatňovaní fluktuačného pásma a jeho nahradení režimom plávajúceho výmenného kurzu. Národná banka Slovenska zároveň oznámila, že kurz slovenskej koruny bude určovaný ponukou a dopytom na medzibankovom devízovom trhu so zameraním intervencií NBS iba na zmiernenie volatility výmenného kurzu.

V priebehu celého roka 1998 sa výmenný kurz Sk (vo forme pôvodnej košovej jednotky) znehodnotil približne o 10 %. Aj napriek uvedenému vývoju výmenného kurzu a zavedeniu plávajúceho režimu nedošlo k zrýchleniu koncoročnej miery inflácie v porovnaní s rokom 1997. Miera znehodnotenia slovenskej koruny bola miernejšia než sa očakávalo. Pôvodné ciele NBS v oblasti vnútornej stability meny boli splnené, keď ročná miera inflácie dosiahla úroveň 5,6 %. Priaznivý vývoj spotrebiteľských cien bol pozitívne ovplyvnený zrušením dovoznej prirážky, absenciou deregulácií štátom regulovaných cien tovarov a služieb a rovnako celosvetovým trendom poklesu cien.

V priebehu roka 1998 pokračovala liberalizácia na finančnom a kapitálovom účte platobnej bilancie. S účinnosťou od 1. apríla 1998 došlo k zrušeniu ponukovej povinnosti podnikateľských subjektov za účelom možnosti lepšieho zabezpečenia sa voči kurzovým rizikám, ako aj k zrušeniu limitu na nákup devízových prostriedkov obyvateľstvom. Liberalizácia v oblasti emitovania a obchodovania so zahraničnými cennými papiermi nemala výrazný vplyv na ekonomický vývoj v SR, predpokladá sa však, že v ďalšom období môže mať priaznivý vplyv na oživenie slovenského kapitálového trhu.

V slovenskom bankovom sektore pôsobilo k ultimu roka 27 bankových subjektov, z toho 25 bánk, 2 pobočky zahraničných bánk a deväť zastúpení zahraničných bánk. Povolenie pôsobiť ako banka s vykonávaním hypotekárnych obchodov mali štyri banky.

Upísané základné imanie bankového sektora SR vrátane trvalo poskytnutých prostriedkov pobočiek zahraničných bánk (bez NBS) vzrástlo v priebehu roka o 2 598,8 mil. Sk na hodnotu 34 624,6 mil. Sk. Podiel zahraničných investorov na celkovom upísanom základnom imaní bánk a trvale poskytnutých prostriedkoch pobočiek zahraničných bánk sa pohyboval v rozpätí 35,5 % až 39,2 %.

Bankový sektor vykázal k ultimu roka zisk z bežného obdobia vo výške 350,9 mil. Sk. Bilančná suma bánk pôsobiacich na slovenskom peňažnom trhu vzrástla v priebehu roka o 3 %. Podiel bilančnej sumy transformujúcich sa bánk na celkovom objeme bilančnej sumy bankového sektora má

klesajúcu tendenciu a súvisí hlavne s odsúvaním a neriešením procesu reštrukturalizácie bankového sektora. Zhoršená finančná situácia podnikateľských subjektov ovplyvnila rast nesplácaných úverov s negatívnym dopadom na kvalitu úverových portfólií bánk. Vzrástli klasifikované aktíva a vo viacerých bankách začala zaostávať aj tvorba rezerv a opravných položiek.

Napriek prehlbovaniu vnútornej a vonkajšej nerovnováhy bola v roku 1998 menová politika NBS stabilizačným faktorom nielen v oblasti cenového vývoja, ale vyrovnávala aj existujúce makroekonomické deformácie. Cieľom menovej politiky NBS bola aj stabilizácia peňažného trhu. Tento cieľ však bol v priebehu roka narušovaný výpožičnými aktivitami vlády SR a čiastočne aj devalvačnými očakávaniami verejnosti a snahou NBS tieto očakávania eliminovať. Skutočnosť ukázala, že podmienkou stabilizácie ekonomických podmienok a odstránenia nerovnováh je riešenie koordinácie makroekonomických politík, ako aj urýchlená reštrukturalizácia bánk a mikrosféry. Makroekonomický vývoj v roku 1998 ukázal, že dlhodobé neriešenie týchto problémov vedie k deformácii ekonomických procesov a správania sa ich účastníkov.

Máj 1999

Vladimír Masár
guvernér

Členovia Bankovej rady NBS

zľava:
Ján Mathes, vrchný riaditeľ peňažného úseku
Jozef Mudrík, viceguvernér
Vladimír Masár, guvernér
Marián Jusko, viceguvernér
Elena Kohútiková, vrchná riaditeľka menového úseku
Jozef Magula, riaditeľ odboru súhrnných vzťahov

A. VONKAJŠIE EKONOMICKÉ PROSTREDIE

1. SVETOVÁ EKONOMIKA

Globálne trendy vývoja outputu a cien

Prognózy vývoja svetovej ekonomiky signalizovali na rok 1998 spomalenie tempa rastu globálneho outputu a výrazné spomalenie rastu svetového obchodu pri zachovaní tendencie iba mierneho rastu cien. Tieto očakávania vychádzali z predpokladu pokračujúceho divergentného vývoja v hlavných regiónoch svetovej ekonomiky a naďalej klesajúceho trendu cien na svetových komoditných trhoch. Obe uvažované tendencie sa presadili s väčšou než očakávanou intenzitou.

Rast svetového outputu v roku 1998 dosiahol 2,5 % (v roku 1997 4,2 %) a rast svetového obchodu 3,3 % (v roku 1997 9,9 %). Vzhľadom na pokles dolárových cien ropy (v celoročnom priemere o 32,1 %) a ostatných komodít (o 14,8 %), ako aj cien viacerých položiek finálnej produkcie, hodnota svetového obchodu za rok 1998 mierne poklesla.

Pokračujúca divergencia vo vývojových trendoch svetovej ekonomiky bola najmä výsledkom regionálnych efektov finančných kríz, ktoré vypukli v roku 1997 v krajinách juhovýchodnej Ázie a v roku 1998 sa preliali do ďalších ekonomík zo skupiny tzv. nových trhov (Rusko, Brazília).

Vyspelé priemyselné krajiny (najmä USA a západná Európa) dosiahli v roku 1998 relatívne vysoké tempá hospodárskeho rastu, tempo rastu sa však v priebehu roka spomaľovalo. V Japonsku bola zaznamenaná recesia. Oživovanie ekonomickej aktivity v krajinách nových trhov (juhovýchodná Ázia, Latinská Amerika) bolo nanovo utlmené nepriaznivými dopadmi finančnej krízy v Rusku a devalváciou rubľa z augusta 1998 na dôveru investorov. K masívnemu odlevu kapitálu došlo najmä z Brazílie, ktorá sa ku koncu roka ocitla na pokraji finančnej krízy.

K spomaleniu tempa hospodárskeho rastu došlo aj vo väčšine transformujúcich sa krajín strednej a východnej Európy. Okrem ruskej finančnej krízy, ktorá aj v týchto krajinách zapôsobila ako faktor odlevu alebo výrazného spomalenia prílevu zahraničných investícií, sa na znížení rastovej dynamiky v regióne krajín strednej a východnej Európy podieľali aj mikroekonomické problémy súvisiace s nedoriešenými štrukturálnymi reformami v podnikovej i bankovej sfére.

Vývoj v hlavných centrách svetovej ekonomiky: USA, Japonsko, Európska únia

Ekonomika USA si aj v roku 1998 udržala najrýchlejšie tempo rastu spomedzi hlavných priemyselne vyspelých krajín. Vysoké tempo rastu HDP sa však v priebehu roka spomaľovalo a celoročne dosiahlo 3,5 %. Na spomaľovanie tempa rastu pôsobil rastúci deficit bežného účtu, zapríčinený najmä prepadom ázijských trhov a vysokou úrovňou výmenného kurzu dolára. Domáci finálny dopyt sa udržiaval na vysokej úrovni, ekonomika fungovala na hranici potenciálneho outputu a miera nezamestnanosti poklesla na 4,5 %, čo vyvolávalo tlak na rast miezd. Rast cien však bol veľmi mierny a ročná miera inflácie dosiahla 1,6 %.

Ekonomický vývoj Japonska v 90. rokoch je poznamenaný neúčinnosťou hospodársko-politických postupov pri riešení dlhodobých štrukturálnych problémov, krízou bankového systému a bezprostrednými dopadmi ázijskej finančnej krízy na pozície Japonska i celého východoázijského regiónu v globálnych štruktúrach svetovej ekonomiky. Japonská ekonomika sa v roku 1998 dostala do recesie, charakterizovanej poklesom HDP o 2,6 %, zvýšením miery nezamestnanosti na 4,1 % a iba veľmi miernym medziročným prírastkom spotrebiteľských cien o 0,6 %. Na hospodársky pokles pôsobilo výrazné utlmenie domáceho agregátneho dopytu, ako aj zníženie exportných

výkonov v dôsledku kolapsu dopytu na hlavných východoázijských trhoch.

Aj v krajinách EÚ sa dynamika hospodárskeho rastu v priebehu roka spomaľovala. Domáci dopyt sa však udržiaval na vysokej úrovni a kontrakčné účinky ázijskej krízy na západoeurópsky export boli do značnej miery eliminované priaznivým vývojom výmenných relácií, nízkymi dlhodobými úrokovými mierami, ale aj pokračujúcou priaznivou dynamikou rastu na viacerých neázijských trhoch. Tempo rastu HDP za celú EÚ sa v roku 1998 udržalo na vzostupnej línii a dosiahlo 2,8 % pri ročnej miere inflácie 1,4 %. Pretrvávajúcim problémom je situácia na trhu práce. Dlhodobo vysoká miera nezamestnanosti, v roku 1998 na úrovni 10,2 %, bola podmienená najmä vysokým podielom štrukturálnej nezamestnanosti.

Vyššie tempo rastu než celá EÚ zaznamenal región krajín vznikajúcej eurozóny. HDP tu vzrástol o 3 % (v roku 1997 o 2,5 %), pri spomalení rastu spotrebiteľských cien (merané harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien - HICP) na 1,1 % (v roku 1997 1,6 %). Aj tu bol hlavným motorom rastu outputu vysoký domáci dopyt, ktorý dostatočne nahradzoval znížený výkon čistého exportu, spôsobený neistými podmienkami vonkajšieho ekonomického prostredia. Podiel prebytku obchodnej bilancie na HDP eurozóny za rok 1998 dosiahol 1,4 %, čo je mierne zhoršenie oproti roku 1997 (1,6 %). Miera nezamestnanosti v eurozóne, napriek jej medziročnému zníženiu o 0,8 percentuálneho bodu, zostala nad dvojcifernou hranicou a dosiahla 10,9 %.

Konjunktúrna situácia jednotlivých krajín EÚ sa vyznačovala značnými rozdielmi. Do vzostupnej fázy cyklu, charakterizovanej miernym medziročným zrýchlením tempa rastu HDP sa dostali ekonomiky Nemecka (2,7 %), Francúzska (3,1 %) a Talianska (1,5 %). Vo Veľkej Británii, ktorá cyklický vrchol dosiahla v roku 1997, sa rast HDP spomalil (2,7 %), a to najmä v dôsledku účinkov pretrvávajúceho silného výmenného kurzu libry na pokles čistého exportu, ale aj oslabenia domáceho dopytu po sprísnení menovej a finančnej politiky. Ročná miera inflácie (HICP) klesla na 0,2 % v Nemecku, na 0,3 % vo Francúzsku, v Taliansku dosiahla 1,7 % a vo Veľkej Británii 1,5 %. Vo väčšine menších ekonomík EÚ bolo dosiahnuté tempo rastu HDP vyššie - najrýchlejšie tempo rastu v Európe si udržalo Írsko (9,1 %), výrazný rast zaznamenalo Fínsko (5,0 %), ale aj Holandsko, Španielsko (obe 4,0 %) a Portugalsko (3,8 %). Miera inflácie aj v týchto ekonomikách mala nízke hodnoty (v Španielsku a vo Fínsku vďaka mzdovej regulácii), potenciálne inflačné riziko vytváral rýchly rast v Írsku, Portugalsku a Holandsku.

Menové podmienky a fiškálna politika

Na pokles dynamiky rastu outputu a inflácie reagovali centrálne banky znižovaním základných úrokových sadzieb, ktoré sa koncentrovalo prevažne do posledného štvrťroka 1998. V krajinách eurozóny sa uvoľňovanie menovej politiky spájalo aj s finálnou fázou konvergenčného procesu, a preto bolo najzreteľnejšie v krajinách s vysokými úrokovými sadzbami (Írsko, Portugalsko, Španielsko a Taliansko). V priebehu septembra a októbra sa základné úrokové sadzby v týchto krajinách znížili v Portugalsku zo 4,25 % na 3,50 %, v Španielsku zo 4,50 % na 3,75 %, v Taliansku z 5 % na 4 %, v Írsku zo 6,75 % na 3,7 %. K uvoľneniu menovej politiky však v podstate nedošlo, pretože pri znížení nominálnych sadzieb reálne sadzby vzhľadom na zníženie inflácie nezaznamenali zmenu. Ako jeden zo záverečných prípravných krokov na prechod do tretej etapy menovej únie centrálne banky 11 krajín eurozóny potom začiatkom decembra koordinovane znížili svoje sadzby na 3 % (s výnimkou 3,5 % v Taliansku). Týmto spoločným postupom v podstate rozhodli o východiskovej úrovni úrokových sadzieb v Európskej menovej únii (EMÚ).

Fiškálne pozície v eurozóne (v % HDP)

	Prebytok (+), deficit (-) všeobecnej vlády			Hrubý dlh všeobecnej vlády		
	1996	**1997**	**1998[1/]**	**1996**	**1997**	**1998[1/]**
Eurozóna	-4,1	-2,5	-2,1	75,0	74,6	73,8
Belgicko	-3,1	-1,9	-1,3	128,0	123,4	117,3
Fínsko	-4,6	-1,2	+1,0	57,8	54,9	49,6
Francúzsko	-4,1	-3,0	-2,9	55,7	58,1	58,5
Holandsko	-2,0	-0,9	-0,9	77,0	71,2	67,7
Írsko	-0,3	+1,1	+2,3	69,4	61,3	52,1
Luxembursko	+2,8	+2,9	+2,1	6,3	6,4	6,7
Nemecko	-3,4	-2,7	-2,1	60,8	61,5	61,0
Portugalsko	-3,3	-2,5	-2,3	64,9	61,7	57,8
Rakúsko	-3,7	-1,9	-2,1	69,8	64,3	63,1
Španielsko	-4,5	-2,6	-1,8	68,6	67,5	65,6
Taliansko	-6,6	-2,7	-2,7	124,6	122,4	118,7

Prameň: Eurostat *[1/] odhad*

Mimo budúcej EMÚ svoju menovú politiku uvoľnila v roku 1998 aj anglická centrálna banka, ktorá po prechodnom zvýšení v júni o 25 bodov na 7,50 % znížila základnú sadzbu na 6,75 %, znížili sa kľúčové sadzby v Dánsku, Švédsku, Kanade. Federal Reserve System v USA v poslednom štvrťroku 1998 znížil svoju základnú sadzbu postupne z 5,5 % na 4,75 % s cieľom zmierniť dopad turbulencií na svetových trhoch na americké hospodárstvo. V USA to znamenalo pokles aj v reálnych sadzbách, no hlavným efektom tohto kroku bolo upokojenie medzinárodných finančných trhov.

Znižovali sa aj úrokové miery na peňažnom trhu. Krátkodobá úroková miera (z trojmesačných vkladov) v roku 1998 dosiahla v krajinách budúcej eurozóny v priemere 3,17 % (v roku 1997 4,01 %), vo Veľkej Británii 6,12 % (v roku 1997 7,48 %) a v USA 5,00 % (v roku 1997 5,62 %). Výnosy z 10-ročných vládnych obligácií dosiahli v budúcej eurozóne 4,71 % (v roku 1997 5,99 %), vo Veľkej Británii 5,60 % (v roku 1997 7,13 %), v USA 5,33 % (v roku 1997 6,45 %).

Možnosti uvoľnenia menovej politiky v Japonsku narazili v roku 1998 na situáciu označovanú ako "pasca likvidity" (liquidity trap), pre ktorú sú charakteristické extrémne nízke úrokové sadzby. Diskontná sadzba je na úrovni 0,50 %, v septembri došlo k zníženiu jednodňovej sadzby (overnight call rate) o 25 bázických bodov na 0,25 %. Krátkodobá úroková miera peňažného trhu klesla na 0,18 % (v roku 1997 0,36 %), výnosy z 10-ročných vládnych obligácií na 1,30 % (v roku 1997 2,15 %). Na oživenie domáceho dopytu uvoľňovala japonská vláda od jari fiškálnu politiku (zvýšenie výdavkov, zníženie daní). Dlhodobo neriešené problémy japonského bankového sektora, zaťaženého vysokými objemami zlých úverov, ktoré zostali po kolapse "bublinovej" ekonomiky zo začiatku 90. rokov, sa v roku 1998 vyhrotili a podstatne zhoršili výpožičné možnosti japonských bánk na medzinárodných finančných trhoch. V októbri schválila japonská vláda nákladný plán (60 bil. JPY, resp. 12 % HDP) ozdravenia a reštrukturalizácie bankového sektora.

Fiškálna politika vo väčšine krajín eurozóny bola v roku 1998 ku konjunktúrnym zmenám v ekonomickej aktivite v zásade neutrálna, vzhľadom na to, že v predchádzajúcich dvoch rokoch tieto krajiny aplikovali fiškálnu konsolidáciu zacielenú na splnenie maastrichtských konvergenčných kritérií. V ostatných krajinách západnej Európy mala fiškálna politika zväčša mierne reštrikčný charakter. Miernou reštrikciou sa vyznačovala aj fiškálna politika v USA.

Európska menová únia na prahu tretej etapy

Na summite krajín EÚ v Bruseli v máji 1998 sa rozhodlo o ďalších podrobnostiach vzniku EMÚ ako o tretej etape Európskej hospodárskej a menovej únie a o zavedení spoločnej meny - eura. Členmi sa v prvej fáze stalo 11 krajín EÚ (Belgicko, Írsko, Fínsko, Holandsko, Francúzsko, Luxembursko, Nemecko, Portugalsko, Rakúsko, Španielsko a Taliansko), ktoré mali záujem do EMÚ vstúpiť a splnili maastrichtské konvergenčné kritériá národnej finančnej a menovej stability. V týchto krajinách platí od 1.1.1999 okrem domácich mien v bezhotovostnom platobnom styku aj spoločná mena euro. Obdobie od 1.1.1999 do 31.12.2001 bude prechodnou fázou, v ktorej súčasne s eurom budú fungovať aj národné meny štátov EMÚ. Od 1.1.2002 sa budú všetky finančné transakcie uskutočňovať len v mene euro a zároveň vstúpia do obehu aj bankovky a mince euro. Bankovky a mince národných mien budú platným obeživom do 30.6.2002 s možnosťou ich dlhodobejšej konverzie na euro v obchodných bankách.

Zavedenie jednotnej meny je súčasťou rozhodnutia o uplatňovaní jednotnej menovej politiky v priestore eurozóny, ktorú bude vykonávať Európsky systém centrálnych bánk (ESCB), zložený z Európskej centrálnej banky (ECB) a 15 národných centrálnych bánk (NCB) členských štátov EÚ. Európska centrálna banka a ESCB boli zriadené k 1.6.1998. V priebehu nasledujúcich mesiacov bol rozpracovaný a zverejnený operačný rámec menovej politiky Eurosystému (t.j. ECB a 11 NCB členských štátov EMÚ) a upravené vzťahy NCB 4 nečlenských štátov ESCB (Dánska, Grécka, Švédska a Veľkej Británie) k Eurosystému. Dohoda o vytvorení mechanizmu výmenných kurzov pre tretiu etapu (ERM II), bola podpísaná 1.9.1998. Na ERM II sa od 1.1.1999 zúčastňuje Dánsko a Grécko formou fixného naviazania centrálnych parít národných mien na euro s využitím fluktuačného pásma (2,25 % - dánska koruna a 15 % - grécka drachma).

V októbri zverejnila Riadiaca rada ECB stratégiu menovej politiky Eurosystému. Menová politika je orientovaná na stabilitu a jej hlavným cieľom bude stabilita cien definovaná ako medziročný nárast harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien (HICP) v eurozóne nižší než 2 %, ktorý sa má udržiavať v strednodobom horizonte. Ústrednú úlohu v realizácii menovej politiky ECB bude mať peňažná zásoba ako prirodzená "nominálna kotva". Rast peňažnej zásoby v eurozóne (v definícii peňažného agregátu M3) bol stanovený formou referenčnej hodnoty 4,5 % ročne, za predpokladu prírastku HICP pod 2 %, strednodobého trendu rastu reálneho HDP o 2 - 2,5 % ročne a poklesu rýchlosti obehu M3 o 0,5 - 1 % ročne. Menový vývoj voči tejto referenčnej hodnote sa bude mesačne monitorovať na báze trojmesačného kĺzavého priemeru medziročného tempa rastu M3.

Sadzba povinných minimálnych rezerv, ktorých tvorbe bude podliehať každá úverová inštitúcia pôsobiaca na území eurozóny, bola stanovená na úrovni 2 %.

O kľúčových parametroch menovej politiky Eurosystému rozhodla Riadiaca rada ECB 22.12.1998. Úroková sadzba pre hlavné refinančné operácie ECB bola stanovená na 3 %. Prvý refinančný tender bol vyhlásený na 4.1.1999. Zároveň boli oznámené hraničné úrokové sadzby na pohotovostné operácie: sankčná sadzba na jednodňové úvery bola od 1.1.1999 stanovená na 4,5 %, najnižšia úroková sadzba na jednodňové depozitá na 2 %.

Dňa 31.12.1998 bol stanovený nezvratný konverzný výmenný kurz eura ku každej mene 11 členských štátov EMÚ. Tento kurz bude jediný, ktorý sa bude používať na konverziu eura do národnej meny, ako aj medzi jednotkami národných mien navzájom. Posledný oficiálny kurz ECU a prvý kurz eura k americkému doláru bol

stanovený na úrovni 1,168 USD = 1 EUR k 1.1.1999 o 00,00 h.

Nezvratné konverzné kurzy eura

	1 EUR =	
Belgicko	BEF	40,3399
Fínsko	FIM	5,94573
Francúzsko	FRF	6,55957
Holandsko	NLG	2,20371
Írsko	IEP	0,787564
Luxembursko	LUF	40,3399
Nemecko	DEM	1,95583
Portugalsko	PTE	200,482
Rakúsko	ATS	13,7603
Španielsko	ESP	166,386
Taliansko	ITL	1 936,27

Makroekonomickú pozíciu eurozóny, ktorá v agregovanej podobe sumarizuje výkonnosť ekonomického celku 11 krajín EÚ a základné ukazovatele jeho menovej a finančnej stability v roku 1998, t.j. v poslednom roku pred vstupom do tretej etapy Európskej hospodárskej a menovej únie, súhrnne charakterizujú údaje v tabuľke.

2. EKONOMICKÝ VÝVOJ V TRANSFORMUJÚCICH SA KRAJINÁCH STREDNEJ EURÓPY

Turbulencie na svetových finančných trhoch a spomalenie rastu svetového hospodárstva poznamenali aj hospodárske výsledky transformujúcich sa krajín. Hospodársky rast celej skupiny transformujúcich sa krajín zaznamenaný v roku 1997 (prírastok reálneho HDP o 2,2 %) sa v roku 1998 opätovne zmenil na pokles vo výške 0,2 %. Tento výsledok bol ovplyvnený najmä menovou krízou v Rusku, ktorá mierne oživenie z predchádzajúceho roku v tejto krajine zastavila (z prírastku HDP o 0,8 % v roku 1997 na pokles o 4,8 %). Vývoj v Rusku následne negatívne ovplyvnil ekonomiky viacerých susedných krajín. Jedinou transformujúcou sa krajinou, v ktorej sa od nastúpenia obdobia transformácie na začiatku 90. rokov do súčasnosti ešte stále neprerušil pretrvávajúci hospodársky pokles je Ukrajina.

V skupine krajín kandidujúcich na vstup do EÚ sa miera rastu znížila z 3,5 % v roku 1997 na 2,8 % v roku 1998, keď sa rast v dynamicky rastúcich krajinách - Poľsku, Slovensku, Litve, Lotyšsku a Estónsku spomalil pod 5 % a v Rumunsku a Českej republike pretrvával hospodársky pokles. Zvýšenie tempa rastu zaznamenalo Maďarsko a v menšej miere Slovinsko. V Bulharsku nastal po dvoch rokoch hospodárskeho poklesu obrat k oživeniu.

Proces integrácie krajín strednej Európy do EÚ zaznamenal ďalší pokrok na summite EÚ v Londýne, kde bolo potvrdených šesť kandidátskych krajín - Poľsko, Maďarsko, Česká republika, Slovinsko, Estónsko a stredomorský Cyprus - ohodnotených posudkom Európskej komisie ako najschopnejšie splniť kritériá vstupu do EÚ. Popri snahe zapájať sa do európskych

Základné makroekonomické ukazovatele eurozóny v roku 1998

HDP (v stálych cenách, ročný rast)	3 %
Inflácia (HICP)	1,1 %
Miera nezamestnanosti	10,9 %
Obchodná bilancia /HDP	1,4 %
Saldo rozpočtu všeobecnej vlády /HDP	-2,1 %
Hrubý dlh všeobecnej vlády /HDP	73,8 %
Krátkodobá úroková miera (3-mesačné depozitá)	3,17 %
Výnos z 10-ročných vládnych obligácií	4,71 %
Výmenný kurz USD/EUR (k 1.1.1999 o 00,00 h.)	1,168

štruktúr, pokračujú krajiny strednej Európy vo vzájomnom prehlbovaní obchodných vzťahov prostredníctvom združenia voľného obchodu CEFTA, ktoré sa postupne rozširuje o ďalších nových členov. V roku 1997 sa členom CEFTA stalo Rumunsko a od 1.1.1999 vstúpila do platnosti dohoda o pristúpení Bulharska.

V krajinách združenia CEFTA vytváral domáci dopyt rozhodujúce impulzy pre ekonomický rast v Maďarsku, Poľsku a na Slovensku. V Rumunsku a v Českej republike celkový domáci dopyt poklesol, takže prorastovo pôsobil iba zahraničný dopyt. V Slovinsku bol ekonomický rast tvorený najmä zahraničným dopytom pri slabšom pôsobení domáceho dopytu.

Vývoj priemernej ročnej miery inflácie pokračoval v Maďarsku, Poľsku a Slovinsku v zmierňujúcom sa tempe. V Rumunsku bol vďaka reštrikčnej menovej politike dosiahnutý pokrok k výraznému zníženiu tempa rastu cien. Na Slovensku a v Českej republike sa tempo inflácie oproti predchádzajúcemu obdobiu zrýchlilo, Slovensko však naďalej zostalo v skupine CEFTA krajinou s najnižšou mierou inflácie. Vývoj inflácie na Slovensku nebol výrazne poznamenaný ani zmenou kurzového režimu z fixného výmenného kurzu s fluktuačným pásmom na plávajúci kurz v októbri 1998.

V roku 1998 sa priaznivý vývoj v produkcii hospodárstva premietol do poklesu miery nezamestnanosti v Maďarsku a v marginálnej miere v Poľsku a Slovinsku. Zvýšenie naopak nastalo na Slovensku, v Českej republike a Rumunsku, čo indikuje potrebu štrukturálnych zmien v hospodárstve týchto krajín.

Čoraz vyššie pokrývanie domáceho dopytu zahraničnými zdrojmi sa v transformujúcich krajinách prejavilo rastom deficitu obchodnej bilancie, ktorý prerástol do deficitu bežného účtu. Deficit bežného účtu sám osebe nebol pokladaný za hrozbu pre rast a stabilitu ekonomiky, pokiaľ bol kompenzovaný prílevom kapitálu plynúcim zo zahraničných investícií. Nedávne finančné krízy však vyvolávajú obavy o stabilitu takéhoto systému v prostredí značne volatilných finančných tokov.

Okrem Slovinska, ktoré si udržuje vyrovnanú bilanciu bežného účtu a Českej republiky, kde pokles domáceho dopytu viedol k zníženiu vonkajšej nerovnováhy, v ostatných krajinách sa vonkajšia nerovnováha v roku 1998 zvýšila. Kým v Poľsku a Maďarsku sa deficit bežného účtu

Makroekonomické výsledky krajín CEFTA (medziročné zmeny a podiely v %)

		Slovensko	ČR	Maďarsko	Poľsko	Slovinsko	Rumunsko
HDP	1996	6,6	3,9	1,3	6,1	3,3	3,9
	1997	6,5	1,0	4,6	6,9	3,8	-6,6
	1998	4,4	-2,7	5,1	4,8	4,0	-5,5
Inflácia (CPI)	1996	5,8	8,8	23,6	19,9	9,9	38,7
	1997	6,1	8,5	18,3	14,9	8,4	154,9
	1998	6,7	10,7	14,3	11,8	7,9	59,1
Miera nezamestnanosti (stav ku koncu obdobia)	1996	12,8	3,5	10,7	13,6	14,4	6,3
	1997	12,5	5,2	10,1	10,5	14,8	8,8
	1998	15,6	7,5	9,1	10,4	14,5	10,3
Saldo bežného účtu/HDP	1996	-11,0	-7,6	-3,7	-0,4	-1,3	-7,3
	1997	-6,9	-6,2	-2,1	-3,0	0,4	-6,2
	1998	-10,3	-1,9	-4,8	-4,2	0,2	-7,0
Saldo štátneho rozpočtu/HDP	1996	-4,4	-0,1	-6,7	-2,8	0,3	-5,8
	1997	-5,7	-1,2	-3,1	-4,0	-1,1	-4,5
	1998	-5,4	-1,7	-4,7	-2,5	1,0	-2,5

Pramene: národné štatistiky

zvýšil na úroveň, ktorá je ešte akceptovateľná vzhľadom na bilanciu kapitálových účtov týchto krajín, výška deficitov bežných účtov Slovenska a Rumunska dosiahla úroveň vyvolávajúcu obavy.

Vytváranie stabilného hospodárskeho prostredia si vyžaduje zdravé financovanie štátu. Znižovanie rozsahu verejnej spotreby, deficitu štátneho rozpočtu a potreba štrukturálnych zmien v rozpočte ostávajú dôležitými cieľmi jednotlivých krajín v súvislosti s cieľom vstupu do EÚ.

Pri pohľade na vývoj ekonomiky v oblastiach rastu outputu, trhu práce, stability cenovej hladiny a vzťahov so zahraničím, ilustrovanom na grafe, sa ako najvyrovnanejší javí vývoj v Slovinsku. Naopak, najviac deformovaný bol vývoj v Rumunsku, ktoré vzhľadom na vysokú mieru inflácie "stráca" na grafe jeden vrchol štvoruholníka a zaostáva za ostatnými krajinami skupiny aj v smere rastu HDP a vyrovnanosti bežného účtu. V prípade Slovenska sa objavuje najväčšia disproporcia vo vývoji bežného účtu a Česká republika zaostáva v raste HDP.

Nedávne finančné krízy postavili do centra pozornosti problém finančnej stability nových trhov. Ukazuje sa, že ak majú byť krajiny schopné vyrovnať sa s dôsledkami globalizácie, oporou fiškálnej a menovej disciplíny, musí byť hospodárstvo v konkurencieschopnej štruktúre a zdravý finančný sektor.

Vývoj základných makroekonomických ukazovateľov v roku 1998

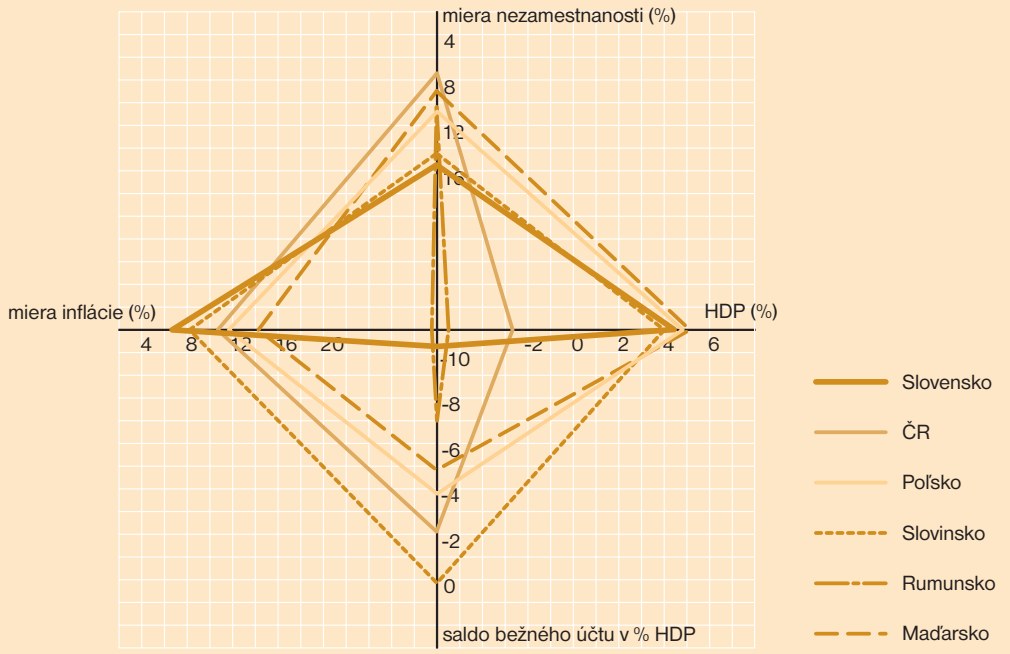

B. SPRÁVA O MENOVOM VÝVOJI V SR V ROKU 1998

1. VÝVOJ EKONOMIKY

Vývoj ekonomiky v roku 1998 bol poznamenaný viacerými negatívnymi tendenciami, ktoré viedli k prehĺbeniu vnútornej i vonkajšej nerovnováhy.

Rast hrubého domáceho produktu (HDP), vyjadrený v stálych cenách, sa spomalil na 4,4 %. Na jeho prírastku sa rozhodujúcou mierou podieľali služby, pri súčasnom poklese pridanej hodnoty v poľnohospodárstve a stavebníctve. Na strane dopytu prispel k rastu HDP domáci aj zahraničný dopyt. Rast domáceho dopytu podnecovala najmä tvorba hrubého fixného kapitálu, čo bolo jednou z príčin zvyšovania zahraničnej zadlženosti. Nakoľko dynamika dovozu predstihla dynamiku vývozu, došlo k prehĺbeniu vonkajšej nerovnováhy.

Narastajúce problémy v podnikateľskej sfére sa prejavili vo výraznom poklese hospodárskeho výsledku nefinančných aj finančných organizácií. Vytvorený zisk bol o viac ako polovicu nižší ako v roku 1997. Zároveň poklesla rentabilita nákladov a zvýšila sa tiež platobná neschopnosť podnikateľských subjektov.

V porovnaní s predchádzajúcim rokom poklesol aj podiel súkromného sektora na tvorbe hrubého domáceho produktu a to o 0,2 percentuálneho bodu na 82,4 %.

Priemerná ročná miera inflácie, meraná rastom spotrebiteľských cien, dosiahla 6,7 %. Priemerný mesačný prírastok spotrebiteľských cien poklesol z 0,53 % v roku 1997 na 0,45 %. Ročná miera inflácie dosiahla najvyššiu hodnotu v máji (7,6 %) a najnižšiu v decembri, keď poklesla na 5,6 %.

Tendencia znižovania zamestnanosti pokračovala aj v roku 1998, keď sa priemerný počet zamestnancov v hospodárstve SR znížil o 0,4 %. Jeho pokles bol spôsobený predovšetkým úbytkom zamestnancov v poľnohospodárstve a priemysle. V pozitívnom smere bola zamestnanosť ovplyvnená najmä vývojom v obchode a obchodných službách. Miera nezamestnanosti podľa evidencie úradov práce vzrástla ku koncu roka na 15,6 %, t.j. o 3,1 percentuálnych bodov oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka. V priemere za rok predstavovala 13,7 %. V dôsledku poklesu voľných pracovných miest i nárastu počtu nezamestnaných pripadalo na jedno voľné pracovné miesto 23 nezamestnaných osôb.

1.1. Vývoj cien

Rast cenovej hladiny sa v roku 1998 v porovnaní s rokom 1997 mierne spomalil. Medziročná miera inflácie, meraná indexom spotrebiteľských cien, dosiahla k decembru 1998 hodnotu 5,6 %, čím sa naplnil predpoklad pôvodného menového programu NBS na rok 1998 (5,6 % - 5,9 % ku koncu roka). Priemerná ročná miera inflácie za rok 1998 bola 6,7 %.

Zníženie medziročného tempa rastu spotrebiteľských cien v roku 1998 v porovnaní s predchádzajúcim rokom bolo výsledkom spomalenia procesu cenových deregulácií a nízkej miery "dovezenej" inflácie zo zahraničia.

Nízky rast cien domácich regulovaných komodít a služieb, spolu s klesajúcimi cenami surovín a potravín na svetových trhoch, viedli k tlmeniu cien výrobných vstupov a potlačeniu nákladovej inflácie. Priaznivý vplyv na pokles rastu spotrebiteľských cien malo aj postupné znižovanie sadzby dovoznej prirážky a relatívne stabilný výmenný kurz slovenskej koruny v prvej polovici roka. V druhej polovici roka však narastali preddevalvačné a inflačné očakávania v súvislosti s prehlbujúcou sa vonkajšou nerovnováhou ekonomiky a blížiacimi sa parlamentnými voľbami. Zvýšenie spotrebiteľského dopytu vplyvom devalvačných očakávaní a následné znehodnotenie meny po zrušení režimu pevného výmenného kurzu slovenskej koruny 1. októbra 1998 spôsobili

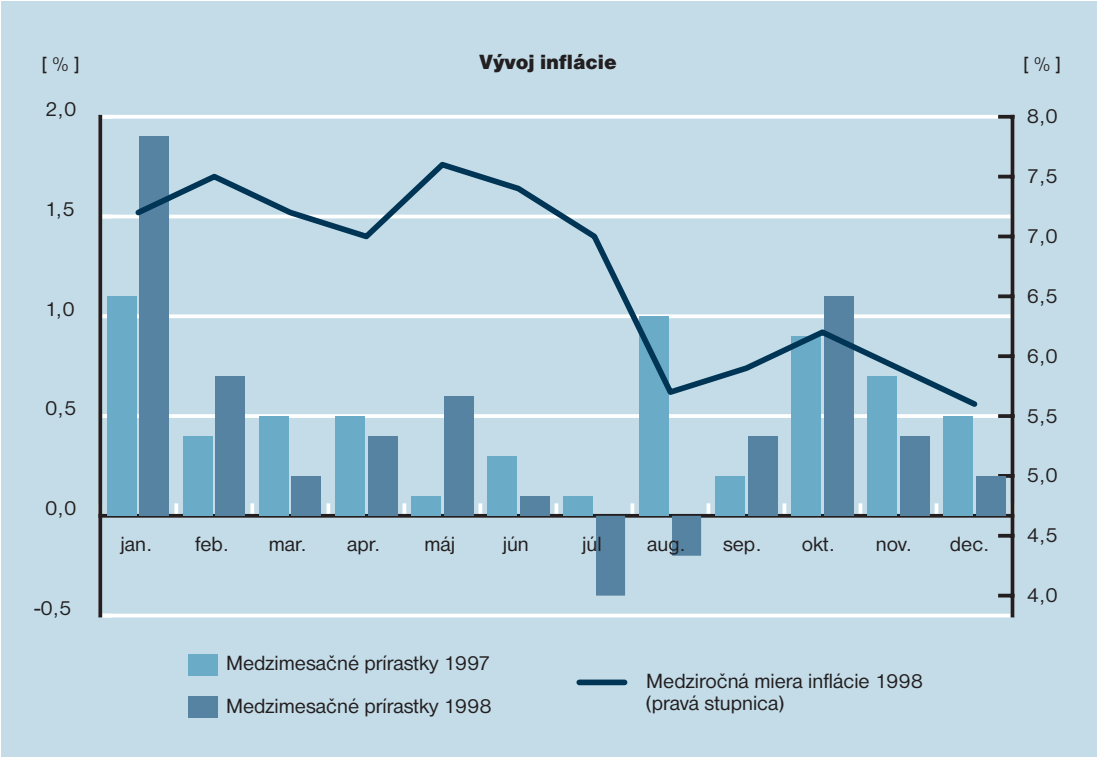

zrýchlenie cenového rastu v septembri a októbri. V závere roka sa inflácia udržala na pomerne nízkej úrovni. Ovplyvnil to najmä vývoj spotrebiteľských cien v novembri a decembri, ktorý znamenal výraznejší pokles tak oproti októbru, ako aj v porovnaní s rovnakým obdobím roka 1997.

Ceny v obchodovateľnom a neobchodovateľnom sektore

Podľa sektorovej dekompozície spotrebného koša, miera inflácie v neobchodovateľnom sektore (6,5 %) naďalej prevyšovala mieru inflácie v obchodovateľnom sektore (5,2 %).

Vývoj spotrebiteľských cien v obchodovateľnom a neobchodovateľnom sektore

Prírastok spotrebiteľských cien v % k decembru predchádzajúceho roka	Stále váhy v % (platné v r. 1998)	December 1997[1/]	December 1998	Zmena v % bodoch
Obchodovateľný sektor	66,93	5,52	5,20	-0,32
ceny potravín	26,76	4,52	4,55	0,03
ceny ostatných komodít	40,18	6,18	5,62	-0,56
Neobchodovateľný sektor	33,07	8,17	6,46	-1,70
regulované ceny	17,82	7,97	6,30	-1,67
trhové ceny neobchodov. služieb	15,24	8,39	6,65	-1,75
Spolu	100,00	6,40	5,63	-0,77

Prepočty NBS podľa údajov ŠÚ SR

[1/] Rozhodnutím MF SR o liberalizácii cien pohonných hmôt v januári 1998 došlo k presunu pohonných hmôt zo sektora regulovaných cien do sektora ostatných obchodovateľných tovarov. Kvôli medziročnej porovnateľnosti sektorových prírastkov cien, sú údaje za rok 1997 prepočítané podľa sektorového členenia položiek z roku 1998. To znamená, že pohonné hmoty sú v týchto prepočtoch považované za ostatné obchodovateľné tovary aj v roku 1997 (váha pohonných hmôt v spotrebnom koši je cca 2,6 % a ich cenový rast v roku 1997 bol 0,7 %).

Rozdiel v sektorových mierach inflácie (tzv. duálna inflácia) pretrváva napriek tomu, že neobchodovateľný sektor zaznamenal v roku 1998 výraznejší pokles medziročnej miery inflácie (o 1,7 percentuálneho bodu) ako obchodovateľný sektor (o 0,3 percentuálneho bodu).

Ceny potravín

Ceny potravín (bez nealkoholických nápojov) zaznamenali na medziročnej báze takmer rovnaké zvýšenie ako v predchádzajúcom roku. Medzimesačne sa vývoj cien potravín v roku 1998 líšil od predchádzajúcich rokov najmä v druhom štvrťroku 1998, keď sa zrýchlil cenový rast v tomto sektore. Okrem sezónnych vplyvov to bol aj dôsledok uplatnenia minimálnej garantovanej ceny cukru, platenej výrobcovi, od apríla 1998. V druhej polovici roka (podobne ako v predchádzajúcich rokoch) však ceny potravín tlmili rast celkovej hladiny spotrebiteľských cien.

Ceny ostatných obchodovateľných tovarov

V porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka sa tempo rastu cien ostatných obchodovateľných tovarov v prvých troch štvrťrokoch 1998 znížilo o 0,3 percentuálneho bodu. Toto zníženie bolo výsledkom nízkej miery inflácie v krajinách našich hlavných obchodných partnerov, relatívne stabilného výmenného kurzu slovenskej koruny, ako aj postupného znižovania sadzby dovoznej prirážky (zo 7 % na 5 % k 1. januáru 1998, z 5 % na 3 % k 1. aprílu 1998 a zrušená k 1. októbru 1998). Na začiatku posledného štvrťroka sa cenový rast v sektore zrýchlil. Bolo to spôsobené najmä zvýšením spotrebiteľského dopytu v dôsledku preddevalvačných a inflačných očakávaní, ktoré vrcholili koncom septembra a začiatkom októbra. Znehodnotenie meny po zrušení režimu pevného výmenného kurzu 1. októbra 1998 ďalej prispievalo k zrýchleniu cenového rastu v sektore. Zrýchlenie tempa rastu cien ostatných obchodovateľných tovarov v októbri 1998 však bolo porovnateľné s rovnakým obdobím

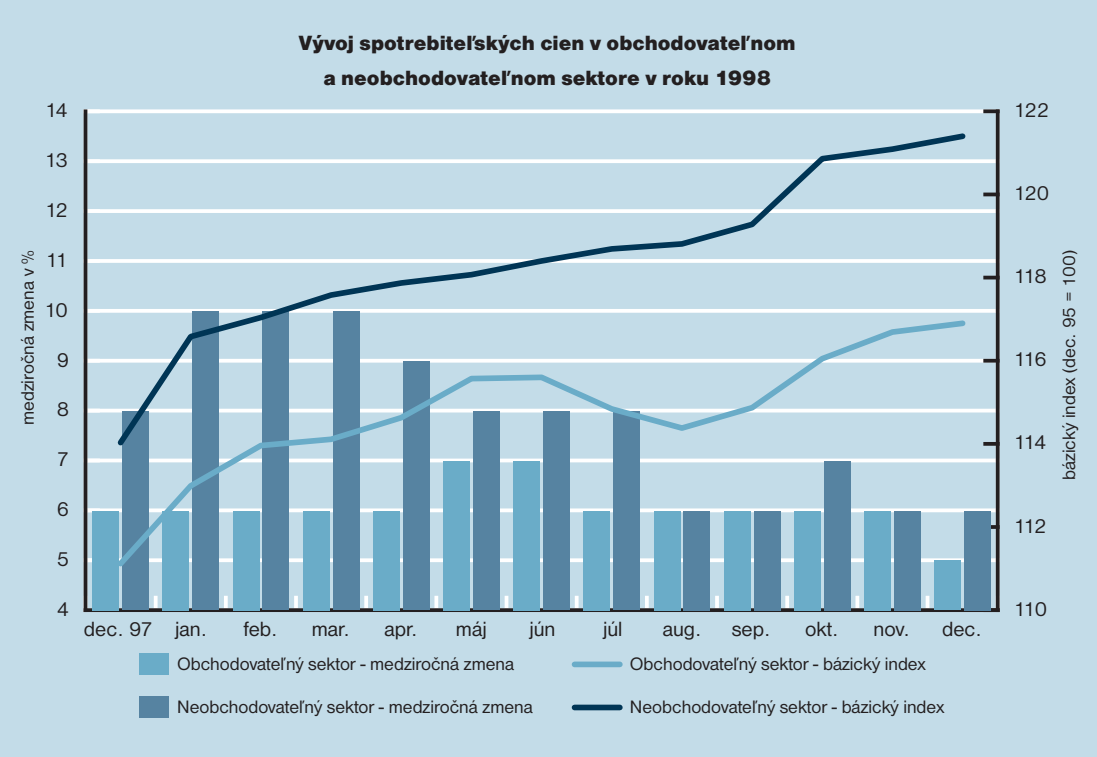

predchádzajúceho roka, keď sa prejavili cenové dôsledky zavedenia dovoznej prirážky v júli1997. Na medziročnej báze sa preto miera inflácie ostatných obchodovateľných tovarov v októbri zvýšila len mierne. Vplyvom zníženia spotrebiteľského dopytu a ustálenia výmenného kurzu koruny v závere roka, naopak, ďalej pokračoval trend poklesu týchto cien.

Regulované ceny

Služby a komodity, ktorých ceny boli v roku 1998 regulované, zaznamenali k decembru 1998 medziročné zvýšenie cien v priemere o 6,3 %, čo bolo o 1,7 percentuálneho bodu menej ako v predchádzajúcom roku. Príspevok sektora regulovaných cien k úhrnnej medziročnej miere inflácie v roku 1998 poklesol v porovnaní s rokom 1997 o 0,28 percentuálneho bodu. V porovnaní s ostatnými sektormi spotrebného koša domácností prispeli regulované ceny najväčšou mierou k zníženiu tempa rastu spotrebiteľských cien v uplynulom roku.

Okrem krátkodobo priaznivého vplyvu na pokles inflácie, má však spomalenie cenových deregulácií nepriaznivé dôsledky na fungovanie reálnej ekonomiky, ako aj na budúci vývoj inflácie. Spomalenie tempa rastu regulovaných cien v porovnaní s neregulovanými mení ich relatívne ceny a tým narúša efektívnosť alokácie zdrojov.

Odkladanie primeraného zvyšovania regulovaných cien spôsobuje tiež pokles ziskovosti alebo zvýšenie straty výrobcov. Následné zníženie daňových odvodov, či tlak na zvýšenie dotácií, spôsobujú prehlbovanie deficitu štátneho rozpočtu s nepriaznivým dopadom na vývoj cenovej hladiny. V neposlednom rade odkladanie cenových deregulácií zvyšuje inflačné očakávania ekonomických subjektov a pôsobí tak proti znižovaniu "jadra" inflácie.

Ceny trhových služieb

Napriek poklesu o 1,75 percentuálneho bodu dosiahli ceny trhových služieb opäť najvyššie tempo rastu medzi sledovanými sektormi (medziročne o 6,6 %). Štrukturálne príčiny vyššieho tempa rastu cien služieb v porovnaní s (obchodovateľnými) tovarmi možno rozdeliť na dopytové, ponukové a také, ktoré vyplývajú z charakteristík trhu v sektoroch. Dopytové príčiny vyššej miery inflácie služieb majú pôvod vo vyššej dôchodkovej elasticite služieb v porovnaní s dôchodkovou elasticitou výrobkov. Rast príjmov súvisiaci s rastom ekonomiky má za následok relatívne väčšie zvýšenie dopytu po službách v porovnaní s dopytom po tovaroch, čím vzniká väčší tlak na rast cien v sektore služieb. Ponukové príčiny vyplývajú z rozdielnych produktivít práce. Pretože v odvetví služieb sú štrukturálne menšie možnosti na zvyšovanie produktivity, celoplošný rast miezd tu spôsobuje väčší tlak na rast nákladov a cien než v sektore obchodovateľných tovarov. Podstatná príčina štrukturálne vyššieho tempa rastu cien služieb tkvie tiež v trhových podmienkach v sektore, charakterizovaných absenciou zahraničnej konkurencie a nízkou mierou domácej konkurencie. Slabý konkurenčný tlak dovoľuje poskytovateľom trhových služieb premietnuť zvýšenie nákladov do predajných cien vo väčšej miere než výrobcom v obchodovateľnom sektore, ktorý je vystavený zahraničnej konkurencii. Zblíženie mier inflácie v sektore trhových služieb a sektore obchodovateľných tovarov v uplynulom roku možno pripísať najmä nižšiemu tlaku zo strany regulovaných cien na rast nákladov poskytovateľov trhových služieb a tiež relatívnemu poklesu dopytu po službách v dôsledku spomalenia rastu ekonomiky.

Ceny výrobcov

V roku 1998 sa výrobné ceny vo všeobecnosti vyznačovali zmiernením dynamiky rastu.

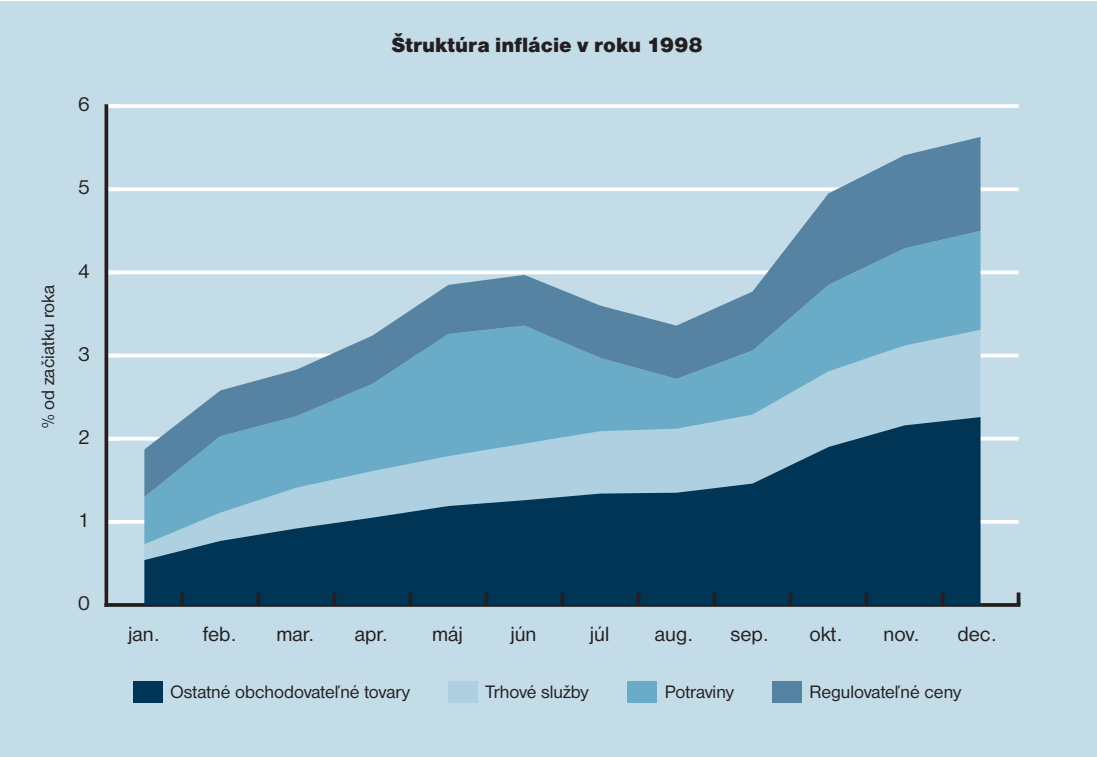

Najrýchlejšie rástli ceny stavebných prác a ceny stavebných materiálov. Ceny poľnohospodárskych výrobkov zaznamenali dokonca medziročný pokles.

Ceny priemyselných výrobcov dosiahli sedemročné minimum a medziročným rastom priemerne o 3,3 % si naďalej zachovávajú najnižšiu dynamiku v rámci cien výrobcov. Vývoj tejto skupiny cien ovplyvňovalo zmiernenie dynamiky rastu najmä v cenách elektrickej energie, plynu, pary a teplej vody (o 3 body). Ceny uvedených energií pritom vzrástli v priemere o 4,7 %. Ceny produktov banskej a povrchovej ťažby sa zvýšili len o 0,5 %. Ceny produktov priemyselnej výroby vzrástli celkove o 3,1 %, z nich najvyššiu dynamiku mali ceny dreva a výrobkov z dreva, ktoré od začiatku roka narástli v priemere o 6,5 %. Pomerne vysokú dynamiku rastu dosiahli tiež výrobné ceny potravín a tabaku (o 5,8 %), kože a kožených výrobkov (o 5,8 %), textílií a textilných výrobkov (o 5,3 %). V skupine elektrické a optické zariadenia zaznamenali ceny výrobcov pokles v priemere o 0,1 %.

Spomalenie medziročného rastu cien priemyselných výrobcov bolo hlavne dôsledkom priaznivého vývoja cien komodít (najmä ropy) na svetových trhoch. Prejavilo sa to vo vývoji

Prehľad vývoja spotrebiteľských a výrobných cien za obdobie 1995 - 1998

Priemerný ročný cenový index (rovnaké obdobie minulého roka = 100)	1995	1996	1997	1998
Spotrebiteľské ceny	109,9	105,8	106,1	106,7
Ceny priemyselných výrobcov	109,0	104,1	104,5	103,3
Ceny stavebných prác	112,0	115,0	109,7	108,9
Ceny stavebných materiálov	112,2	107,4	107,6	107,3
Ceny poľnohospodárskych výrobkov	103,3	105,4	105,6	99,7

výrobných cien rafinérskych a ropných výrobkov (index 100,6), chemických výrobkov (index 100,0) a výrobkov z gumy a plastov (index 101,9).

Aj napriek dlhodobo pretrvávajúcemu najvyššiemu rastu v rámci cien výrobcov, dosahujú ceny stavebných prác a stavebných materiálov postupné zmierňovanie dynamiky. Od roku 1995 spomalili ceny stavebných prác dynamiku rastu o 3,1 bodu a stavebných materiálov o 4,9 bodu.

Nákupné ceny poľnohospodárskych výrobkov poklesli medziročne v priemere o 0,3 %. Na tomto vývoji sa najviac podieľali ceny výrobkov rastlinnej produkcie, ktoré klesli medziročne v priemere o 6,2 %. Prevaha ponuky nad dopytom, najmä kŕmnych obilnín na domácom trhu, mala vplyv na ich cenový pokles (obilnín vrátane kukurice o 8 %). Výraznejšie sezónne výkyvy sa prejavili v cenách zemiakov a ovocia.

Medziročný nárast cien v živočíšnej výrobe v priemere o 3,3 % rozhodujúcim spôsobom ovplyvňoval rast nákupných cien jatočných zvierat, najmä jatočného hovädzieho dobytka (o 3,9 %). Priemerná cena kravského mlieka akostnej triedy I. sa zvýšila o 6,8 %. Pokles cien poľnohospodárskych výrobkov mal tlmiaci účinok na ceny spracovateľov potravín.

Deflátor HDP

Zmiernenie dynamiky rastu spotrebiteľských cien i cien výrobcov ovplyvnilo vývoj deflátora HDP, ktorý vzrástol na medziročnej báze o 5,1 % (v roku 1997 o 6,6 %). Najrýchlejší rast pritom zaznamenal deflátor konečnej spotreby domácností (6,4 %), najnižší deflátor vývozu (3,9 %).

1.2. Vývoj hrubého domáceho produktu

Medziročné tempo ekonomického rastu sa oproti rokom 1995 - 1997, keď dosahovalo viac ako 6 %, spomalilo na 4,4 %. Uvedené spomalenie ovplyvnil najmä vývoj hrubého domáceho produktu (HDP) v 4. štvrťroku, keď vzrástol iba o 0,5 %. Vývoj HDP na strane tvorby ovplyvnil najmä pokračujúci rast pridanej hodnoty v trhových službách, na strane použitia bol ovplyvnený rastom domáceho a zahraničného dopytu.

Dlhodobým problémom slovenskej ekonomiky je nerovnováha medzi domácim dopytom a domácou ponukou, premietajúca sa vo vysokom deficite obchodnej bilancie a bežného účtu platobnej bilancie. Táto disproporcia pretrvávala aj v roku 1998, keď objem domáceho dopytu prevyšoval o 7,2 % objem domácej ponuky. Nedostatočná domáca ponuka (tvorba HDP) v porovnaní s domácim dopytom sa

Vývoj agregátnej ponuky a dopytu

	mld. Sk [1/]			podiel v %		
	1996	1997	1998	1996	1997	1998
Agregátna ponuka	931,5	1 002,2	1 067,8	100,0	100,0	100,0
v tom domáca ponuka (HDP)	550,8	586,8	612,7	59,1	58,6	57,4
zahraničná ponuka (dovoz tovarov a služieb)	380,7	415,4	455,1	40,9	41,4	42,6
Agregátny dopyt	931,5	1 002,2	1 067,8	100,0	100,0	100,0
v tom domáci dopyt	606,6	631,2	656,9	65,1	63,0	61,5
zahraničný dopyt (vývoz tovarov a služieb)	324,9	371,0	410,9	34,9	37,0	38,5

[1/] stále ceny roku 1995

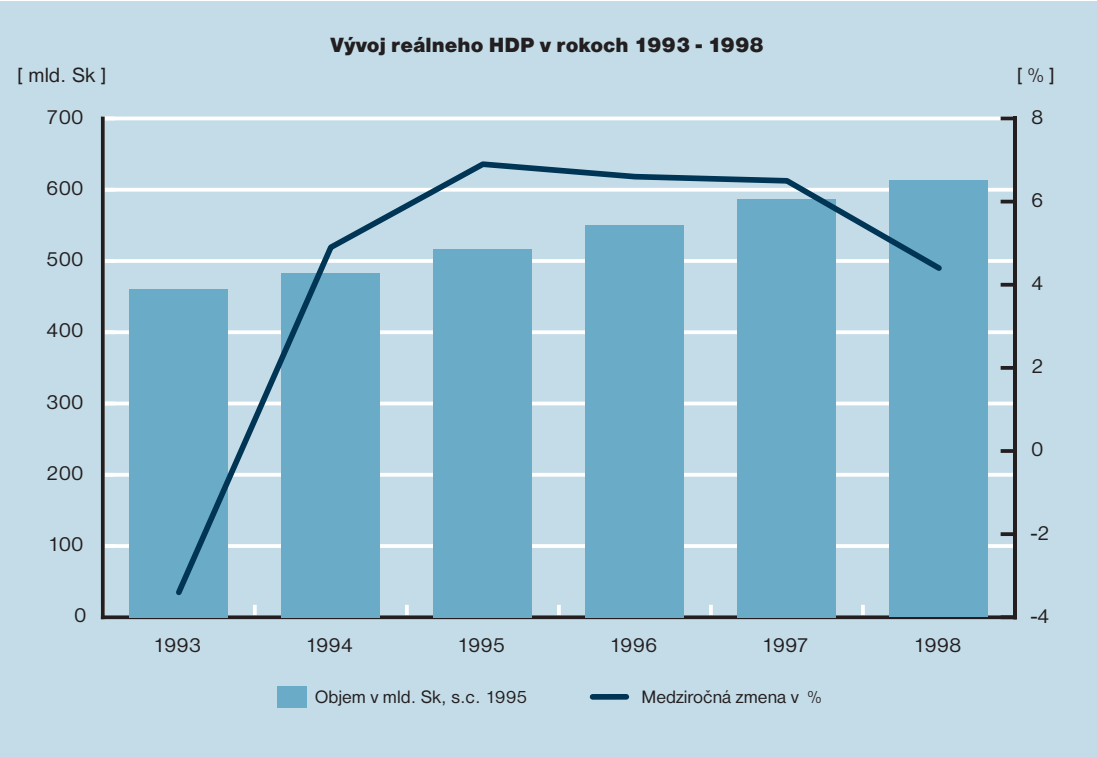

prejavila rastom dovozu tovarov a služieb (zahraničnej ponuky). Podiel dovozu tovarov a služieb na agregátnej ponuke dosiahol 42,6 % a bol o 1,2 percentuálneho bodu vyšší ako v predchádzajúcom roku. Prispel k tomu aj rastúci zahraničný dopyt, náročný na dovoz komponentov a polovýrobkov na ďalšie spracovanie.

Agregátna ponuka

Vývoj domácej ponuky (tvorbu hrubého domáceho produktu) charakterizujú údaje o hrubej produkcii a medzispotrebe. Hrubá produkcia v stálych cenách vzrástla oproti roku 1997 o 3,6 %, medzispotreba sa zvýšila o 2,9 %. Tvorba pridanej hodnoty, vyplývajúca z rozdielu medzi hrubou produkciou a medzispotrebou sa medziročne zvýšila o 4,7 %, čo však bol o 2,6 bodu pomalší rast ako v roku 1997. Nižšie medziročné tempo rastu pridanej hodnoty spolu s poklesom objemu nepriamych daní sa premietlo v pomalšej tvorbe HDP.

Dlhodobým negatívnym javom na strane domácej ponuky je nízky stupeň zhodnocovania materiálových, pracovných a kapitálových vstupov vo výrobnom procese. Dokumentuje to

Tvorba hrubého domáceho produktu (mld. Sk, stále ceny roku 1995)

	1996	1997	1998	index 1997/96	index 1998/97
Hrubá produkcia	1401,5	1458,9	1511,5	104,1	103,6
Medzispotreba	885,3	904,8	931,4	102,2	102,9
Pridaná hodnota	516,2	554,1	580,1	107,3	104,7
Ostatné [1/]	34,6	32,7	32,6	94,5	99,7
HDP	550,8	586,8	612,7	106,5	104,4

[1/] daň z pridanej hodnoty, dane z dovozu, imputovaná produkcia bankových služieb

podiel medzispotreby na hrubej produkcii, ktorý dosiahol 61,6 % (v predchádzajúcom roku 62,0 %). Relatívne vysoký podiel medzispotreby na hrubej produkcii, napriek jej miernemu poklesu, súvisí s pretrvávajúcou materiálovo a energeticky náročnou štruktúrou tvorby HDP. Je dôsledkom existujúcej štruktúry výroby, poznamenanej prevládajúcim podielom produkcie s nižšou pridanou hodnotou a malým zastúpením sofistikovaných výrob. Nepriaznivým momentom je aj vysoký podiel výrob v priemysle závislých na dovoze komponentov a polovýrobkov na ďalšie spracovanie.

Tvorbu HDP charakterizujú aj údaje o vývoji pridanej hodnoty podľa odvetví. Tempo rastu pridanej hodnoty v stálych cenách bolo takmer vo všetkých odvetviach pomalšie ako v predchádzajúcom roku. Naďalej najrýchlejšie rástla pridaná hodnota v trhových službách (najmä doprave a obchode) a netrhových službách. Pridaná hodnota v priemysle sa zvýšila iba mierne, pričom v priemyselnej výrobe rástla rýchlejším tempom ako v predchádzajúcom roku. Najväčšie zmeny oproti predchádzajúcemu roku zaznamenal, v dôsledku utlmenia investičného dopytu vlády v druhej polovici roka, vývoj pridanej hodnoty v stavebníctve, ktorá poklesla o 7,3 %. Znížil sa aj objem pridanej hodnoty v pôdohospodárstve.

Služby

Napriek zníženému tempu rastu HDP sa podiel služieb na jeho tvorbe medziročne zvýšil o 2 body, a to rastom pridanej hodnoty trhových služieb o 8,8 % a netrhových služieb o 6,3 %.

V rámci trhových služieb dosiahol najväčší podiel na tvorbe HDP obchod pri medziročnom raste o 5 %. Tržby za maloobchodný predaj boli v porovnaní s rokom 1997 vyššie o 8,2 % (stále ceny - s.c.). Rast tržieb sa prejavil najmä v 2. a 3. štvrťroku, keď vplyvom devalvačných očakávaní dosiahol 11,6 %, resp. 9,1 %. Dynamicky rástol najmä predaj elektroniky, stavebných potrieb a pohonných hmôt. Podstatnou mierou (o viac ako 43 % v s.c.) vzrástli tržby za pohostinstvo, vrátane služieb. Tržby ubytovacích zariadení cestovného ruchu sa medziročne zvýšili v bežných cenách o 34,7 %, čo pri nezmenenej priemernej dobe pobytu ovplyvnil najmä rast počtu návštevníkov (21,8 %). Medziročný rast tržieb zaznamenali tiež cestovné kancelárie.

Dopravné organizácie dosiahli v roku 1998 tržby v hodnote 25,2 mld. Sk, ktoré medziročne vzrástli o 0,7 %. Podstatná časť (viac ako 71 %) tržieb bola realizovaná verejnou nákladnou dopravou. Z nich 68,1 % predstavovala železničná doprava, ktorej tržby vzrástli

Hrubý domáci produkt podľa odvetví (mld. Sk, stále ceny roku 1995)

	1996	1997	1998	index 1997/96	index 1998/97
HDP	550,8	586,8	612,7	106,5	104,4
Pôdohospodárstvo	28,6	28,8	28,5	100,7	99,0
Priemysel	167,1	171,0	172,5	102,3	100,9
z toho priemyselná výroba	138,1	143,1	149,9	103,6	104,8
Stavebníctvo	23,7	27,3	25,3	115,2	92,7
Trhové služby	230,6	252,4	274,7	109,5	108,8
z toho obchod	120,9	126,7	133,0	104,8	105,0
doprava	33,6	33,8	36,6	100,6	108,3
Netrhové služby	66,2	74,6	79,3	112,7	106,3
Ostatné [1/]	34,6	32,7	32,4	94,5	99,1

[1/] daň z pridanej hodnoty, dane z dovozu, imputovaná produkcia bankových služieb

medziročne o 4,6 %. Verejná osobná doprava zaznamenala medziročný pokles tržieb o 4,6 %, pričom väčšina týchto tržieb (58 %) bola z cestnej osobnej dopravy.

Nárast tržieb o viac ako 11 % dosiahlo odvetvie pôšt a telekomunikácií. V poštovej činnosti bol dynamický rast zaznamenaný pri zásielkách Express Mail Service a v peňažných službách, najmä vkladoch pre Poštovú banku (index 140,4). Tržby telekomunikácií ovplyvnil pokračujúci rast počtu telefónnych staníc, v prevádzke bolo 2,6-krát viac mobilných telefónov ako v roku 1997.

Tržby za ostatné trhové služby sa v porovnaní s rokom 1997 zvýšili o 4,9 % (s.c.). Najväčší podiel (54,6 %) si zachovali tržby za iné obchodné služby, kde prevažujú činnosti reklamy a architektonické služby. Pokles oproti roku 1997, v rámci ostatných trhových služieb, zaznamenali len tržby za činnosti v oblasti nehnuteľností, ktoré boli nižšie o 8,6 %.

Priemysel

Produkcia priemyslu, meraná výrobou tovaru, zaznamenala v roku 1998 najvyšší medziročný prírastok za ostatné tri roky. Celkový objem produkcie dosiahol hodnotu 611,3 mld. Sk (bežné ceny - b.c.) a dynamika jej rastu sa oproti minuloročnému vývoju zrýchlila o 2,3 bodu na 5,0 % (s.c.).

Výraznejší rast zaznamenala najmä priemyselná výroba s medziročným rastom produkcie o 6,5 % (s.c.), na čom sa podieľala najmä výroba dopravných prostriedkov, elektrických a optických zariadení a výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov. Vo výrobe a rozvode elektriny, plynu, pary a tepla pokračoval pokles produkcie, ovplyvnený najmä miernymi klimatickými podmienkami na začiatku roka a s tým súvisiacim poklesom spotreby energií. Ďalším faktorom bol pokles produkcie v podnikoch, ktoré sú veľkoodberateľmi elektrickej energie, najmä v odvetví chemického a ťažobného priemyslu. Napriek pomerne vysokej dynamike rastu nedosiahlo 8 zo 14 odvetví priemyselnej výroby úroveň roku 1997.

Na výsledkoch odvetvia mal významný podiel aj rast produkcie v súkromnom sektore (o 11,1 %, s.c.), čo sa prejavilo na zvýšení jeho podielu na celkovej produkcii zo 73,2 % v roku 1997 na 77,8 %.

Odvetvie priemyslu dosiahlo v roku 1998 oproti roku 1997 zvýšenie objemu pridanej hodnoty len o 0,9 % (s.c.). Medziročný pokles jej dynamiky rastu sa prejavil aj v znížení podielu odvetvia na tvorbe HDP, ktorý klesá od roku 1995 a v roku 1998 dosiahol 28,2 %. Na vývoj pridanej hodnoty vplýval tak jej medziročný rast v priemyselnej výrobe, v ťažbe nerastných surovín, ako aj pokračujúci pokles vo výrobe a rozvode elektriny, plynu a vody (o 25,5 % v s.c.).

Stavebníctvo

Vzostupný trend vo vývoji stavebnej produkcie, zaznamenaný v rokoch 1995 - 1997, sa v priebehu roku 1998 zmiernil, pričom v treťom a štvrtom štvrťroku zaznamenal dokonca prepad produkcie. V dôsledku nezaplatených prác na štátnych zákazkách sa utlmila investičná činnosť, spomalila realizácia diaľničnej infraštruktúry i vodohospodárskej výstavby. Odvetvie stavebníctva sa ocitlo v recesii, keď od septembra postupne klesal objem stavebnej produkcie a za rok 1998 bol o 3,5 % nižší ako v minulom roku.

Medziročný pokles stavebnej produkcie najviac ovplyvnilo zníženie produkcie vo verejnom sektore (o 11,0 %, v s.c.). Výsledkom bolo aj zníženie podielu tohto sektora na celkovej produkcii o 1,5 bodu na 16,3 %. Súkromný sektor si aj napriek poklesu produkcie o 1,9 % (s.c.) naďalej zachovával dominantný

podiel (zvýšenie na 83,7 %) na produkcii odvetvia.

Pokračoval aj pokles stavebných prác v zahraničí, ktoré boli oproti predchádzajúcemu roku nižšie o 27,7 %. Ich podiel v rámci odvetvia dosiahol len 4,9 % na celkových stavebných prácach. V oblasti bytovej výstavby sa v roku 1998 dokončilo o 1 062 bytov viac ako v predchádzajúcom roku, čo je najvyšší prírastok dokončených bytov od roku 1989.

Podnikateľské subjekty pôsobiace v stavebníctve vytvorili pridanú hodnotu vo výške 25,3 mld. Sk (s.c.). Medziročný pokles pridanej hodnoty o 7,3 % (s.c.) sa prejavil aj na znížení podielu odvetvia na HDP oproti roku 1997 o 0,6 bodu na 4,1 %.

Poľnohospodárstvo

V roku 1998 prispelo odvetvie poľnohospodárstva k tvorbe hrubého domáceho produktu 4,2 %, čo predstavovalo medziročný pokles o 0,2 percentuálneho bodu. Od roku 1995 zaznamenal tento ukazovateľ pokles o 17,6 %.

Tržby za predaj poľnohospodárskych výrobkov dosiahli hodnotu 34,6 mld. Sk v bežných cenách, teda medziročne poklesli o 2,5 % (v tom tržby za rastlinné výrobky boli nižšie o 12,3 % a za živočíšne vyššie o 3,1 %). Tendencie rastu tržieb v rokoch 1995 - 1997 sa v minulom roku zastavili predovšetkým na prebytkových bilanciách obilnín na domácom i na zahraničnom trhu. Nadväzne na to došlo k výraznému medziročnému poklesu nákupných cien najmä kŕmnych obilnín (pšenice o 9,4 %, kukurice o 16,4 %), nakoľko živočíšna výroba nedokázala absorbovať ich ponuku vo výrobe kŕmnych zmesí. Negatívne v tomto smere pôsobil aj nedostatok zdrojov na štátne intervenčné nákupy (nízka likvidita Štátneho fondu trhovej regulácie SR) a obmedzenia v oblasti licenčnej politiky. Minimálna garantovaná cena potravinárskej pšenice (4 200 Sk/t) sa stala ekonomicky neudržateľná aj vplyvom zvýšeného dovozu dotovanej pšenice z Maďarska (dovoz obmedzený opatreniami vlády SR). Nepriaznivé klimatické podmienky spôsobili pokles objemu a kvality produkcie i ďalších plodín, ktoré predtým pozitívne ovplyvňovali vývoj tržieb v odvetví (cukrová repa, repka olejná a iné). Realizáciu produkcie komplikovali aj iné faktory, najmä nízka úroveň zmluvných vzťahov (predovšetkým vo vertikále obilnín), nedodržiavanie Zákona o poľnohospodárstve (14-denná lehota platieb za dodané komodity), ako i nepružné zavádzanie nového spôsobu financovania podľa Zákona č. 144/1998 Z.z. o skladiskových a tovarových záložných listoch (účinnosť od 1.6.1998). Určitým podielom na znížení tržieb participovala aj časť produkcie, ktorá zostala nerealizovaná v zásobách poľnohospodárskej prvovýroby.

V živočíšnej výrobe bol hmotný pokles predaja jatočných zvierat do spracovateľského priemyslu (medziročne o 8,1 %) kompenzovaný rastom nákupných cien najmä hovädzieho dobytka (o 3,9 %), ale tiež ošípaných (o 2,7 %), kde vyšší očakávaný rast cien (najmä v závere roka) bol tlmený importom bravčového mäsa s proexportnou podporou. Priestor na zvýšený dovoz bravčového mäsa vytvorila aj absencia zmluvných vzťahov medzi producentmi a spracovateľmi. Spotrebiteľské ceny mäsa a výrobkov z neho v obchodnej sieti však do konca roka významnejšie neklesli.

Vývoj cien vo vertikále potravín bol jednoznačne v neprospech nákupných cien poľnohospodárskych výrobkov, ktoré medziročne v priemere poklesli o 0,3 %, pričom ceny potravinárskeho priemyslu vzrástli o 3,4 % a spotrebiteľské ceny potravín a nápojov o 5,8 %. Ceny vstupov do poľnohospodárstva pritom vzrástli o 4,1 %. Najdynamickejší rast cien v rámci potravinovej vertikály od roku 1995 bol zaznamenaný v potravinárskom priemysle (o 14,4 %), ktorý premieta aj nízku využiteľnosť spracovateľských kapacít.

V zahraničnoobchodnej bilancii agropotravinárskeho sektora bolo pasívne saldo vo výške 15,8 mld. Sk medziročne vyššie o 1,6 mld. Sk a predstavovalo 19,5 % celkového pasívneho salda za SR. Na uvedenej expanzii pasívneho salda participovalo predovšetkým mäso a výrobky z neho, vrátane živých zvierat, vo výške 1,1 mld. Sk. V minulom roku sa tu výrazne prejavil vplyv vývoja na zahraničných trhoch (poruchy na ruskom a ázijských trhoch a vysoká podpora exportu bravčového mäsa v krajinách EÚ sa premietli aj na náš trh s jatočnými ošípanými), ako aj na spoločnom trhu v rámci colnej únie (viac ako 63 % dovozu bravčového mäsa sa realizovalo z ČR). V komoditnej štruktúre bolo zaznamenané medziročné zlepšenie salda obchodnej bilancie iba v dvoch položkách, a to obilniny a výrobky z nich o 2,0 mld. Sk (vzrast exportu o 1,1 mld. Sk, pokles importu o 0,9 mld. Sk) a cukor a výrobky z neho o 0,4 mld. Sk (export bol vyšší o 0,5 mld. Sk a import o 0,1 mld. Sk). Zvýšený export sa realizoval predovšetkým za účelom zníženia nadmerných zásob obilnín a cukru na domácom trhu. To však nestačilo kompenzovať nárast pasívneho salda obchodnej bilancie ostatných agropotravinárskych komodít. Pri pretrvávajúcej nízkej konkurencieschopnosti agropotravinárskeho sektora zvyšoval sa okrem iného dovoz aj takých finálnych produktov, na výrobu ktorých máme vhodné výrobné podmienky (mliečne a cukrárske výrobky, margaríny, tuky, oleje, tabakové výrobky a iné). Riešenie problematiky ochrany vnútorného trhu i výrobcov pri rešpektovaní pravidiel vyplývajúcich z medzinárodných dohôd (WTO, colnej únie s ČR a CEFTA) je stále aktuálnym problémom tohto sektora.

Trend znižovania stratovosti poľnohospodárstva v rokoch 1995 - 1997 sa v roku 1998 zastavil v dôsledku toho, že pokles výnosov (index 93,8) bol rýchlejší ako nákladov (index 94,8). Podľa štatistických údajov predstavoval hospodársky výsledok poľnohospodárstva (podnikov s počtom pracovníkov 20 a viac a príspevkových organizácií) stratu vo výške 1,6 mld. Sk, teda o 0,6 mld. Sk viac ako v predchádzajúcom roku. Z celkového sledovaného súboru 4 536 poľnohospodárskych podnikov bolo stratových 2 673, t.j. 58,9 %. Naďalej sa prejavoval problém likvidity a platobnej disciplíny. Záväzky boli 2,2-krát vyššie ako pohľadávky, čo signalizuje pretrvávajúcu prvotnú platobnú neschopnosť. V rámci modernizácie a technickej inovácie odvetvia negatívne pôsobil pokles investičnej aktivity o 18,3 % (investície do strojov a zariadení boli nižšie až o 33,1 %). Bankové úvery v poľnohospodárstve (vrátane poľovníctva a rybolovu) vo výške 15,5 mld. Sk zaznamenali medziročný pokles o 2 mld. Sk (index 88,6). Podiel klasifikovaných pohľadávok na celkových úveroch do poľnohospodárstva predstavoval 11,3 mld. Sk, t.j. až 72,9 %. Ročný limit úveru na reeskont poľnohospodárskych zmeniek, stanovený NBS vo výške 3,0 mld. Sk, bol k 31.12.1998 vyčerpaný len na 48,5 %, čo bolo 1 455 mil. Sk.

Vývoj miezd, produktivity práce a zamestnanosti

Priemerná mesačná nominálna mzda zamestnanca hospodárstva SR v roku 1998 bola podľa údajov Štatistického úradu SR (ŠÚ SR) 10 003 Sk. Medziročný rast priemernej mzdy dosiahol nominálne 9,6 %, reálne 2,7 %. V rovnakom období roku 1997 to bolo 13,1 %, resp. 6,6 %. Uvedený vývoj poukazuje na výrazný medziročný pokles dynamiky rastu reálnych miezd (o 3,9 bodu), ktorá bola najnižšia od roku 1994. Spomaľovanie rastu reálnych miezd pretrváva od roku 1997.

Odvetvové porovnania ukazujú, že výraznejší rast reálnych miezd bol v ostatných verejných, sociálnych a osobných službách (13,5 %), výrobe a rozvode elektriny, plynu a vody (7,9 %) a v obchode a opravárenskej činnosti (6,5 %). K medziročnému poklesu reálnych miezd došlo v stavebníctve, ťažbe nerastných surovín a školstve.

Spomaľovanie rastu reálnych miezd (index rovnaké obdobie minulého roka = 100)

	1996				1997				1998			
	1.Q.	2.Q.	3.Q.	4.Q.	1.Q.	2.Q.	3.Q.	4.Q.	1.Q.	2.Q.	3.Q.	4.Q.
Priemerná mesačná nominálna mzda	112,2	112,3	112,6	115,3	114,9	114,5	113,2	110,8	110,8	110,4	108,8	108,4
Priemerná mesačná reálna mzda	105,8	105,7	107,2	109,5	108,4	107,7	106,8	104,3	103,3	102,8	102,4	102,4

Vývoj priemerných miezd bol ovplyvnený jednak uplatňovanou mzdovou reguláciou, ale tiež zhoršujúcou sa hospodárskou situáciou najmä nefinančných podnikateľských subjektov. Výrazný pokles zisku, spojený s rastom platobnej neschopnosti, viedol v časti podnikov k značným finančným ťažkostiam. Tieto v snahe udržať zamestnanosť, alebo aspoň ju podstatnejšie neredukovať, vyplácali krátené mzdy. Časť problémových firiem naviac nevyplácala mzdy vôbec a vyhýbala sa i rozviazaniu pracovného pomeru so zamestnancami. Možno preto predpokladať, že uvedené skutočnosti mali dopad i na vykázanú priemernú mzdu a dynamiku jej rastu.

Produktivita práce z HDP v stálych cenách v prepočte na zamestnanca NH medziročne vzrástla o 4,3 % (v predchádzajúcom roku o 6,9 %), čím predstihla dynamiku rastu reálnych miezd o 1,6 bodu (vlani o 0,3 bodu). Vývoj v priebehu roka charakterizoval v prvých troch štvrťrokoch rýchlejší rast produktivity práce ako miezd, v poslednom štvrťroku naopak pri raste produktivity práce o 0,4 % vzrástli mzdy o 2,4 %. Zvrat v relácii medzi vývojom produktivity práce a miezd v poslednom štvrťroku bol ovplyvnený najmä výrazným medziročným spomaľovaním tvorby HDP.

V odvetví priemyslu rástla produktivita práce z výroby tovaru rýchlejšie ako reálna mzda o 6,5 bodu (v roku 1997 mzdy rástli rýchlejšie). V stavebníctve naopak pri poklese reálnych miezd o 1,4 %, poklesla produktivita práce zo základnej stavebnej výroby medziročne až o 4,6 %. Pokles produktivity práce v stavebníctve začal v 2. štvrťroku a vyvrcholil v 4. štvrťroku, keď medziročne predstavoval takmer 20 %. Hlavnou príčinou bol pokles objemu stavebnej produkcie v poslednom štvrťroku (medziročne až o 21 %).

Počet zamestnancov v hospodárstve SR predstavoval v priemere 2 032,1 tis. osôb, čo bolo o 0,4 % menej ako v roku 1997. Vývoj v uplynulom roku charakterizoval medziročný nárast zamestnanosti v 1. štvrťroku (o 0,5 %) a pokles vo všetkých ostatných štvrťrokoch (o 0,5 %, 0,4 % a 0,9 %).

Vývoj zamestnanosti ovplyvnil najmä pokračujúci pokles počtu zamestnancov v odvetviach priemyslu o 4,1 % (takmer 25 tis. osôb) a pôdohospodárstva a rybolovu o 3,8 % (6,6 tis. osôb). V stavebníctve sa zamestnanosť medziročne zvýšila o 1,0 %. Osobitne na vývoj zamestnanosti vplýval pokračujúci nárast

Vývoj produktivity práce, miezd a zamestnanosti v národnom hospodárstve

		Index rovnaké obdobie m.r. = 100					
		1993	1994	1995	1996	1997	1998
Produktivita práce z HDP	b.c.	111,7	121,5	114,8	110,5	114,0	109,5
na zamestnanca NH	s.c.[1/]	96,3	106,8	104,6	105,7	106,9	104,3
Priemerná mesačná mzda	nom.	118,4	117,0	114,3	113,3	113,1	109,6
zamestnanca NH	reál.	96,4	103,2	104,0	107,1	106,6	102,7
Počet zamestnancov v NH		99,9	98,2	102,2	100,8	99,6	99,6

[1/] *stále ceny = priemer roka 1995 = 100*

v odvetví služieb, v rámci ktorých sa počet zamestnaných medziročne zvýšil spolu o 32,9 tis. osôb. Pokles zamestnanosti zaznamenali v tomto odvetví len doprava, pošta a telekomunikácie (o 0,2 %) a verejná správa, obrana a povinné sociálne zabezpečenie (o 0,7 %). Podiel nevýrobných odvetví na zamestnanosti sa zvýšil na 55,7 %.

Podľa evidencie Národného úradu práce (NÚP) dosiahol absolútny počet evidovaných nezamestnaných ku koncu decembra 428 209 osôb, t.j. o 23,1 % viac ako v rovnakom období 1997. Miera nezamestnanosti z disponibilného počtu nezamestnaných k 31.12.1998 predstavovala 15,6 %. Vývoj nezamestnanosti v priebehu roka charakterizoval nárast, ktorý akceleroval najmä v 4. štvrťroku, keď pribudlo 42 418 nezamestnaných. Z územného hľadiska najvyšší rast nezamestnanosti zaznamenal východoslovenský región (Prešovský a Košický kraj), kde miera nezamestnanosti presiahla 20 %. Mieru nezamestnanosti nad 20 %, ktorá sa považuje už za kritickú, dosiahlo v decembri celkom 25 okresov.

Podľa predbežných údajov NÚP vzrástli výdavky na podporu v nezamestnanosti pre evidovaných nezamestnaných medziročne o 40,1 % (na 3,9 mld. Sk) a na odvody na zdravotné, nemocenské a dôchodkové poistenie za uchádzačov o zamestnanie poberajúcich podporu v nezamestnanosti o 30,7 % (na 1,6 mld. Sk). Výdavky na aktívnu politiku trhu práce, v dôsledku nedostatku zdrojov, naopak poklesli o 24,2 %.

Agregátny dopyt

Rast agregátneho dopytu súvisel predovšetkým s rastom domáceho dopytu (v stálych cenách o 4,1 %), ktorý bol iba o 0,3 bodu nižší ako rast HDP. K zvýšeniu agregátneho dopytu prispel aj zahraničný dopyt (vývoz tovarov a služieb), ktorý v medziročnom porovnaní vzrástol v stálych cenách o 10,8 %.

Čistý zahraničný dopyt

Vývoj čistého zahraničného dopytu (vývoz tovarov a služieb mínus dovoz tovarov a služieb) bol ovplyvnený faktormi na strane dopytu i na strane ponuky. Rast domáceho dopytu pri nedostatočnej domácej ponuke sa prejavoval počas celého roka tlakom na rast dovozov, ktorý vyvrcholil prudkým nárastom dovozov v poslednom štvrťroku. Dovoz tovarov a služieb dosiahol v bežných cenách rast o 15,6 %. Jeho dynamika predstihovala dynamiku vývozu, keď vývoz tovarov a služieb vzrástol o 15,1 %. Čistý vývoz tovarov a služieb tak ovplyvnil vývoj HDP zápornou hodnotou 80,1 mld. Sk v bežných cenách, čo predstavovalo -11,2 % HDP (v predchádzajúcom roku -10,3 % HDP). Deficit čistého vývozu súvisel so schodkom obchodnej bilancie tovarov, zatiaľ čo služby dosiahli mierny prebytok príjmov nad výdavkami.

Odlišný bol vývoj v stálych cenách. Vzhľadom na pomalší rast deflátora vývozu ako deflátora dovozu vzrástol zahraničný dopyt v stálych cenách o 10,8 %, zatiaľ čo dovoz tovarov a služieb sa zvýšil o 9,6 %. Pri uvedenom raste vývozu a dovozu sa pasívne saldo obchodnej bilancie tovarov a služieb znížilo v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 0,2 mld. Sk na -44,2 mld. Sk, t.j. -7,2 % HDP.

Rýchly rast vývozu v stálych cenách pôsobil na ekonomický rast stimulujúco, čo viedlo k rastu exportnej výkonnosti ekonomiky (podiel vývozu tovarov a služieb na HDP) o 3,9 bodu oproti roku 1997 na 67,1 % v stálych cenách. Zároveň sa však zvýšila aj dovozná náročnosť (podiel dovozu tovarov a služieb na HDP) o 3,5 bodu na 74,3 %. Znamená to, že dynamiku rastu vývozu zabezpečovali odvetvia, resp. podnikateľské subjekty s vysokou dovoznou náročnosťou produkcie.

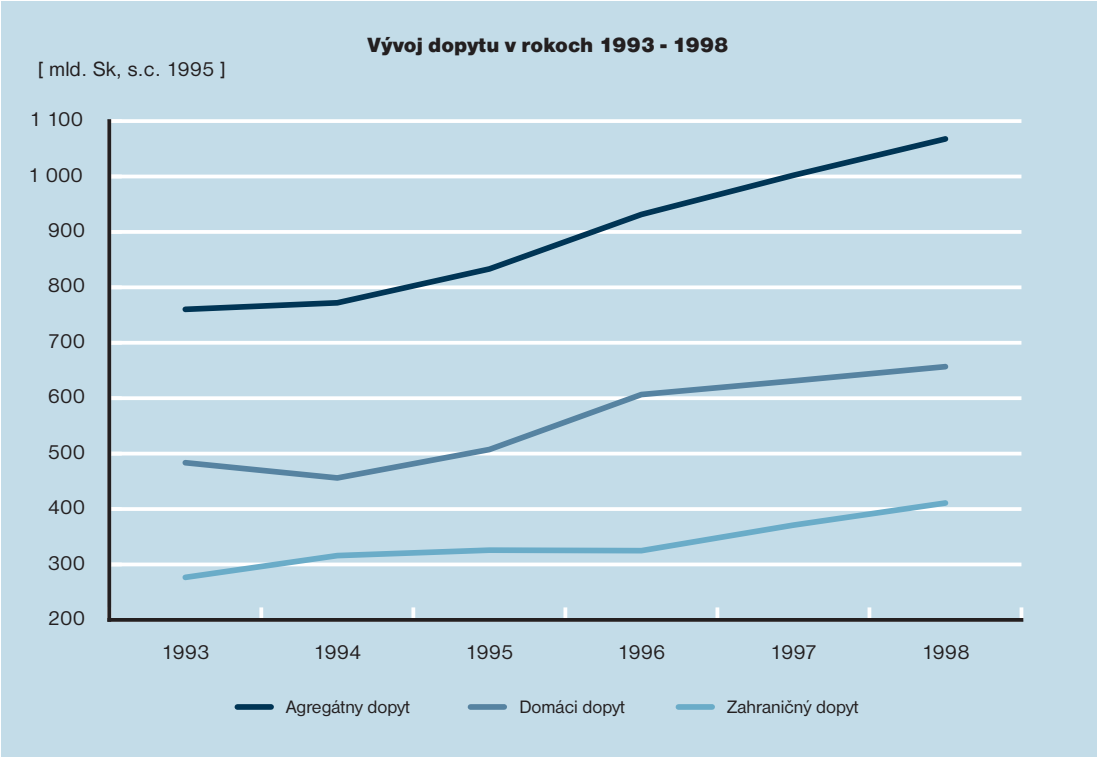

Domáci dopyt

Jednou z príčin prehlbovania vonkajšej i vnútornej nerovnováhy slovenskej ekonomiky v roku 1998 bol rast domáceho dopytu, ktorý ovplyvnil najmä vývoj tvorby fixného kapitálu a konečnej spotreby domácností. Iba mierne sa zvýšila konečná spotreba štátnej správy.

V rámci domáceho dopytu rástla najrýchlejšie tvorba hrubého fixného kapitálu. Jej tempo rastu bolo síce v porovnaní s predchádzajúcim rokom pomalšie, avšak predstihovalo rast HDP. Miera investícií (podiel hrubých fixných investícií na HDP) sa tak oproti predchádzajúcemu roku zvýšila v stálych cenách o 2,4 bodu až na 41 %.

Hrubý domáci produkt podľa použitia (mld. Sk, stále ceny roku 1995)

	1996	1997	1998	index 1997/96	index 1998/97
HDP	550,8	586,8	612,7	106,5	104,4
Domáci dopyt	606,6	631,2	656,9	104,1	104,1
v tom konečná spotreba spolu	400,2	417,2	431,8	104,2	103,5
domácnosti	270,2	287,1	301,3	106,3	104,9
neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam	2,3	2,4	2,6	104,3	108,3
štátna správa	127,7	127,7	127,9	100,0	100,2
tvorba hrubého kapitálu	206,4	214,0	225,1	103,7	105,2
tvorba hrubého fixného kapitálu	197,8	226,4	251,2	114,5	111,0
zmena stavu zásob	8,6	-12,4	-26,1	-	-
Čistý vývoz	-55,8	-44,4	-44,2	-	-
vývoz tovarov a služieb	324,9	371,0	410,9	114,2	110,8
dovoz tovarov a služieb	380,7	415,4	455,1	109,1	109,6

Miera investícií, meraná podielom hrubých investícií na HDP, dosiahla v stálych cenách 36,7 %. V dôsledku poklesu stavu zásob o 26,1 mld. Sk bola nižšia ako miera fixných investícií. Vysoké čerpanie zásob najmä v poslednom štvrťroku bolo jednou z príčin spomalenia dynamiky ekonomického rastu.

Relatívne vysoká miera investovania (vyjadrená hrubými i fixnými investíciami), ktorú tvorili predovšetkým finančne náročné investície do infraštruktúry, presahovala možnosti domácich zdrojov na jej pokrytie, keď iba 80,4 % hrubých investícií bolo krytých domácimi úsporami. Táto skutočnosť, ako aj nedostatočný, i keď v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi vyšší prílev priamych zahraničných investícií spôsobili, že na financovanie investičného dopytu sa využívali vo veľkej miere aj zahraničné zdroje. Vysoký objem úverov čerpaných zo zahraničia podnikateľskými subjektami i vládou viedol k ďalšiemu zvyšovaniu zahraničnej zadlženosti.

Vývoj investičného dopytu sa prejavil v štruktúre obstaraných investícií. Pozitívnym momentom bol rast investícií do strojov a zariadení (16,8 % v bežných cenách), ktorý predstihol rast investícií do budov a stavieb (9,2 %). Podiel strojov a zariadení na celkových obstaraných investíciách sa tak zvýšil oproti predchádzajúcemu roku o 2,1 bodu na 51,6 % pri súčasnom poklese podielu budov a stavieb. V rámci skupiny stroje a zariadenia rástlo najvýraznejšie obstaranie dopravných prostriedkov, inventáru a strojov, prístrojov a zariadení. Zatiaľ čo investície do dopravných prostriedkov sa zvyšovali počas celého roka relatívne vysokým tempom, dynamika rastu investícií do strojov, prístrojov a zariadení ku koncu roka prudko poklesla.

Zo sektorového hľadiska ovplyvnili rast investícií najviac investície nefinančných organizácií, ktoré sa na celkových obstaraných investíciách podieľali 70 %. Organizácie s 20 a viac zamestnancami investovali najviac vo výrobe elektriny, plynu a vody, v odvetviach doprava, pošta a telekomunikácie a v obchode a obchodných službách. Investície do infraštruktúry, efekty ktorých sa prejavujú až v dlhšom časovom horizonte, pritom dosiahli viac ako 40 % z celkového objemu investícií tejto veľkostnej skupiny nefinančného sektora. Pokiaľ ide o priemyselnú výrobu, najväčšie objemy investícií smerovali do výroby potravín, nápojov a spracovania tabaku, výroby koksu, rafinovaných ropných produktov a jadrových palív, výroby celulózy, papiera a výrobkov z papiera, výroby dopravných prostriedkov a výroby kovov a kovových výrobkov. Vlastné zdroje nefinančných organizácií, pri klesajúcej ziskovosti tohto sektora, sa na krytí investícií podieľali iba 10,3 % (v predchádzajúcom roku 28,2 %), čo potvrdzuje vysokú závislosť podnikateľského sektora na úverových zdrojoch.

Vývoj investícií a úspor

	1996	1997	1998
stále ceny roku 1995			
Miera úspor [1/]	27,3	28,9	29,5
Miera hrubých investícií [2/]	37,5	36,5	36,7
Miera fixných investícií [3/]	35,9	38,6	41,0
Miera krytia investícií úsporami [4/]	73,0	79,3	80,4
bežné ceny			
Miera úspor [1/]	27,4	28,4	28,2
Miera hrubých investícií [2/]	39,4	38,7	39,4
Miera fixných investícií [3/]	36,9	38,6	40,8
Miera krytia investícií úsporami [4/]	69,5	73,3	71,7

[1/] podiel hrubých domácich úspor na hrubom domácom produkte
[2/] podiel tvorby hrubého kapitálu na hrubom domácom produkte
[3/] podiel tvorby hrubého fixného kapitálu na hrubom domácom produkte
[4/] pomer hrubých domácich úspor a hrubých investícií

Iba mierne vyšší oproti predchádzajúcemu roku bol rast investícií v sektore domácností a vo finančných organizáciách. K najväčším zmenám došlo v investíciách sektora vlády, súvisiacich najmä s realizáciou infraštruktúrnych akcií. Investičný dopyt vlády sa v druhej polovici roka výrazne utlmil, v dôsledku čoho obstarané investície vládneho sektora poklesli o 13,9 % a ich podiel na celkových investíciách sa znížil o 3 body na 9,7 %.

Konečná spotreba štátnej správy (výdavky na jej činnosť a na služby, ktoré spotrebúva spoločnosť ako celok) vzrástla v stálych cenách o 0,2 %. Uvedený rast i jej relatívne malá váha v celkových výdavkoch spôsobili, že nepatrila k rozhodujúcim faktorom rastu HDP. Vývoj konečnej spotreby štátnej správy bol ovplyvnený rastom priemerných mesačných miezd v rozpočtových odvetviach (najmä v odvetví verejná správa a obrana), ako aj ostatnými neinvestičnými výdavkami (napr. výdavky na parlamentné voľby).

Vo vývoji domáceho dopytu sa popri investičnom dopyte premietol rast konečnej spotreby domácností, ktorá sa dlhodobo podieľa na použití HDP takmer 50 %. Aj v roku 1998 dosiahla pomerne vysokú dynamiku rastu (v bežných cenách 11,7 %, v stálych cenách 4,9 %), ktorá predstihovala rast HDP. Konečná spotreba domácností pritom zaznamenala v priebehu roka nerovnomerný vývoj. Ak v prvom polroku dosahovala rast o 3,2 %, v druhom polroku sa zvýšila o 6,7 %. Uvedený vývoj súvisel s preddevalvačnými očakávaniami v predvolebnom období i v období nasledujúcom bezprostredne po zmene kurzového režimu. Na rozdiel od predchádzajúceho roka, keď rast súkromnej spotreby do značnej miery ovplyvnil relatívne vysoký rast miezd, sa rast súkromnej spotreby v roku 1998 realizoval aj na úkor úspor obyvateľstva. Dokumentujú to údaje o vývoji priemernej mesačnej mzdy, miere úspor domácností i o vývoji vkladov obyvateľstva.

Podľa predbežných odhadov ŠÚ SR o vývoji bežných príjmov a výdavkov domácností vzrástli bežné príjmy medziročne o 7,7 %, bežné výdavky o 12,5 %. Oproti roku 1997 sa znížila dynamika rastu príjmov o 3,7 bodu, kým dynamika rastu výdavkov sa zvýšila o 2,9 bodu. Charakteristickým pre vývoj v priebehu roka bol trvalý predstih rastu výdavkov pred príjmami, zatiaľ čo v roku 1997 bola tendencia opačná.

Na spomalení rastu príjmov sa najviac podieľalo zníženie dynamiky rastu odmien zamestnancov (o 3,7 bodu) a pokles zmiešaného dôchodku zo zamestnania a podnikania o 6,3 % (pri znížení dynamiky o 20 bodov). Sociálne dávky medziročne vzrástli o 12,8 %. V rámci príjmov zo sociálnych dávok najviac vzrástli príjmy z hmotného zabezpečenia evidovaných uchádzačov o prácu (o 40 %) a ostatné dávky sociálnej starostlivosti o 20,3 %. Napriek výraznému rastu dôchodkov z vlastníctva a podnikania (úroky, dividendy, dôchodky z prenájmu pôdy a pod.) a z transakcií príhodového poistenia, vzhľadom na ich váhu - spolu 6,7 %, tieto vážnejšie neovplyvnili vývoj príjmov.

Z bežných výdavkov predstavovali najväčší podiel jednostranné bežné transfery (88,9 %), zahrnujúce najmä dane z príjmov fyzických osôb a odvody do fondov (zamestnanosti, dôchodkového a zdravotného poistenia). Tieto oproti roku 1997 vzrástli o 8,3 % pri poklese dynamiky o 2,4 bodu. Najväčšiu dynamiku rastu oproti roku 1997 zaznamenali transakcie príhodového poistenia, ktoré vzrástli oproti roku 1997 o 91,8 %, čím sa ich podiel na bežných výdavkoch zvýšil zo 4,7 % na 7,9 %. Nárast záujmu o produkty v poistnom systéme je aj dôsledkom rastu neistôt obyvateľstva v sociálnej oblasti, vyplývajúcich z rastu nezamestnanosti, cenového rastu a ostatných dôsledkov zhoršujúceho sa ekonomického vývoja.

Po zaplatení bežných výdavkov z bežných príjmov zostal domácnostiam na použitie hrubý disponibilný dôchodok vo výške 407,2 mld. Sk, čo bolo o 5,9 % viac ako v predchádzajúcom roku. Z neho 88,4 % použili domácnosti na konečnú spotrebu a zvyšok 47,1 mld. Sk

smeroval do hrubých úspor domácností. Hrubé úspory domácností zahŕňajú okrem hotovosti, vkladov, cenných papierov a pod. aj výdavky, za ktoré domácnosti nakúpili z vlastných zdrojov investície, vrátane investícií na rozvoj živností a nákup a výstavbu rodinných domov. V porovnaní s rokom 1997 poklesli hrubé úspory o 24,1 %, pričom ich dynamika sa znížila až o 33 bodov.

Možno predpokladať, že pokles hrubých úspor i rast konečnej spotreby domácností úzko súvisel na jednej strane s nižšou dynamikou rastu bežných príjmov, najmä miezd, platov a odmien, na druhej strane s preddevalvačnými očakávaniami, zmenou kurzového režimu a smerovaním konečnej spotreby do predmetov dlhodobej spotreby. Nasvedčuje tomu skutočnosť, že pokles hrubých úspor bol najväčší (o viac ako 50 %) práve v 3. štvrťroku, keď bol súčasne najväčší nárast konečnej spotreby domácností.

Hospodárenie organizácií

Osobitne nepriaznivé výsledky boli v roku 1998 dosiahnuté vo finančnom hospodárení organizácií. Nefinančné a finančné organizácie dosiahli úhrnom zisk (pred zdanením) v sume 31,2 mld. Sk (b.c.), ktorý bol o viac ako polovicu nižší ako v roku 1997. Výrazný pokles tvorby zisku bol hlavne v nefinančných organizáciách (o 56,4 %), ktoré vytvorili zisk v hodnote 22,8 mld. Sk. Finančné organizácie spolu vykázali pokles zisku oproti minulému roku

Tvorba a použitie dôchodkov domácností (v bežných cenách)

	1997		1998	
	mld. Sk	index m.r.=100	mld. Sk	index m.r.=100
Odmeny zamestnancov	302,2	111,5	325,8	107,8
z toho: hrubé mzdy a platy	233,2	112,3	252,4	108,2
Hrubý prevádzkový prebytok	100,5	113,2	94,3	93,7
Dôchodky z vlastníctva a podnikania	22,9	107,5	31,3	136,9
Transakcie príhodového poistenia	4,5	100,0	6,7	150,4
Jednostranné bežné príjmové transfery	98,3	110,9	111,1	113,1
z toho: dávky dôchodkového zabezpečenia	52,5	-	58,5	111,4
dávky nemocenského poistenia	22,7	-	24,8	109,1
hmotné zabezp. evidovaných uchádzačov o prácu	2,8	-	3,9	140,1
ostatné dávky sociálneho zabezpečenia	10,5	-	12,6	120,3
Sociálne dávky spolu	88,5	111,7	99,8	112,7
Bežné príjmy spolu	528,3	111,4	569,2	107,7
Dôchodky z vlastníctva a podnikania	4,3	78,2	5,0	117,2
Transakcie príhodového poistenia	6,7	117,5	12,9	191,8
Jednostranné bežné výdavkové transfery	132,9	110,7	144,0	108,3
z toho: daň z príjmov fyzických osôb do ŠR	25,6	125,5	29,4	114,5
príspevky do fondov [1/]	93,0	-	100,3	107,8
Bežné výdavky spolu	144,0	109,6	162,0	112,5
Hrubý disponibilný dôchodok	384,4	112,0	407,2	105,9
Konečná spotreba domácností	322,3	112,7	360,1	111,7
Hrubé úspory domácností	62,1	108,9	47,1	75,9
Miera hrubých úspor [2/]	16,2	-	11,6	-

[1/] sociálne príspevky platené zamestnávateľmi, zamestnancami, samostatne zárobkovo činnými osobami, nerezidentmi a ostatnými platiteľmi
[2/] miera hrubých úspor = hrubé úspory domácností / hrubý disponibilný dôchodok

o 26,9 %, z toho organizácie poisťovníctva až o 79,7 %.

Z odvetví v rámci nefinančných organizácií dosiahol najväčší pokles v tvorbe zisku priemysel spolu (index 42,2), pričom odvetvia priemyselnej výroby hospodárili so stratou 5,2 mld. Sk. Stavebníctvo vykázalo zisk 3,2 mld. Sk pri poklese oproti minulému roku o 29,9 %, veľkoobchod, maloobchod, opravy motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru dosiahli zisk 10,1 mld. Sk, ktorý však tvoril len 49,7 % vlaňajšieho zisku, hotely a reštaurácie, tiež doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie vykázali v roku 1998 stratu. Zo 7 417 nefinančných organizácií s 20 a viac zamestnancami hospodárilo so ziskom 4 208 (56,7 %), stratových bolo 3 208 a ich strata vzrástla medziročne o 38,0 %. V roku 1997 zo 6 381 nefinančných organizácií hospodárilo so ziskom 3 056 organizácií (47,9 %). Stratových podnikov bolo 3 325 a ich strata vzrástla oproti roku 1996 o 10,0 % na 58,2 mld. Sk.

Podľa údajov Ministerstva hospodárstva SR vytvorili hospodárske organizácie priemyslu s počtom nad 20 pracovníkov zisk pred zdanením 4,4 mld. Sk. Oproti predchádzajúcemu roku to bolo menej o 11,1 mld. Sk (o 71,7 %). V týchto organizáciách je v posledných rokoch zaznamenávaný sústavný pokles zisku, pritom najvýraznejší bol práve v roku 1998 a hlavne v jeho 4. štvrťroku, keď sa priemysel ako celok stal stratovým odvetvím (strata 4 mld. Sk). Podiel na takýchto výsledkoch malo najmä odvetvie priemyselnej výroby a to predovšetkým výroba strojov a zariadení, ktorá vykázala absolútne najvyššiu stratu (-10,3 mld. Sk) pri jej zvýšení oproti roku 1997 o 36 %. Zvýšila sa predovšetkým stratovosť výroby strojov pre špeciálne účely, ktorej podiel na strate uvedeného odvetvia je 66,7 %. Medzi stratové odvetvia patrili tiež výroba kovov (strata 2,6 mld. Sk, index 415,1), úprava koží a výroba obuvi (strata 2,1 mld. Sk, index 180,1).

Pokles hospodárskeho výsledku a rast nákladov sa v roku 1998 negatívne odrazil aj v ďalších ekonomických ukazovateľoch. Rentabilita nákladov dosiahla za nefinančné organizácie spolu 1,2 % a poklesla oproti roku 1997 o 1,9 percentuálneho bodu, pričom podiel nákladov dosiahol 98,8 haliera na 1 Sk výnosov.

V priemysle (organizácie nad 20 pracovníkov) boli tieto ukazovatele ešte horšie. Rentabilita nákladov v priemysle dosiahla 0,6 %, čo je v porovnaní s minulým rokom menej o 1,6 percentuálneho bodu. Pohybovala sa v rozpätí od 10,5 % vo výrobe a rozvode elektriny, plynu, pary a teplej vody, do -26,3 % vo vyčiňovaní a úprave koží, výrobe brašnárskeho a sedlárskeho tovaru a obuvi. Podiel nákladov na 1 Sk výnosov v priemysle predstavoval 99,4 haliera. Rozhodujúcim ziskovým odvetvím v tejto kategórii bola výroba a rozvod elektriny, plynu, pary a tepla, kde bol vytvorený najvyšší objem zisku (12,2 mld. Sk), avšak aj v tomto odvetví bol medziročný pokles zisku o 23,4 %. Medzi ziskové odvetvia s priaznivým medziročným vývojom patrili výroba potravín a nápojov (zisk 1,3 mld. Sk, index 107,0) a výroba celulózy, papiera a výrobkov z nich (zisk 1,1 mld. Sk, index 106,7).

Dosiahnuté výsledky v oblasti finančného hospodárenia organizácií priemyslu s 20 a viac pracovníkmi sa prejavili aj v raste ich platobnej neschopnosti. Záväzky po lehote splatnosti týchto podnikov predstavovali k 31.12.1998 sumu 76,7 mld. Sk pri zvýšení oproti roku 1997 o 11,8 mld. Sk a prevýšili stav pohľadávok po lehote splatnosti, ktoré sa oproti roku 1997 zvýšili o 8,9 mld. Sk na hodnotu 70,4 mld. Sk.

Spolu nefinančné organizácie s 20 a viac pracovníkmi vykázali ku koncu decembra 1998 záväzky po lehote splatnosti v hodnote 135,7 mld. Sk, čo bol nárast oproti roku 1997 o 17,5 %.

2. PLATOBNÁ BILANCIA

2.1. Bežný účet

Jedným z kľúčových a pretrvávajúcich problémov slovenskej ekonomiky bol aj v roku 1998 deficit bežného účtu platobnej bilancie, ktorého výška sa už tretí rok pohybuje na úrovni 10 % z hrubého domáceho produktu (HDP), čo sa vo všeobecnosti považuje za dlhodobo neudržateľnú hranicu. Po dvoch rokoch priaznivého vývoja platobnej bilancie sa v roku 1996 začalo prejavovať rýchle a výrazné zhoršenie bežného účtu s negatívnymi dôsledkami na ekonomický vývoj krajiny. MMF považuje za kritickú hranicu deficit vo výške 3 - 5 % v závislosti od prílevu priamych zahraničných investícií. Trvalé prekračovanie tejto hranice navyše z veľkej časti financované zahraničnými úvermi vedie k neudržateľným deformáciám ekonomiky a môže mať negatívne dôsledky na jej ďalší vývoj.

Pasívne saldo zahraničného obchodu, ktoré sa od roku 1996 stalo trvalým javom negatívne ovplyvňujúcim platobnú bilanciu, malo v priebehu jednotlivých rokov narastajúcu tendenciu a spôsobovalo každoročné zvyšovanie vonkajšej nerovnováhy vyjadrenej deficitom bežného účtu. Schodok bežného účtu dosiahol hodnotu 72,7 mld. Sk (t.j. 10,1 % z HDP), pri medziročnom náraste o 8,6 mld. Sk.

Tento stav bol výsledkom viacerých faktorov, medzi ktoré možno zaradiť pretrvávajúcu zlú štruktúru ekonomiky, vysokú energetickú náročnosť výroby, nedostatky v marketingu a pod. Slovenská ekonomika je zameraná na oblasť prvovýroby, pričom vstupy do výroby sa nedostatočne zhodnocujú, čo spôsobuje ťažkosti v jej efektívnom zapájaní sa do vonkajších ekonomických vzťahov.

Rast ekonomiky Slovenska, napriek svojmu spomaleniu hlavne v poslednom štvrťroku 1998, bol podľa odhadov ŠÚ SR aj naďalej podnecovaný rastom domáceho dopytu, ktorého krytie pri danej štruktúre národného hospodárstva vytváralo tlak na zvyšovanie objemu dovozu. Dôkazom toho je, že reálny rast dovozu prevýšil rast HDP, pričom podiel dovozu tovarov a služieb na HDP sa medziročne zvýšil o 3,8 % (zo 71 % v roku 1997 na 74,8 % v roku 1998).

V roku 1998 sa podľa predbežných údajov ŠÚ SR doviezol tovar v hodnote 456,7 mld. Sk. Na strane dovozu nastal viditeľný rast dynamiky, keď medziročný rast dovozu predstavoval 16,4 %. Rast a dynamika dovozu boli motivované dynamikou dopytu po investíciách, materiálových vstupoch do výroby a v neposlednom rade aj po spotrebnom tovare. Nárast dovozu výrazne ovplyvnil aj rastúci počet podnikov so zahraničnou účasťou, pretože ich investičná, distribučná a obchodná činnosť je spojená so zvyšujúcimi sa dovozmi investičného tovaru, komponentov i hotových výrobkov spotrebného charakteru.

Narastajúci obchod v procese medzinárodného podnikania viedol aj k zmenám v teritoriálnej štruktúre dovozu, ktorého rast sa sústredil predovšetkým do rastu dovozu z Nemecka. Podiel Nemecka na celkovom dovoze vzrástol o 6,1 % a dosiahol 25,9 %. Na druhej strane bol aj naďalej zaznamenaný pokles podielu dovozu z ČR (z 21,4 % v roku 1997 na 18,5 % v roku 1998), ku ktorému sa v roku 1998 pripojil aj pokles dovozu z Ruskej federácie (z 13,5 % na 9,9 %).

Z členenia dovážaných tovarov podľa ich ekonomického určenia vyplýva, že predmetom slovenského dovozu boli aj v roku 1998 predovšetkým stroje a ich časti, motorové vozidlá, nerastné palivá a elektronické zariadenia. S výnimkou nerastných palív sa uvedené skupiny vo veľkej miere podieľali aj na medziročnom raste dovozu (64,3 %).

Medziročný rast dovozu cestných vozidiel a ostatných dopravných prostriedkov sa realizoval hlavne formou zvýšeného dovozu položky časti, súčasti a príslušenstvá motorových

vozidiel a karosérií motorových vozidiel, kde nárast predstavoval spolu 12,5 mld. Sk a súvisel z veľkej časti s rastom vývozu osobných automobilov.

Podľa jednotlivých komodít štvormiestneho kódu harmonizovaného systému jednoznačne participovali na zvýšenom dovoze strojov a zariadení vratné alebo rotačné spaľovacie motory, prevodové hriadele, vzduchové čerpadlá, nevyhorené palivové články a rôzne súčasti a príslušenstvá k uvedeným strojom. Na druhej strane dovoz strojov pre jednotlivé odvetvia priemyslu, ale aj poľnohospodárstvo a stavebníctvo, mal vo väčšine prípadov klesajúcu tendenciu.

Medziročný rast dovozu v skupine elektrické zariadenia, prístroje na záznam a reprodukciu zvuku a obrazu predstavoval 10,5 mld. Sk, pričom podľa prepočtov NBS takmer polovicu uvedeného nárastu tvoril dovoz výrobkov, ktoré svojím charakterom spadajú skôr do kategórie spotrebného tovaru (elektrické prístroje osvetľovacie, ohrievače vody, gramofónové platne, magnetické pásky na záznam zvuku, televízne prijímače a pod.).

Zvýšený dovoz spotrebného tovaru, ktorý sa okrem elektroniky prejavil aj v nábytku, odevných výrobkoch, knihách, hračkách, športových potrebách a pod., bol ovplyvnený aj postupným znižovaním dovoznej prirážky, ktorá bola zrušená k 1. októbru 1998. Nezanedbateľný vplyv na rast dovozu spotrebného tovaru mali aj zvýšené nákupy realizované v septembri v súvislosti s devalvačnými očakávaniami, ktoré sa prejavili doplňovaním zásob v nasledujúcich mesiacoch.

Slovensko vyviezlo v roku 1998 tovar v hodnote 375,9 mld. Sk, pri medziročnom náraste o 16,0 %. Aj naďalej sa prehlbovala orientácia nášho exportu na Európsku úniu. Slovenský export do krajín EÚ vzrástol v porovnaní s rokom 1997 o 37,6 % na úroveň 209,9 mld. Sk (t.j. asi 56 %). Z jednotlivých krajín sa najvyšší vývoz vo výške 108,7 mld. Sk realizoval do Nemecka, pri medziročnom zvýšení o 31,9 mld. Sk, ktoré bolo z pohľadu komoditnej štruktúry naplnené z viac ako 60 % rastom vývozu osobných automobilov a ich súčastí. Na druhej strane sa znížil predovšetkým vývoz do ČR, ktorý bol diverzifikovaný v menších čiastkach takmer po celej škále najvýznamnejších vývozných komodít.

Najvýraznejšou zmenou v štruktúre slovenského vývozu bol rast skupiny motorových vozidiel. Slovenská republika vyviezla v roku 1998 motorové vozidlá v hodnote 70,9 mld. Sk, čo znamenalo 100 %-ný nárast oproti roku 1997. Ešte výraznejšia zmena nastala v podskupine motorových vozidiel na prepravu osôb, v ktorej vývoz vzrástol zo 16,3 mld. Sk v roku 1997 na 53,1 mld. Sk v roku 1998.

Napriek veľkému zaostávaniu Slovenska v absorbovaní priamych zahraničných investícií je pozorovateľný efekt zahraničných investícií vzhľadom na ich exportnú orientáciu, pretože v poslednom období sa dynamicky zvyšuje vývoz práve tých výrob, ktoré v prevažnej miere súvisia so zahraničnými investíciami. Okrem osobných automobilov to boli predovšetkým elektrické zariadenia, prístroje a spotrebiče, kancelárske stroje a zariadenia na spracovanie dát, prístroje a zariadenia na telekomunikáciu, záznam a reprodukciu zvuku.

Kľúčovým problémom slovenskej ekonomiky sa v roku 1998 stalo postupné oslabovanie dynamiky vývozu ocele a ďalších železných a neželezných kovov zapríčinené predovšetkým recesiou na svetových trhoch. Ide o kategóriu výrobkov, ktoré sú veľmi citlivé na cenové výkyvy a stav konjunktúry na vývozných trhoch a kde lacná konkurencia neustále silnie, a to nielen zo strany postkomunistických krajín, ale aj z krajín juhovýchodnej Ázie. Problémom je, že ide o komodity, ktoré tvoria dôležitú súčasť slovenského vývozu, pričom do ich výrob boli v predchádzajúcich rokoch umiestnené značné úvery, ktoré by sa mali prejaviť práve v rastúcom exporte.

K zvyšovaniu nerovnováhy na bežnom účte platobnej bilancie prispieval v posledných rokoch

aj obchod so službami, kde v celkovom salde došlo k ďalšiemu poklesu o 1,8 mld. Sk (z 2,5 mld. Sk v roku 1997 na 0,7 mld. Sk v roku 1998). Doprava a zahraničná turistika naďalej pozitívne ovplyvňovali kladné saldo bilancie služieb, ale ich spoločný prínos do devízového hospodárstva SR sa medziročne znížil o viac ako 5 mld. Sk.

Pokles salda bilancie dopravy bol výsledkom nižších príjmov z nákladnej dopravy, ktoré práve v roku 1997 zaznamenali výrazný rast, v kombinácii so zvýšenými nákladmi v rámci ostatných dopravných služieb. Išlo o náklady spojené so službami poskytovanými na hraničných prechodoch ako sú manipulácia s nákladom, uskladnenie, balenie, poistenie a pod. Na celkovom navýšení výdavkov dopravných služieb oproti minulému roku sa tieto služby, ktoré súviseli predovšetkým s rastom dovozu tovarov, podieľali viac ako 85 %.

Medzi pretrvávajúce problémy vývoja bežného účtu v posledných rokoch možno zaradiť každoročne sa znižujúce saldo v oblasti cestovného ruchu spôsobené predovšetkým poklesom jeho devízových príjmov. Takmer nulový príspevok cestovného ruchu (príjmy mínus výdavky) k tvorbe HDP je o to vážnejší, že cestovný ruch popri poplatkoch za tranzit plynu a ropy, patrí k tým zložkám bežného účtu, ktoré by mali vzhľadom na svoje potenciálne možnosti prinášať narastajúci príjem do devízového hospodárstva Slovenska.

Najvyšší schodok v rámci jednotlivých položiek bilancie služieb bol vytvorený v položke iné služby (11,2 mld. Sk), ktoré zahrnujú celú škálu služieb obchodnej aj neobchodnej povahy. Napriek tomu, že v roku 1998 sa deficit iných služieb znížil o viac ako 3 mld. Sk, ich štruktúra a saldá v jednotlivých položkách dokumentujú, že v slovenskej ekonomike nie je zatiaľ vytvorený dostatočný priestor na ich expanziu. Relácia exportovaných služieb k celkovému exportu tovarov a služieb predstavovala v roku 1998 mieru 17,7 %, pričom podiel iných služieb (bez dopravy a turistiky) dosiahol len 8 %.

Viac ako 40 % z deficitu iných služieb bolo vytvorených v službách obchodnej povahy, ktoré zahŕňajú inkasá a platby za odborné expertízy, veľtrhy, výstavy obchodného charakteru a pod. Táto skupina služieb, ktorá má napomáhať zvyšovanie obratu zahraničného obchodu je aj objemovo najvýznamnejšia, keď v roku 1998 jej podiel na inkasách skupiny iných služieb predstavoval 14,8 % a na platbách 20,7 %.

S konkurencieschopnosťou slovenských firiem v oblasti služieb, hlavne na domácom trhu, súvisí aj celá škála ďalších služieb, v ktorých sa v posledných rokoch realizuje prevýšenie platieb nad inkasami. Išlo hlavne o služby technického charakteru, služby právne, účtovné a poradenské, služby výpočtovej techniky, licencie, reklama a pod., kde pestrosť ponuky a kvalita služieb zatiaľ nedostatočne konkuruje ponuke zo zahraničia. Uvedené odbory dosahujú v posledných rokoch vo svete vysokú dynamiku rozvoja a predstavujú dôležitú zložku exportu služieb takých krajín, akými sú Belgicko, Švajčiarsko, Holandsko, Francúzsko a ďalšie.

Expanzívne požičiavanie zo zahraničia v posledných rokoch generuje postupné narastanie dlhovej služby, ktoré sa prejavuje aj v každoročnom náraste deficitu výnosovej bilancie (5,5 mld. Sk). V dôsledku rastúcej zadlženosti došlo v roku 1998 k ďalšiemu zvýšeniu platieb úrokov z úverov podnikov a bánk voči zahraničiu, ktoré boli čiastočne kompenzované prijatými úrokmi z rezerv NBS a vkladov komerčných bánk v zahraničí.

Prínos pre devízové hospodárstvo v rámci bežného účtu predstavovali hlavne bežné transfery, ktoré vykázali aktívne saldo v hodnote 12,9 mld. Sk. Transfery do Slovenskej republiky sa uskutočňovali prevažne v súvislosti so súkromnými prevodmi obyvateľstva vo forme dedičstva, darov, dôchodkov, penzií a pod.

2.2. Kapitálový a finančný účet

Kritickou otázkou sa okrem výšky deficitu bežného účtu stalo v roku 1998 aj jeho financovanie. Na rozdiel od predchádzajúcich rokov, v ktorých kapitálový a finančný účet prevyšoval schodok bežného účtu, prílev zahraničných zdrojov v roku 1998 nepostačoval na pokrytie deficitu bežného účtu v plnej výške a musel byť kombinovaný s poklesom devízových rezerv centrálnej banky.

Kapitálový a finančný účet skončil prebytkom vo výške 63,8 mld. Sk, t.j. 1,8 mld. USD. Pri úvahách o financovaní deficitu bežného účtu je dôležitá skutočnosť, že čistý prílev dlhodobého kapitálu medziročne vzrástol o 30,4 mld. Sk a jeho výška postačovala na pokrytie 98 % deficitu bežného účtu. Za pozitívnu tendenciu možno považovať aj zvyšujúce sa krytie schodku bežného účtu saldom priamych zahraničných investícií zo 4,4 % v roku 1997 na 21 % v roku 1998.

Ostatný dlhodobý kapitál zostal aj v roku 1998 najdôležitejším zdrojom zahraničného financovania. K zmenám však došlo v jeho štruktúre. Zatiaľ čo v predchádzajúcich rokoch bol evidentný trend prechodu od oficiálnych pôžičiek k podnikovým, v roku 1998 čerpanie oficiálnych pôžičiek predstavovalo 37,5 mld. Sk a prevýšilo úroveň čerpania finančných úverov podnikového sektora vo výške 35,8 mld. Sk. Znižovanie ratingu SR, ako aj ekonomické a politické problémy, sťažili prístup slovenských podnikov k devízovým zdrojom v zahraničí. Ťažkosti so získavaním nových podnikových úverov sa prejavili hlavne v poslednom štvrťroku, v ktorom nárast finančných úverov predstavoval len 6,9 mld. Sk, čo v medziročnom porovnaní znamenalo pokles o 44 %.

Zásadným spôsobom sa však nezmenilo smerovanie finančných podnikových úverov do národného hospodárstva, keď viac ako polovica úverov bola tak ako v predchádzajúcich rokoch umiestnená do výroby a rozvodu elektriny, plynu a vody, dopravy a spojov. K zmenám nedošlo ani v rámci jednotlivých odvetví priemyselnej výroby, ktoré absorbovali len 26 % z celkového úverového balíka. Úvery smerovali do výroby koksu a rafinovaných ropných produktov, výroby kovov a výroby chemikálií.

Použitie zahraničných zdrojov na investičné účely v uvedených odvetviach znamenalo nielen ďalšie upevňovanie štruktúry priemyslu s ťažiskovými odvetviami prvovýroby, ale aj zvyšovanie priemernej úrovne návratnosti investičných projektov.

Každoročné vysoké čerpanie dlhodobých finančných úverov, ktoré sa realizuje už od roku 1995, prináša zvyšovanie zadlženosti SR a vyššie nároky na dlhovú službu. V poslednom období k tomu pristupuje aj kurzové riziko vyplývajúce už nielen z pohybu USD a DEM, ale aj z pohybu SKK voči zahraničným menám, čo spôsobuje výrazné zvýšenie nákladovosti týchto úverov. Slovenská ekonomika je kapitálovo náročná a navyše vzniká časový nesúlad medzi splatnosťou úverov a návratnosťou projektov, čím sa vytvárajú problémy so splácaním prijatých úverov, ktoré sa začali prejavovať už v roku 1998.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti bude nevyhnutné, aby slovenská ekonomika predovšetkým zintenzívnila získavanie vlastného kapitálu. Zdrojom pre domáce investičné potreby by sa mal stať aj zvýšený prílev priamych zahraničných investícií, prípadne získavanie zahraničného kapitálu prostredníctvom kapitálového trhu. Pri efektívnom alokovaní týchto zdrojov môže ekonomika rýchlejšie absorbovať a sama generovať technický pokrok, čo povedie k zvýšeniu jej konkurencieschopnosti.

V roku 1998 bol zaznamenaný zvýšený prílev kapitálu do ekonomiky SR formou priamych zahraničných investícií. Prílev vo výške 19,9 mld. Sk bol výsledkom zvýšenia priamych zahraničných investícií formou majetkovej účasti v podnikovom sektore, v bankách a pobočkách

zahraničných bánk na území SR o 13,6 mld. Sk a ostatného kapitálu (saldo obchodných a finančných úverov týkajúcich sa podnikov so zahraničnou majetkovou účasťou) o 6,3 mld. Sk.

Napriek tomu, že stav kapitálovej účasti zahraničných investorov v rozsahu nad 10 % v podnikovom sektore sa zvýšil v roku 1998 o 12,2 mld. Sk, nemožno hovoriť, že došlo k obratu prejavujúcom sa v tendencii trvalého zvýšeného záujmu o ekonomiku SR. Záujem zahraničných investorov sa v priebehu roka sústredil predovšetkým na dve odvetvia, a to výrobu kovov a potravín a nápojov, ktoré absorbovali takmer 60 % z celkového prílevu. V prospech jednorazových akcií hovorí skutočnosť, že okrem pretrvávajúceho záujmu o obchod, kam smerovalo ďalších 13,4 % podnikových priamych investícií, zvyšná časť bola diverzifikovaná vo veľmi malých čiastkach medzi veľký počet hospodárskych subjektov, pričom vo väčšine prípadov išlo o navýšenie už existujúceho zahraničného kapitálu.

Poradie krajín podľa pôvodu zahraničného kapitálu sa v roku 1998 oproti predchádzajúcim rokom mierne zmenilo. Najviac zahraničných investícií prišlo z Holandska (26 %), USA (20 %) a Veľkej Británie (20 %). Uvedené krajiny takto odsunuli až na ďalšie miesta tradičné krajiny ako sú Nemecko (12 %) a Rakúsko (7 %).

Napriek tomu, že saldo krátkodobého kapitálu v priebehu roku 1998 nezaznamenalo výrazné výkyvy, v jeho jednotlivých segmentoch došlo k značným posunom tak na strane aktív, ako aj pasív. V štruktúre krátkodobého kapitálu najvýraznejší pohyb nastal v krátkodobých pasívach komerčných bánk. Rozhodujúcim spôsobom tento vývoj ovplyvnili krátkodobé vklady od zahraničných bánk, ktoré v priebehu roku 1998 zaznamenali značné výkyvy. Zatiaľ čo za obdobie január až august krátkodobé devízové vklady nerezidentov v bankách na území SR vzrástli o takmer 25 mld. Sk, v mesiacoch september až december bol zaznamenaný ich pokles vo výške 35,2 mld. Sk.

Zvýšenie, resp. zníženie vkladov nerezidentov v slovenských bankách bolo ovplyvnené predovšetkým uplatňovaním menového nástroja vo forme opatrenia NBS o devízovej pozícii bánk a pobočiek zahraničných bánk na menové účely, čo spôsobilo, že vývoju krátkodobých pasív v príslušných mesiacoch zodpovedal zhruba aj rovnaký vývoj krátkodobých aktív.

Zložitejšia situácia nastala v septembri, keď vývoj makroekonomických ukazovateľov naviac podporený blížiacimi sa parlamentnými voľbami a rastúcim deficitom bežného účtu viedli k odlevu krátkodobého kapitálu. Narastajúce signály o znižujúcej možnosti udržať devízový kurz v stanovenom fluktuačnom pásme zosilnili turbulencie na devízovom trhu. Zo strany zahraničných subjektov išlo predovšetkým o pokles krátkodobých vkladov nerezidentov v bankách na území SR, ktorý v septembri predstavoval 24,3 mld. Sk. U domácich subjektov bola zaznamenaná zvýšená konverzia korunových vkladov do devíz.

Prílev zdrojov na kapitálovom a finančnom účte nepokryl deficit bežného účtu, čo viedlo k zníženiu devízových rezerv NBS. Celková platobná bilancia skončila v roku 1998 ako schodková (po prvýkrát v histórii SR), keď devízové rezervy centrálnej banky po vylúčení kurzových rozdielov poklesli o 19,5 mld. Sk (t.j. 549,9 mil. USD).

2.3. Vývoj devízových rezerv

Devízové rezervy NBS ku koncu roka dosiahli hodnotu 2 923,3 mil. USD. Oproti stavu k ultimu decembra 1997 poklesli o 361,6 mil. USD. Celkové devízové rezervy Národnej banky Slovenska boli v priebehu roka ovplyvňované viacerými faktormi. Rozhodujúcim faktorom pozitívne ovplyvňujúcim oblasť príjmov boli vládne pôžičky od zahraničných finančných inštitúcií. V oblasti výdavkov sa v tomto období odrazilo pasívne saldo devízového fixingu NBS

a splátky dlhovej služby vlády SR a NBS. Vývoj devízových rezerv NBS bol v sledovanom období čiastočne ovplyvnený aj vývojom vzájomných kurzov voľne vymeniteľných mien na svetových finančných trhoch. Pasívne saldo bilancie príjmov a výdavkov (-549,9 mil. USD) bolo čiastočne kompenzované pozitívnymi kurzovými rozdielmi (188,3 mil. USD), ktoré boli odrazom vývoja najmä nemeckej marky voči americkému doláru na svetových finančných trhoch.

Príjmovú časť devízových rezerv determinovali nasledovné faktory:

- čerpanie vládnych pôžičiek od zahraničných finančných inštitúcií v objeme 1 223,4 mil. USD (84 % celkových príjmov),
- výnosy z depozít a cenných papierov vo výške 107,5 mil. USD,
- čerpanie pôžičiek NBS od medzinárodných finančných inštitúcií (EXIM Bank of Japan, EIB) v objeme 61,3 mil. USD,
- zvýšenie objemu prijatých depozít o 16,3 mil. USD,
- ostatné príjmy NBS vo výške 38,9 mil. USD.

Stranu výdavkov devízových rezerv ovplyvnili:

- pasívne saldo devízového fixingu NBS vo výške 992,1 mil. USD (50,0 % celkových výdavkov),
- splátky dlhovej služby vlády vo výške 622,6 mil. USD, z čoho 381,6 mil. USD predstavovala splátka istiny krátkodobého, tzv. preklenovacieho vládneho úveru,
- splátky dlhovej služby NBS vo výške 248,0 mil. USD, pričom splátky istiny dlhopisov emitovaných centrálnou bankou predstavovali 110,6 mil. USD,
- ostatné výdavky NBS vo výške 142,9 mil. USD, vyplývajúce najmä z realizácie zahraničného platobného styku pre klientov NBS.

Devízové rezervy NBS ku koncu roka 1998 postačovali na pokrytie 2,3-násobku priemerného mesačného dovozu tovarov a služieb Slovenskej republiky v roku 1998, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavovalo zníženie krytia o takmer celý mesiac. Na tomto výraznom poklese sa okrem zníženia hladiny devízových rezerv v priebehu roka 1998 spolupodieľal aj nárast priemerného

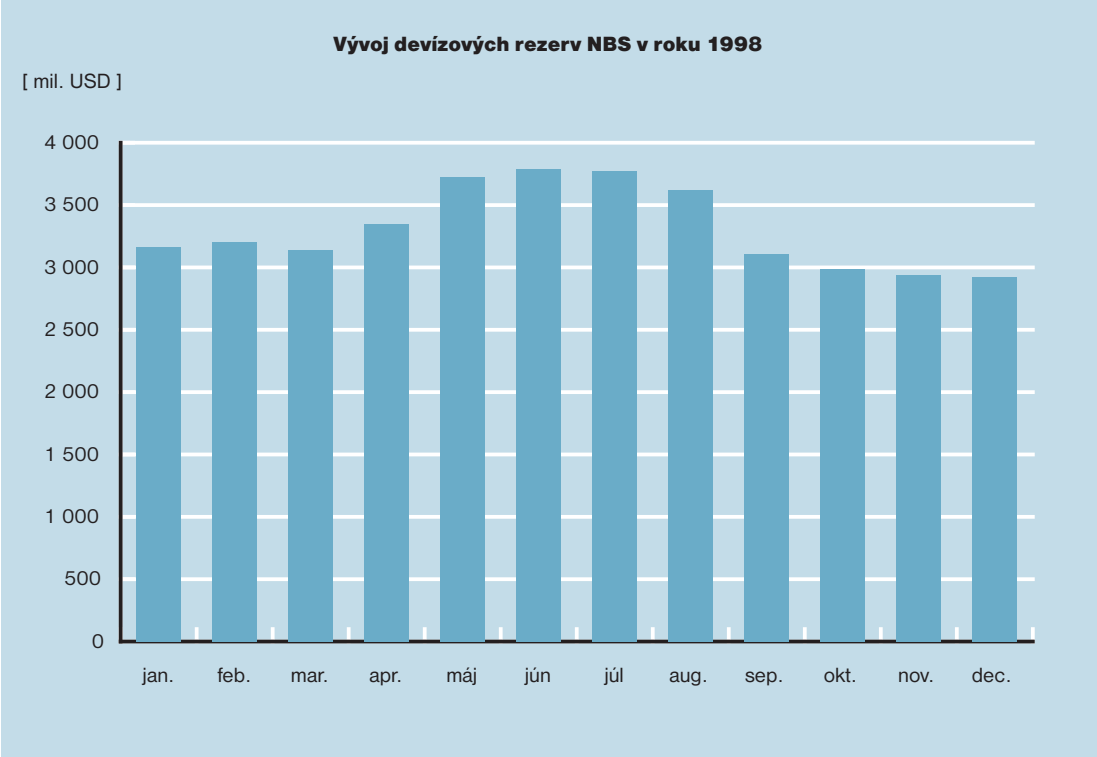

mesačného dovozu tovarov a služieb (v USD ekvivalente o 23,2 %) oproti predchádzajúcemu roku.

Devízové rezervy obchodných bánk môžeme vymedziť ako krátkodobé devízové aktíva obchodných bánk voči nerezidentom. Stav týchto aktív ku koncu roka 1997 bol 3 203,6 mil. USD. K 31. decembru 1998 mali obchodné banky devízové rezervy v objeme 3 034,5 mil. USD, čo znamenalo, že v priebehu roka poklesli o 169,1 mil. USD. Stav devízových rezerv celého bankového sektora vrátane NBS bol na začiatku roka 6 488,5 mil. USD, ku koncu decembra 5 957,8 mil. USD.

2.4. Zahraničná zadlženosť a zahraničná dlhová služba NBS a vlády SR

Slovenská republika vykazovala k 31. decembru 1998 celkovú hrubú zahraničnú zadlženosť vo výške 11,902 mld. USD. Oficiálne zadlženie vlády SR a NBS bolo k ultimu decembra na úrovni 2,407 mld. USD. Zadlženosť komerčnej sféry, t.j. komerčných bánk a podnikateľských subjektov k rovnakému dátumu bola 9,391 mld. USD. Dlh obcí predstavoval 56 mil. USD a zahraničný dlh vládnych agentúr (čerpanie pôžičky Štátneho fondu cestného hospodárstva) k poslednému dňu roka dosiahol 47 mil. USD.

V štruktúre celkovej hrubej zahraničnej zadlženosti SR predstavovali celkové hrubé strednodobé a dlhodobé zahraničné pasíva 7,297 mld. USD. Celkový krátkodobý dlh k ultimu decembra bol vykázaný vo výške 4,605 mld. USD. Podiel celkového hrubého zahraničného dlhu na obyvateľa SR dosiahol 2 209 USD. Podiel zahraničného dlhu na obyvateľa SR vzrástol za rok 1998 o 342 USD a od 1. januára 1993 o 1 647 USD, čo predstavovalo nárast 393 %. Podiel celkového krátkodobého dlhu na celkovom hrubom zahraničnom dlhu SR predstavoval 38,69 %.

V roku 1998 bolo v rámci zahraničnej dlhovej služby štátu uhradených prostredníctvom Národnej banky Slovenska zahraničným veriteľom spolu v prepočte 489 mil. USD. Z toho predstavovali splátky istín v prepočte 383,5 mil. USD a splátky úrokov (kupónov) 105,5 mil. USD.

Celkový zahraničný dlh sa ku koncu roka 1998 oproti koncu roka 1997 zvýšil v prepočte o 2 mld. USD. V oblasti vykazovania celkového hrubého zahraničného dlhu došlo v roku 1998 k najvýraznejšiemu nárastu v októbri, keď celkový hrubý zahraničný dlh SR dosiahol úroveň 12,185 mld. USD. V auguste bola prvýkrát prekročená štatistická hodnota zahraničného dlhu 12 mld. USD (12,184 mld. USD). Celkový nárast zahraničného dlhu v uplynulom roku ovplyvnilo i čerpanie pôžičky vlády SR (emisia dlhopisov), spolu v prepočte 1 mld. USD v priebehu roka.

Zahraničné pasíva komerčnej sféry (mil. USD)

	31.12.1997	31.12.1998
Zahraničné pasíva komerčnej sféry spolu	8 021,5	9 391,9
komerčné banky	2 905,5	2 665,6
podnikateľské subjekty	5 116,0	6 625,7
Strednodobé a dlhodobé zahr. pasíva spolu	3 917,4	4 786,7
komerčné banky	680,2	602,4
podnikateľské subjekty	3 237,2	4 184,3
Krátkodobé pasíva spolu	4 104,1	4 604,6
komerčné banky	2 225,3	2 063,2
podnikateľské subjekty	1 878,8	2 541,4

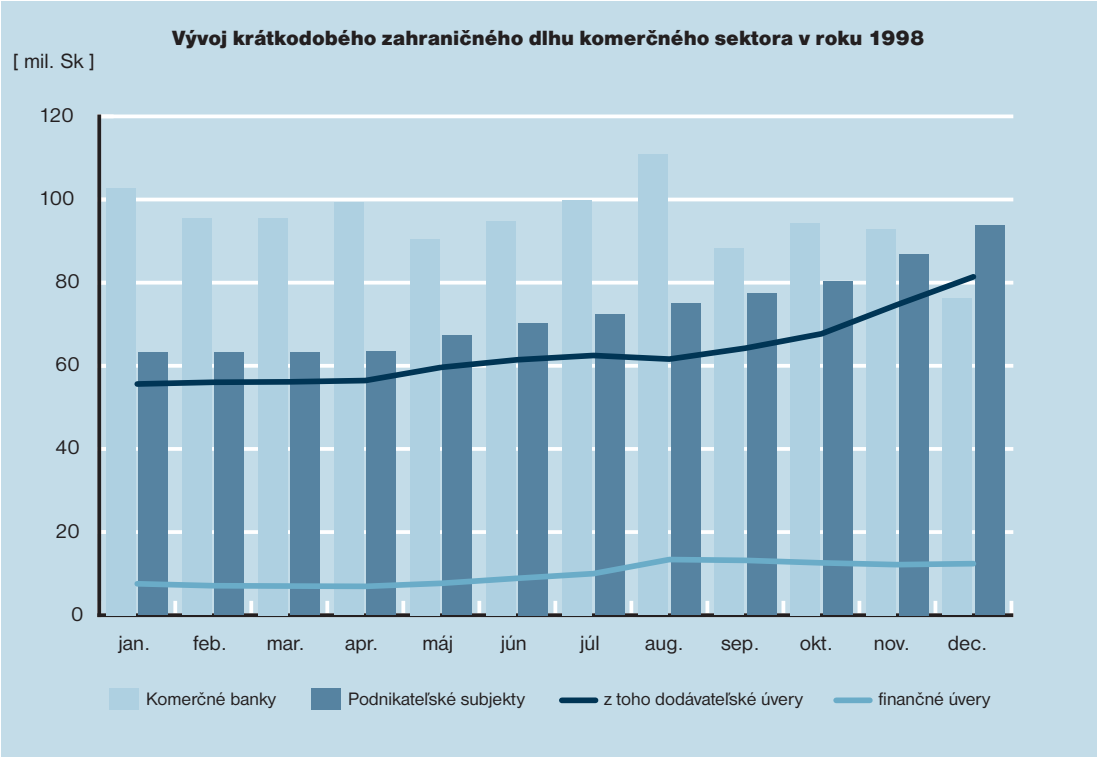

Koniec roka vykazuje v porovnaní s koncom roka 1997 značný nárast dlhu komerčného sektora, t.j. zahraničného dlhu podnikateľských subjektov a komerčných bánk, čo v absolútnom vyjadrení tejto stavovej veličiny predstavovalo 1,4 mld. USD.

Čistá zahraničná zadlženosť, vypočítaná ako rozdiel hrubej zahraničnej zadlženosti vo výške 11,9 mld. USD (pasíva NBS a vlády, pasíva komerčných bánk a pasíva podnikovej sféry - dovozné záväzky a finančné úvery) a zahraničných aktív vo výške 7,7 mld. USD (devízové rezervy NBS, zahraničné aktíva komerčných bánk a zahraničné aktíva podnikovej sféry - vývozné pohľadávky a finančné úvery) dosiahla k 31. decembru 1998 výšku 4,2 mld. USD. Na začiatku roka 1998 bola vykázaná hodnota čistého zahraničného dlhu vo výške 1,9 mld. USD, takže v priebehu roka 1998 došlo k jeho nárastu o 2,3 mld. USD, pričom najvyšší nárast čistého zahraničného zadlženia zaznamenala podniková sféra (1,4 mld. USD).

2.5. Devízovopovoľovacia činnosť NBS

Národná banka Slovenska, ako devízový orgán, na základe splnomocnení devízového zákona vydala v roku 1998 devízové povolenia a devízové licencie v nasledovnej štruktúre:

- devízové povolenia: 680 povolení a 85 dodatkov,
- devízové licencie: 38 licencií a 24 dodatkov.

Devízové povolenia

Investovanie v zahraničí

V roku 1998 vydala NBS 64 devízových povolení a 5 dodatkov, z toho 52 devízových povolení a 5 dodatkov na priame investovanie mimo krajín OECD v objeme 98,6 mil. Sk a 12 devízových povolení na portfóliové investovanie v objeme 42,5 mil. Sk (vrátane krajín OECD).

Z celkového počtu vydaných povolení na investovanie v zahraničí bolo 57 devízových

Teritoriálna štruktúra investovania

Štát	Počet povolení a dodatkov	Investície v mil. Sk
Ukrajina	19	57,4
Ruská federácia	14	46,3
ČR	2	19,4
Čínska ľudová republika	1	6,6
Rumunsko	9	3,9
Brazília	2	2,9
Rakúsko	2	1,2
Azerbajdžan	2	0,9
Ostatné	18	2,5
Spolu	69	141,1

Poznámka: Priame investovanie do krajín OECD je liberalizované.

povolení a 4 dodatky na investovanie formou peňažného vkladu v objeme 99,6 mil. Sk a 7 devízových povolení a 1 dodatok na investovanie formou nákupu cenných papierov - akcií - v objeme 41,5 mil. Sk.

Prijímanie finančných úverov zo zahraničia

V roku 1998 vydala NBS 141 devízových povolení a 36 dodatkov týkajúcich sa zahraničných úverov, z toho 122 devízových povolení bolo vydaných na prijatie finančných úverov v sume 18 793,0 mil. Sk a 19 devízových povolení v sume 719,5 mil. Sk na splatenie finančných úverov. Osem devízových povolení bolo nevyužitých. V 3 prípadoch v sume 163,9 mil. Sk bola súčasne udelená aj výnimka z ponukovej povinnosti a v 6 prípadoch v sume 592,3 mil. Sk výnimka z transferovej povinnosti.

Z hľadiska časovej štruktúry predstavujú úvery s lehotou splatnosti do jedného roka 84,54 % (15 888,7 mil. Sk), do dvoch rokov 15,42 % (2 896,9 mil. Sk) a do troch rokov 0,04 % (7,4 mil. Sk).

Z celkového počtu povolených úverov boli v 46 prípadoch poskytovateľmi nebankové subjekty (5 276,9 mil. Sk) a v 76 prípadoch zahraničné banky (13 516,1 mil. Sk). Bankovou garanciou je zabezpečených 79 úverov (4 436,7 mil. Sk) a 4 úvery (6 970,3 mil. Sk) garanciou vlády SR.

Najväčšou mierou sa na poskytovaní povolených úverov podieľajú subjekty (vrátane medzinárodných) so sídlom vo Veľkej Británií (6 447,6 mil. Sk), v ČR (2 928,1 mil. Sk), v Luxembursku (2 780,6 mil. Sk), v Rakúsku (1 778,8 mil. Sk), v Nemecku (1 610,2 mil. Sk) a vo Francúzsku (1 336,2 mil. Sk).

Rozhodujúci podiel 92,4 % (17 359,6 mil. Sk) predstavujú úvery určené na financovanie prevádzkových potrieb, 7,6 % (1 433,4 mil. Sk) predstavujú úvery na financovanie investícií.

Predpokladané čerpanie a splácanie úverov povolených v roku 1998 s lehotou splatnosti do 3 rokov (kurz k 31.12.1998) [mil. Sk]

	1998	1999	2000
Čerpanie	18 420,9	372,1	0,0
Splácanie	4 773,5	13 420,8	598,7
Saldo	13 647,4	-13 048,7	-598,7

Odvetvové určenie povolených úverov

Odvetvie	počet povolení	objem v mil. Sk
doprava, cestovný ruch, spoje	7	7 859,7
priemyselná výroba	49	6 778,6
obchod, pohostinstvo, ubytovanie	45	1 867,3
stavebníctvo	8	93,7
ťažba nerastných surovín	1	54,1
poľnohospodárstvo	1	0,1
ostatné	11	2 139,5
spolu	122	18 793,0

Poznámka: Prijímanie úverov so splatnosťou tri alebo viac rokov, ako i úverov z krajín OECD určených na nákup tovarov a služieb zo zahraničia je liberalizované.

Zabezpečenie záväzkov cudzozemcov tuzemcami

Na zabezpečenie záväzkov dcérskych alebo odberateľských spoločností v zahraničí bolo tuzemským subjektom vydaných 56 devízových povolení a 4 dodatky v celkovej sume 12 882,7 mil. Sk.

Poskytovanie finančných úverov

V hodnotenom období boli vydané 3 devízové povolenia na poskytnutie finančných úverov do zahraničia v sume 427,2 mil. Sk. Poskytovanie úverov do krajín OECD so splatnosťou päť alebo viac rokov, ako i úverov do krajín OECD určených na úhradu za tovar a služby dodané do zahraničia je liberalizované.

Obchodovanie so zahraničnými cennými papiermi

Na predaj a nákup zahraničných cenných papierov bolo vydaných 226 devízových povolení v celkovom finančnom objeme 83,5 mil. Sk, z toho na predaj zahraničných cenných papierov 216 devízových povolení v objeme 37,8 mil. Sk a na nákup 10 devízových povolení v objeme 45,7 mil. Sk.

Jedno devízové povolenie bolo vydané na prijatie zahraničných cenných papierov ako úhrada peňažných pohľadávok voči zahraničiu a 3 dodatky boli vydané k devízovým povoleniam na nákup zahraničných cenných papierov - zamestnaneckých akcií.

Obchodovanie s finančnými derivátmi

Spolu 34 povolení bolo vydaných na uzatvorenie opčných zmlúv na kúpu zamestnaneckých zahraničných cenných papierov a 2 devízové povolenia a 1 dodatok boli vydané na obchodovanie s finančnými derivátmi v súvislosti so zaistením splátok úverov prijatých v cudzej mene.

Zriadenie účtov v cudzej mene v zahraničných bankách

- 51 devízových povolení a 19 dodatkov bolo účelovo určených na úhradu nevyhnutných nákladov spojených s vykonávaním stavebných, montážnych a opravárenských prác v zahraničí. Predpokladaný objem vykonaných prác v zahraničí podľa uzatvorených zmlúv predstavuje 1 824,4 mil. Sk,
- 10 devízových povolení a 2 dodatky boli vydané na priame použitie peňažných prostriedkov získaných zo zahraničného úveru na úhradu za dovoz technológií, dopravných prostriedkov a surovín v zahraničí prostredníctvom poskytovateľov úverov - zahraničných bánk,
- 2 devízové povolenia a 2 dodatky boli vydané na otvorenie devízových účtov - custody účtov,
- 2 devízové povolenia a 1 dodatok boli vydané na mimoriadny nákup devízových prostriedkov a ich prevedenie na účet v zahraničí

slúžiaci na obchodovanie na zahraničných komoditných burzách a nákup zahraničných cenných papierov,
• 1 devízové povolenie bolo vydané v súvislosti so zaisťovacími operáciami realizovanými na zahraničných komoditných burzách.

Zriadenie účtov v cudzej mene v tuzemských bankách

• 38 devízových povolení a 8 dodatkov bolo vydaných na podporu vývozu, 35 devízových povolení a 2 dodatky boli určené na vykonávanie reexportných operácií,
• 1 devízové povolenie a 1 dodatok boli vydané za účelom efektívnejšieho využitia zahraničného úveru.

Devízové povolenia boli vydané do 1. 4. 1998.

Nákup cudzej meny v hotovosti a výnimka z ponukovej povinnosti

• 4 devízové povolenia boli vydané za účelom zjednodušenia vybavovania pracovníkov-žiadateľov prostriedkami na zahraničné pracovné cesty,
• 1 devízové povolenie bolo vydané za účelom vyplatenia honorárov a štartovného zahraničným účastníkom medzinárodného podujatia,
• 1 dodatok bol vydaný v súvislosti s vykonávaním špedičnej činnosti.

Devízové povolenia boli vydané do 1. 4. 1998.

Devízové licencie

• 33 devízových licencií a 22 dodatkov bolo vydaných na obchodovanie s cudzou menou a šekmi (nebankové zmenárne),
• 2 dodatky boli vydané k devízovým licenciám na vykonávanie obchodov s finančnými derivátmi,
• 5 devízových licencií bolo vydaných na vykonávanie obchodov so zahraničnými cennými papiermi.

3. VEREJNÝ SEKTOR

Vývoj hospodárenia štátneho rozpočtu

Zákon č. 375/1997 Z.z. o štátnom rozpočte na rok 1998 predpokladal schodok štátneho rozpočtu vo výške 5,0 mld. Sk pri rozpočtových príjmoch 179,8 mld. Sk a výdavkoch 184,8 mld. Sk, pričom bolo povolené jeho prekročenie o sumu z predaja emitovaných štátnych dlhopisov na krytie výdavkov spojených s bytovou výstavbou a s náhradou za vyvlastnenie pozemkov pri výstavbe diaľnic v celkovom objeme 3,0 mld. Sk.

V dôsledku neplnenia rozpočtových príjmov bol v decembri 1998 schválený Zákon č. 376/1998 Z.z., ktorý znížil rozpočtované príjmy na úroveň 168,6 mld. Sk a zvýšil deficit na 16,2 mld. Sk pri zachovaní možnosti jeho prekročenia o uvedenú sumu 3,0 mld. Sk.

Skutočné príjmy dosiahli ku koncu roka úroveň 177,8 mld. Sk, výdavky 197,0 mld. Sk a deficit štátneho rozpočtu 19,2 mld. Sk. Príjmovú i výdavkovú časť však treba korigovať o tzv. granty a transfery, ktoré sa použili ako doplnkové zdroje rozpočtových úloh najmä prostredníctvom kapitoly Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií v súvislosti s prevodmi prostriedkov Štátneho fondu cestného hospodárstva určených na výstavbu a opravy diaľnic. Celková suma grantov a transferov dosiahla úroveň 11,8 mld. Sk. Ide o rozpočtovo neutrálnu operáciu, ktorá neovplyvňuje výšku deficitu, ale umelo zvyšuje úroveň príjmov i výdavkov štátneho rozpočtu.

Po vyčlenení grantov a transferov dosiahli skutočné príjmy sumu 166,0 mld. Sk (98,5 % z upraveného rozpočtu), čo predstavuje ich výpadok v objeme 2,6 mld. Sk. Nižší výber daní oproti rozpočtovaným bol vykázaný hlavne pri dani z príjmov právnických osôb (24,6 mld. Sk oproti rozpočtovaným 27,7 mld. Sk) a dani z pridanej hodnoty (55,3 mld. Sk oproti 56,5 mld. Sk). Príčiny boli nielen v zlej ekonomickej situácii väčšiny podnikateľských subjektov, ale aj v ich uvoľnenej platobnej disciplíne. Významnú úlohu tu zohrala aj nesprávne odhadnutá dynamika rastu konečnej spotreby pri stanovení predpokladaného príjmu pri dani z pridanej hodnoty.

Dovozná prirážka priniesla do štátneho rozpočtu 6,3 mld. Sk a oproti rozpočtovanej sume bola nižšia o 0,3 mld. Sk (v priebehu roka bola znížená a mala platnosť len do 1. októbra 1998). Spotrebné dane boli splnené na 100 %, najlepšie výsledky boli dosiahnuté pri dani z príjmov fyzických osôb (prekročenie o 2,5 mld. Sk, najmä u osôb v závislej činnosti).

Celkový objem zrealizovaných výdavkov (bez grantov a transferov) dosiahol výšku 185,2 mld. Sk, čo predstavovalo plnenie zámerov rozpočtu na 100,2 %.

Vzhľadom na nepriaznivú situáciu v príjmovej oblasti štátneho rozpočtu, ktorá svojím objemom nepostačovala na krytie výdavkov, dochádzalo v priebehu celého roka k tzv. zosúlaďovaniu čerpania výdavkov s tvorbou príjmov a to ich reguláciou, ktorá sa však nevzťahovala na takmer 50 % výdavkov. Išlo o dávky vyplývajúce zo zákona, záväzky štátu k zdravotným poisťovniam, sociálnej poisťovni a niektoré ďalšie položky.

Vzťah NBS a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky

V roku 1998 bol vzťah Národnej banky Slovenska k Ministerstvu financií SR upravený v zmysle rozhodnutia Bankovej rady NBS zo dňa 20. marca 1998. Banková rada NBS rešpektovala zákon Národnej rady SR

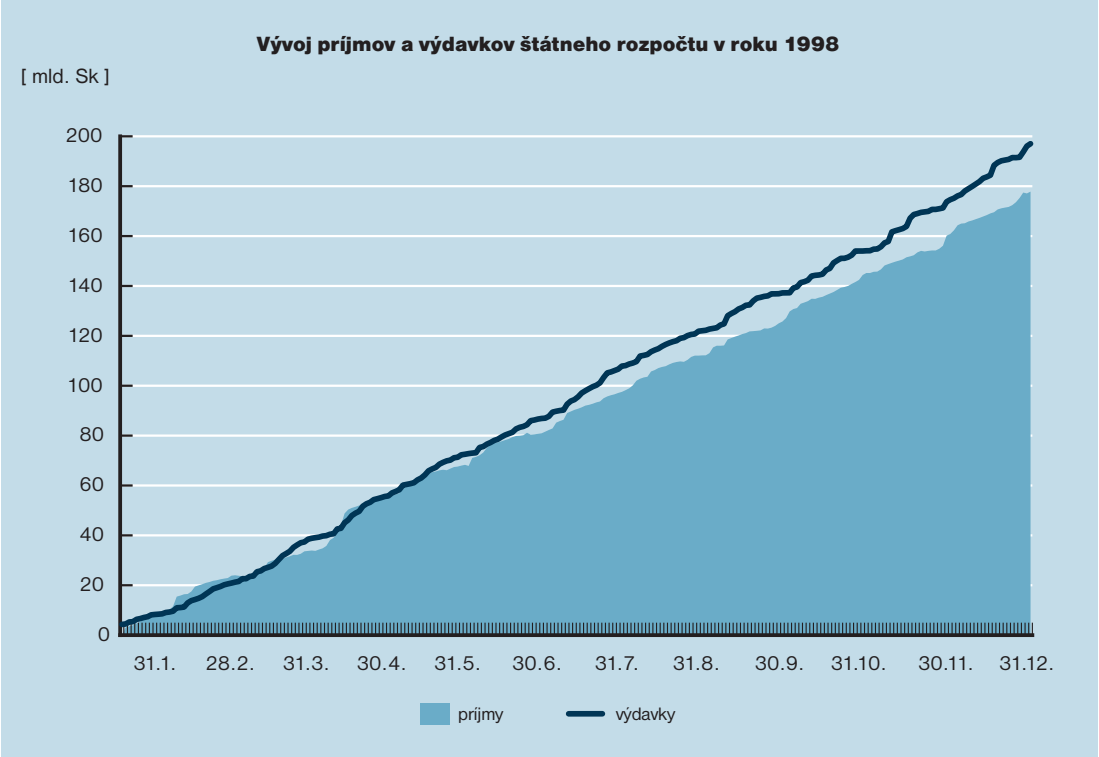

č. 375/1997 Z.z. o štátnom rozpočte na rok 1998 a schválila nulové úročenie pre zostatky záväzkov a pohľadávok štátu v NBS pre celý rok 1998.

Za hodnotený rok zrealizovala centrálna banka preddavky na odvod zostávajúceho zisku do štátneho rozpočtu vo výške 2,2 mld. Sk a v rámci definitívneho vyrovnania vzťahov uhradila koncom marca 1999 ešte objem 66,5 mil. Sk.

Vývoj štátnych finančných aktív a pasív

Štátne finančné aktíva uložené vo forme depozít v NBS predstavovali k ultimu roka hodnotu 2,4 mld. Sk. V priebehu roka došlo k zmene v oblasti aktív, ktoré oproti počiatočnému stavu zaznamenali pokles o 3,7 mld. Sk. Dôvodom ich poklesu bola úhrada istiny pôžičky SAL a G 24 v úhrnnej výške 3,7 mld. Sk. Minimálne zmeny sa týkali finančných úhrad vyplývajúcich zo Zákona č. 330/91 Zb. o pozemkových úpravách, mimosúdnych rehabilitáciách a majetku bývalej KSČ.

Štátne finančné pasíva mali počas celého roka nulovú hodnotu.

Štátne fondy

Stav finančných prostriedkov na účtoch štátnych fondov po zohľadnení úverov bol k ultimu roka -20,5 mld. Sk a v dlžníckej pozícii boli fondy počas celého roka. Výraznou mierou ovplyvnili stav finančných prostriedkov úverové zdroje pre Štátny fond cestného hospodárstva (ŠFCH) poskytnuté tuzemskými a zahraničnými bankovými inštitúciami na financovanie výstavby diaľnic. V priebehu roka vzrástla výška úveru pre ŠFCH o 8,5 mld. Sk a dosiahla hodnotu 22,3 mld. Sk. V sledovanom období vykazoval úver aj Štátny fond trhovej regulácie SR v poľnohospodárstve a Štátny podporný fond pôdohospodárstva a potravinárstva. Najvyšší zostatok na účte (1,4 mld. Sk) k 31. decembru 1998 vykazoval Štátny fond likvidácie JEZ a nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi, kde hlavný zdroj príjmov tvorí príspevok vo výške 10 % z predajnej ceny elektrickej energie vyrobenej v jadrovej elektrárni. Ďalším fondom, ktorého zostatok sa k ultimu jednotlivých mesiacov pohyboval v rozpätí od 0,7 mld. Sk do 2,7 mld. Sk je Štátny fond rozvoja bývania. Ku koncu roka poklesol jeho zostatok na najnižšiu hodnotu 0,7 mld. Sk, z toho 0,6 mld. Sk už bolo pridelených jednotlivým subjektom, ktoré ich postupne čerpajú z účtu. Celkovo vývoj v hospodárení štátnych fondov zaznamenal zhoršenie najmä v dôsledku uvedeného vplyvu ŠFCH.

Vnútorná zadlženosť voči bankovému sektoru

Čistá vnútorná zadlženosť verejného sektora voči bankovej sústave dosiahla ku koncu roka 1998 77,9 mld. Sk, čo v porovnaní s východiskom roka predstavovalo nárast 8,6 mld. Sk. Po prirátaní zahraničnej zadlženosti (60,7 mld. Sk) a hodnoty štátnych dlhopisov vo vlastníctve nebankových subjektov (10,0 mld. Sk) dosiahla celková čistá zadlženosť verejného sektora sumu 148,6 mld. Sk.

Skutočnosti, ktoré v priebehu roka ovplyvňovali výšku vnútorného dlhu štátu možno charakterizovať nasledovne:

- v marci bol aplikovaný systém vedenia jedného účtu štátu v NBS, súčasťou ktorého sa stali nielen príjmové a výdavkové účty vrátane pokladničných poukážok bežného roka, ale aj všetky účty súvisiace s tzv. úverovými operáciami štátu súvisiacimi so splácaním štátneho dlhu. Vplyvom nového systému poklesla výška vnútorného dlhu v porovnaní

s východiskom roka o 3,8 mld. Sk, z toho prebytok hospodárenia štátneho rozpočtu tvoril takmer jednu tretinu,

- v rámci nového systému vedenia účtu štátu v NBS bola zrealizovaná splátka úveru z roku 1991 Národnej banke Slovenska v objeme 5,5 mld. Sk,
- najvýraznejší vplyv na vykazovanú pozíciu vnútorného dlhu, predovšetkým v druhom polroku, mal vývoj hospodárenia štátneho rozpočtu. V prvom štvrťroku hospodáril štátny rozpočet s prebytkom, postupne z polročného deficitu 3,9 mld. Sk dosiahol v júli hranicu deficitu takmer 9,0 mld. Sk. Ďalší prepad nastal v novembri (12,9 mld. Sk) a koniec hospodárskeho roka skončil s deficitom 19,2 mld. Sk,
- emisie štátnych dlhopisov v mesiacoch január až október (spolu ich bolo 40, z toho v 7 prípadoch nebola akceptovaná žiadna ponuka) boli určené na splátky istín štátnych dlhopisov z predchádzajúcich rokov a na splátku úveru Národnej banke Slovenska (v zmysle Zákona č. 375/1997 Z.z. §14), ďalej na prekonvertovanie štátnych pokladničných poukážok emitovaných v roku 1997 a na krytie výdavkov spojených s bytovou výstavbou a s náhradou na vyvlastnenie pozemkov pri výstavbe diaľnic (Zákon č. 375/1997 Z.z. §13). Celkový akceptovaný dopyt z jednotlivých emisií dosiahol takmer 67 mld. Sk, na druhej strane však splátky vnútorného a zahraničného dlhu Slovenskej republiky v priebehu roka dosiahli 44,5 mld. Sk,
- vplyv na pokles vnútorného dlhu v mesiacoch máj a jún mali finančné prostriedky, ktoré boli získané predajom eurobondov na zahraničnom finančnom trhu a boli preúčtované do korunovej protihodnoty. Časť prostriedkov bola určená na financovanie výstavby diaľnic prostredníctvom Štátneho fondu cestného hospodárstva a ich deponovanie v bankových inštitúciách spôsobilo dočasný pokles vnútornej zadlženosti v uvedených mesiacoch s premietnutím do výšky zahraničného dlhu SR,
- v priebehu roka dochádzalo k výraznejšiemu vplyvu vlastníctva štátnych dlhopisov u nebankových subjektov (asi od polroka, keď objem v ich držbe sa pohyboval na úrovni 7 až 12,7 mld. Sk), ktoré v štruktúre vykazovania čistej pozície vlády SR voči bankovej sústave neparticipujú,
- od tretieho štvrťroka nastali problémy s prefinancovaním prehlbujúceho sa deficitu v hospodárení štátneho rozpočtu. V septembri sa opäť, takmer po piatich mesiacoch, začali používať štátne pokladničné poukážky, ktoré boli aj v nasledujúcom mesiaci emitované takmer výlučne do portfólia NBS,
- z ostatných parciálnych položiek, ktoré svojím charakterom znižujú celkovú pozíciu vlády, bol v porovnaní s východiskom roka zaznamenaný pokles vo vkladoch na účtoch miestnych úradov (o 1,6 mld. Sk), poistné fondy skončili takmer na úrovni východiska roka a štátne fondy vplyvom poskytnutých pôžičiek prehĺbili svoju deficitnú pozíciu (v porovnaní s východiskom roka o ďalších 1,6 mld. Sk).

4. MENOVÁ POLITIKA A MENOVÝ VÝVOJ

Menový vývoj prebiehal v roku 1998 v prostredí, ktoré možno charakterizovať pokračovaním negatívnych tendencií z predchádzajúcich dvoch rokov a to v oblasti vysokého deficitu bežného účtu platobnej bilancie, fiškálnej expanzie a spomaľujúceho sa rastu reálneho HDP. Za priaznivý možno považovať vývoj inflácie, ktorej spomalenie medziročnej dynamiky bolo ovplyvnené zastavením zvyšovania regulovaných cien, priaznivým vývojom cien potravín a prehĺbením zahraničnoobchodnej nerovnováhy, ktorá eliminovala vplyv rastu domáceho dopytu na cenovú hladinu.

Menová politika NBS bola ovplyvňovaná externými faktormi v podobe prílevu zahraničných zdrojov z vládnej pôžičky, krízami finančných trhov, devalvačnými očakávaniami verejnosti, vysokým deficitom vo fiškálnej oblasti a značným objemom splátok dlhovej služby vlády, v dôsledku čoho dochádzalo k vysokej

volatilite úrokových sadzieb. Po výraznom poklese devízových rezerv rozhodla Banková rada NBS o zrušení režimu fixného výmenného kurzu. Výkon menovej politiky NBS a jej smerovanie zostali nezmenené aj po zavedení plávajúceho výmenného kurzu slovenskej koruny pri čiastočnej modifikácii menových nástrojov.

4.1. Hodnotenie menového vývoja

Ročná dynamika rastu cenovej hladiny meraná indexom spotrebiteľských cien dosiahla k ultimu roka 5,6 % a nachádzala sa v intervale stanovenom v menovom programe NBS na rok 1998.

Vývoj výmenného kurzu slovenskej koruny bol počas roka rozdielny. Kým do konca júla sa pohyboval v relatívne úzkom intervale v rámci devalvačnej časti fluktuačného pásma, od augusta sa na jeho vývoji začali prejavovať negatívne tendencie. Vplyvom pokračujúceho prehlbovania makroekonomickej nerovnováhy, tak vnútornej, ako aj vonkajšej, sa hodnotenie Slovenskej republiky zo strany medzinárodných ratingových agentúr začalo zhoršovať. Ruská finančná kríza, ktorá sa prejavila v auguste, spôsobila stratu dôvery zahraničných investorov v rozvíjajúce sa trhy a následné znižovanie ich angažovanosti v daných regiónoch. Odlev veľkého množstva kapitálu mal za následok pokles akciových indexov lokálnych kapitálových trhov a výmenných kurzov národných mien.

Spolu s pripravovanými parlamentnými voľbami dochádzalo k rastu devalvačných očakávaní verejnosti. Realizácia týchto očakávaní sa prejavovala v konverzii korunových aktív na devízové, v predčasnom uhrádzaní platieb za budúce dovozy, odkladaním príjmov za vývozy, predzásobovaním sa, zvýšenými nákupmi predmetov dlhodobej spotreby. Nadmerný dopyt po devízových prostriedkoch mal za následok znehodnocovanie výmenného kurzu slovenskej koruny až na hranicu stanoveného fluktuačného pásma. Národná banka Slovenska v priebehu augusta a septembra intervenovala v prospech stability meny a za týmto účelom použila 1 mld. USD. Z dôvodu zachovania úrovne dosiahnutej konvertibility slovenskej koruny rozhodla Banková rada NBS 1. októbra o zrušení režimu fixného nominálneho výmenného kurzu v rámci fluktuačného pásma a o jeho nahradení režimom plávajúceho výmenného kurzu - floatingom. V priebehu nasledujúcich dní sa výmenný kurz znehodnotil na úroveň 17 % v porovnaní s bývalou paritou, následne sa však korigoval a ku koncu roka dosiahol úroveň 22,081 Sk za jednu DEM, čo zodpovedalo jeho medziročnému znehodnoteniu o 13,83 %. Za referenčnú menu, ku ktorej sa vývoj výmenného kurzu monitoruje a určuje, bola zvolená DEM a od 1. januára 1999 euro.

V prostredí realizácie devalvačných očakávaní, sprevádzaných poklesom korunových depozít a znižovaním oficiálnych devízových rezerv, stála centrálna banka pred viacerými alternatívami. NBS mohla naďalej udržiavať fixný výmenný kurz, avšak pri ďalšom ťažko odhadnuteľnom (tak do veľkosti, ako aj do doby trvania) poklese devízových rezerv centrálnej banky by na ich znižovanie pôsobila aj nevyhnutnosť refinancovania bankového sektora a vlády SR. Zastavenie refinancovania obchodných bánk by viedlo k ich vážnym likviditným problémom a zastavenie refinancovania štátu by nebezpečne skomplikovalo obsluha vládneho dlhu. Ekonomické dopady takejto situácie by poškodili hospodárstvo SR na dlhé obdobie, obmedzil by sa prílev devízových zdrojov do ekonomiky a rovnako by sa spomalil už aj tak nedostatočný prílev priamych zahraničných investícií. Z obdobných dôvodov nebolo možné brániť stabilitu výmenného kurzu výrazným zvýšením úrokových sadzieb tak, ako to bolo realizované v máji 1997. Po analýze všetkých skutočností a možných dopadov rozhodnutí centrálnej banky rozhodla sa Banková rada NBS zaviesť plávajúci výmenný kurz. Toto rozhodnutie znamenalo znehodnotenie meny, avšak v menšom meradle, než by sa realizovalo pri iných variantoch. Následne sa umožnilo mierne uvoľnenie menovej politiky, úrokové sadzby poklesli a bankový

sektor bol opäť ochotný a schopný prefinancovávať rastúce finančné potreby štátu s pozitívnym dopadom na včasnosť uhrádzania vládnych záväzkov.

Z dôvodu nižšieho rastu cenovej hladiny ako v roku 1997, ako aj vzhľadom na znehodnotenie nominálneho výmenného kurzu, sa v roku 1998 reálny efektívny výmenný kurz slovenskej koruny znehodnotil voči svojim ôsmim najvýznamnejším obchodným partnerom o 7,0 %. Zahrnutím Českej republiky do výpočtu by sa reálny efektívny výmenný kurz znehodnotil o 14,5 %. Aj napriek znehodnocovaniu reálneho efektívneho výmenného kurzu, ktoré by malo viesť k zvyšovaniu cenovej konkurencieschopnosti domácich výrobkov na svetových trhoch, nedošlo k zlepšeniu zahraničnoobchodnej bilancie.

Podiel deficitu bežného účtu platobnej bilancie na HDP dosiahol 10,1 % a bol negatívne ovplyvnený devalvačnými očakávaniami verejnosti v 2. polroku, expanzívnym vývojom verejného sektora, ako aj zvýšením konkurencieschopnosti ázijských ekonomík znehodnotením ich domácich mien. Fiškálny deficit dosiahol podľa odhadov centrálnej banky podiel na HDP 5,6 % a v priebehu roka tak došlo k zvýšeniu tlaku na úrokové sadzby a k pokračovaniu vytláčania súkromných investícií verejnými.

Medzibankové úrokové sadzby sa do júla vyvíjali v súlade s úsilím NBS o ich znižovanie, čo ovplyvnil aj prílev zdrojov zo zahraničnej pôžičky vlády. V auguste sa na ich úrovni začal prejavovať odlev korunovej likvidity spôsobený realizáciou devalvačných očakávaní domácich subjektov. Výška úrokových sadzieb kulminovala v októbri, keď sa nedostatok zdrojov, z dôvodu nákupov na devízovom fixingu NBS, prejavil nesplnením povinných minimálnych rezerv a priemerné mesačné úrokové sadzby depozít všetkých splatností sa pohybovali v intervale od 23,4 % - 29,4 %. Aktívna refinančná politika centrálnej banky, realizovaná v poslednom štvrťroku, priaznivo ovplyvnila vývoj úrokových sadzieb. Hladina priemerných úrokových sadzieb sa v decembri stabilizovala v rozpätí 14,5 % - 18,9 %. Vývoj medzibankových sadzieb ovplyvnil aj vývoj úrokových mier klientskych depozít a poskytovaných úverov klientom.

REER slovenskej koruny (pre 2, 8 a 9 obchodných partnerov) - index na báze CPI

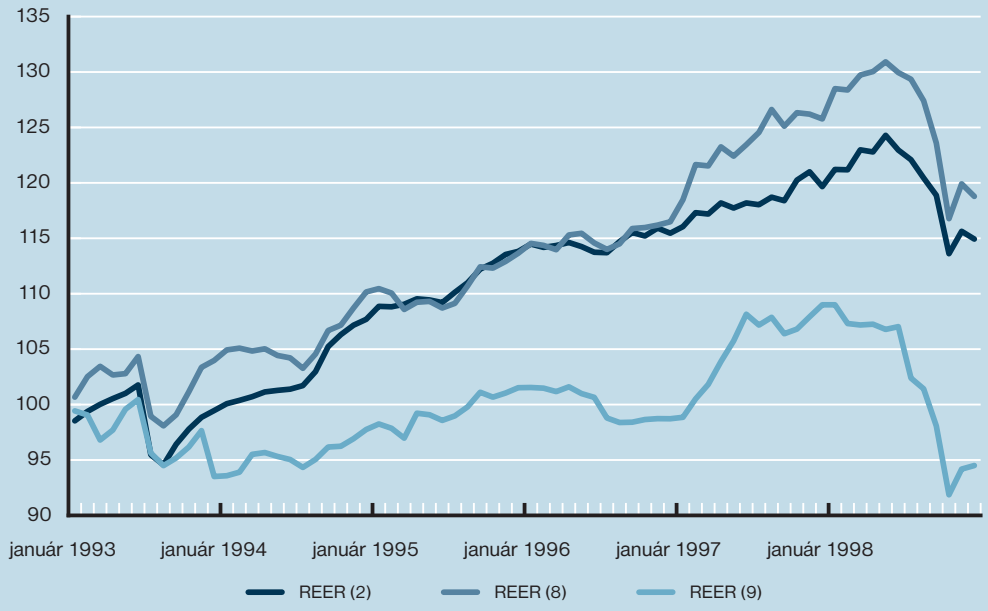

Vývoj menových agregátov prebiehal v súlade s menovým programom NBS, ktorý musel byť po zavedení floatingu modifikovaný. Vplyvom vývoja na devízovom trhu došlo ku koncu septembra k zmene trendu menových agregátov, čo sa prejavilo predovšetkým v poklese čistých zahraničných aktív. V absolútnom vyjadrení poklesli medziročne čisté zahraničné aktíva vo fixnom kurze k ultimu decembra o 29,1 mld. Sk, čo predstavovalo v relatívnom vyjadrení pokles o 41,7 %. Tento pokles bol vyvolaný predovšetkým znížením devízových rezerv NBS z dôvodu nákupu devízových prostriedkov obchodnými bankami na devízovom fixingu NBS, za účelom financovania platieb klientov.

Peňažná zásoba, meraná agregátom M2 (vo fixnom kurze), dosiahla k 31. decembru hodnotu 466,1 mld. Sk. Dynamika rastu M2 poklesla na medziročnej báze na 2,8 % z 8,9 % v roku 1997. V absolútnom vyjadrení vzrástla peňažná zásoba od začiatku roka o 12,6 mld. Sk v porovnaní s nárastom o 37 mld. Sk v roku 1997. Zníženie dynamiky rastu M2 v 4. štvrťroku neznamenalo sprísnenie menovej politiky, ale len reakciu verejnosti v dôsledku devalvačných očakávaní. Pokles čistých zahraničných aktív sa prejavil vo vývoji peňažnej zásoby, pretože časť prekonvertovaných korunových zdrojov bola použitá na predčasné platby do zahraničia, predovšetkým za dovozy. To sa následne odrazilo vo výraznom zvýšení deficitu obchodnej bilancie v októbri a v poklese medziročného tempa rastu peňažnej zásoby.

Prorastovo pôsobili na vývoj M2 výlučne domáce zdroje tvorby, čisté domáce aktíva a sezónny vplyv ostatných čistých položiek koncom roka. Ostatné čisté položky poklesli v decembri medzimesačne o 14,9 mld. Sk, čo bolo ovplyvnené predovšetkým koncoročným pripisovaním úrokov ku vkladom. Ich prorastový vplyv na peňažnú zásobu však bol nižší ako v minulom roku (keď v decembri poklesli oproti novembru o 21,7 mld. Sk), pretože objem pripisovaných úrokov bol ovplyvnený aj výrazným medzimesačným poklesom korunových vkladov o 20,1 mld. Sk v septembri 1998. Nižší prírastok M2 v decembri 1998 súvisel aj s realizáciou výdavkov štátneho rozpočtu v posledných dňoch roka, čím sa tieto prostriedky reálne dostali na účty v obchodných bankách až začiatkom januára 1999.

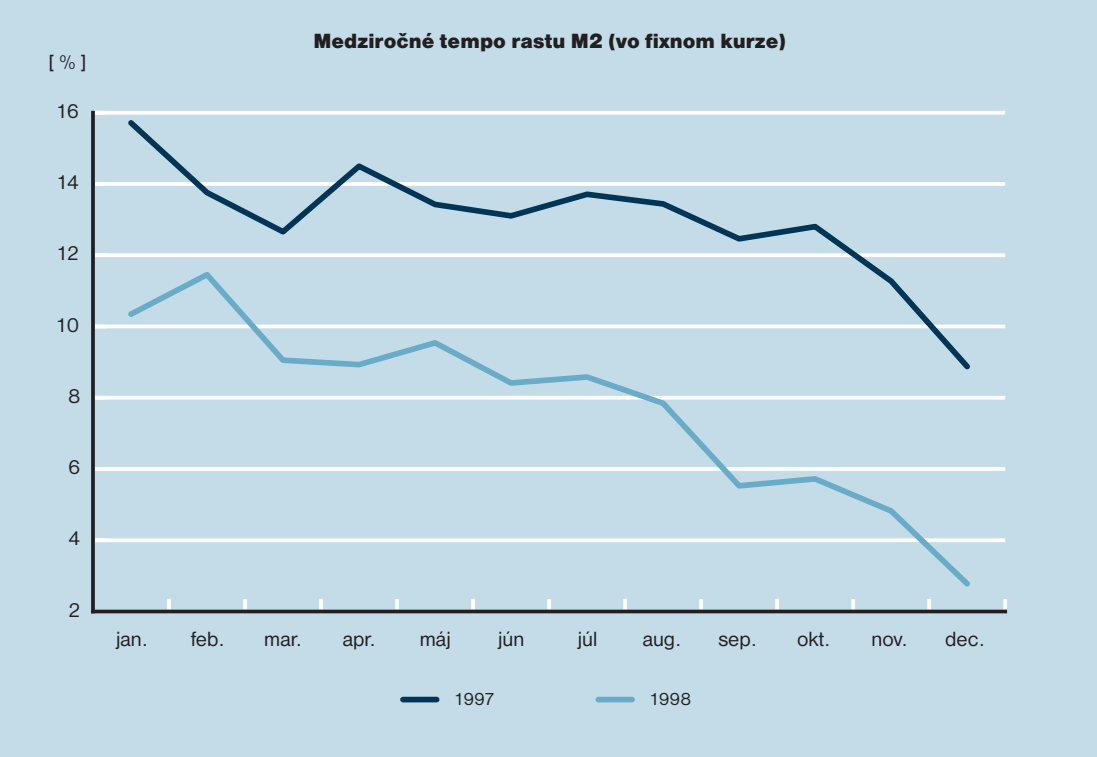

Medziročná dynamika rastu čistých domácich aktív dosiahla 10,9 % a bola v súlade s menovým programom NBS, rovnako ako miera rastu úverov podnikom a obyvateľstvu so svojou dynamikou rastu 5,5 %. V absolútnom vyjadrení vzrástol objem úverov podnikom a obyvateľstvu o 20,0 mld. Sk, čo bolo viac ako dvojnásobok prírastku v roku 1997. Napriek vyššiemu absolútnemu prírastku čistého úveru vláde a FNM, poklesla dynamika rastu tohto agregátu v porovnaní s rokom 1997 o 7,8 percentuálneho bodu na 34,7 %. V porovnaní s pôvodnou programovanou hodnotou rastu 25,7 % bola vyššia dynamika rastu čistého úveru vláde a FNM spôsobená najmä novelizáciou zákona o štátnom rozpočte v novembri 1998, ktorou sa deficit štátneho rozpočtu na rok 1998 zvýšil o 11,2 mld. Sk.

4.2. Štruktúra peňažnej zásoby

V priebehu roka 1998 vzrástla peňažná zásoba M2 (vo fixnom devízovom kurze) o 12,6 mld. Sk na 466,1 mld. Sk. Na jej náraste sa podieľali výhradne kvázipeniaze, ktorých stav sa zvýšil o 31,4 mld. Sk. Naopak, peniaze M1 poklesli o 18,8 mld. Sk. Po miernom náraste medziročnej dynamiky peňažnej zásoby v januári a februári bol jej vývoj v ostatných mesiacoch roka charakterizovaný klesajúcim trendom. Zníženie medziročného rastu agregátu M2 sa prehĺbilo v druhom polroku a ku koncu decembra jeho rast dosiahol 2,8 %. Bolo to ovplyvnené jednak septembrovým vývojom v devízovej oblasti, ale aj ďalším znížením objemu pripísaných úrokov k ultimu roka.

V priebehu jednotlivých štvrťrokov bol vývoj peňažnej zásoby ovplyvnený termínmi plnenia záväzkov voči štátnemu rozpočtu, čo sa prejavilo predovšetkým v prvom štvrťroku jej sezónnym poklesom. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi bol atypický pokles agregátu M2 v treťom štvrťroku spôsobený devalvačnými očakávaniami domácich ekonomických subjektov, ktorých jednou z foriem prejavu bolo urýchľovanie platieb za dovozy s následným dopadom na zníženie korunových vkladov. Aj v tomto roku pokračovala tendencia poklesu decembrového prírastku korunových vkladov z pripisovania úrokov v dôsledku pokračujúceho zvyšovania podielu krátkodobých vkladov, ktoré sú úročené priebežne, na vkladoch spolu. Pretrvávanie tohto trendu bolo ovplyvnené naďalej relatívne vysokými úrokovými sadzbami z krátkodobých vkladov (najmä 7 dní - 6 mesiacov).

Obeživo mimo pokladníc bánk vzrástlo v priebehu roka 1998 o 1,1 mld. Sk. Od začiatku roka do začiatku apríla mal vývoj obeživa klesajúci trend s najnižším emisným stavom začiatkom apríla. Nasledujúcich šesť mesiacov mala emisia obeživa prorastovú tendenciu s vyvrcholením v septembri z dôvodu konverzie Sk na cudziu menu a uhrádzaním platieb v hotovosti. V novembri došlo k výraznému zníženiu obeživa v obehu až na májovú priemernú úroveň. Vianočné sviatky spôsobili tradičný sezónny nárast hotovostných prostriedkov až na maximálny stav 64 mld. Sk.

Netermínované vklady poklesli o 19,9 mld. Sk a ich vývoj bol ovplyvnený predovšetkým znížením podnikových vkladov (14,5 mld. Sk). Pokles však zaznamenali aj netermínované vklady obyvateľstva a poisťovní. Tento vývoj bol ovplyvnený jednak už spomenutým urýchľovaním platieb za dovozy koncom tretieho štvrťroka, konverziou korunových prostriedkov do vkladov v cudzej mene, ako aj relatívne vysokým úrokovým výnosom z krátkodobých termínovaných vkladov. V medziročnom porovnaní sa dynamika rastu netermínovaných vkladov v roku 1998 naďalej výrazne znižovala a dosiahla -17 %, v roku 1997 tento medziročný pokles predstavoval -10 % a v roku 1996 netermínované vklady vzrástli o 14,5 %.

Termínované vklady sa v priebehu roka zvýšili o 16,4 mld. Sk. Na ich náraste sa podieľali predovšetkým termínované vklady obyvateľstva (zvýšenie o 28,7 mld. Sk). Podnikové vklady a vklady poisťovní naopak poklesli (zníženie

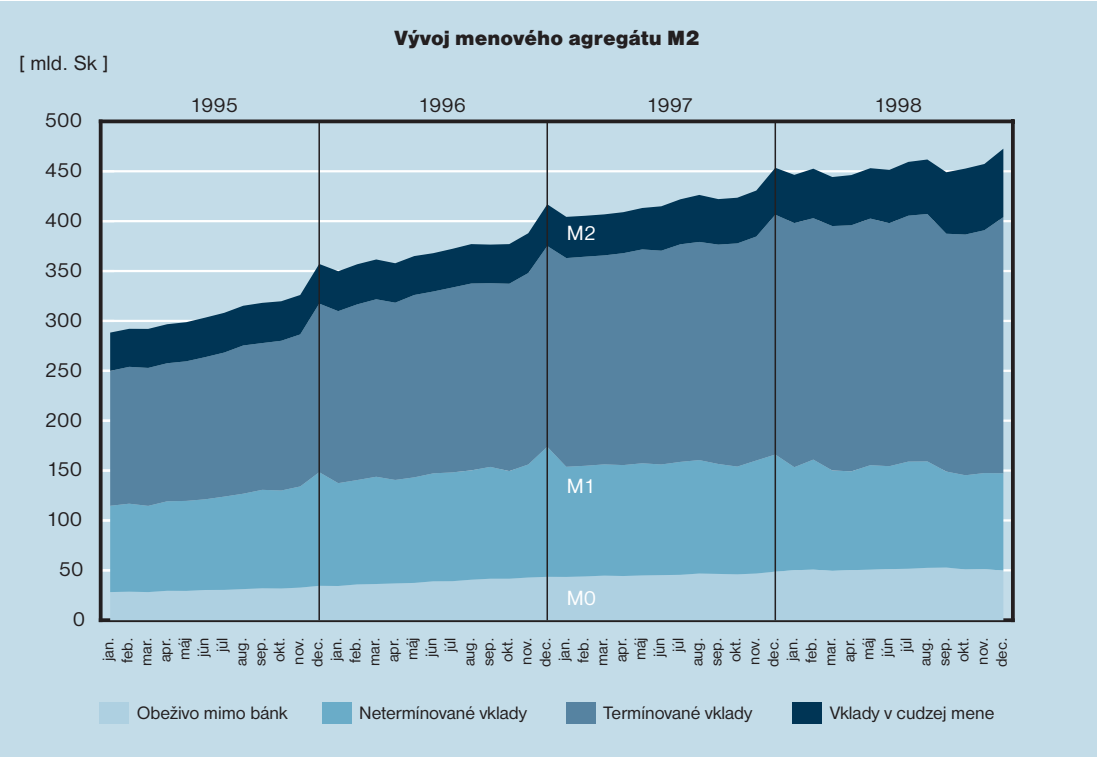

o 9,7 mld. Sk, resp. o 2,6 mld. Sk). V priebehu roka bol vývoj termínovaných vkladov charakterizovaný viac-menej rastovým trendom, s výnimkou februára, júna a septembra. Septembrový pokles spôsobený vývojom v devízovej oblasti bol najvýraznejší (o 9,6 mld. Sk) a realizoval sa vo všetkých sektoroch. Medziročná dynamika termínovaných vkladov predstavovala 6,8 %. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi došlo k pomerne výraznému poklesu tempa ich medziročného rastu, ktoré v roku 1996 dosiahlo 19,1 % a 19,5 % v roku 1997.

Z hľadiska časovej štruktúry termínovaných vkladov sa ich prírastok sústredil predovšetkým do najkratších krátkodobých vkladov. V prípade termínovaných vkladov obyvateľstva vzrástli vklady so splatnosťou do jedného mesiaca o 25,9 mld. Sk a vklady do troch mesiacov o 16,3 mld. Sk, časť prírastku sa sústredila aj do dlhodobých úsporných vkladov stavebného sporenia, ktoré vzrástli o 6,0 mld. Sk. Podiel prírastku vkladov stavebného sporenia na prírastku celkových termínovaných vkladov obyvateľstva sa aj v roku 1998 naďalej znižoval. Kým v roku 1996 predstavoval 39,0 %, v roku 1997 to bolo 22,5 % a v roku 1998 poklesol na 20,9 %. Na druhej strane výraznejší pokles zaznamenali krátkodobé (9,3 mld. Sk) a strednodobé (11,9 mld. Sk) úsporné vklady. V podnikovom sektore sa najvýraznejšie znížili termínované vklady s viazanosťou do 1 mesiaca, ktoré však aj naďalej dominovali a ich podiel na termínovaných vkladoch podnikov predstavoval 65 %. Výraznejšie poklesli aj podnikové termínované vklady do 1 roka a do 2 rokov.

Korunové vklady ako súčasť peňažnej zásoby poklesli v porovnaní s východiskom roka o 3,5 mld. Sk (1,0 %) a po prvýkrát tak dosiahli zápornú dynamiku rastu. V predchádzajúcich dvoch rokoch (1996, 1997) bol ich medziročný rast kladný a dosahoval 17,2 %, respektíve 7,9 %. Ich pokles bol spôsobený predovšetkým výrazným znížením vkladov podnikov o 24,2 mld. Sk (21,8 %) a poisťovní o 3,5 mld. Sk (19,7 %). Uvedený pokles bol výraznejší ako v roku 1997, keď podnikové vklady poklesli o 6,6 mld. Sk (5,6 %). Tento výrazný rozdiel bol ovplyvnený predovšetkým situáciou v auguste a septembri, keď nárast devalvačných očakávaní ekonomických subjektov vyústil do výrazného poklesu

korunových vkladov. Vklady obyvateľstva naopak vzrástli o 24,2 mld. Sk (10,6 %), ale aj ich medziročný rast sa v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi spomalil, keď v roku 1996 dosiahol 19,3 % a v roku 1997 predstavoval 17,7 %.

V roku 1998 došlo k mimoriadne vysokému prírastku vkladov v cudzej mene o 15,0 mld. Sk, pričom vklady podnikov vzrástli o 9,7 mld. Sk a vklady obyvateľstva o 5,3 mld. Sk. Kým podnikové vklady v cudzej mene zaznamenávali takmer v priebehu celého roka kladné medzimesačné prírastky, vklady obyvateľstva v prvom polroku viac-menej stagnovali. Výraznejší nárast vkladov v cudzej mene tak podnikov, ako aj obyvateľstva sa v dôsledku silnejúcich devalvačných očakávaní realizoval v septembri a začiatkom októbra. Po zrušení režimu fixného devízového kurzu slovenskej koruny sa ich rast zastavil, resp. došlo k ich nepatrnému poklesu.

4.3. Vývoj úverových aktivít

Vývoj úverov v Sk a cudzej mene poskytnutých podnikateľskej sfére, obyvateľstvu, ústredným a miestnym orgánom na mimorozpočtové potreby obchodnými bankami a NBS bol v priebehu roka nerovnomerný. Prírastok celkových úverov sa pohyboval v rozpätí od 0,5 do 5,3 mld. Sk (pokles 10,9 mld. Sk v apríli bol spôsobený prevodom pohľadávok pobočky jednej zahraničnej banky na ústredie). Najvyššie prírastky úverov boli v 3. štvrťroku, v priemere 3,1 mld. Sk mesačne, najnižšie v 2. a 4. štvrťroku (mesačný priemer 1,5 mld. Sk). Vývoj medzimesačných zmien korunových úverov bol rozkolísaný v rozmedzí od -1 mld. Sk po 4,2 mld. Sk. Od začiatku roka došlo k celkovému rastu úverov o 12,7 mld. Sk, pričom korunové úvery vzrástli o 1,2 mld. Sk a úvery v cudzej mene o 11,5 mld. Sk. Celkový stav úverov ku koncu roka bol 398,4 mld. Sk, z toho korunových 340,3 mld. Sk a úverov v cudzej mene 58,1 mld. Sk.

Pre vývoj úverov bolo charakteristické, že napriek nízkemu rastu korunových úverov od začiatku roka o 0,4 % došlo k ich nárastu v sektore obyvateľstva o 6,1 mld. Sk, v podnikateľskej sfére nefinančných organizácií o 2,3 mld. Sk, u živnostníkov o 2,3 mld. Sk a k poklesu v peňažníctve. V dôsledku obmedzenia korunových zdrojov bonitné podnikateľské subjekty využívali zahraničné zdroje s nižšou úrokovou sadzbou, avšak v oveľa menšej miere ako tomu bolo v roku 1997. Úvery v cudzej mene sa zvýšili od začiatku roka o 24,7 %, pričom tento nárast bol výraznejší najmä v druhom polroku. Na celkových úveroch sa však ku koncu roka podieľali iba 14,5 %.

Sektorová štruktúra úverov sa v priebehu roka zmenila v smere poklesu verejného sektora o 7,7 bodu na 14,4 %, ďalej posilnenia súkromného sektora o 4,1 bodu na 68,4 % a sektora obyvateľstva o 1,8 bodu na 7,8 %, čo bolo ovplyvnené pokračujúcim, avšak málo intenzívnym privatizačným procesom.

V časovej štruktúre došlo v sledovanom období k zníženiu podielu strednodobých úverov na celkových úveroch o 0,6 bodu na 21,9 % a stagnácii podielu krátkodobých úverov 43,6 %, zatiaľ čo podiel dlhodobých úverov sa zvýšil o 0,6 bodu na 34,5 %.

Podiel dlhodobých úverov v cudzej mene sa zvýšil, krátkodobých úverov len mierne a poklesol podiel strednodobých úverov na celkových úveroch v cudzej mene.

Odvetvová štruktúra úverov sa v priebehu marca a apríla značne zmenila najmä v dôsledku spomínaného presunu pohľadávok z pobočky zahraničnej banky do jej ústredia, čím poklesol podiel peňažníctva z 5,9 % na 2,6 %. K ďalšej štrukturálnej zmene došlo v marci v úveroch pre stavebníctvo, keď ich podiel poklesol z 5,9 % na 3,0 %, pričom polovica korunových úverov v sume 10,0 mld. Sk bola presunutá do položky ostatná činnosť (metodická zmena). Najväčší podiel 34,1 % na celkovom stave korunových úverov mal spracovateľský priemysel, z toho

12,9 % hutníctvo a strojárstvo, ďalej obchod, odbyt, pohostinstvo, ubytovanie 22,1 % (hodnoty k ultimu obdobia).

Z celkového ročného objemu 453,1 mld. Sk čerpaných úverov smerovalo 95,6 % do podnikateľského sektora. Išlo však prevažne o krátkodobé úvery so splatnosťou do 3 mesiacov. Obyvateľstvo sa na celkových úveroch podieľalo 2,97 %.

Z hľadiska účelového použitia čerpaných úverov predstavovali prevádzkové úvery 51,9 % a kontokorentný úver 24,8 %. Na rozvojové programy smerovali iba 4,0 % z celkového objemu čerpaných úverov, čo súviselo s ich časovou štruktúrou. Až 92,5 % nových úverov predstavovali úvery krátkodobé so splatnosťou do 1 roka, pričom mnohé banky poskytovali najmä úvery so splatnosťou do troch mesiacov, ktoré bonitným klientom v priebehu roka obnovovali. Značný objem úverov predstavovali 1-dňové úvery. Ďalšiu významnú položku predstavovali úvery poskytnuté na pokrytie starších úverov, ktoré klienti neboli schopní splácať, čo znižovalo reálny objem úverov použiteľný pre potreby konkrétnych rozvojových projektov.

4.4. Vývoj úrokových mier

Vývoj klientskych úrokových sadzieb bol ovplyvňovaný ekonomickým prostredím, rozpočtovým deficitom, deficitom platobnej bilancie a nedostatkom úverových zdrojov. V priebehu roka došlo k výkyvom úrokových sadzieb na medzibankovom peňažnom trhu a následne s určitým oneskorením i k zmenám klientskych úrokových sadzieb. Klientske úrokové sadzby boli okrem toho ovplyvňované značnými výkyvmi v objeme novoposkytovaných úverov (od 19,4 mld. Sk do 59,5 mld. Sk mesačne), pričom značne kolísal objem krátkodobých úverov do 1 mesiaca so sadzbami nad 20 %. Situácia na kapitálovom trhu neumožňovala nahradiť bankové úverovanie iným zdrojom financovania.

Obchodné banky pri určovaní výšky úrokových sadzieb zohľadňovali taktiež svoju ekonomickú situáciu, kvalitu úverového portfólia i ďalšie faktory.

Celkový vývoj úrokových mier z novoposkytnutých úverov bol v priebehu sledovaného obdobia poznamenaný od januára do júla poklesom, v nasledujúcich troch mesiacoch výrazným rastom na úroveň 17 % - 24 %, vystriedaného opätovným poklesom. V decembri úroveň priemernej úrokovej miery dosiahla 18,62 %. Tento vývoj bol ovplyvnený meniacou sa likviditou bankového sektora, ako aj vývojom v devízovej oblasti, ovplyvneným septembrovým zvýšeným záujmom o devízové prostriedky zo strany podnikateľských subjektov a obyvateľstva. Z korunových vkladov zaznamenali značné výkyvy úrokové miery z krátkodobých termínovaných vkladov do 3 mesiacov, keď obchodné banky výrazne citlivo reagovali na stav svojej likvidity.

Priemerná úroková miera zo stavu úverov sa oproti decembru 1997 v podstate nezmenila (pokles o 0,05 bodu na 16,17 %), pričom ju ovplyvňovali i ďalšie faktory, ako je podiel úverov podľa časovej viazanosti, štruktúra klientov a účelová štruktúra úverov. Priemerná úroková sadzba z krátkodobých úverov sa zvýšila o 1,17 bodu na 21,08 %, zo strednodobých úverov sa znížila o 0,20 bodu na 16,20 % a z dlhodobých úverov o 1,54 bodu na 10,36 %, pričom tieto boli stále ovplyvňované úvermi z minulosti, ktoré boli poskytnuté za pevné a pritom nízke úrokové sadzby.

Obchodné banky v priebehu roka udržiavali vyhlasované úrokové sadzby, najmä na krátkodobé úvery, zhruba na rovnakej úrovni. Skutočná cena novoposkytnutých úverov oproti decembru 1997 sa znížila o 2,30 bodu na 18,62 %, pričom najnižšiu úroveň dosiahla v júli 14,17 %. Vzhľadom na rozhodujúci podiel krátkodobých úverov (v priemere za rok 92,5 %), ich priemerná úroková sadzba 18,91 % ovplyvňovala vývoj celkovej priemernej úrokovej sadzby z čerpaných úverov. Krátkodobé úrokové

sadzby z novoposkytnutých úverov v značnej miere kopírovali zmeny sadzieb na medzibankovom peňažnom trhu. Úrokové sadzby zo strednodobých a dlhodobých čerpaných úverov sa znížili oproti decembru 1997 na 14,20 % (o 2,10 bodu), resp. na 14,81 % (o 0,59 bodu). Vzhľadom na malý objem týchto úverov podliehala ich priemerná úroková miera vo veľkej miere náhodným štrukturálnym zmenám podľa účelu ich použitia, kde bola rozdielna úroveň úrokových sadzieb.

Vývoj priemerných úrokových mier podľa účelu použitia úverov sa v priebehu roka vyznačoval výraznými zmenami najmä z prevádzkových úverov, ktoré sa pohybovali na úrovni 11,09 % až 23,79 %, ďalej z bežných úverov (debetné zostatky na bežných účtoch), kde sa úroková sadzba pohybovala v rozmedzí 16,01 % až 32,03 % a z kontokorentných úverov 18,72 % až 30,96 %. Priemerná úroková sadzba zo spotrebných úverov poskytnutých obyvateľstvu sa pohybovala v rozmedzí 9,64 % až 14,99 %.

Reálne úrokové sadzby z novoposkytnutých úverov dosahovali vzhľadom na mieru inflácie v priebehu roka pozitívne hodnoty od 7,17 % (v júli) do 19,16 % (v septembri). Pri zohľadnení cien priemyselných výrobcov boli hodnoty v rozpätí od 10,57 % (v júli) do 21,96 % (v septembri), čo bolo ovplyvnené značnými výkyvmi v úrokových sadzbách a znižujúcou sa mierou inflácie.

Celkový vývoj úrokových mier z korunových vkladov bol len v minimálnej miere ovplyvnený inflačným vývojom a skôr odrážal potrebu zabezpečiť zdroje. Obchodné banky v snahe o získanie týchto zdrojov pristúpili k zvýšeniu úrokových sadzieb, čo sa prejavilo zvýšením celkovej priemernej úrokovej miery v decembri 1998 oproti decembru 1997 o 1,7 bodu. Výraznou mierou sa zvýšili úrokové miery zo 6-mesačných vkladov o 3,72 bodu (vklady sa zvýšili o 2,65 mld. Sk), z 3-mesačných vkladov o 3,45 bodu (zvýšenie o 18,1 mld. Sk) a z mesačných vkladov o 1,24 bodu (zvýšenie o 13,62 mld. Sk). Výška úrokových sadzieb zo 7-dňových, 3- a 6-mesačných vkladov zaznamenala v priebehu roka najväčšie výkyvy v závislosti na vývoji medzibankového peňažného trhu. Najvyššie hodnoty dosiahli v septembri a októbri od 17,5 % do 22 %. V závere roka sa úrokové sadzby zo 7-dňových, mesačných a 3-mesačných vkladov priblížili na úroveň 17 % - 18 %. Objem celkových korunových vkladov (bez NBS) sa od decembra 1997 znížil o 7,34 mld. Sk.

Celková priemerná úroková miera z vkladov oscilovala okolo 10 % (9,5 % až 11 %) a k ultimu decembra dosiahla 10,39 %, pričom úrokové miery z netermínovaných vkladov boli v podstate stabilné (3,6 % až 4,2 %). Úrokové miery z termínovaných vkladov sa pohybovali od 12,2 % do 14 %, pričom výrazné rozdiely boli zaznamenané pri termínovaných vkladoch od 7 dní do 3 mesiacov. Vklady s časovou splatnosťou 7 dní až 3 mesiace boli v priemere úročené 11,9 % až 21,9 %, zatiaľ čo ostatné termínované vklady od 10 % do 16 %. Korunové vklady od 1 roka do 5 rokov boli úročené v priemere 10 % až 13,6 %. Nízka úroková sadzba z vkladov nad 5 rokov (4 % až 4,5 %) bola ovplyvnená osobitnými vkladmi stavebných sporiteľní, ktoré predstavovali 91,9 % z celkových dlhodobých korunových vkladov.

Reálna úroková miera z ročných vkladov sa udržiavala na úrovni 3,2 % až 6,4 %. Zníženie ročnej miery inflácie zo 6,4 % v decembri 1997 na 5,6 % v decembri 1998 a zvýšenie priemernej úrokovej miery z ročných vkladov z 10,51 % na 12,01 % ovplyvnilo zvýšenie reálnej úrokovej miery o 2,30 bodu.

4.5. Realizácia menovej politiky

Základným cieľom menovej politiky NBS v roku 1998 bolo udržiavanie stability meny, pri súčasnej orientácii na znižovanie úrovne úrokových sadzieb na medzibankovom trhu s predpokladaným vplyvom na pokles úrokových sadzieb

voči primárnym klientom, ako aj výnosov z emitovaných štátnych cenných papierov. Podmienky na systematické znižovanie úrokových sadzieb boli v priebehu roka obmedzené vzhľadom na limitujúce faktory, najmä expanzívne hospodárenie verejného sektora, vysoký deficit bežného účtu platobnej bilancie a vývoj na devízovom trhu. Situácia v prvých piatich mesiacoch roka umožňovala Národnej banke Slovenska realizovať refinančnú politiku, v nadväznosti na ktorú zaznamenali aj priemerné úrokové sadzby v celom spektre splatností klesajúci trend, s výnimkou apríla, keď úrokové sadzby, predovšetkým depozít s kratšou splatnosťou, mierne vzrástli v dôsledku vyhlásenia ratingovej agentúry Moody's o znížení ratingu SR.

V mesiacoch jún až august pokračoval trend poklesu úrokových sadzieb. Nebol však už vyvolaný refinančnými operáciami NBS, ktoré boli v tomto období pozastavené, ale ako dôsledok nadbytočnej likvidity v bankovom sektore, pochádzajúcej z konverzie devízových prostriedkov zo zahraničných pôžičiek vlády na korunové a ich postupným uvoľňovaním do ekonomiky. NBS tak prešla z refinančnej strany na sterilizačnú pri realizácii sterilizačných REPO tendrov prostredníctvom vlastných pokladničných poukážok.

Koncom augusta dochádzalo k narastaniu devalvačných očakávaní domácich podnikateľských subjektov a obyvateľstva, ovplyvnených predvolebným obdobím a finančnou krízou v Rusku, s prejavom v konverziách korunových zdrojov na devízové. Odčerpávanie korunovej likvidity nákupmi obchodných bánk na devízovom fixingu NBS a nutnosť emitovať štátne cenné papiere na krytie bežného deficitu, ako aj dlhovej služby štátu si v septembri vyžadovalo obnovenie refinančných operácií zo strany NBS.

Národná banka Slovenska zvolila 1-dňové refinancovanie, ktoré malo za cieľ dopĺňať likviditu a tým pôsobiť proti výraznému rastu úrokových sadzieb (na medzibankovom trhu ako aj na aukciách štátnych cenných papierov) a na druhej strane svojou krátkodobosťou nevytvárať nadbytočné dlhodobé zdroje, ktoré by podporovali nákupy na devízovom fixingu NBS.

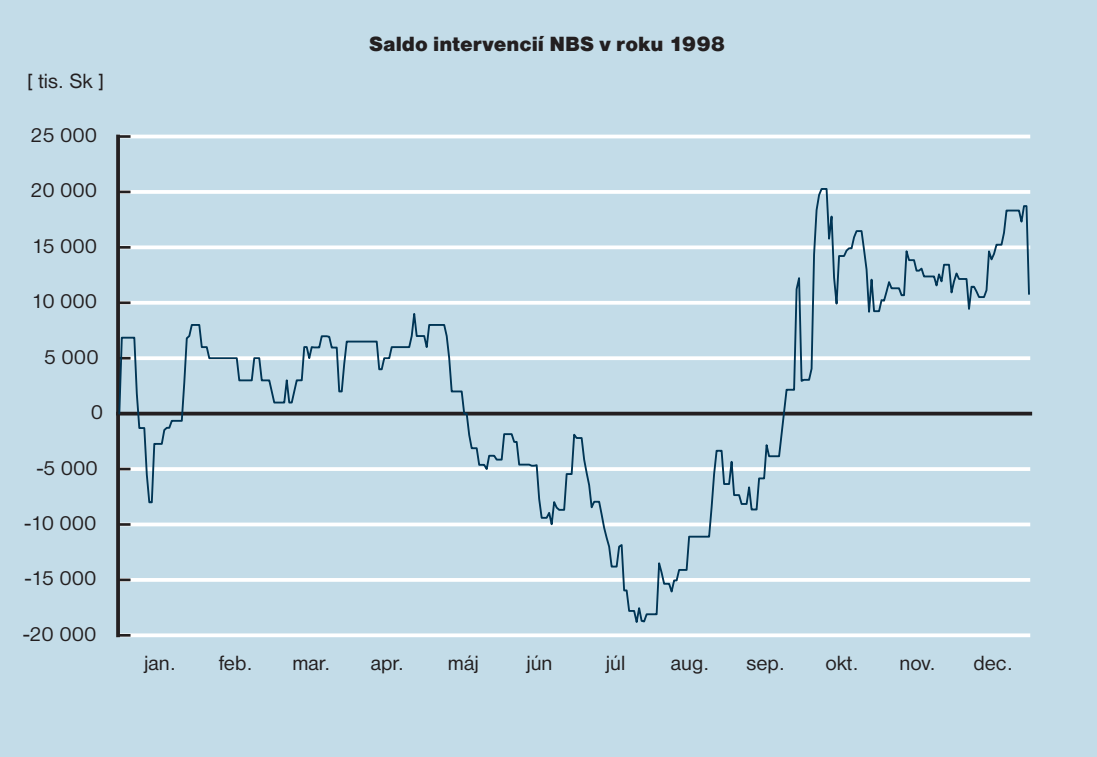

Odlev devízových rezerv NBS prostredníctvom devízového fixingu, ktorý pokračoval aj v období po voľbách, viedol Národnú banku Slovenska k rozhodnutiu o zrušení režimu fixného nominálneho výmenného kurzu a k zavedeniu floatingu. V septembri 1998 nebolo možné ovplyvniť kurzový vývoj obmedzovaním refinancovania nákupov obchodných bánk na devízovom fixingu NBS s následným výrazným zvyšovaním úrokových sadzieb, pretože v porovnaní s májom roku 1997 dochádzalo v tomto období k vysokým splátkam dlhovej služby vlády a zároveň devalvačné očakávania vychádzali najmä z verejnosti a menej zo špekulácií krátkodobých zahraničných investorov. S účinnosťou od 1. októbra sa zrušil devízový fixing NBS a nástrojom kurzovej politiky NBS sa stali intervencie na devízovom trhu.

V súvislosti s vývojom na devízovom trhu a v hospodárení štátneho rozpočtu výrazne vzrástla v poslednom štvrťroku 1998 potreba refinancovania. Napriek významnému nárastu priemernej dennej angažovanosti NBS v bankovom sektore nesplnil bankový sektor v prvej októbrovej perióde stanovené povinné minimálne rezervy. V ďalších periódach až do konca roka bolo plnenie povinných minimálnych rezerv bezproblémové, predovšetkým vplyvom vysokého objemu refinancovania zo strany NBS.

Realizácia menovej politiky v roku 1998 pokračovala v systéme implementovanom v roku 1997, t.j. formou kvantitatívneho riadenia, zameraného na ovplyvňovanie veľkosti voľných rezerv bankovej sústavy v rámci tvorby povinných minimálnych rezerv. Ani v roku 1998 neboli vytvorené systémové podmienky na prechod ku kvalitatívnemu riadeniu menovej politiky, zameranému na sledovanie kľúčovej úrokovej sadzby centrálnej banky a ovplyvňovanie ekonomických procesov a rozhodnutí jej prípadnými zmenami. Neukončená reštrukturalizácia bankového sektora, pretrvávajúce problémy predovšetkým v bankách so štátnym vlastníctvom, stav legislatívy, v rámci ktorej nie sú dostatočne definované a posilňované práva veriteľa a povinnosti dlžníka, to všetko sú základné faktory, ktoré neumožňovali zmenu riadenia menovej politiky so súbežnou zmenou jej inštrumentária. V súčasných podmienkach tak objemové riadenie rezerv bankovej sústavy

Prehľad plnenia povinných minimálnych rezerv bankovým sektorom v roku 1998

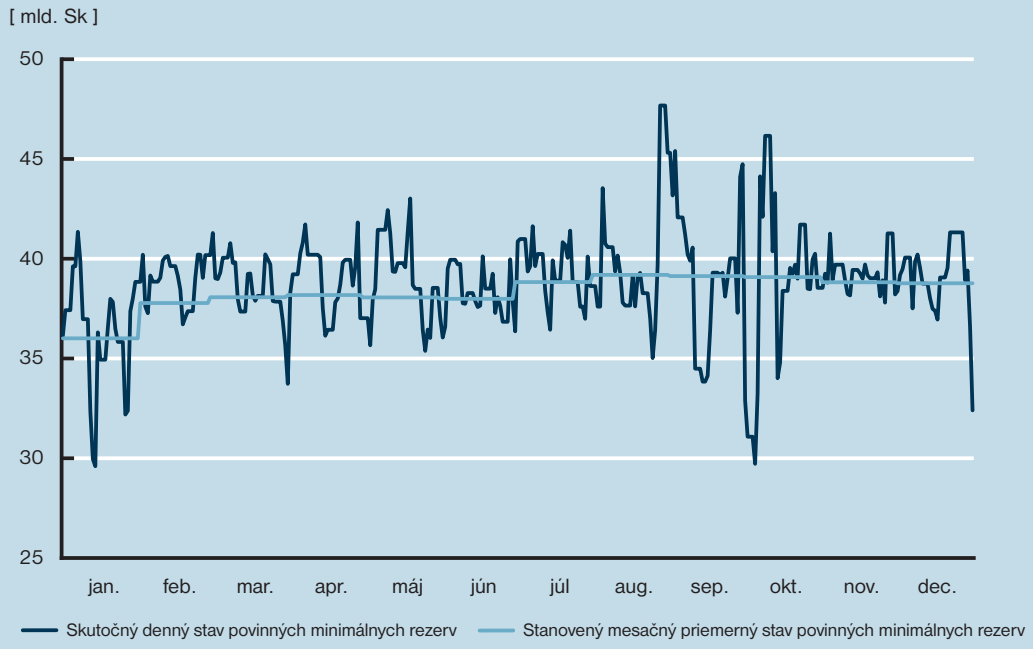

predstavovalo priamejšiu a adresnejšiu schopnosť centrálnej banky ovplyvňovať vývoj ekonomiky. Táto politika bola v roku 1998 zameriavaná na zmierňovanie dopadov existujúcich makroekonomických nerovnováh - pri realizácii menovej politiky na peňažnom trhu so zameraním predovšetkým na elimináciu nadmerne deficitného hospodárenia verejných financií a pri realizácii menovej politiky v devízovej oblasti so zameraním predovšetkým na zmierňovanie zahraničnoobchodnej nerovnováhy SR pri súbežnej podpore cieľov NBS, t.j. udržiavania stability meny a jej konvertibility.

4.6. Nástroje menovej politiky

1. Úroková politika

a) od 13. januára 1996 diskontná sadzba = 8,8 %

b) od 17. júla 1996 lombardná sadzba = 15,0 %

2. Povinné minimálne rezervy (PMR)

a) S účinnosťou od 1. augusta 1996 sa zjednotil výpočet tvorby povinných minimálnych rezerv na jednotnú sadzbu vo výške 9 % bez rozdielu v termínovanosti primárnych vkladov v obchodných bankách, s výnimkou stavebných sporiteľní, ktorým sa stanovila sadzba tvorby PMR vo výške 3 %. Zároveň sa PMR úročili vo výške 1,5 %, maximálne do výšky stanovených PMR.

b) S účinnosťou od 1. januára 1997 sa tvoria povinné minimálne rezervy aj z objemu neplnenia záväzného koeficientu devízovej pozície na menové účely, a to vo výške 9 % a z emisií hypotekárnych záložných listov a komunálnych obligácií vo výške 3 %.

3. Systém refinancovania

Refinancovanie komerčných bánk sa uskutočňovalo nasledujúcimi spôsobmi:

a) redistribučný úver
- klasický - úroková sadzba = 9,5 %,
- zvýhodnený - úroková sadzba = 7,5 %,

b) lombardný úver - úver spojený so zástavou cenných papierov za lombardnú úrokovú sadzbu,

c) zmenkové obchody - sadzba reeskontu zhodná s diskontnou sadzbou, do tohto druhu refinancovania bol zahrnutý eskont zmeniek na podporu exportu a reeskont poľnohospodárskych zmeniek. Eskont zmeniek na podporu exportu bol zrušený s účinnosťou od 17. novembra 1997. V roku 1998 NBS reeskontovala iba poľnohospodárske zmenky,

d) operácie na voľnom trhu.

4. Štátne pokladničné poukážky

a) operatívny nástroj financovania deficitu štátneho rozpočtu

b) nástroj riadenia likvidity obchodných bánk prostredníctvom
- sekundárnych nákupov a predajov
- REPO obchodov (dohoda o spätnom odkúpení).

5. Pokladničné poukážky NBS

- operatívny nástroj centrálnej banky na riadenie likvidity komerčných bánk pri spôsobe obchodovania obdobnom ako pre štátne pokladničné poukážky.

6. Kurzová a devízová politika

Menový kôš Sk do 30. septembra 1998

absolútna definícia menového koša
1 IDX = 0,012817 USD + 0,029663 DEM

mena	USD	DEM
váha	40 %	60 %
kurz Sk	31,209	20,227

a) S účinnosťou od 1. októbra 1998 negarantovala Národná banka Slovenska fixný nominálny výmenný kurz slovenskej koruny v rámci fluktuačného pásma. Hodnota slovenskej koruny sa určovala vo vzťahu k referenčnej mene, ktorou bola v období od 1. októbra do 31. decembra 1998 nemecká marka. Vývoj výmenného kurzu Sk závisel od krížového kurzu DEM a USD na svetových trhoch, od vývoja ponuky a dopytu po slovenskej korune na devízovom trhu, ako aj od politiky a zámerov centrálnej banky. Národná banka Slovenska pôsobila v zmysle korekcie nadmerne volatilného vývoja výmenného kurzu slovenskej koruny priamymi devízovými intervenciami, t.j. nákupom alebo predajom devízových prostriedkov na devízovom trhu.

b) vyhodnotenie menovej štruktúry devízových inkás a platieb Slovenskej republiky

- Obrat devízových inkás a platieb za platobné tituly skupiny 1 až 6 v konvertibilných menách (bez ostatných konvertibilných mien, t.j. českej koruny a maďarského forintu) za rok 1998 dosiahol objem 737,1 mld. Sk. Priemerný mesačný obrat (61,4 mld. Sk) vzrástol oproti predchádzajúcemu roku o 4,9 %. Pasívne saldo devízových inkás a platieb dosiahlo 20,7 mld. Sk. Na obrate sa rozhodujúcou mierou podieľali DEM (47,0 %) a USD (32,3 %). Podiel ostatných európskych mien korelujúcich s vývojom kurzu DEM predstavoval 19,0 %, čo spolu s DEM tvorilo 66,0 % celkového obratu. Podiel neeurópskych mien a GBP bol 1,7 %, čo spolu s USD znamenalo 34,0 % celkového obratu.
- Obrat devízových inkás a platieb vrátane ostatných konvertibilných mien (predovšetkým CZK) za rok 1998 dosiahol objem 825,9 mld. Sk. Pasívne saldo devízových inkás a platieb dosiahlo za toto obdobie výšku 59,4 mld. Sk. Napriek vysokému podielu českej koruny na uvedenom obrate (88,4 mld. Sk, resp. 10,7 %), jeho zahrnutie do celkového obratu (prepočet podľa pôvodného menového koša CZK: 65 % DEM a 35 % USD) zmenilo štruktúru celkového obratu len mierne v neprospech DEM na 65,9 % a zároveň zvýšilo podiel USD na 34,1 %. Uvedené prepočty majú vzhľadom na zavedenie nových režimov výmenných kurzov slovenskej a českej koruny len informatívny charakter.

c) nominálny výmenný kurz Sk

- Nominálny výmenný kurz slovenskej koruny sa v priebehu roka 1998 znehodnotil o 10,51 %, keď k 31. decembru 1998 dosiahol úroveň 12,81 % pod úrovňou bývalej centrálnej parity. Kým v období udržiavania fixného nominálneho výmenného kurzu, t.j. do 30. septembra 1998, slovenská koruna depreciovala o 3,65 %, tak po uvoľnení režimu do konca roku 1998 miera depreciácie voči bývalej parite zodpovedala 9,16 %. Voči DEM sa slovenská koruna v období od 1. októbra do konca roka znehodnotila o 6,35 %.

d) reálny výmenný efektívny kurz Sk

- Reálny efektívny výmenný kurz slovenskej koruny vypočítaný na báze indexu spotrebiteľských cien za osem obchodných partnerov s výrazným podielom na obrate zahraničného obchodu SR (USA, Veľká Británia, Rakúsko, Francúzsko, Nemecko, Taliansko, Holandsko a Švajčiarsko) sa v priebehu roka 1998 znehodnotil o 7,0 %. Za deväť obchodných partnerov, po zahrnutí Českej republiky, sa znehodnotil o 14,5 %.

e) riadenie devízovej pozície obchodných bánk

- Obchodné banky mali do 30. septembra 1998 voľný prístup na devízový fixing NBS a nákupom alebo predajom peňažných prostriedkov v cudzej mene na devízovom

fixingu si mohli dorovnať svoju devízovú pozíciu. V deň nákupu cudzej meny na devízovom fixingu však pomer devízových aktív k devízovým pasívam nesmel prekročiť hodnotu 1,05. S účinnosťou od 1. októbra 1998 bol v súvislosti so zrušením fluktuačného pásma devízový fixing zrušený a banky si svoje devízové pozície môžu dorovnávať výlučne na devízovom trhu.

- Devízová pozícia bánk a pobočiek zahraničných bánk na menové účely (DPMÚ). Koeficient DPMÚ sa počítal ako podiel devízových aktív nerezidentov k súčtu pasív v slovenských korunách nerezidentov - bánk a devízových pasív spolu, znížených o kapitál v cudzej mene. Prvý záväzný koeficient bol stanovený na 0,65 a banky ho museli dosiahnuť k 31. decembru 1996.

výpočet devízovej pozície (DPMÚ):

$$DPMÚ = \frac{DAN}{DP + PvSkN - K}$$

DAN - devízové aktíva nerezidenti
DP - devízové pasíva spolu
PvSkN - pasíva v slovenských korunách nerezidenti
K - kapitál a nesplatený kapitál v zahraničnej mene

záväzné koeficienty DPMÚ:
od 31. decembra 1996 vrátane najmenej 0,65
od 31. marca 1997 vrátane najmenej 0,70
od 30. júna 1997 vrátane najmenej 0,80

sankcie za neplnenie záväzného koeficientu DPMÚ:
9 % z objemu neplnenia záväzného koeficientu DPMÚ

perióda sledovania koeficientu DPMÚ
do 10. júla 1997 sa koeficient DPMÚ vypočítaval z priemerných údajov 2. a 3. dekády mesiaca N-2 a z 1. dekády mesiaca N-1 Dekádneho prehľadu aktív a pasív V(NBS) 6-36. Vzhľadom na to, že banky, predovšetkým pobočky zahraničných bánk, obchádzali Opatrenie navyšovaním DAN a devízových pasív voči nerezidentom (DPN) len k ultimu dekád, prijala NBS opatrenie, na základe ktorého sa koeficient DPMÚ sledoval na dennej báze (s účinnosťou od 16. júla 1997).

4.7. Menový kalendár

Január

- Ratingová agentúra Moody's Investors Service oznámila, že zvažuje zníženie ratingu Slovenska. Dôvodom bol vysoký deficit rozpočtu verejného sektora a bežného účtu SR, ktoré sú čoraz viac financované zahraničnými, najmä krátkodobými pôžičkami.

Február

- NR SR schválila novelu zákona o bankách.
- NR SR schválila novelu devízového zákona. Novela liberalizuje devízový režim v zmysle odporúčaní OECD. Ruší ponukovú povinnosť tuzemcov - právnické osoby, ruší limit na nákup cudzej meny v hotovosti tuzemcami a umožňuje umiestňovať cenné papiere emitované v krajinách OECD na slovenskom kapitálovom trhu.

Marec

- Ratingová agentúra Moody's Investors Service oznámila zníženie ratingu Slovenska z investičného stupňa Baa3 na špekulatívny Ba1.

Apríl

- 1. apríla vstúpila do platnosti novela devízového zákona
- Ratingová agentúra Standard and Poor's revidovala svoj ratingový výhľad týkajúci sa dlhodobých záväzkov SR tak v domácej, ako aj cudzej mene zo stabilnej úrovne na negatívnu.

Súčasne potvrdila rating BBB- pre obligácie SR vydané v cudzej mene a hodnotenie A pre obligácie v domácej mene.

- Americká analytická spoločnosť Dun & Bradstreet Limited znížila Slovensku úroveň rizikového hodnotenia krajiny z úrovne DB4b na DB4d.

Máj

- Finančná pobočka spoločnosti Thomson - Thomson Bank Watch znížila ratingové hodnotenie Slovenska z úrovne BB+ na BB.
- Banková rada NBS rozhodla o nahradení nemeckej marky v menovom koši slovenskej koruny od 1. januára 1999 novou menou euro.

Jún

- Japonská ratingová agentúra Japan Rating and Investment Information, Inc., pôvodne známa pod názvom Japan Bond Research Institution pristúpila k zníženiu ratingu Slovenska z úrovne BBB na BBB-.

Júl

- Ukončil sa predaj štátnych dlhopisov fyzickým osobám, pričom bola predaná približne polovica z vydanej emisie dlhopisov, čo predstavovalo objem 983,3 mil. Sk.

August

- V auguste kulminovala finančná kríza v Rusku sprevádzaná problémami so splácaním zahraničných pôžičiek a prudkou devalváciou rubľa. Kríza spôsobila stratu dôvery finančných investorov, ktorí začali opúšťať tzv. emerging markets, čo malo za následok turbulencie na kapitálových a devízových trhoch týchto krajín.

September

- Ratingová agentúra Standard and Poor's znížila ratingové hodnotenie dlhodobých záväzkov SR v cudzej mene a cenných papieroch, emitovaných bez štátnych garancií, na BB+ z úrovne BBB- a cenné papiere vydané v slovenskej mene BBB+ zo stupňa AAA. Slovensko tak rating posunul z investičného do špekulatívneho pásma.
- Agentúra Fitch IBCA prisúdila Slovensku negatívny výhľad hodnotenia.
- Banková rada NBS schválila zmeny na devízovom fixingu vyplývajúce zo zavedenia novej spoločnej európskej meny. Od 1. januára 1999 uverejňuje centrálna banka v dennom kurzovom lístku okrem kurzov 11 krajín EMÚ aj výmenný kurz eura, maďarského forintu a poľského zlotého.

Október

- Banková rada NBS zrušila 1. októbra fluktuačné pásmo slovenskej koruny. Zároveň zrušila naviazanie slovenskej koruny na menový kôš, ktorý tvorili zo 60 % DEM a 40 % USD.

December

- Britská ratingová agentúra FITCH IBCA ako posledná investičná ratingová agentúra, ktorá držala rating Slovenska v investičnom pásme, ho znížila o jeden stupeň a posunula do špekulatívneho pásma. Rating dlhodobých záväzkov SR v cudzej mene znížila z úrovne BBB- na BB+. Zároveň znížila rating slovenskej meny z A- na BBB+.
- Dňa 31. decembra 1998 vyhlásila NBS po prvý raz kurz vzájomného pomeru slovenskej koruny a jednotnej európskej meny euro. K 4. januáru, ako prvému pracovnému dňu roka 1999, bol vzájomný kurz 43,097 SKK / 1 EUR.

5. FINANČNÉ TRHY

5.1. Peňažný trh

Primárny trh štátnych pokladničných poukážok

Charakteristickou črtou primárneho trhu štátnych pokladničných poukážok (ŠPP) v roku 1998 bola nízka emisná aktivita MF SR. Táto skutočnosť bola najviac ovplyvňovaná nižšou potrebou krátkodobých zdrojov štátneho rozpočtu. Kým k ultimu roka 1997 tvorili ŠPP 41 % všetkých štátnych cenných papierov, k 31. decembru 1998 ich podiel predstavoval len 18 %.

V priebehu roka Ministerstvo financií SR (MF SR) vypisovalo aukcie štátnych pokladničných poukážok v súlade s harmonogramom emisií štátnych cenných papierov, ktorý MF SR publikovalo vždy v predstihu na nasledujúci štvrťrok. Okrem toho emitent v 2. polroku trikrát operatívne rozhodol o vypísaní aukcie ŠPP. Tieto rozhodnutia boli podmienené nepriaznivým vývojom rozpočtového hospodárenia v príslušnom období a vysokými úrokovými výnosmi na primárnom trhu štátnych dlhopisov. Rozhodnutie o vypísaní poslednej aukcie v hodnotenom roku, ktorej predaj sa realizoval 30. decembra 1998, bol podmienený novelizáciou zákona o štátnom rozpočte, ktorá upravila deficit štátneho rozpočtu deklarovaný v pôvodnom znení spomínaného zákona. Celkovo bolo vypísaných 26 aukcií, z toho úspešných bolo iba 14. Prostredníctvom nich bolo na trh krátkodobých cenných papierov umiestnených 36,41 mld. Sk ŠPP, čo oproti roku 1997 predstavuje pokles o 59 %. Z hľadiska sumy emitovaných ŠPP bol významný až posledný štvrťrok, keď bolo aukčnou formou umiestnených na trh až 92 % ŠPP emitovaných v roku 1998. V novembri sa začali vydávať ŠPP so splatnosťami prechádzajúcimi do roku 1999. Priemerná suma na jednu realizovanú emisiu predstavovala 2,6 mld. Sk, čo bolo o 11 % viac ako v predchádzajúcom porovnateľnom období.

Objem emisií ŠPP a priemerné výnosy primárneho predaja v roku 1998

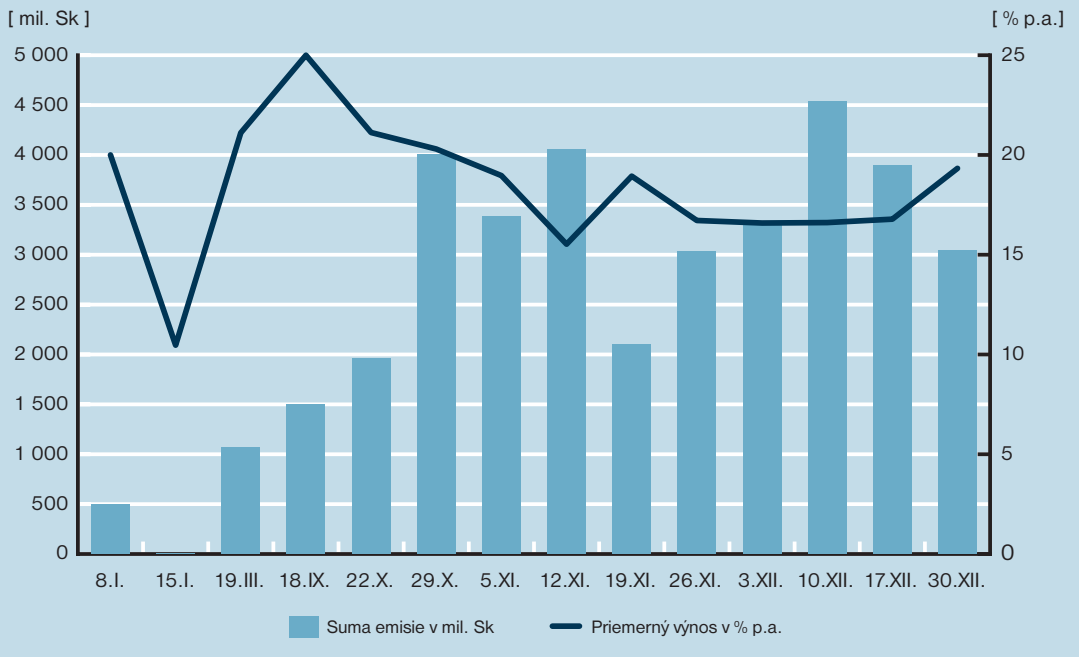

Podstatnú zmenu oproti roku 1997 zaznamenala aj štruktúra dĺžok splatností ŠPP emitovaných aukčným spôsobom. Kým v roku 1997 sa emitovali ŠPP so splatnosťou 1 - 11 mesiacov, v hodnotenom období sa realizovali aukcie s maximálne 3-mesačnou dobou splatnosti. Táto skutočnosť bola spôsobená najmä vysokou sumou štátnych dlhopisov so splatnosťou v roku 1999 a to hlavne v mesiacoch marec až október. Za účelom vyhnúť sa, resp. obmedziť kumuláciu splatností ŠPP so štátnymi dlhopismi, rozhodol emitent o financovaní deficitu štátneho rozpočtu roku 1998 ŠPP splatnými v prvých troch mesiacoch roku 1999.

Investormi do ŠPP boli jednak priami účastníci, t.j. tuzemské komerčné banky, poisťovne a obchodníci s cennými papiermi a tiež nepriami účastníci - ostatné domáce právnické osoby zapísané v obchodnom registri a zahraniční investori. Na primárnom nákupe ŠPP realizovanom aukčnou formou sa najviac podieľali priami účastníci a to 92 % (čo bol rovnaký podiel ako v roku 1997). Podiel nepriamych účastníkov predstavoval 8 %, čo bol v absolútnom porovnaní s rokom 1997 nárast o 3 %. Tento nárast bol spôsobený predovšetkým zvýšenou participáciou zahraničných investorov, a to hlavne koncom roka, keď sa emitovali emisie s dlhšou dobou splatnosti, maturujúce v roku 1999. Na rozdiel od predchádzajúceho obdobia sa na primárnom nákupe ŠPP realizovanom aukčnou formou nepodieľala NBS.

Primárny predaj v aukciách ŠPP sa uskutočňoval tzv. americkou formou prideľovania s vopred neoznamovaným emisným objemom a nelimitovanou maximálnou úrokovou sadzbou. Priemerná úroková sadzba aukcií ŠPP dosiahla hodnotu 18,27 % p.a., čo bolo o 527 bázických bodov menej ako v roku 1997. Tento pokles bol spôsobený najmä presunom emisných aktivít zo ŠPP do štátnych dlhopisov. Priemerné úrokové výnosy jednotlivých emisií sa pohybovali od 10,47 % p.a. do 25,00 % p.a. Keďže MF SR emitovalo väčšinou dlhopisy s dobou splatnosti 1 rok, prejavil sa značný vplyv dosiahnutých výnosov aj na výnosy požadované investormi v aukciách ŠPP. Na rast požadovaných výnosov mal vplyv aj vývoj na trhu medzibankových depozít. Koncom roka negatívne vplývali na úrokové sadzby požadované investormi v aukciách ŠPP aj zmeny zdaňovania štátnych cenných papierov, ktoré vstúpili do platnosti 1. januára 1999.

Vzhľadom na časový nesúlad medzi vývojom rozpočtových príjmov a výdavkov a aukciami ŠPP bol deficit bežného hospodárenia štátneho rozpočtu v priebehu hodnoteného obdobia, ale predovšetkým v 4. štvrťroku financovaný za pomoci tzv. technických emisií do portfólia NBS so splatnosťou 1 - 7 dní. Oproti roku 1997, keď sa technické emisie emitovali prakticky nepretržite, zaznamenala suma ŠPP emitovaná týmto spôsobom pokles o 65 %. Úroková sadzba týchto emisií predstavovala 12 % p.a. v súlade so zákonom č. 375/1998 Z.z. o štátnom rozpočte na rok 1998.

Sekundárny trh

Výkon menovej politiky založený na fixnom kurze a kvantitatívnom riadení korunovej likvidity ponechal východiskové predpoklady peňažného trhu pre rok 1998 nezmenené. Pri operatívnom riadení naďalej dominovali REPO obchody realizované formou aukcie (REPO tendre) orientované výlučne na objemové usmerňovanie likvidity v sektore. Priame predaje z portfólia NBS a neaukčný spôsob REPO obchodov boli realizované len ako doplnková forma k tendrom bez výraznejšieho vplyvu na vývoj peňažného trhu. V systéme riadenia likvidity centrálnou bankou naďalej dominoval prvok neistoty nad realizáciou tendra a sprievodnými javmi naďalej ostali vysoká fluktuácia krátkodobých úrokových sadzieb a časté poruchy depozitného trhu vo forme neexistencie cien pre jednotlivé štandardizované dĺžky obchodovateľných prostriedkov. Úrokové sadzby boli do značnej miery ponechané samovývoju a NBS napriek verbálnym vyjadreniam o možnosti a priestore

na ich pokles priamym spôsobom do cenotvorby korunových prostriedkov nezasiahla. Vzhľadom na preferenciu udržania fixného výmenného kurzu mali predstavy a snahy o pokles sadzieb platnosť len do najbližších výkyvov na devízovom trhu. I napriek tomu v dlhodobom horizonte možno v priebehu roka zaznamenať pokles všetkých monitorovaných dĺžok splatností depozitného trhu z úrovne približne 28 % pod hranicu 18 %, pričom mesačné sadzby zaznamenali pokles koncom júna až pod hranicu 12 %.

Priestor na postupné znižovanie sadzieb vznikol už počas prvého štvrťroka v dôsledku dodávania značnej nadlikvidity do bankového sektora, čo našlo odraz v prepĺňaní PMR viackrát presahujúcom 103 %. Napriek pozitívnemu prínosu z predĺženia refinančných REPO tendrov na 14-dňovú dobu splatnosti vo februári, nepodarilo sa sadzby dlhodobejšie udržať v pásme pod 20 %. Negatívny vplyv v tomto smere mali správy o znížení ratingu v marci zo strany agentúry Moody's a v apríli zníženie výhľadu zo strany Standard and Poor's. Kontraproduktívne na znižovanie sadzieb pôsobilo v tomto období aj akceptovanie stále vyšších sadzieb primárneho predaja pri emisiách zo strany Ministerstva financií SR. Rastúce sadzby z emisií a následný vzostup úrovne depozitného trhu potvrdzoval len prepojenosť s devízovým trhom, kde došlo ku krátkodobému posilňovaniu kurzu slovenskej koruny v dôsledku zvýšeného záujmu o slovenskú korunu zo strany nerezidentov pre potreby účasti v aukciách štátnych dlhopisov. Rozhodujúci vplyv refinancovania štátneho dlhu na sadzby medzibankového trhu sa prejavil v máji, keď pod vplyvom očakávaného príchodu prostriedkov do štátneho rozpočtu z emisie eurodlhopisov mohlo MF SR odmietnuť zdroje za vysoké úrokové sadzby na domácich aukciách. Následný prebytok zdrojov tlačil na znižovanie sadzieb v ďalších aukciách ŠD, ale najmä na pokles sadzieb na peňažnom trhu.

Prebytok likvidity a nastupujúce oslabovanie meny riešila NBS sterilizačnými operáciami. Celkové saldo intervencií na korunovom trhu prešlo do sterilizačnej polohy a zotrvalo v nej až do septembra. Sterilizačné aktivity dosiahli svoj vrchol koncom júna sumou 18,8 mld. Sk. Proti ďalšiemu znižovaniu sadzieb, napriek pokračujúcemu prebytku likvidity, pôsobila preferencia NBS udržať kurz v stanovenom fluktuačnom pásme vyžadujúca odčerpávať voľné korunové prostriedky a zabrániť ich využitiu na uzatváranie otvorených devízových pozícií, resp. na nákup devíz. Sterilizačná aktivita tak bola v znamení neustáleho hľadania kompromisov medzi snahou o udržanie priaznivého vývoja domácich korunových sadzieb a udržaním devízového kurzu, ktorý sa dostával pod tlak v dôsledku znižovania úrokového diferenciálu domácich a devízových depozitných sadzieb. V júni k tomuto tlaku pribudli dôsledky finančnej neistoty v Rusku. V ďalšom období pokračovala NBS v sterilizačných aktivitách predĺžením REPO tendrov na 14-dňovú dobu splatnosti a v auguste okrem štandardných tendrov použila aj emisie vlastných pokladničných poukážok s trojmesačnou dobou splatnosti. Tento nástroj bol aktívne využitý naposledy v roku 1996. Napriek týmto snahám sa už v júni 1-mesačná sadzba priblížila k hranici 13 % a koncom júla priemer pre 1-mesačné depozitá klesol pod 12 %. Ďalší pokles bol zo strany NBS zastavený objemovými sterilizáciami formou stanovovania denných intervenčných cieľov uskutočňovaných v kombinácii tendrov s odlišnou dobou splatnosti. Tento postup, ktorý možno hodnotiť ako kvalitatívny posun pri doterajšom výkone menovej politiky, prispel k zníženiu prebytku likvidity a prerušil kontinuitu poklesu sadzieb. Na zastavenie poklesu a následný rast sadzieb vplývali aj pretrvávajúce obavy z dôsledkov ruskej krízy. Zvýšená aktivita na devízovom trhu, prejavujúca sa rastúcim dopytom na fixingu NBS, posunula IDX nad hranicu 1,05 % a zároveň znížila prebytok korunovej likvidity v bankovom sektore. Počnúc augustom malo saldo sterilizačných aktivít NBS klesajúcu tendenciu a v dôsledku devízových nákupov došlo k prechodnému nedostatku likvidity.

Obdobie od začiatku septembra, ktorému dominovali očakávania výsledkov volieb, bolo poznamenané snahou NBS odolávať nákupom devízových prostriedkov spojených so špekuláciami na následný pokles kurzu slovenskej meny. Pokračujúci dopyt po zahraničnej mene posunul trhové IDX nad hranicu 1,065 % a znížil prebytok likvidity tak, že celkové saldo intervencií sa dostalo opäť do refinančnej polohy. Napätú situáciu na trhu sa banky snažili riešiť zrušením všeobecne záväznej povinnosti k verejnému kótovaniu sadzieb a zrušením maximálne stanovených rozpätí medzi nákupnou a predajnou cenou. Následný nárast sadzieb nad 40 % s 10 %-nými rozpätiami sa prejavil ako prirodzený dôsledok výrazného likviditného podstavu bankového sektora a medzibankový trh sa redukoval na obchody s jednodňovou dobou splatnosti. Zavedením plávajúceho kurzového režimu a následnými vyhláseniami o preferencii domáceho korunového trhu sa v priebehu októbra vytvorili podmienky na stabilizáciu peňažného trhu.

Celý posledný štvrťrok 1998 bol vzhľadom na pretrvávanie krátkej korunovej pozície bankového sektora v dôsledku predchádzajúcich devízových nákupov závislý od zdrojov centrálnej banky. V prvej októbrovej dekáde dodávala NBS prostredníctvom krátkodobých tendrov nepresahujúcich 7-dňovú dobu splatnosti likviditu v celkovej sume viac ako 20 mld. Sk. Prvé príznaky stabilizácie situácie sa prejavili už 13. októbra, keď sa opäť kótovali všetky doby splatnosti sadzieb BRIBOR pri súbežnom znížení rozpätí. Paralelne s predlžovaním refinančných tendrov a využívaním štátnych dlhopisov a pokladničných poukážok NBS v podobe akceptovateľných refinancovateľných cenných papierov sa stabilizácia trhu odrazila v poklese sadzieb a koncom novembra návratom do pásma medzi 15 % - 20 %. Ako dôsledok nemožnosti použitia štátnych dlhopisov na refinančné účely z dôvodu burzových prázdnin sa koncom roka prejavil mierny nárast sadzieb na kratšom konci výnosovej krivky.

Možno konštatovať, že rok 1998 nepriniesol na peňažnom trhu podstatnejšie zmeny. Výkon menovej politiky, a tým aj peňažný trh, bol podriadený udržaniu fixného kurzu ako prioritného cieľa. Za pozitívnu možno považovať

Vývoj úrokových sadzieb na medzibankovom trhu BRIBOR v roku 1998

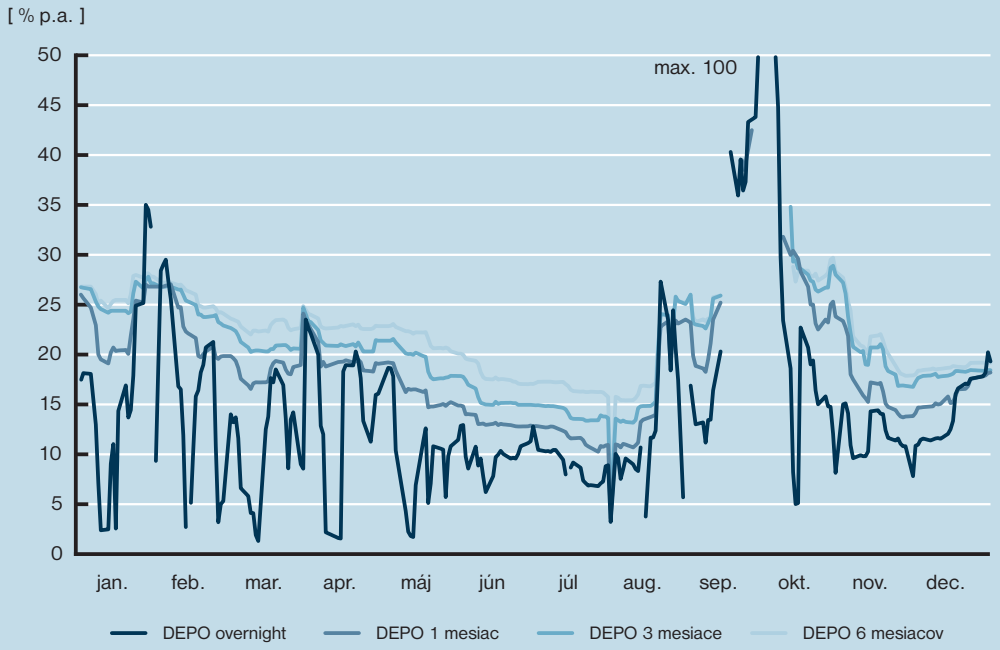

snahu o stabilizáciu depozitných sadzieb formou predlžovania refinančných tendrov a v prípade sterilizačných aktivít určovanie denných limitov. Pozitívnu úlohu zohrala aj trhotvorná skupina bánk - referenčné banky, ktorá najmä v zložitých situáciách nachádzala riešenie umožňujúce zachovať základné štruktúry peňažného trhu.

5.2. Kapitálový trh

Primárny trh

V roku 1998 boli aukcie štátnych dlhopisov uskutočňované pravidelne raz týždenne podľa zverejňovaného harmonogramu. Z celkového počtu 44 uskutočnených aukcií bolo úspešných 33 a emitovali sa v nich štátne dlhopisy v sume 66 987 mil. Sk, čo v porovnaní s rokom 1997 predstavovalo nárast o 140 %. Z uvedených emisií bolo 27 (v ktorých sa emitovali dlhopisy v sume 51 627 mil. Sk) s dobou splatnosti 1 rok. V zostávajúcich 6 emisiách boli emitované dlhopisy s dobou splatnosti 2 roky (objem 15 360 mil. Sk). Nárast objemu emitovaných štátnych dlhopisov bol odôvodnený potrebou prefinancovať vysoký schodok štátneho rozpočtu roku 1997, potrebou krytia dlhovej služby a rastom štátnych výdavkov do infraštruktúry. Uvedená skutočnosť ovplyvnila vývoj úrokových sadzieb na primárnom trhu štátnych dlhopisov, keď na začiatku roka sa sadzby pohybovali na úrovni 22 % a koniec roka sa uzatváral na úrovni okolo 29 %. Finančný trh sa koncom mája mierne stabilizoval, čo ovplyvnila emisia štátnych dlhopisov na zahraničných trhoch. Odrazom tejto skutočnosti bol pokles úrokových sadzieb na primárnom trhu štátnych dlhopisov o 10 % na úroveň 17 % - 18 %. V septembri bola politika MF SR ovplyvnená odlevom korunových prostriedkov cez devízový fixing a následným podstavom korunovej likvidity bankového sektora. Okrem emisií aukčným spôsobom uviedlo Ministerstvo financií SR na kapitálový trh 1. emisiu štátnych dlhopisov (s dobou splatnosti jeden rok) v listinnej podobe. Predaj týchto cenných papierov prebiehal dva mesiace. Suma emisie bola limitovaná na 2 mld. Sk, emisný kurz bol 100 % menovitej hodnoty a celá emisia bola rozdelená na menovité hodnoty 1 000, 5 000, 20 000, 50 000, 100 000 Sk. Najväčší dopyt bol po menovitých hodnotách 5 000 a 20 000 Sk. Ku dňu ukončenia predaja, t.j. 20. júla boli predané dlhopisy, ktorých menovitá hodnota predstavovala 1 009 mil. Sk. V priebehu roka boli spolu emitované štátne dlhopisy v menovitej hodnote 67 996 mil. Sk.

Neštátne verejne obchodovateľné dlhopisy

Celková suma neštátnych verejne obchodovateľných dlhopisov emitovaných v roku 1998 dosiahla 2 154 mil. Sk. V porovnaní s rovnakým obdobím roku 1997 (7 284 mil. Sk) to predstavovalo pokles o 70,40 %. Znižovanie sumy emitovaných dlhopisov bolo zapríčinené najmä zvýšením úrokových sadzieb a z toho vyplývajúcim poklesom dopytu investorov, ktorí dávali prednosť krátkodobejším investíciám s výrazne vyšším výnosom.

Sekundárny trh

Celkový objem obchodov dosiahol počas 243 obchodných dní hodnotu 299,1 mld. Sk, čo znamenalo vyše osemdesiatpercentný nárast v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Z celkového objemu obchodov (299,1 mld. Sk) pripadalo 22,6 mld. Sk (7,6 %) na cenotvorné anonymné a 276,5 mld. Sk (92,4 %) na priame transakcie. Percentuálny podiel anonymných obchodov sa teda v porovnaní s predchádzajúcim rokom o niečo zvýšil, výraznú zásluhu na tomto fakte však mali obchody so štátnymi dlhopismi. Tie jediné boli schopné výnosmi konkurovať produktom na peňažnom trhu. V dôsledku vysokého dopytu po štátnych dlhopisoch nemali slovenské podniky veľa príležitostí na získanie prostriedkov pre svoje aktivity. Svedčí o tom i fakt, že v priebehu celého roka prijala burza k obchodovaniu, okrem spomínaných nových emisií štátnych dlhopisov,

štyri nové emisie komunálnych obligácií, dva bankové a štyri podnikové dlhopisy. Zníženie ratingu Slovenska zo strany významných agentúr ako Moody's Investors Service (marec 1998) a Standard & Poor's (september 1998) zhoršilo výhľad na získanie výhodných úverov pre rozvoj súkromného sektora.

Dlhopisy

Obchodovanie s dlhopismi do značnej miery zlepšilo bilanciu obchodných objemov na BCPB aj v roku 1998. Celkový objem dosiahol 261,8 mld. Sk, pričom pomerne vysoká hodnota 20,7 mld. Sk pripadala na anonymné transakcie, čo bol nárast oproti roku 1997 o 475 %. Na trhu počas celého roka dominovali štátne dlhopisy, aj keď prvenstvo z hľadiska finančného objemu anonymných obchodov patrilo kótovanému dlhopisu ČSOB 1999 (3,1 mld. Sk). Viac ako miliardové sumy na parkete BCPB dosiahli i štátne dlhopisy série 65 (2,8 mld. Sk), série 38 (2,8 mld. Sk), série 57 (1,3 mld. Sk) a série 51 (1,2 mld. Sk). V priamych obchodoch dominoval štátny dlhopis série 17 (25,7 mld. Sk), nasledovaný štátnym dlhopisom série 16 (16,8 mld. Sk) a série 38 (13,9 mld. Sk).

Index SDX

Vývoj zložky SDX pre dlhopisy bánk a spoločností zaznamenal ročný nárast o 17,4 % na 127,33 % nominálnej hodnoty svojho portfólia, pričom v poslednom obchodovanom dni ponúkal priemerný výnos do splatnosti 15,24 %. Zložka pre štátne dlhopisy uzatvárala rok 1998 na hladine 127,24 % z nominálu pri priemernom výnose do splatnosti 18,14 %, ročný nárast o 17 %. Nárast bol odôvodnený rastom dopytu po dlhopisoch a zvýšenou aktivitou obchodovania.

Akcie

Trh akcií v minulom roku zaznamenal prepad, a to nielen čo sa týkalo kurzov, ale aj likvidity. Celkový objem obchodov s akciami predstavoval 37,3 mld. Sk (-54,9 % v porovnaní s rokom 1997), z neho len 2,0 mld. Sk pripadlo na cenotvorné obchody. Maximálny počet dní obchodovania v roku dosiahli kótované emisie:

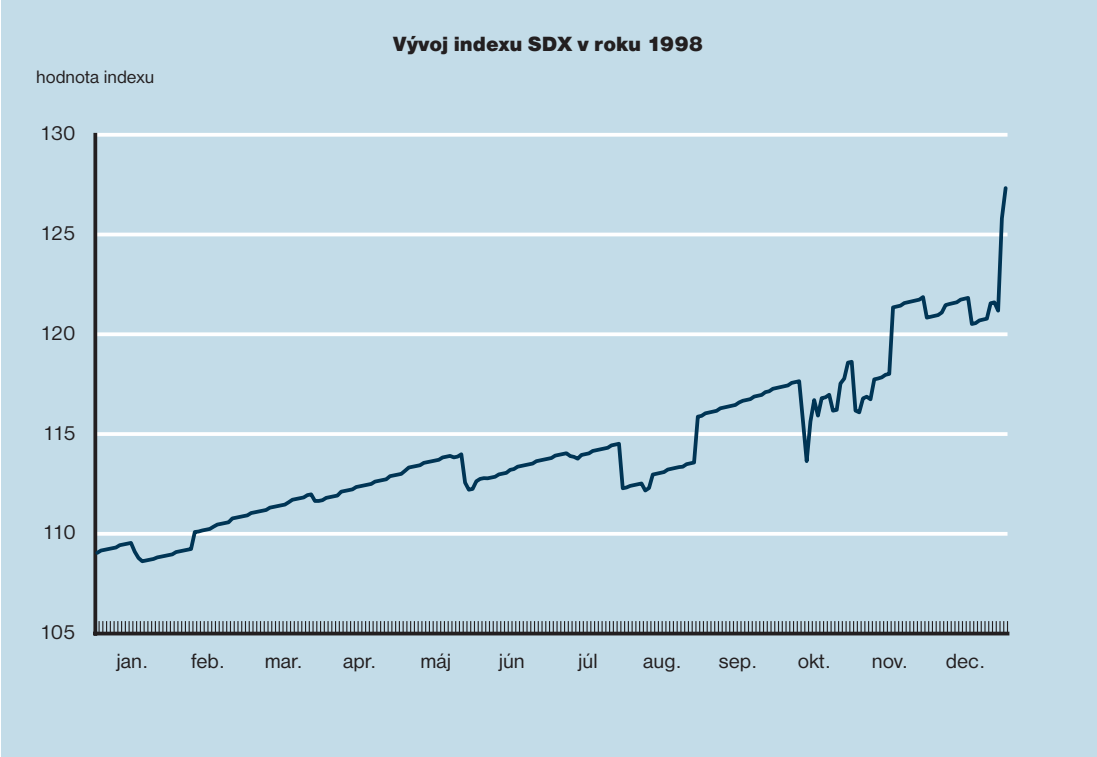

Slovakofarma (162 dní; objem na burzovom parkete 17,4 mil. Sk), VSŽ (141 dní; 51,5 mil. Sk), VÚB (138 dní; 14,5 mil. Sk) a Slovnaft (132 dní; 62,5 mil. Sk). Na anonymnom trhu sa však obchodovali v minimálnych objemoch.

Index SAX

Hodnota indexu SAX klesla v roku 1998 až pod východiskovú úroveň zo 14. septembra 1993 - 100 bodov. Prakticky od začiatku roka bol trend vývoja indexu negatívny. Po dočasnej stabilizácii úrovne v mesiacoch jún - august SAX definitívne potvrdil klesajúci trend. Očakávané voľby a rozhodnutie NBS o zrušení fluktuačného pásma Sk v septembri vyvolali výrazný pokles indexu SAX. "Čiernym dňom" v histórii obchodovania na BCPB sa stal 2. október, keď SAX zaznamenal hodnotu 98,22 bodu. Do konca roka sa nepodarilo jeho úroveň korigovať nad 100 bodov.

Štruktúra vlastníkov

V štruktúre ŠD vlastnených tuzemskými investormi nastali k 31. decembru 1998 oproti roku 1997 mierne zmeny. Kým podiel komerčných bánk klesol o 12,27 % (na 81,23 %), podiel ostatných domácich právnických subjektov vzrástol o 3,67 % (na 9,27 %). Podiel zahraničných investorov predstavoval 1,17 %, čo bolo o 0,28 % viac ako k ultimu roka 1997. Počet nimi vlastnených dlhopisov v priebehu roka dosahoval aj vyššie hodnoty, ktoré však ku koncu roka postupne klesali z dôvodu nižšieho záujmu zahraničných investorov o nákup ŠD v predvolebnom období, a to aj napriek atraktívnym úrokovým sadzbám. Na celkovom vlastníctve cenných papierov sa zahraniční investori podieľali 9,58 %, čo bolo takmer o 1 % viac ako v roku 1997.

5.3. Devízový trh

Vývoj na devízovom fixingu

Aj v priebehu roka 1998 pokračoval vývoj z posledných dvoch rokov, keď obchody na devízovom fixingu NBS (DF) zaznamenávali

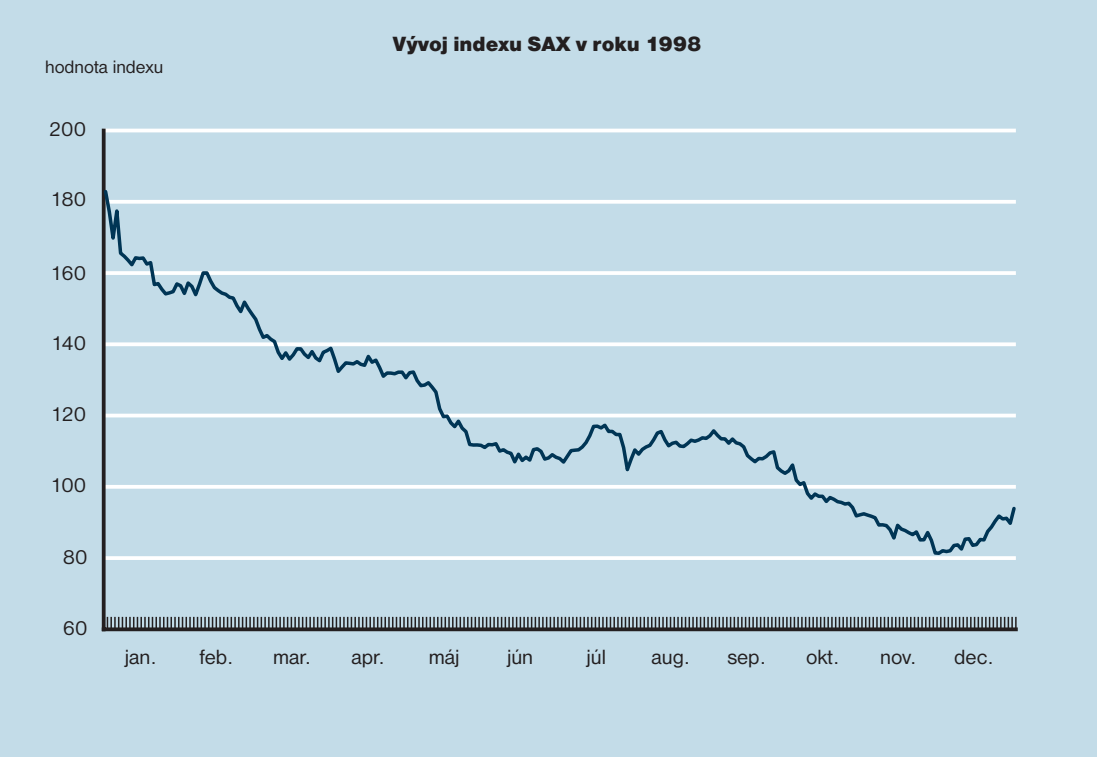

neustály pokles. Kým však v roku 1996 NBS na DF nakúpila devízové prostriedky v objeme 358,9 mil. USD a v roku 1997 predala len 164,8 mil. USD, v roku 1998 to už bol predaj 992,1 mil. USD (465,2 mil. USD a 912,2 mil. DEM). Takmer všetky predaje sa uskutočnili v mesiacoch august a september (944,5 mil. USD).

Prvé informácie svedčiace o možnej nestabilite výmenného kurzu slovenskej koruny sa zaznamenali už v januári, keď obchodné banky nakúpili na DF 98,2 mil. USD. V nasledujúcich mesiacoch sa situácia upokojila, nezmenená zostala až do začiatku augusta, keď došlo k zintenzívneniu devalvačných očakávaní podnikateľských subjektov a obyvateľstva a s tým spojeným systematickým nákupom devízových prostriedkov. Celý prvý polrok bol kurz relatívne stabilný. Spôsobila to predovšetkým skutočnosť, že najdôležitejší účastníci trhu, domáce i zahraničné obchodné banky, ale aj domáci podnikateľský sektor i obyvateľstvo si boli vedomí, že zmena kurzového režimu v období tesne pred parlamentnými voľbami je veľmi málo pravdepodobná. Situácia sa postupne, s blížiacim sa termínom volieb, začala meniť. V spoločnosti i medzi bankami začal prevládať názor, že bez ohľadu na konečný výsledok parlamentných volieb bude nutná zmena kurzového režimu.

Na medzibankovom devízovom trhu sa negatívne prejavil vplyv finančnej krízy v Rusku, ktorá významným spôsobom modifikovala postoj zahraničných bánk voči ich partnerom pôsobiacim na Slovensku. Zahraničné banky začali uzatvárať svoje otvorené korunové pozície, pričom od konca júla do začiatku októbra sa znížili korunové pasíva slovenských bánk voči nerezidentom o 4 mld. Sk (približne 110 - 120 mil. USD). Vzhľadom na výrazný pokles devízových rezerv NBS, ako aj pretrvávanie silných devalvačných očakávaní rozhodla NBS o zmene kurzového režimu a prechode na plávajúci výmenný kurz Sk. Súčasne boli zrušené podmienky obchodovania na DF, ako aj naviazanie Sk na menový kôš. Hodnota slovenskej koruny je od 2. októbra určovaná na základe ponuky a dopytu po Sk na medzibankovom devízovom trhu. Referenčnou menou, od ktorej sa počítal kurz slovenskej koruny sa stala DEM.

Celková suma obchodov uskutočnených na DF v roku 1998 dosiahla 1,2 mld. USD, z toho bolo 0,6 mld. USD (48,6 %) a 1,1 mld. DEM (51,4 %). Spolu bolo vysporiadaných 242 obchodov a priemerná suma jedného obchodu bola 5,0 mil. USD. Oproti roku 1997, keď celkový objem obchodov predstavoval 2,5 mld. USD a priemerný obchod 6,5 mil. USD, došlo k poklesu celkovej sumy obchodov o 51,3 %. Zastúpenie jednotlivých mien USD a DEM v obchodovaní na devízovom fixingu bolo takmer

Základné charakteristiky devízového trhu v SR v roku 1998

	USD			DEM			Ostatné meny			Spolu	
	Objem (mil. USD)	Objem (%)	Počet obchodov	Objem (mil. USD)	Objem (%)	Počet obchodov	Objem (mil. USD)	Objem (%)	Počet obchodov	Objem (mil. USD)	Počet obchodov
Devízový fixing	590,2	48,6	133	623,1	51,4	109	-	-	-	1 213,3	242
Obchody slovenských bánk bez účasti zahraničných bánk	20 994,5	70,6	8 451	7 625,0	25,7	4 494	1 105,5	3,7	1 563	29 724,9	14 508
Medzibankový devízový trh: fixing + slovenské obchodné banky navzájom	21 584,7	69,8	8 584	8 248,1	26,7	4 603	1 105,5	3,6	1 563	30 938,2	14 750
Obchody slovenských bánk so zahraničnými bankami	30 055,2	86,2	8 287	4 504,0	12,9	3 289	304,7	0,9	437	34 863,8	12 013
Devízový trh v SR spolu	51 639,8	78,5	16 871	12 752,0	19,4	7 892	1 410,1	2,1	2 000	65 802,0	26 763

vyrovnané, s miernou prevahou DEM (51,4 %), kým v roku 1997 to bolo opačne.

Hodnota koeficientu menového koša (IDX) sa od začiatku roka posunula z hodnoty 1,0190 (2. január 1998) na 1,0595 (1. október 1998), čo predstavovalo oslabenie výmenného kurzu slovenskej koruny o 4,05 % v období od začiatku roka do zrušenia fluktuačného pásma. IDX dosiahol svoje maximum 1,0595 (od 25. septembra do 1. októbra 1998) a minimum 1,0080 (18. mája 1998). Okamžite po zrušení fluktuačného pásma oslabil kurz DEM/SKK, v priebehu troch dní z hodnoty 20,833 až na hodnotu 23,093. Neskôr sa kurz koruny stabilizoval a postupne posilnil. Rok sa uzatváral pri kurze 22,081 DEM/SKK. V priebehu roka oslabil DEM/SKK z hodnoty 19,398 (k 31.decembru 1997) na hodnotu 22,081 (31. december 1998), teda o 13,83 % a voči USD za rovnaké obdobie z hodnoty 34,782 na hodnotu 36,913, teda o 6,12 %.

Vývoj na medzibankovom devízovom trhu s výnimkou obchodov s NBS

Vzájomné obchody slovenských obchodných bánk zaznamenávali od problémového obdobia výrazných pohybov na devízových trhoch v mesiacoch máj a jún 1997 až do februára 1998 pokles obchodovania. V nasledujúcich mesiacoch malo obchodovanie mierne rastúcu tendenciu s výraznejším posilnením v posledných dvoch mesiacoch roka. Napriek tomu bol zaznamenaný oproti roku 1997 jednak celkový pokles objemu obchodov o 27,6 % (29,7 mld. USD), ale aj pokles počtu obchodov o 28,1 % (14 508), pričom priemerná veľkosť jedného obchodu 2 mil. USD ostala nezmenená.

V rámci menového zastúpenia obchodov nedošlo takmer k žiadnej zmene. Dominantné bolo obchodovanie s USD a dosiahlo 70,6 % (70,3 % v roku 1997), ďalej nasledovala DEM 25,7 %, (23,7 % v roku 1997) a nakoniec ostatné meny 3,7 % (6 % v roku 1997). K výraznejšiemu obratu vo vývoji zastúpenia obchodovaných mien v prospech DEM došlo po zrušení menového koša.

Dekádne a kumulatívne saldá obchodov na devízovom fixingu a obchodov slovenských obchodných bánk so zahraničnými v roku 1998

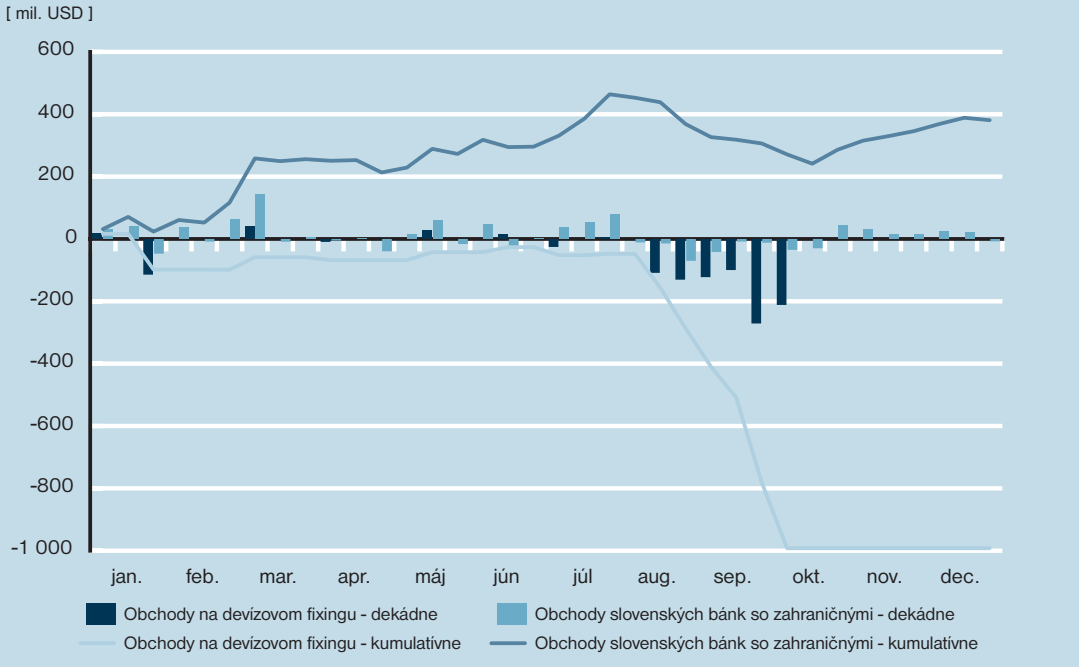

Obchodovanie so zahraničnými bankami pravdepodobne definitívne zaujalo vedúce postavenie v rámci celkového medzibankového devízového trhu v SR s podielom 53 % (48,4 % v roku 1997). Prevaha obchodov v USD je v prípade zahraničných bánk ešte výraznejšia, avšak aj tu vidieť nárast zastúpenia DEM v poslednom štvrťroku 1998. Saldo obchodov so zahraničnými bankami bolo kladné a dosiahlo 0,4 mld. USD.

C. BANKOVÝ DOHĽAD V ROKU 1998

1. ROZVOJ BANKOVÉHO SEKTORA

V slovenskom bankovom sektore pôsobilo k 31.12.1998 dvadsaťsedem bankových subjektov - dvadsaťpäť bánk, dve pobočky zahraničných bánk a deväť zastúpení zahraničných bánk. Oproti roku 1997 sa počet pobočiek znížil o dve realizáciou predajov pobočiek Banky Haná, a.s., Brno so sídlom v Nitre a Moravia banky, a.s., Frýdek-Místek, so sídlom v Žiline AG Banke, a.s., Banská Bystrica. Zvýšil sa počet bánk, ktorým NBS rozšírila povolenie pôsobiť ako banka o vykonávanie hypotekárnych obchodov z troch na štyri. K existujúcim - Všeobecnej úverovej banke, a.s., Slovenskej sporiteľni, a.s. a HypoVereinsbank Slovakia, a.s. - pribudla ISTROBANKA, a.s. Koncom prvého polroka 1998 vydala NBS predchádzajúci súhlas na zlúčenie dvoch bánk - Bank Austria (SR), a.s., Bratislava a Creditanstalt, a.s., Bratislava, ktoré sa zrealizovalo 1. januára 1999.

Upísané základné imanie bankového sektora SR vrátane trvalo poskytnutých prostriedkov pobočiek zahraničných bánk (bez NBS) vzrástlo k 31.12.1998 oproti stavu k 31.12.1997, na základe rozhodnutí NBS vydaných v priebehu roka 1997 a 1998 a zmenami výšky trvalo poskytnutých prostriedkov, o 2,6 mld. Sk, t.j. z 32,0 mld. Sk na 34,6 mld. Sk. K zvýšeniu základného imania v priebehu roka 1998 došlo v piatich bankách.

Podiel zahraničných investorov na celkovom upísanom základnom imaní bánk a trvale poskytnutých prostriedkoch pobočiek zahraničných bánk sa v priebehu roka 1998 pohyboval v rozpätí 35,5 až 39,2 %.

2. CHARAKTERISTIKA BANKOVÉHO SEKTORA

Bankový sektor ako celok zaznamenal oproti predchádzajúcim rokom spomalenie vývoja. Viac ako dvojnásobne klesla dynamika rastu bilančnej sumy, primárnych aj sekundárnych zdrojov, ako aj rast úverov. Zložitý vývoj

Štruktúra kapitálu a trvalo zverených prostriedkov v bankách a pobočkách zahraničných bánk v SR k 31.12.1998

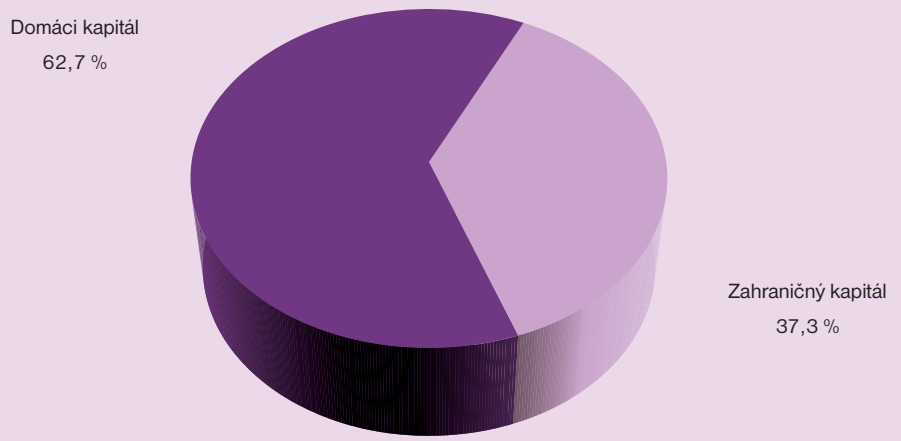

bankového sektora sa prejavil aj na jeho výsledkoch. Banky sa v priebehu roka sústredili najmä na obchody na medzibankovom trhu a obchodovanie so štátnymi cennými papiermi, čím reagovali na celkový stav hospodárstva, spomalenie ekonomického rastu a rast rozpočtového schodku.

Bilančná suma bánk pôsobiacich na slovenskom peňažnom trhu dosiahla hodnotu 799,9 mld. Sk s medziročným rastom 2,9 %, pričom podiel bilančnej sumy transformujúcich sa bánk na celkovom objeme bilančnej sumy bankového sektora klesol k 31.12.1998 na 45,8 % a v medziročnom porovnaní klesol o 6,9 %. Objem primárnych zdrojov za bankový sektor vzrástol o 14,5 mld. Sk (3,3 %) na 462,3 mld. Sk. Objem sekundárnych zdrojov vzrástol o 8,8 mld. Sk (4,2 %) na 221,6 mld. Sk.

Celkové pohľadávky z úverov klientom dosiahli objem 585,1 mld. Sk a vzrástli o 16,7 mld. Sk (2,9 %). Z toho klasifikované pohľadávky dosiahli hodnotu 145,1 mld. Sk, v medziročnom porovnaní vzrástli o 25,0 mld. Sk (20,8 %) a štandardné pohľadávky s výhradou klesli o 7,1 mld. Sk (9,8 %) na 65,6 mld. Sk.

Bankový sektor dosiahol k 31.12.1998 zisk vo výške 0,4 mld. Sk, čo v medziročnom porovnaní znamenalo pozitívny obrat oproti strate z minulého roka.

3. HODNOTENIE OBOZRETNÉHO PODNIKANIA BÁNK

Obozretné podnikanie bánk bolo aj v roku 1998 regulované piatimi opatreniami Národnej banky Slovenska, ktoré vychádzajú z medzinárodných princípov a odporúčaní Bazilejského výboru pre bankový dohľad. Východiskom pre hodnotenie bolo spracovanie údajov z účtovníctva bánk a z hlásení o kapitálovej primeranosti, úverovej angažovanosti, pravidlách riadenia likvidity, regulácii menových pozícií a o pravidlách hodnotenia pohľadávok a podsúvahových záväzkov bánk podľa rizík v nich obsiahnutých a pre tvorbu zdrojov na krytie týchto rizík (klasifikácia pohľadávok a podsúvahových záväzkov) predkladaných bankovému dohľadu NBS. Informačný systém

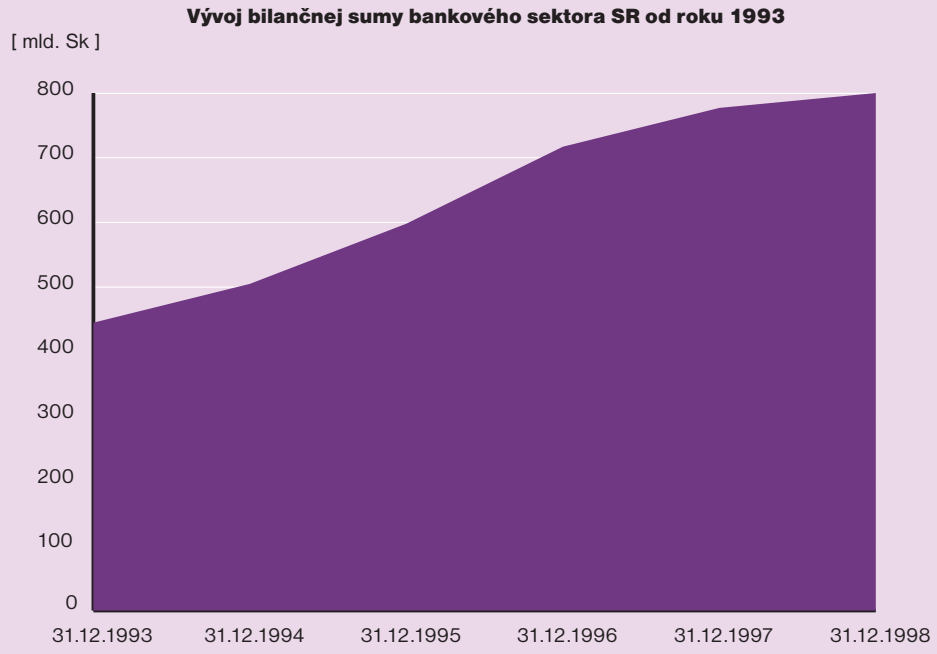

bankového dohľadu prostredníctvom sústavy pomerových ukazovateľov pomáhal pri hodnotení a sledovaní tendencií vývoja jednotlivých bánk, skupín bánk a celého bankového sektora SR. V plnení limitov obozretného podnikania v priebehu roka 1998 za bankový sektor SR ako celok došlo k zlepšovaniu najmä v dodržiavaní limitov úverovej angažovanosti a nezabezpečených devízových pozícií. Hodnotenie obozretného podnikania bánk vykonával bankový dohľad NBS aj sústavným výkonom dohliadok na mieste.

3.1. Kapitálová primeranosť

Opatrenie NBS č. 5/1997 o kapitálovej primeranosti bánk stanovilo bankám povinnosť dodržiavať minimálny limit kapitálovej primeranosti vo výške 8 %. V jednej komerčnej banke a v jednom štátnom peňažnom ústave prevyšovali odpočítateľné položky k 31.12.1998 hodnotu kapitálu. K 31.12.1998 nesplnilo záväzné limity kapitálovej primeranosti päť bánk.

Kapitálová primeranosť za hodnotené banky pôsobiace v bankovom sektore Slovenskej republiky klesla oproti koncu roka 1997 o 1,3 bodu a dosiahla hodnotu 8,7 %. Tento nepriaznivý vývoj bol ovplyvnený poklesom kapitálu pre výpočet kapitálovej primeranosti pred dynamickejším rastom objemu rizikovo vážených aktív.

Kapitál pre výpočet kapitálovej primeranosti k 31.12.1998 klesol oproti koncu roka 1997 na 32,4 mld. Sk, približne o 3 mld. Sk (8,6 %). Rizikovo vážené aktíva za banky bankového sektora Slovenskej republiky vzrástli o 19,4 mld. Sk (5,5 %) na 372,1 mld. Sk. Pokles kapitálu pre hodnotenie kapitálovej primeranosti za bankový sektor ako celok ovplyvnil predovšetkým rast odpočítateľných položiek, najmä nekrytej predpokladanej straty, pričom rast všeobecných rezerv na krytie strát z bankovej činnosti vrátane podriadených dlhov nestačil eliminovať vplyv nárastu odpočítateľných položiek.

Štruktúra vlastného kapitálu pre hodnotenie kapitálovej primeranosti k 31.12.1998

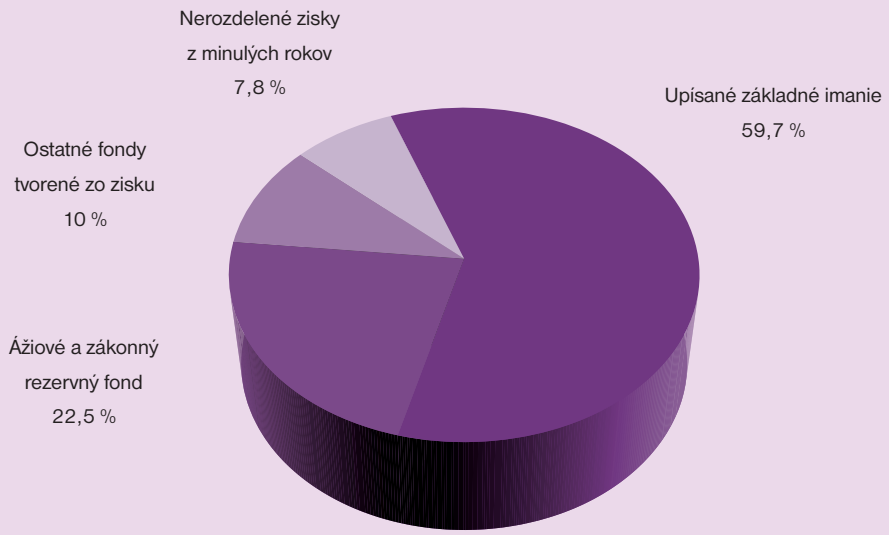

3.2. Úverová angažovanosť

Opatrenie NBS č. 3/1994 stanovuje bankám mesačné sledovanie úverového rizika, ktoré spočíva v možnosti straty bánk z vysokej miery úverovej angažovanosti voči jednému alebo niekoľkým dlžníkom tvoriacim jednu vzájomne ekonomicky prepojenú skupinu. Čistá úverová angažovanosť voči nebankovým klientom nesmie prevýšiť 25 % kapitálu banky, voči bankovým klientom 80 % a agregovaná výška všetkých čistých úverových angažovaností prevyšujúcich 15 % kapitálu banky nesmie prevýšiť 800 % jeho hodnoty.

V priebehu roka 1998 sa vyskytlo porušovanie limitov čistej úverovej angažovanosti voči nebankovej klientele v osemnástich bankách a voči bankovej klientele v šestnástich bankách. Limit agregovanej výšky vykázaných úverov porušilo deväť bánk. Neplnenie limitov bolo spôsobené najmä kapitálovým vybavením, prevzatím vysokej úverovej angažovanosti z minulosti, zvýšenou mierou úverovej aktivity niektorých bánk, metodickou zmenou pri novele opatrenia o kapitálovej primeranosti. Vývoj bol však priaznivý a počet bánk porušujúcich limity sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom znížil.

3.3. Likvidita

Popri prijatých menových nástrojoch Národnej banky Slovenska bola likvidita ovplyvňovaná aj reálnym vývojom situácie a vývojom na trhu. Išlo o pretrvávajúci nedostatok najmä dlhodobých a čiastočne i strednodobých zdrojov, pretrvávajúce problémy kapitálového trhu, nedostatočný počet veľkých investorov, daňové predpisy a i.

Dopad týchto vplyvov sa prejavil v nedostatku likvidných zdrojov, v následnom neplnení povinných minimálnych rezerv (PMR) v niektorých bankách, v časovej nevyváženosti zdrojov a ich použitia, dôsledkom čoho bolo výrazné zvýšenie úrokových sadzieb na medzibankovom peňažnom trhu. Najväčšie problémy v likvidite a následne v dodržaní PMR mali transformujúce sa banky. V mesiaci december 1998 splnili všetky banky predpísané objemy PMR.

Bankový dohľad NBS opatrením č. 7/1997 sprísnil pravidlá likvidity bánk a stanovil bankám a pobočkám zahraničných bánk dosiahnuť hodnotu podielu aktív a pasív splatných do jedného mesiaca rovný alebo väčší ako 70 % (do septembra 1997), 85 % (do februára 1998) a 100 % (od marca 1998). Stanovené limity v roku 1998 neplnilo osemnásť bánk.

3.4. Nezabezpečené devízové pozície

Opatrenie NBS č. 11/1997 o obmedzeniach pre nezabezpečené devízové pozície bánk určuje pravidlá obozretného vykonávania bankových činností v cudzej mene. Opatrenie definuje pre rozdiely aktív a pasív v jednotlivých cudzích menách prepočítaných na slovenské koruny obmedzenie 10 % a pre celkovú nezabezpečenú devízovú pozíciu 25 % v prepočte ku kapitálu banky. S výnimkou transformujúcich sa bánk, po prijatých postupoch bankového dohľadu voči bankám porušujúcim stanovené limity, riziko z nezabezpečených pozícií malo v priebehu roka väčšinou krátkodobý charakter a bolo zaznamenané výrazné zníženie počtu bánk neplniacich ustanovenia opatrenia.

3.5. Klasifikácia pohľadávok

Opatrenie č. 3/1995 stanovuje jednotné pravidlá vykazovania a oceňovania pohľadávok a podsúvahových záväzkov bánk a pobočiek zahraničných bánk, ktoré zohľadňujú riziká strát v nich obsiahnutých a potrebu tvorby zdrojov na krytie týchto rizík.

Vo vývoji klasifikovaných pohľadávok dochádzalo v roku 1998 k výraznému zhoršeniu, na čo banky nereagovali dostatočnou tvorbou opravných položiek. Nekrytá predpokladaná strata z pohľadávok a podsúvahových záväzkov bánk v medziročnom porovnaní vzrástla približne o 11,1 mld. Sk (91,9 %) na 23,3 mld. Sk. Objem celkovej nekrytej predpokladanej straty bankového sektora SR bol koncentrovaný v transformujúcich sa bankách (19,8 mld. Sk, t.j. 85,1 %) a v jednom štátnom peňažnom ústave (3,5 mld. Sk, t.j. 14,9 %).

D. EMISNÁ ČINNOSŤ NBS A PEŇAŽNÝ OBEH

1. EMISIA SLOVENSKÝCH PEŇAZÍ

V roku 1998 zabezpečila Národná banka Slovenska v súlade s potrebami peňažného obehu dorazbu obehových mincí v nominálnej hodnote 10 halierov, 20 halierov a 50 halierov. Okrem obehových mincí vydala šesť pamätných mincí, z ktorých jedna bola zlatá a päť strieborných. Všetky obehové a pamätné mince vyrazila Mincovňa Kremnica, štátny podnik.

V porovnaní s rokom 1997 poklesla hodnota peňazí v obehu o 140,0 mil. Sk (o 0,24 %). Tento pokles obeživa bol ovplyvnený vyššou mierou úspor najmä v cudzej mene a znížením obeživa v pokladniciach komerčných bánk (z 9,8 mld. Sk ku koncu roka 1997 na 8,6 mld. Sk ku koncu roka 1998), čo bolo zrejme dôsledkom optimalizácie výšky ich hotovosti. Počet bankoviek a mincí v obehu vzrástol o 81,1 mil. kusov (o 11,15 %).

Pamätné mince vydané NBS v roku 1998

Nominálna hodnota	Udalosť, ktorú minca pripomína	Počet vydaných mincí Spolu	z toho PROOF	Vyhláška NBS
200 Sk	150. výročie príchodu prvého parného vlaku na Slovensko	15 800	1 800	94/1998 Z.z.
200 Sk	150. výročie vzniku Slovenskej národnej rady a vypuknutia slovenského povstania 1848/1849	14 900	1 500	185/1998 Z.z.
200 Sk	Svetové dedičstvo UNESCO - Spišský hrad a kultúrne pamiatky jeho okolia	15 000	1 500	219/1998 Z.z.
200 Sk	100. výročie narodenia Jána Smreka	13 400	1 500	299/1998 Z.z.
5000 Sk	Svetové dedičstvo UNESCO - Spišský hrad a kultúrne pamiatky jeho okolia	6 000	6 000	300/1998 Z.z.
500 Sk	Ochrana prírody a krajiny - Tatranský národný park	13 400	1 400	338/1998 Z.z.

1.1. Hotovostný peňažný obeh

V hotovostnom peňažnom obehu bol rok 1998 bez podstatných výkyvov, pričom po prvýkrát v histórii slovenskej meny došlo ku koncu roka k medziročnému poklesu hodnoty obeživa. Z hľadiska štruktúry peňazí jednotlivých nominálnych hodnôt bankoviek a mincí v obehu nedošlo v porovnaní s predchádzajúcim rokom k významným zmenám.

K 31.12.1998 bol stav obeživa 58,4 mld. Sk. V obehu bolo 103,1 mil. kusov bankoviek, 704,8 mil. kusov obehových a 547,4 tis. kusov pamätných mincí.

Vývoj obeživa v priebehu roka bol rovnomerný, bez výrazných odchýlok. Maximálna hodnota obeživa ku koncu mesiaca bola zaznamenaná po prvýkrát v septembri 1998 vo výške 61,0 mld. Sk. Dosiahnutá hodnota obeživa bola dôsledkom časového posunu medzi výbermi peňazí z komerčných bánk vplyvom preddevalvačných očakávaní a nákupom devízových prostriedkov. Vývoj obeživa v roku 1998 v mld. Sk dokumentuje graf *Vývoj obeživa v roku 1998*.

Denný vývoj celkovej výšky obeživa v roku 1998 je podobný vývoju v roku 1997 (s medziročným prírastkom cca 6 mld. Sk) s výnimkou posledného štvrťroka. Pokles

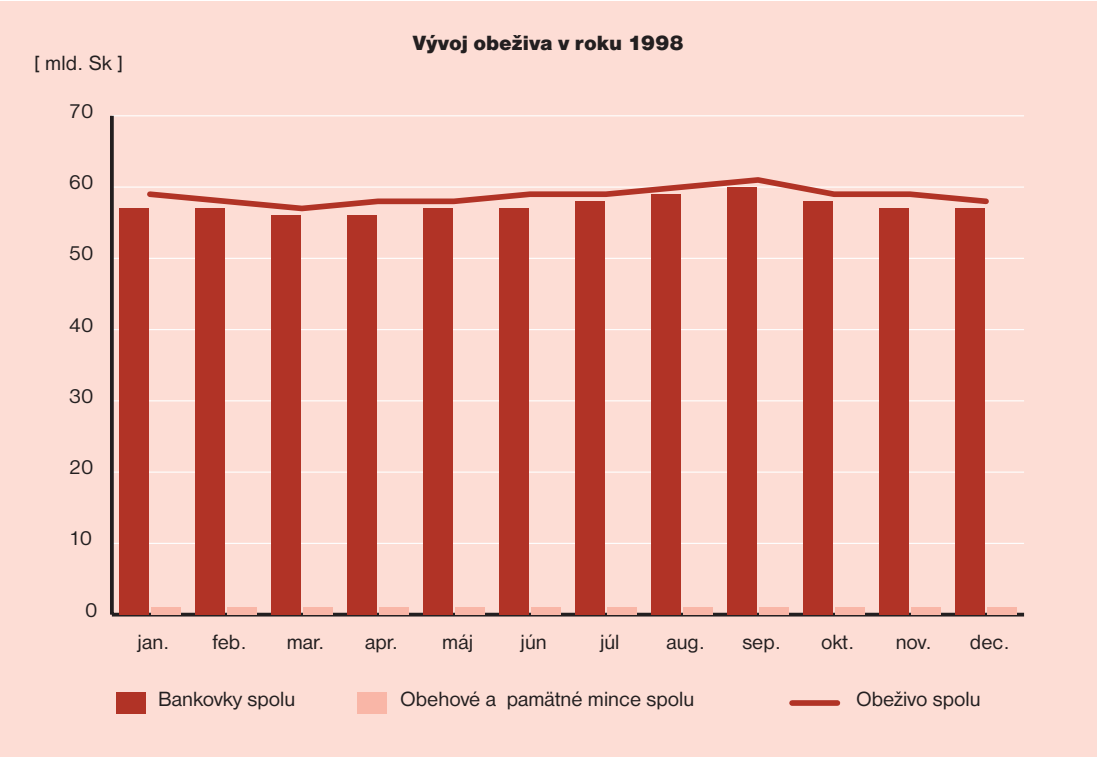

obeživa v poslednom štvrťroku bol ovplyvnený zrušením režimu fixného výmenného kurzu a nárastom termínovaných vkladov v cudzej mene, resp. v Sk. Porovnanie dennej výšky obeživa v roku 1998 s rokom 1997 je uvedené v grafe *Denný vývoj obeživa v roku 1998 v porovnaní s rokom 1997*.

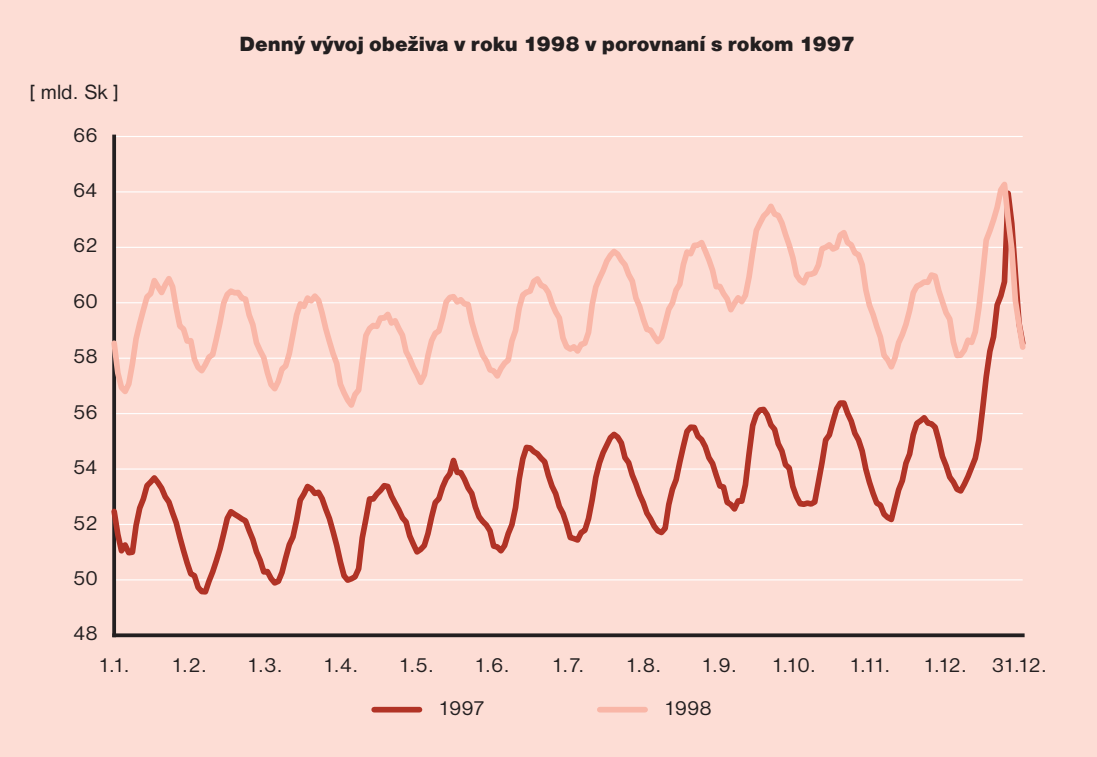

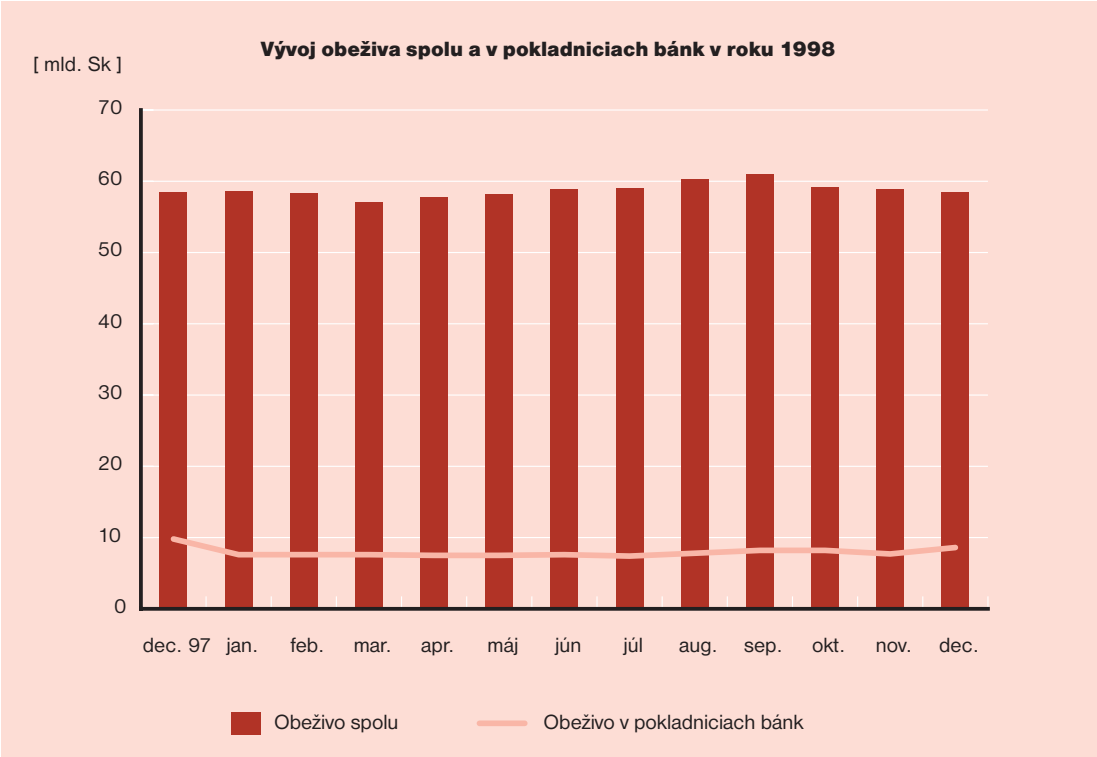

Z celkového množstva peňazí v obehu tvorilo obeživo v pokladniciach bánk v roku 1998 v priemere 13,6 %. Vývoj obeživa z hľadiska tejto štruktúry dokumentuje vyššie uvedený graf.

1.2. Stav bankoviek a mincí v obehu a ich podiel na celkovom obežive

V roku 1998 sa množstvo bankoviek a mincí v obehu zvýšilo o 81,1 mil. kusov. Na tomto zvýšení sa podieľali najmä mince z obyčajných kovov, ktorých počet vzrástol o takmer 79 mil. kusov, pričom rast množstva halierových mincí v porovnaní s ostatnými mincami bol takmer dvojnásobný. Podiel obehových mincí na celkovom množstve peňazí v obehu sa mierne zvýšil a dosiahol hodnotu 87,18 %. Množstvo bankoviek v obehu sa zvýšilo len o 2,08 % a pokles hodnoty obehu bol sprevádzaný rastom množstva bankoviek nižších nominálnych hodnôt. Podiel bankoviek na celkovom množstve peňazí v obehu mierne poklesol na hodnotu 12,75 %.

Porovnanie štruktúry obeživa podľa jednotlivých nominálnych hodnôt z hľadiska množstva v rokoch 1997 a 1998 je uvedené v tabuľke na nasledujúcej strane.

Pri celkovom poklese hodnoty obeživa o 140 mil. Sk sa hodnota bankoviek v obehu znížila o 256,4 mil. Sk a hodnota mincí z obyčajných kovov sa zvýšila o 69,3 mil. Sk. Na znížení hodnoty obeživa sa najvýraznejšie podieľal pokles množstva bankoviek v nominálnej hodnote 5000 Sk, čo sa prejavilo na miernom poklese podielu bankoviek na hodnote obeživa, ktorý dosiahol hodnotu 97,5 %. Rast hodnoty mincí v obehu bol výsledkom rastu množstva mincí všetkých nominálnych hodnôt.

Porovnanie štruktúry obeživa podľa jednotlivých nominálnych hodnôt v hodnotovom vyjadrení v rokoch 1997 a 1998 je uvedené v tabuľke na nasledujúcej strane.

Hodnota peňazí v obehu na jedného obyvateľa vrátane pamätných mincí dosiahla sumu 10 829,30 Sk, z toho bankovky predstavovali 10 559 Sk, obehové mince 197,70 Sk

Stav obeživa v mil. kusov

Nominálna hodnota	Stav k 31.12.1997	Stav k 31.12.1998	Podiel v % k 31.12.1997	Podiel v % k 31.12.1998
Bankovky spolu	101,00	103,10	13,89	12,75
5000 Sk	3,74	3,63	0,51	0,45
1000 Sk	29,69	30,44	4,08	3,76
500 Sk	8,86	8,13	1,22	1,01
200 Sk	6,38	4,71	0,88	0,58
100 Sk	21,42	24,02	2,95	2,97
50 Sk	10,62	10,84	1,46	1,34
20 Sk	20,29	21,33	2,79	2,64
Obehové mince spolu	625,89	704,83	86,05	87,18
10 Sk	53,56	56,80	7,36	7,03
5 Sk	35,76	37,45	4,92	4,63
2 Sk	57,94	62,34	7,97	7,71
1 Sk	82,07	88,54	11,28	10,95
0,50 Sk	51,82	51,47	7,13	6,37
0,50 Sk II	22,80	34,66	3,13	4,29
0,20 Sk	150,43	173,78	20,68	21,49
0,10 Sk	171,51	199,79	23,58	24,71
Pamätné mince spolu	0,47	0,55	0,06	0,07
Peniaze spolu	727,36	808,48	100,00	100,00

Stav obeživa v mil. Sk

Nominálna hodnota	Stav k 31.12.1997	Stav k 31.12.1998	Podiel v % k 31.12.1997	Podiel v % k 31.12.1998
Bankovky spolu	57 201,09	56 944,64	97,71	97,50
5000 Sk	18 728,37	18 131,54	31,99	31,05
1000 Sk	29 689,77	30 435,86	50,71	52,11
500 Sk	4 427,76	4 063,71	7,56	6,96
200 Sk	1 276,39	941,79	2,18	1,61
100 Sk	2 142,12	2 403,16	3,66	4,11
50 Sk	530,88	541,95	0,91	0,93
20 Sk	405,81	426,63	0,69	0,73
Obehové mince spolu	996,93	1 066,22	1,70	1,83
10 Sk	535,63	567,96	0,91	0,97
5 Sk	178,80	187,24	0,31	0,32
2 Sk	115,88	124,67	0,20	0,21
1 Sk	82,07	88,54	0,14	0,15
0,50 Sk	25,91	25,74	0,04	0,04
0,50 Sk II	11,40	17,33	0,02	0,03
0,20 Sk	30,09	34,76	0,05	0,06
0,10 Sk	17,15	19,98	0,03	0,03
Pamätné mince spolu	344,40	391,57	0,59	0,67
Peniaze spolu	58 542,42	58 402,43	100,00	100,00

a pamätné mince 72,60 Sk. V porovnaní s rokom 1997 poklesla hodnota peňazí v obehu na jedného obyvateľa o 38,05 Sk. Na jedného obyvateľa pripadlo 19 kusov bankoviek a 131 kusov obehových mincí.

Priemerná hodnota peňazí v obehu mierne poklesla, pretože sa v obehu zvýšil podiel bankoviek a mincí nižších nominálnych hodnôt. Porovnanie s rokom 1997 je uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Priemerná hodnota peňazí v obehu (Sk)

	1997	1998	Rozdiel
Peniaze v obehu vrátane pamätných mincí	80,5	72,2	-8,3
Bankovky	566,3	552,3	-14,0
Mince z obyčajných kovov	1,6	1,5	-0,1

1.3. Vzťah obeživa a vybraných makroekonomických veličín

Rozdelenie obeživa medzi komerčné banky a verejnosť od vzniku slovenskej meny dokumentuje nasledujúci graf.

Podiel obeživa v pokladniciach bánk začal po počiatočnom raste od roku 1996 stagnovať, resp. klesať, čo bolo spôsobené optimalizáciou peňažnej hotovosti v pokladniciach bánk. Obeživo mimo pokladníc bánk má stále rastúci trend.

Z makroekonomického hľadiska je zaujímavý podiel M0 (obeživo mimo pokladníc bánk) na agregáte peniaze M1 a podiel M0 na hrubom domácom produkte (HDP).

Pomerne vysoký podiel M0 na agregáte peniaze M1 20 - 35 %, dosahovaný v rokoch 1993 - 1998, svedčí o nižšej úrovni bezhotovostného platobného styku na Slovensku v porovnaní so štátmi Európskej únie.

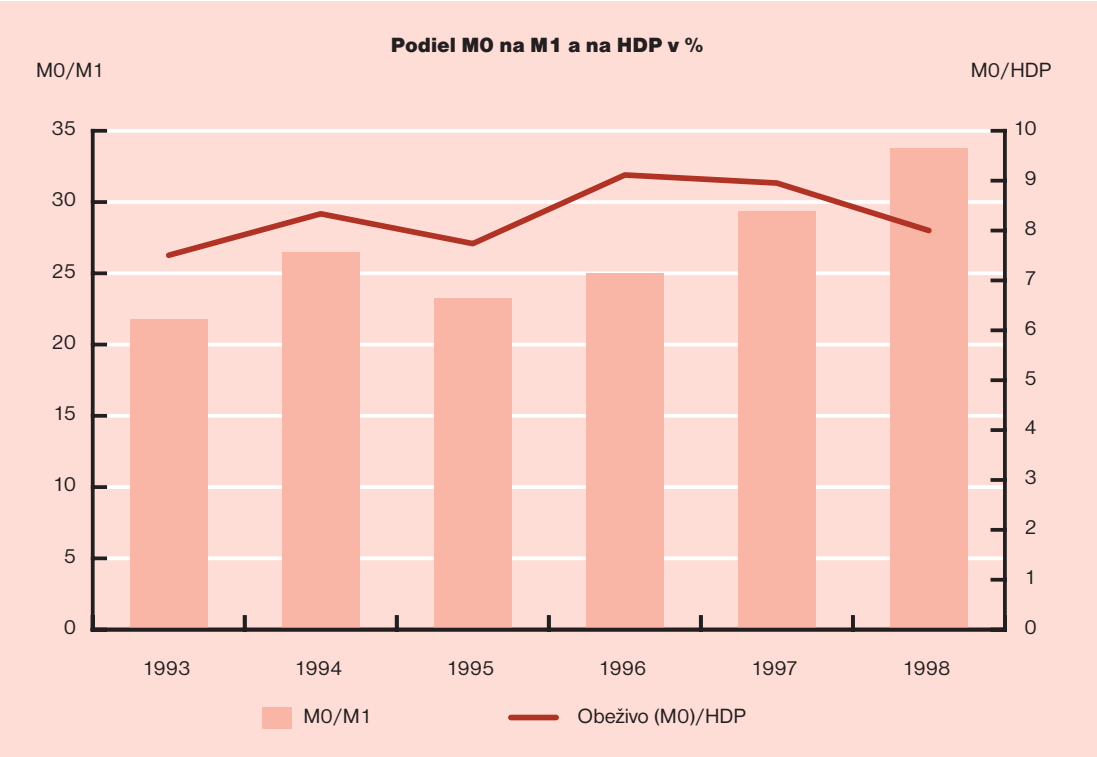

Pomer obeživa a hrubého domáceho produktu sa v rokoch 1993 - 1998 výrazne nemenil a dosiahol hodnoty 7 - 9 %, čo je bežné pre krajiny Európskej únie.

Vplyv inflácie na výšku obeživa od vzniku slovenskej meny do roku 1998 dokumentuje nasledujúci graf.

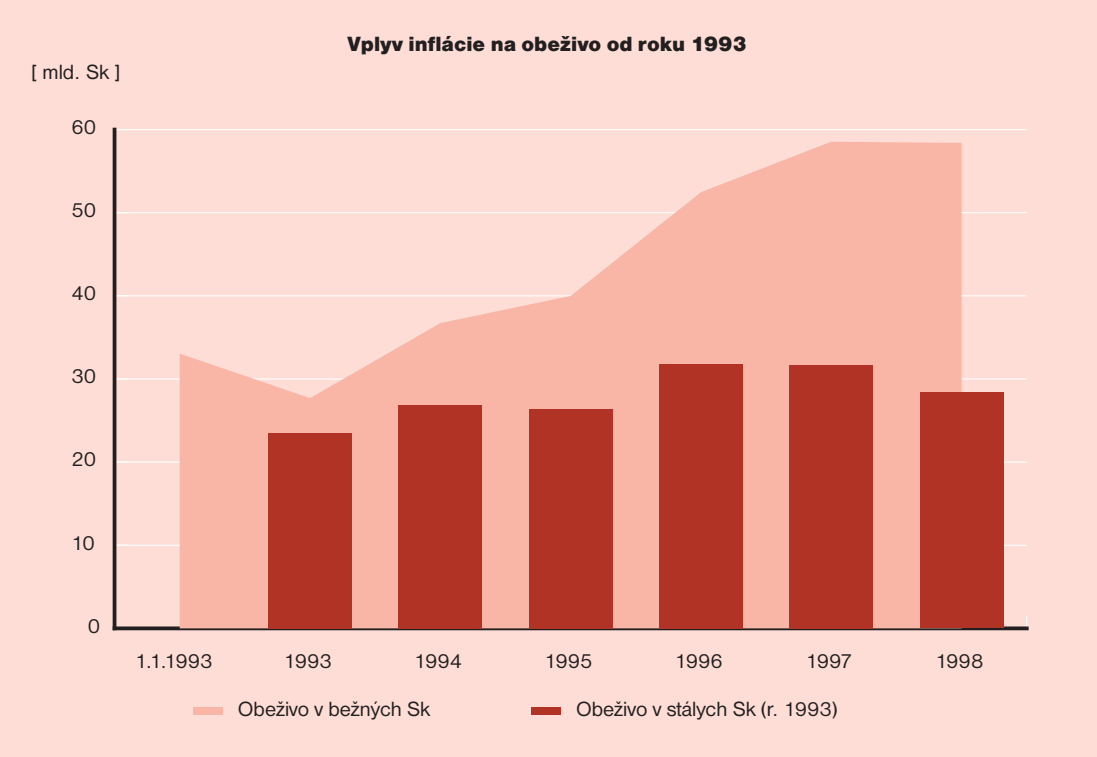

Obeživo v bežných Sk má od roku 1993 rastúci trend, kým hodnota obeživa v stálych Sk (po vylúčení vplyvu inflácie od roku 1993) sa mení len nevýrazne.

2. FALZIFIKÁTY PEŇAZÍ ZADRŽANÉ NA ÚZEMÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2.1. Falzifikáty slovenských korún

V roku 1998 bolo na území Slovenskej republiky zadržaných 556 falzifikátov slovenských korún. Najväčší výskyt bol zaznamenaný v Bratislave, kde bolo v 56 prípadoch zadržaných 160 falzifikátov.

Počet zadržaných falzifikátov slovenských korún v porovnaní s rokom 1997 predstavuje viac ako trojnásobné zvýšenie, pričom najvýraznejší - štvornásobný nárast zaznamenali falzifikáty bankoviek nominálnej hodnoty 1000 Sk.

Vo väčšine prípadov boli falzifikáty vyrobené striekanou tlačou. V jednom prípade polícia zadržala 102 falzifikátov, ktoré boli vyrobené pomocou počítača a farebnej atramentovej tlačiarne, pričom nemali napodobnené žiadne ochranné prvky. Od júna 1998 sa začal v obehu vyskytovať ďalší druh falzifikátov vyrobených striekanou tlačou, na ktorých boli striebornou farbou napodobnené vystupujúce okienka ochranného prúžku na lícnej strane bankovky. Kvalitatívna úroveň zadržaných falzifikátov bola nízka, nemali napodobnené žiadne ochranné prvky, ale ich farebnosť bola v porovnaní s pravými bankovkami pomerne verná.

2.2. Falzifikáty valút

Na území Slovenskej republiky bolo v roku 1998 zadržaných 364 kusov falzifikátov USD a 6 790 kusov falzifikátov ostatných valút.

V porovnaní s rokom 1997 sa zmenila štruktúra falzifikátov jednotlivých mien zaradených v kurzovom lístku NBS. Počet falzifikátov USD zostal na úrovni roku 1997, poklesol počet falzifikátov DEM (8-krát), zvýšil sa však počet falzifikátov ITL (5-krát) a FRF (2-krát).

Počet zadržaných falzifikátov Sk v rokoch 1994 - 1998 (v ks)

nom. hodnota	5000	1000	500	200	100	50	20	10	5	Spolu	Hodnota (v Sk)
1994	-	3	5	-	1	2	-	60	-	71	6 300
1995	-	18	3	-	3	3	-	-	-	27	19 950
1996	4	98	40	1	26	3	-	-	1	173	140 955
1997	5	108	39	-	19	-	2	5	-	178	154 490
1998	26	439	20	16	32	13	10	-	-	556	586 250
Spolu	35	666	107	17	81	21	12	65	1	1 005	907 945

Štruktúra zadržaných falzifikátov Sk podľa stupňa nebezpečnosti

Stupeň nebezpečnosti	1		2		3		4		5		N[1/]		Spolu	
	ks	%	ks	%	ks	%	ks	%	ks	%	ks	%	ks	%
1994	0	0	0	0	0	0	66	93,0	5	7,0	0	0	71	100
1995	0	0	0	0	3	11,1	3	11,1	21	77,8	0	0	27	100
1996	0	0	0	0	1	0,4	161	62,4	11	4,3	85	32,9	258	100
1997	0	0	0	0	2	0,6	162	46,7	14	4,0	169	48,7	347	100
1998	0	0	0	0	0	0	477	85,8	79	14,2	0	0	556	100

[1/] Nezaradené do stupňa nebezpečnosti sú napodobneniny slovenských obehových mincí, ktoré svojimi parametrami sú podobné pravým minciam a boli použité v hracích automatoch.

Počet zadržaných falzifikátov USD v rokoch 1994 - 1998 (v ks)

Nominálna hodnota	1	5	10	20	50	100	Pozmenené	Spolu	Hodnota v Sk
1994	2	1	1	118	73	1 499	15	1 709	4 899 918,20
1995	2	1	3	146	69	1 768	9	1 998	5 434 989,20
1996	0	0	5	24	73	719	58	879	2 518 748,10
1997	0	0	1	20	30	346	34	431	1 283 908,50
1998	2	0	0	14	10	318	20	364	1 199 401,00
Spolu	6	2	10	322	255	4 650	136	5 381	15 336 965,00

Štruktúra zadržaných falzifikátov USD podľa stupňa nebezpečnosti

Stupeň ne-	1		2		3		4		5		N[1/]		Spolu	
bezpečnosti	ks	%	ks	%	ks	%	ks	%	ks	%	ks	%	ks	%
1994	116	6,8	49	2,9	1 424	83,3	100	5,8	5	0,3	15	0,9	1 709	100
1995	95	4,7	25	1,2	1 857	93,1	10	0,5	2	0,1	9	0,4	1 998	100
1996	91	10,4	8	0,9	704	80,1	17	1,9	1	0,1	58	6,6	879	100
1997	73	17,0	5	1,2	301	69,8	17	3,9	1	0,2	34	7,9	431	100
1998	39	10,7	3	0,8	281	77,2	18	5,0	3	0,8	20	5,5	364	100

[1/] Nezaradené do stupňa nebezpečnosti sú pozmenené bankovky, kde pravá bankovka nižšej nominálnej hodnoty je upravená na bankovku vyššej nominálnej hodnoty.

Séria nových bankoviek USD nominálnych hodnôt 100, 50 a 20 amerických dolárov reprezentuje snahu zabezpečiť ochranu platidiel USA pred falšovaním na modernej reprodukčnej technike. Napriek uvedenej skutočnosti boli na území Slovenskej republiky zadržané falzifikáty 100 USD novej emisie zaradené do stupňa nebezpečnosti 2 - nebezpečný, na ktorých okrem iných ochranných prvkov bol na lícnej strane bankovky pomerne dobre napodobnený opticky variabilný prvok v hodnotovom čísle 100 vpravo dolu.

Počet zadržaných falzifikátov ostatných valút v rokoch 1994 - 1998 (v ks)

Mena	DEM	ITL	FRF	GBP	ATS	CZK	HUF	Ostatné valuty	Spolu	Hodnota v Sk
1994	463	110	48	6	12	0	1 074	25	1 738	2 020 377,60
1995	311	60	32	18	1	447	73	1	943	1 648 431,40
1996	237	66	22	8	1	9	0	1	344	914 937,60
1997	543	99	101	16	7 731	22	5 211	8	13 731	26 608 951,70
1998	70	460	226	16	5	9	5 991	13	6 790	6 300 277,00
Spolu	1 624	795	429	64	7 750	487	12 349	48	23 546	37 492 975,30

Štruktúra zadržaných falzifikátov ostatných valút podľa stupňa nebezpečnosti

Stupeň ne-	1		2		3		4		5		N[1/]		Spolu	
bezpečnosti	ks	%	ks	%	ks	%	ks	%	ks	%	ks	%	ks	%
1994	0	0	9	0,5	1 711	98,4	1	0,1	0	0	17	1,0	1 738	100
1995	0	0	14	1,5	921	97,7	1	0,1	2	0,2	5	0,5	943	100
1996	3	0,9	13	3,8	321	93,3	3	0,9	0	0	4	1,1	344	100
1997	6	0,1	502	3,6	13 199	96,1	11	0,1	12	0,1	1	0	13 731	100
1998	0	0	450	6,6	6 319	93,1	16	0,2	4	0,1	1	0	6 790	100

[1/] Nezaradené do stupňa nebezpečnosti sú napodobneniny, pozmenené bankovky a skúšobné nátlačky.

Celkový trend vo vývoji množstva zadržaných falzifikátov v peňažnom obehu od roku 1993 dokumentuje graf.

Oproti predchádzajúcim rokom, keď v štruktúre zadržaných falzifikátov peňazí v peňažnom obehu na území Slovenskej

Vývoj počtu zadržaných falzifikátov od roku 1993

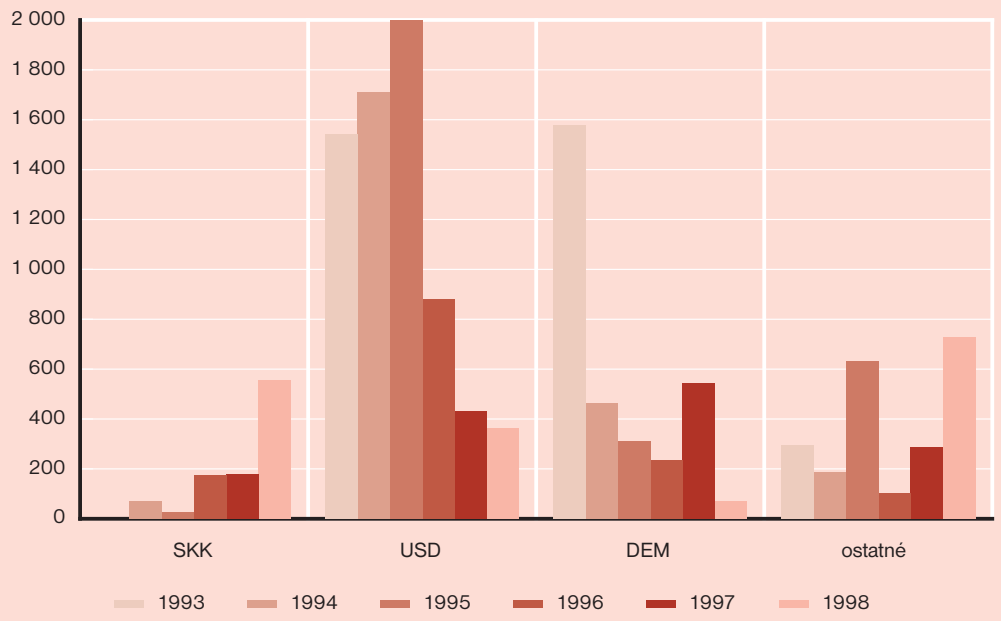

Štruktúra zadržaných falzifikátov v roku 1998

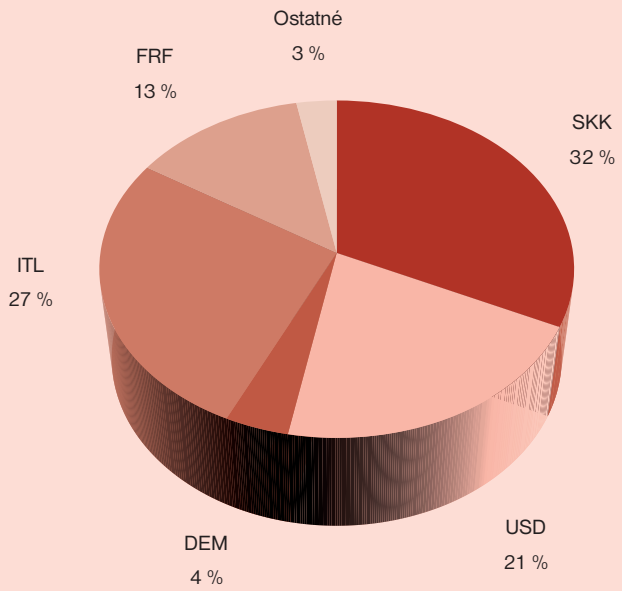

republiky dominovali USD (v rokoch 1994 - 1996), resp. DEM (v rokoch 1993 a 1997), v roku 1998 bol najväčší podiel falzifikátov Sk (32 %).

V roku 1998 bol na každý zadržaný a zaevidovaný falzifikát peňazí spracovaný odborný posudok pre potreby orgánov činných v trestnom konaní. Náročné analýzy, hlavne rozbor farieb na bankovkách podozrivých z pofarbenia bezpečnostnou farbou, boli realizované v spolupráci s Kriminalistickým a expertíznym ústavom Policajného zboru.

2.3. Expertízy poškodených slovenských platidiel

V roku 1998 predložilo Národnej banke Slovenska 95 žiadateľov poškodené bankovky a mince so žiadosťou o vykonanie expertízy a vymeranie náhrady. Boli to žiadosti, keď k poškodeniu došlo v dôsledku živelných pohrôm, prípadne iných nepredvídaných okolností a výmenu nemohol vykonať iný peňažný ústav. Nominálna hodnota predložených poškodených bankoviek a mincí bola 10 037 088,80 Sk a Národná banka Slovenska za ne vyplatila náhradu v celkovej výške 9 970 079,30 Sk, t.j. 99,33 % ich nominálnej hodnoty.

E. ZAHRANIČNÉ AKTIVITY

1. SPOLUPRÁCA NBS S EURÓPSKOU ÚNIOU

Národná banka Slovenska je koordinátorom vzťahov bankovej sústavy s Európskou úniou (EÚ), pričom sa podieľa na napĺňaní hlavných cieľov Európskej dohody o pridružení, ktorými sú okrem iného harmonizácia bankového a finančného zákonodarstva Slovenskej republiky s právom EÚ a spolupráca pri prijímaní technickej pomoci na podporu rozvoja slovenského bankovníctva.

Európska komisia pripravila materiál Partnerstvo pre vstup, v ktorom určila prioritné oblasti pre každú kandidátsku krajinu súvisiace s ich schopnosťou splniť kritériá schválené Európskou radou v Kodani v roku 1993. Každá kandidátska krajina bola vyzvaná, aby prijala Národný program pre prijatie acquis communautaire (NPPA).

V prvom štvrťroku 1998 sa NBS podieľala na vypracovaní NPPA, ktorý zmapoval stav aproximácie zákonodarstva SR k acquis communautaire a definoval záväzok prevziať acquis v zmysle krátkodobých a strednodobých priorít. NPPA je rozdelený na dve časti - implementácia predvstupovej stratégie v SR a NPPA - textové spracovanie priorít, ktoré sa ďalej člení na 29 sektorov. NBS participuje v štyroch pracovných skupinách: sektor 3 - voľný pohyb služieb, sektor 4 - voľný pohyb kapitálu, sektor 11 - hospodárska a menová únia a sektor 12 - štatistika. NPPA bol prvýkrát aktualizovaný v júni 1998 a NBS sa podieľala na vypracovaní revidovanej verzie.

V máji 1998 sa zástupcovia NBS zúčastnili multilaterálneho screeningu acquis (analytická skúška acquis communautaire), na ktorom boli kandidátske krajiny oboznámené s obsahom acquis k jednotlivým pracovným skupinám. Multilaterálny screening acquis bol základom pre bilaterálny screening acquis k 29 sektorom NPPA v roku 1999.

V zmysle čl. 108 Európskej dohody o pridružení je zriadený Asociačný výbor zložený z predstaviteľov Rady Európskych spoločenstiev a členov Komisie Európskych spoločenstiev na jednej strane a z predstaviteľov vlády Slovenskej republiky a iných inštitúcií na strane druhej, zvyčajne na úrovni vyšších štátnych úradníkov. V dňoch 26. - 27.4.1998 sa v zmysle pokračovania vzájomného dialógu uskutočnilo pravidelné zasadnutie Asociačnej rady SR/EÚ v Luxemburgu. V rámci zasadnutia boli okrem iného prediskutované otázky týkajúce sa makroekonomického vývoja SR, menovej politiky a menovej stratégie NBS, platobnej bilancie a jednotlivé kroky v rámci liberalizácie kapitálového účtu platobnej bilancie.

V zmysle napĺňania cieľov Európskej dohody o pridružení sa NBS zúčastnila na stretnutiach dvoch podvýborov a to Podvýboru pre finančné služby a etablovanie dňa 21.1.1998 a Podvýboru pre hospodárske a menové otázky dňa 16.6.1998. Závery zo zasadnutí konštatovali aktuálny vývoj bankového sektora v SR v súvislosti s procesom transformácie niektorých slovenských komerčných bánk.

Pri implementácii acquis communautaire do národného zákonodarstva zohrával dôležitú úlohu TAIEX Office, ktorý organizuje semináre a workshopy s relevantnou tematikou. NBS je prostredníctvom Inštitútu pre aproximáciu práva pri Úrade vlády SR zapojená do priamej spolupráce s touto inštitúciou.

Zahraničná technická pomoc
Program PHARE

Program technickej pomoci Európskej únie slovenskému bankovému sektoru je gestorovaný riadiacou jednotkou projektov PHARE (PMU - Project Management Unit), ktorá bola zriadená v NBS pri Odbore zahraničných vzťahov začiatkom roka 1993. Cieľom technickej pomoci EÚ prostredníctvom programu PHARE bola v tom období podpora novozaloženej centrálnej banky

a rozvoj komerčného bankovníctva v nových ekonomických podmienkach.

Od roku 1996 sa program PHARE stále výraznejšie zameriaval na zabezpečenie aktivít podporujúcich realizáciu strategickej orientácie SR - integráciu do EÚ. Od tohto obdobia sú pripravované projekty zamerané na vytváranie prostredia spĺňajúceho podmienky prijatia SR do EÚ.

Technická pomoc z fondu PHARE, poskytovaná formou grantu, bola od jej začiatku čerpaná z piatich memoránd - GTAF, FM 93, FM 94, COP 95 a SR 9705. K 31.12.1998 boli programy GTAF, FM 93 a FM 94 ukončené a finančne uzavreté. V prípade programu COP 95 dobieha financovanie ukončených projektov. V rámci programu SR 9705 prebieha príprava a realizácia odsúhlasených projektov. Uzatváranie kontraktov a financovanie projektov je od začatia tohto programu centralizované na Úrade vlády SR, tzv. Finančnou a kontraktačnou jednotkou. Od tohto obdobia boli pôvodné PMU premenované na tzv. PIU (Project Implementation Unit).

Pre NBS boli z programu PHARE v roku 1998 realizované: technická pomoc expertmi na bankový dohľad z Banque de France, zabezpečenie dlhodobého poradcu pre implementáciu programu PHARE v bankovom sektore, financovanie odborných seminárov o hypotekárnom bankovníctve a legislatíve EÚ, technická pomoc pri zavedení diaľkového štúdia ekonomických a bankových predmetov, zakúpenie odbornej literatúry, zorganizovanie medzinárodnej konferencie o menovej politike v transformujúcich sa krajinách v rámci veľtrhu Finex 1998, zabezpečenie technickej pomoci pri zavedení novej meny euro a pri využívaní prognózovania menového vývoja v rámci spolupráce s National Bank of Belgium.

Z projektov pre komerčné banky to bolo financovanie dlhodobého komplexného reštrukturalizačného projektu pre Všeobecnú úverovú banku, a.s. formou tzv. "twinningu" s Bank of Ireland IS, zabezpečenie odborných poradcov pre Asociáciu bánk a financovanie troch odborných seminárov Združenia pre bankové karty. Koncom roka 1998 bol vytvorený ďalší dlhodobý reštrukturalizačný projekt pre Slovenskú sporiteľňu, a.s. tiež formou "twinningu" s Lloyds Bank Plc.

Od začiatku programu PHARE bolo do 31.12.1998 v bankovom sektore SR preinvestovaných spolu 5,441 mil. EUR.

2. SPOLUPRÁCA NBS S MEDZINÁRODNÝMI INŠTITÚCIAMI

Medzinárodný menový fond

Spolupráca Slovenskej republiky s Medzinárodným menovým fondom pokračovala na dosiahnutej štandardnej úrovni. V rámci sledovania vývoja v Slovenskej republike a po dohode s vládou SR bola v dňoch 23.3. – 6.4.1998 na Slovensku misia MMF, ktorá bola zameraná na hodnotenie dosiahnutých výsledkov a ďalší vývoj fiškálnej a rozpočtovej politiky, menovej politiky a platobnej bilancie, bankového sektora, zahraničnej zadlženosti, ako aj metodiky štatistického vykazovania údajov.

Najvyšší predstavitelia NBS sa počas jarného zasadnutia výborov MMF a SB v polovici apríla 1998 vo Washingtone, ako aj počas výročného zasadnutia guvernérov členských krajín MMF a SB v októbri 1998 vo Washingtone zúčastňovali na diskusiách o riešení dôsledkov finančných kríz v juhovýchodnej Ázii a Rusku, o posilnení štruktúry medzinárodného menového systému, kontrole a liberalizácii kapitálových tokov, revízii kvót členských krajín MMF a ďalších aktuálnych otázkach. V rámci týchto zasadnutí sa uskutočnili aj bilaterálne rokovania s predstaviteľmi MMF a SB, ako aj so zástupcami ďalších medzinárodných finančných inštitúcií.

Konzultácie so Slovenskou republikou, ktoré sa podľa článku IV raz ročne uskutočňujú s každou členskou krajinou a týkajú sa najdôležitejších aspektov vývoja jej hospodárskej politiky, sa uskutočnili počas misie Medzinárodného menového fondu v dňoch 11.11. - 24.11.1998. Počas rokovaní v NBS boli členovia misie informovaní o menovom vývoji v roku 1998, o príčinách prechodu na plávajúci výmenný kurz koruny, makroekonomickom rámci pre výkon menovej politiky v roku 1999, vývoji bankového sektora, ako aj o ďalších aktuálnych aspektoch hospodárskeho vývoja SR.

V rámci plnenia záväzkov Slovenskej republiky voči MMF zabezpečuje Národná banka Slovenska splácanie istín pôžičiek poskytnutých Medzinárodným menovým fondom podľa splátkového kalendára a tiež štvrťročné platby úrokov z nesplatenej sumy pôžičiek. V roku 1998 bola splatená istina v celkovej výške 64,38 mil. USD a úroky vo výške 9,63 mil. USD.

Svetová banka

V apríli a septembri 1998 sa zástupcovia Národnej banky Slovenska zúčastnili na rokovaniach s misiou Svetovej banky v súvislosti s prípravou projektu na zlepšenie správy sociálnych dávok, sociálnej podpory a zamestnanosti v Slovenskej republike a s poskytnutím pôžičky zo Svetovej banky na tento projekt pre Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Sociálnu poisťovňu.

Na základe rozhodnutia vlády SR č. 288 uhradila NBS valutou dňa 15.1.1998 druhú časť príspevku Slovenskej republiky k 11. doplneniu zdrojov pre Medzinárodné združenie pre rozvoj (IDA) vo výške 1,33 mil. USD.

V rámci plnenia záväzkov Slovenskej republiky voči Svetovej banke zabezpečila Národná banka Slovenska platbu úrokov z poskytnutých pôžičiek v celkovej výške 11,79 mil. USD a splátky istiny pôžičky Structural Adjustment Loan vo výške 13,86 mil. USD v súlade so stanoveným splátkovým kalendárom.

Export-Import Bank of Japan

Vo februári 1998 bola dočerpaná tretia pôžička Two Step Loan poskytnutá Export-Import Bank of Japan vo výške 20 mld. JPY. Z týchto prostriedkov uvoľnila NBS do konca roka 5,43 mld. Sk účelovo na 328 projektov.

V sprostredkovateľských bankách sa postupne akumulujú prostriedky - splátky istiny zo skôr poskytnutých úverov (Two Step Loan I - III). Dochádza k ich tzv. revolvingovému použitiu. Do 31. decembra 1998 bolo sprostredkovateľskými bankami v rámci revolvingového použitia úverových liniek TSL I - III prefinancovaných ďalších 176 projektov v objeme 1,49 mld. Sk.

Európska investičná banka

Od roku 1998 bola pre sprostredkovateľské banky, zapojené do čerpania pôžičky Apex Global Loan II, podpísanej medzi Európskou investičnou bankou a Národnou bankou Slovenska v roku 1995, rozšírená možnosť čerpania zdrojov okrem prostriedkov vo voľne vymeniteľných menách aj o slovenské koruny. V roku 1998 bolo Európskou investičnou bankou prostredníctvom NBS prefinancovaných 10 projektov v celkovej výške viac ako 740 mil. Sk.

Počas roka 1998 boli v súvislosti s prefinancovanými projektmi prijaté a zaplatené jednotlivé splátky pôžičiek AGL I a AGL II v zmysle splátkových kalendárov.

Banka pre medzinárodné zúčtovanie

Národná banka Slovenska aktívne plní všetky povinnosti vyplývajúce z jej postavenia akcionára BIS. Najvýznamnejšie vzťahy Národnej banky Slovenska sa dlhodobo realizujú na najvyššej úrovni prostredníctvom rokovaní guvernéra NBS na mesačných stretnutiach guvernérov členských centrálnych bánk a centrálnych bánk mnohých ďalších krajín sveta. Účelom týchto stretnutí sa okrem dosahovania vysokého stupňa vzájomného porozumenia a koordinovania menovej politiky v medzinárodnom meradle čoraz výraznejšie stáva podporovanie tvorby ďalších odporúčaní na vytváranie udržateľných predpokladov pre menovú a finančnú stabilitu.

Na základe rozhodnutia 68. Výročného valného zhromaždenia Banka pre medzinárodné zúčtovanie vyplatila Národnej banke Slovenska z titulu jej majetkovej účasti dividendy za fiškálny rok 1997/98, ukončený 31.3.1998, vo výške 300 CHF za akciu. Celková suma dividend vyplatených NBS dňa 1.7.1998 predstavuje 801 000 CHF.

BIS spravuje databázu o technickej pomoci a vzdelávaní, ktorú prijímajú centrálne banky krajín strednej a východnej Európy a baltické štáty. Raz ročne organizuje v Bazileji medzinárodné stretnutie národných koordinátorov technickej pomoci a donorov, v rámci ktorého sa vyhodnocuje poskytnutá pomoc a riešia koncepčné otázky jej ďalšieho smerovania.

NBS predkladá BIS kvartálne údaje o poskytnutej technickej pomoci, ktorú dostáva na bilaterálnej báze, napr. z britského Know-How Fund, japonskej JICA, americkej USAID, ako aj pomoc od medzinárodných organizácií (PHARE, IMF, WB, EBRD, OECD). Údaje o pomoci, ktorú NBS dostáva od centrálnych bánk krajín G-10 a Rakúska, získava BIS priamo od jej poskytovateľov.

Medzinárodná investičná banka a Medzinárodná banka pre hospodársku spoluprácu

Zástupcovia NBS sa zúčastnili na jarnom zasadnutí bankových rád MIB a MBHS v Moskve. V dňoch 20. - 22.10.1998 zorganizovala NBS 91. zasadnutie Bankovej rady MBHS a 68. zasadnutie Bankovej rady MIB v Bratislave.

Po obnovení svojej úverovej činnosti poskytla MIB v roku 1998 prvý úver slovenskému podnikateľskému subjektu vo výške 12,1 mil. DEM.

Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj

Národná banka Slovenska v priebehu roka 1998 priebežne participovala na vybraných zasadnutiach vo výboroch poradných orgánov OECD, kde má Slovenská republika štatút pozorovateľa. Zástupcovia NBS sa zúčastnili rokovaní s generálnym tajomníkom OECD Donaldom Johnsonom a jeho zástupcom K. Shigeharom. Boli prerokované konkrétne kroky novej vlády v súvislosti so stabilizáciou ekonomiky a v nadväznosti na ďalší liberalizačný postup. Výsledky rokovaní boli novým impulzom pre prístupový proces SR do OECD.

Zástupcovia NBS sa aktívne podieľali na dopracovaní základného dokumentu pre OECD - Návrh odpovede slovenských orgánov na závery predsedu Spoločného zasadnutia výborov CIME/CMIT a SR. V priebehu 2. polroka 1998 NBS aktívne spolupracovala na prezentácii podkladových materiálov pre misiu zástupcov OECD v rámci pripravovanej štúdie - Hospodársky prehľad o SR. Pri obhajobe tejto štúdie dňa 17.12.1998 vo Výbore OECD pre ekonomické prehľady (EDCR) bola kvalita a úroveň prezentácie slovenskej delegácie hodnotená s vysokým uznaním.

V nadväznosti na harmonogram prístupového procesu SR do OECD, ako aj v súlade s rozvojom spolupráce medzi SR a OECD vypracovala NBS po konzultáciách s predstaviteľmi OECD a v spolupráci s MF SR nový harmonogram liberalizačných krokov pre oblasť kapitálových pohybov. Pripomienky OECD k úprave devízového režimu a k novelizácii jednotlivých zákonov v oblasti bankovníctva boli premietnuté do legislatívnych návrhov zmien týchto zákonov. V nadväznosti na akceleráciu prístupového procesu boli revidované aj Výhrady SR k jednotlivým zákonníkom liberalizácie kapitálových pohybov, kde NBS aktívne spolupracovala s Ministerstvom financií SR.

Svetová obchodná organizácia

Liberalizácia obchodu s finančnými službami má prispieť k zvýšeniu konkurencie, efektívnosti a kvality poskytovania týchto služieb, ako aj k lepšej alokácii zdrojov. Na druhej strane však kladie dôraz na potrebu vytvorenia finančnej stability a vhodného regulačného rámca a dozoru v tejto oblasti. V rámci rokovaní o liberalizácii finančných služieb bol vypracovaný Piaty protokol ku GATS, na vypracovaní ktorého NBS participovala. Stanovený ratifikačný proces bol ukončený schválením uvedeného protokolu uznesením vlády SR č. 925 zo dňa 23. decembra 1998.

F. AUDÍTORSKÁ SPRÁVA

ERNST & YOUNG AUDIT, s.r.o.

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

pre Bankovú radu Národnej banky Slovenska

Vykonali sme audit priloženej Bilancie Národnej banky Slovenska (ďalej len „Banka"), zostavenej k 31. decembru 1998 a príslušného Výkazu ziskov a strát za rok 1998. Za tieto účtovné výkazy, uvedené na stranách 2 až 13, zodpovedá Banková rada. Našou zodpovednosťou je na základe auditu vyjadriť názor na priložené účtovné výkazy.

Audit sme vykonali v súlade s Medzinárodnými auditorskými štandardami. Podľa týchto štandardov je potrebné plánovať a vykonať audit s cieľom dostatočne sa ubezpečiť, že účtovné výkazy neobsahujú významné nedostatky. Audit zahŕňa preskúmanie preukaznosti položiek vykázaných v účtovných výkazoch, na základe testov. Okrem toho audit zahŕňa posúdenie správnosti použitých postupov účtovania a dôležitých odhadov vedenia Banky, ako aj posúdenie celkovej prezentácie účtovných výkazov. Nami vykonaný audit považujeme za dostatočné východisko pre vyjadrenie nášho výroku.

Od Banky sa vyžaduje spracovanie účtovných výkazov v súlade so zákonom č. 563/1991 Zb. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a príslušnými zákonmi a predpismi Slovenskej republiky. Priložené účtovné výkazy sú zostavené vo forme porovnateľnej s používanými formami výkazov pre medzinárodné účely.

Podľa nášho názoru priložené účtovné výkazy Banky zobrazujú verne, vo všetkých významných súvislostiach, finančnú situáciu Banky k 31. decembru 1998 a výsledky jej činnosti za rok 1998 v súlade so zákonom č. 563/1991 Zb. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a príslušnými zákonmi a predpismi Slovenskej republiky.

11. marca 1999

Ernst & Young Audit s.r.o.

ERNST & YOUNG AUDIT, s.r.o.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
BILANCIE AKTÍV A PASÍV
k 31. decembru 1998 a 1997
v miliónoch Sk

AKTÍVA	Príloha	1998	1997
Zlato	3	1 401,2	1 543,9
Vklady v Medzinárodnom menovom fonde	4	21 433,4	23 096,5
Pohľadávky voči zahraničným bankám a medzinárodným inštitúciám	5	19 057,9	9 630,1
Pohľadávky voči tuzemským bankám	6	36 441,1	41 588,4
Cenné papiere	7	117 975,5	109 069,7
Podielové cenné papiere	8	1 666,0	1 381,4
Ostatné aktíva	9	7 828,0	5 781,0
Spolu		**205 803,1**	**192 091,0**

PASÍVA			
Emisia obeživa	10	58 151,3	58 303,1
Záväzky voči Medzinárodnému menovému fondu	11	28 420,1	31 763,3
Záväzky voči zahraničným bankám a medzinárodným inštitúciám	12	28 729,3	9 895,3
Emitované cenné papiere	13	11 207,7	13 424,0
Záväzky voči tuzemským bankám	14	35 774,3	40 779,5
Záväzky voči štátnemu rozpočtu	15	5 439,4	4 215,2
Ostatné pasíva	16	27 884,3	24 597,4
Spolu		**195 606,4**	**182 977,8**

VLASTNÝ KAPITÁL			
Základné imanie	17	466,7	466,7
Zákonný rezervný fond	17	9 655,0	8 573,1
Kapitálový fond	17	75,0	73,4
Spolu		**10 196,7**	**9 113,2**
Spolu		**205 803,1**	**192 091,0**

Príloha na stranách 4 až 13 tvorí nedeliteľnú súčasť účtovných výkazov.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
VÝKAZY ZISKOV A STRÁT
ZA ROKY 1998 A 1997
v miliónoch Sk

	Príloha	1998	1997
Úroky prijaté		14 105,3	13 134,9
Úroky platené		-5 731,9	-6 252,0
Zisk z úrokov	18	**8 373,4**	**6 882,9**
Zisk z podielových cenných papierov	8	**23,1**	**17,3**
Prijaté poplatky a provízie		38,0	27,8
Platené poplatky a provízie		- 37,4	- 24,4
Zisk z poplatkov a provízií		**0,6**	**3,4**
Zisk (strata) z devízových operácií	19	**5 448,8**	**- 167,8**
Zisk z bankových operácií		**13 845,9**	**6 735,8**
Náklady na tlač bankoviek a mincí		**- 56,4**	**- 115,3**
Opravné položky a rezervy	20	**-9 092,8**	**-4 335,7**
Administratívne náklady	21	- 559,4	- 508,0
Odpisy		- 210,4	- 235,5
Iné prevádzkové náklady		- 540,1	- 436,0
Spolu prevádzkové náklady		**-1 309,9**	**-1 179,5**
Mimoriadne výnosy		**17,8**	**21,7**
Mimoriadne náklady		**- 14,1**	**- 27,0**
ZISK ZA ÚČTOVNÉ OBDOBIE		**3 390,5**	**1 100,0**
Odvod zo zisku	22	2 266,4	1 100,0

Príloha na stranách 4 až 13 tvorí nedeliteľnú súčasť účtovných výkazov.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
PRÍLOHA K ÚČTOVNÝM VÝKAZOM
K 31. DECEMBRU 1998

1. Všeobecné údaje

Národná banka Slovenska (ďalej len "Banka") bola zriadená Zákonom č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov (ďalej len "Zákon o Banke"). Svoju činnosť zahájila 1. januára 1993 ako centrálna banka Slovenskej republiky.

Podľa ustanovení v Zákone o Banke, medzi hlavné úlohy Banky patria:

- určuje menovú politiku a jej realizáciu,
- vydáva bankovky a mince,
- riadi peňažný obeh, koordinuje tuzemský platobný styk a zúčtovanie medzi bankami,
- vykonáva dohľad nad bankovými činnosťami,
- vedie účty štátneho rozpočtu,
- zastupuje Slovenskú republiku v medzinárodných menových inštitúciách a pri operáciách na svetových kapitálových trhoch.

2. Použité účtovné metódy

V účtovnom období 1998 Banka uplatnila nasledujúce účtovné metódy použité v priložených účtovných výkazoch v súlade so všeobecne záväznými právnymi normami v oblasti účtovníctva:

2.1. Základné princípy

Banka vedie účtovníctvo podľa Zákona č. 563/1991 Zb. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len "Zákon o účtovníctve"). Priložené účtovné výkazy sú zostavené vo forme porovnateľnej s používanými formami výkazov pre medzinárodné účely. Údaje uvádzané v účtovných výkazoch za predchádzajúce účtovné obdobie sú reklasifikované do formy porovnateľnej s údajmi roku 1998. Reklasifikácia bola potrebná v nadväznosti na zákon NR SR č.375/1997 Z.z. o štátnom rozpočte na rok 1998.

2.2. Oceňovanie jednotlivých položiek majetku a záväzkov

Účtovné výkazy sú spracované na základe účtovného princípu obstarávacej ceny v súlade so Zákonom o účtovníctve.

Pri oceňovaní majetku a záväzkov boli zohľadnené finančné riziká, ktoré boli Banke známe ku dňu zostavenia účtovných výkazov.

Uplatnené sú nasledovné záväzné spôsoby ocenenia:

- nakupované zásoby sú ocenené obstarávacími cenami,
- nakupovaný hmotný a nehmotný investičný majetok je ocenený obstarávacími cenami,
- peňažné prostriedky a ceniny sú ocenené nominálnymi hodnotami,
- cenné papiere obchodovateľné na kapitálovom trhu a podielové cenné papiere sú ocenené cenami obstarania,
- cenné papiere obchodovateľné na peňažnom trhu sú ocenené nominálnymi hodnotami,
- pohľadávky a záväzky sú ocenené nominálnymi hodnotami.

2.3. Oceňovanie v cudzej mene

Majetok a záväzky vyjadrené v cudzej mene Banka prepočítala na slovenskú menu kurzom určeným v kurzovom lístku Banky v účtovníctve ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu a v účtovnej závierke kurzom k 31. decembru 1998.

Kurzy hlavných cudzích mien použitých v Banke na ocenenie majetku a záväzkov k 31. decembru 1998 sú:

Mena	Množstvo	Peňažné prostriedky v cudzej mene Stred
USD	1	36,913
DEM	1	22,081
JPY	100	32,022
SDR	1	51,888

2.4. Hmotný a nehmotný investičný majetok

Hmotný a nehmotný investičný majetok je ocenený obstarávacími cenami. Odpisy sú vypočítané na základe rovnomerného odpisovania, založeného na odhadovanej dobe použiteľnosti investičného majetku.

Doba použiteľnosti investičného majetku je odhadovaná nasledovne:

Odpisová skupina	Druh investičného majetku	Doba použiteľnosti
1	kancelárska technika, stroje na spracovanie dát, osobné a dodávkové automobily, software	4 roky
2	prístroje a osobitné technické zariadenia	8 rokov
3	zabezpečovacie zariadenia	15 rokov
4	energetické zariadenia (Banka nemá majetok v tejto odpisovej skupine)	30 rokov
5	budovy, stavby	40 rokov

2.5. Daň z príjmu

Banka je oslobodená od dane z príjmov právnických osôb v zmysle §. 17 Zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov.

2.6. Rozdelenie zisku

Zisk vytvorený Bankou je použitý na doplnenie rezervného fondu a ďalších fondov vytváraných zo zisku a na ostatné použitie podľa rozpočtu Banky. Banka odvádza zostávajúci zisk do štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

POZNÁMKY K ÚČTOVNÝM VÝKAZOM

3. Zlato

Hodnota zásob zlata spravovaných Bankou je 1 401,2 mil. Sk, t. j. 22,4 mil. gramov rýdzeho zlata v ocenení historickou nadobúdacou cenou 62,54451 Sk/gram.

Položka neobsahuje zlato použité na swapové operácie vo výške 17,7 mil. gramov (viď bod 19. "Zisk (strata) z devízových operácií" a bod 24. "Podsúvahové položky").

Na zabezpečenie zlatých swapov Banka nakúpila predajné opcie (viď bod 24. "Podsúvahové položky").

4. Vklady v Medzinárodnom menovom fonde

Vklady v Medzinárodnom menovom fonde sú v štruktúre (v miliónoch Sk):

	1998	1997
Rezervná pozícia v MMF a zvláštne práva čerpania	12 332,9	11 874,6
Záručné vklady na úvery z MMF	9 100,5	11 221,9
S p o l u	**21 433,4**	**23 096,5**

Pohľadávky voči Medzinárodnému menovému fondu reprezentované rezervnou pozíciou vznikli z členstva Slovenskej republiky v Medzinárodnom menovom fonde. Zvláštne práva čerpania ("SDR") v rámci rezervnej tranže sa rovnajú slovenskej členskej kvóte zodpovedajúcej čiastkam zaplateným Medzinárodnému menovému fondu v SDR a Sk. Z hľadiska metodiky Medzinárodného menového fondu "Záručné vklady na úvery z Medzinárodného menového fondu" sú vklady v Sk a predstavujú ekvivalent úverov poskytnutých Slovenskej republike (viď bod 11. "Záväzky voči Medzinárodnému menovému fondu").

5. Pohľadávky voči zahraničným bankám a medzinárodným inštitúciám

Pohľadávky voči zahraničným bankám a medzinárodným inštitúciám sú v štruktúre (v miliónoch Sk):

	1998	1997
Bežné účty	580,5	1 466,1
Termínované vklady v bankách	3 837,7	8 164,0
Pohľadávky z repo operácií	14 639,7	-
S p o l u	**19 057,9**	**9 630,1**

Vklady v zahraničných bankách sú realizované prevažne v nemeckých markách a amerických dolároch. Banka evidovala pohľadávky z repo operácií, ktoré sú zabezpečené štátnymi pokladničnými poukážkami a štátnymi dlhopismi v USD.

6. Pohľadávky voči tuzemským bankám

Pohľadávky voči tuzemským bankám predstavujú (v miliónoch Sk):

	1998	1997
Refinančné úvery	14 955,5	11 593,3
Úvery na podporu rozvoja malého a stredného podnikania	10 760,9	8 828,2
Klasifikované redistribučné úvery	28 967,4	30 273,2
Opravné položky ku klasifikovaným redistribučným úverom	- 18 801,4	- 9 750,4
Ostatné pohľadávky	558,7	644,1
S p o l u	**36 441,1**	**41 588,4**

Refinančné úvery vo výške 14 955,5 mil. Sk predstavujú krátkodobé úvery na zabezpečenie likvidity vo výške 13 500,0 mil. Sk a reeskont zmeniek na podporu poľnohospodárstva vo výške 1 455,5 mil. Sk.
Banka k 31.12.1998 má vytvorené opravné položky ku klasifikovaným úverom (viď bod 20. "Opravné položky a rezervy").

7. Cenné papiere

Banka má vo vlastníctve cenné papiere v nasledujúcej štruktúre (v miliónoch Sk):

	1998	1997
Peňažný trh	**53 003,7**	**46 247,2**
z toho: Štátne pokladničné poukážky	33 691,2	12 522,7
Pokladničné poukážky	19 455,1	33 796,4
Opravné položky	- 142,6	-71,9
Kapitálový trh	**64 971,8**	**62 822,5**
z toho: Krátkodobé dlhopisy	5 788,1	104,2
Strednodobé dlhopisy	38 431,9	54 930,2
Dlhodobé dlhopisy	20 972,0	8 035,3
Opravné položky	- 220,2	-247,2
S p o l u	**117 975,5**	**109 069,7**

Cenné papiere peňažného trhu sa skladajú z pokladničných poukážok Banky pre medzinárodné zúčtovanie, štátnych pokladničných poukážok USA a Japonska a pokladničných poukážok agentúr sponzorovaných vládou USA.
Cenné papiere kapitálového trhu sa skladajú najmä zo štátnych dlhopisov vlád SRN, USA a Japonska.
Banka v roku 1998 vytvorila opravné položky k cenným papierom v celkovej výške 362,8 mil. Sk a použila opravné položky k cenným papierom vo výške 322,9 mil. Sk (viď bod 20. "Opravné položky a rezervy").

8. Podielové cenné papiere

Banka k 31. decembru 1998 vlastní podielové cenné papiere v týchto spoločnostiach a inštitúciách (v miliónoch Sk):

	Podiel na kapitáli	1998	1997
Československá obchodná banka, a.s., Praha	24,13 %	1 521,1	1 236,6
Bankové zúčtovacie centrum Slovenska, a.s., Bratislava	39,48 %	120,0	120,0
Ostatné investície s podielom menším ako 1 %		24,9	24,8
Spolu		**1 666,0**	**1 381,4**

Do ostatných investícií patrí účasť Banky na sieti S.W.I.F.T. - Spoločnosť pre celosvetové medzibankové finančné telekomunikácie, La Hulpe, Belgicko a účasť v BIS - Banka pre medzinárodné zúčtovania, Bazilej, Švajčiarsko.

Dividendy z podielových cenných papierov dosiahli výšku 18,5 mil. Sk.

9. Ostatné aktíva

V tejto položke sú zahrnuté (v miliónoch Sk):

	1998	1997
Účty časového rozlíšenia	3 451,1	2 246,9
Hmotný a nehmotný investičný majetok	3 773,8	3 087,6
Ostatné	603,4	446,6
Opravné položky k ostatným aktívam	-0,3	-0,1
Spolu	**7 828,0**	**5 781,0**

10. Emisia obeživa

Táto položka zahŕňa platné tuzemské bankovky a mince v obehu emitované Bankou.

11. Záväzky voči Medzinárodnému menovému fondu

Záväzky voči Medzinárodnému menovému fondu sú v štruktúre (v miliónoch Sk):

	1998	1997
Vklady Medzinárodného menového fondu	18 308,4	20 266,1
Úvery od Medzinárodného menového fondu	10 111,7	11 497,2
Spolu	**28 420,1**	**31 763,3**

Položka "Vklady Medzinárodného menového fondu" predstavuje držbu slovenských korún Medzinárodného menového fondu v Banke.

Položka "Úvery od Medzinárodného menového fondu" predstavuje úvery, ktoré boli poskytnuté v konvertibilnej mene na posilnenie platobnej bilancie a devízových rezerv Slovenskej republiky. Uvedené úvery sú kryté záručnými vkladmi v Medzinárodnom menovom fonde (viď. bod 4 "Vklady v Medzinárodnom menovom fonde").

12. Záväzky voči zahraničným bankám a medzinárodným inštitúciám

Záväzky voči zahraničným bankám a medzinárodným inštitúciám sú v štruktúre (v miliónoch Sk):

	1998	1997
Vklady	**1 794,4**	**1 438,8**
z toho: Svetová banka	935,7	846,7
Vklady zahraničných bánk	845,6	569,1
Fond PHARE	13,1	23,0
Úvery	**26 934,9**	**8 456,5**
z toho: Záväzky z repo operácií	14 639,7	-
EXIM Bank of Japan	10 860,9	7 863,8
Európska investičná banka Luxemburg	1 434,3	592,7
Spolu	**28 729,3**	**9 895,3**

Úvery sú dlhodobé a určené na doplnenie zdrojov vybraných domácich bánk na podporu malého a stredného podnikania a na podporu určitých odvetví hospodárstva Slovenskej republiky. Banka evidovala záväzky z repo operácií, ktoré sú zabezpečené štátnymi dlhopismi v USD.

13. Emitované cenné papiere

"Emitované cenné papiere" zahŕňajú k 31. decembru 1998 strednodobé a dlhodobé obligácie v japonských jenoch so splatnosťou 5 a 7 rokov, umiestnené na japonských kapitálových trhoch.

V roku 1993 Banka emitovala obligácie v celkovej výške 10 000 mil. JPY, ktoré budú splatné v roku 2000, s pevnou úrokovou sadzbou 8,0% a v roku 1994 obligácie vo výške 25 000 mil. JPY s pevnou úrokovou mierou 6,3%, ktoré budú splatné v roku 1999.

Počas roka 1994 uzavrela Banka zmluvy o dlhodobých swapových operáciach za účelom konverzie rizika kurzových zmien z JPY na DEM u obligácií Banky emitovaných v roku 1993 a 1994. Tieto swapové operácie sú splatné deň pred termínom splatnosti príslušných obligácií.

14. Záväzky voči tuzemským bankám

Táto položka predstavuje k 31. decembru 1998 hlavne povinné minimálne rezervy domácich bánk uložené v Banke v celkovej výške 32 405,7 mil. Sk. Zvyšok predstavujú iné vklady tuzemských bánk.

15. Záväzky voči štátnemu rozpočtu

Záväzky voči štátnemu rozpočtu sú v štruktúre (v miliónoch Sk):

	1998	1997
Účet štátu Slovenskej republiky	3 023,3	682,1
Štátne fondy	2 416,1	3 533,1
Spolu	**5 439,4**	**4 215,2**

16. Ostatné pasíva

V tejto položke sú zahrnuté (v miliónoch Sk):

	1998	1997
Účty časového rozlíšenia	2 204,8	1 714,1
Usporiadacie účty termínových operácií	598,0	2 536,3
Rezervy	12 241,1	8 258,4
Ostatné	12 840,4	12 088,6
Spolu	**27 884,3**	**24 597,4**

Položku "Rezervy" k 31. decembru 1998 tvoria rezervy na devízové operácie v celkovej výške 12 224,8 mil. Sk v štruktúre: rezerva na zlaté swapy v sume 4 651,5 mil. Sk, ktorá je určená na krytie rozdielu medzi trhovou hodnotou zlata použitého na swapové operácie a jeho historickou nadobúdacou cenou, rezerva na menové swapy vo výške 522,0 mil. Sk a rezerva na otvorenú devízovú pozíciu vo výške 7 051,3 mil. Sk. Ostatné rezervy boli vytvorené v sume 16,3 mil. Sk.

17. Vlastný kapitál

K 31. decembru 1998 táto položka predstavuje splatený kapitál prevzatý z rozdelenia aktív a pasív bývalej ŠBČS vo výške 466,7 mil. Sk, zákonný rezervný fond vo výške 9 655,0 mil. Sk a kapitálový fond v hodnote 75,0 mil. Sk.

18. Zisk z úrokov

Zisk z úrokov predstavuje nasledujúcu štruktúru úrokov (v miliónoch Sk):

	1998	1997
Prijaté úroky	**14 105,3**	**13 134,9**
z toho: Úroky prijaté od štátnej pokladnice	0	549,8
Úroky prijaté od tuzemských bánk	5 267,0	4 907,7
Úroky prijaté od zahraničných bánk a medzinárodných inštitúcií	2 982,0	2 606,2
Prijaté úroky pri operáciách s cennými papiermi	4 740,2	3 979,9
Prijaté úroky z devízových operácií	992,8	985,9
Ostatné prijaté úroky	123,3	105,4
Platené úroky	**- 5 731,9**	**- 6 252,0**
z toho: Úroky platené štátnej pokladnici	- 5,3	- 541,4
Úroky platené zahraničným bankám a medzinárodným inštitúciám	- 1 104,8	- 876,2
Platené úroky pri operáciách s cennými papiermi	- 1 334,1	- 2 360,0
Úroky platené pri devízových operáciách	- 1 979,7	- 1 645,1
Ostatné platené úroky	- 1 308,0	- 829,3
Spolu	**8 373,4**	**6 882,9**

19. Zisk (strata) z devízových operácií

Zisk z devízových operácií pozostáva z nasledujúcich položiek (v miliónoch Sk):

	1998	1997
Kurzové zisky z ukončených devízových operácií	24 546,5	20 507,8
Kurzové straty z ukončených devízových operácií	- 15 116,7	-15 755,5
Použitie rezerv na devízové operácie	5 425,9	3 630,1
Tvorba rezerv na devízové operácie	- 9 406,9	-8 550,2
Spolu	**5 448,8**	**-167,8**

Čistý kurzový zisk z ukončených devízových operácií Banka dosiahla vo výške 9 429,8 mil. Sk. V bežnom roku Banka vytvorila rezervu na otvorenú devízovú pozíciu vo výške 3 000,8 mil. Sk, ďalej rezervu na krytie rozdielu medzi trhovou hodnotou zlata použitého na swapové operácie a jeho historickou nadobúdacou cenou vo výške 6 406,1 mil. Sk. Banka použila rezervy na zlaté swapy vo výške 4 470,5 mil. Sk a rezervy na menové swapy vo výške 955,4 mil.Sk.

20. Opravné položky a ostatné rezervy

Vplyv opravných položiek a rezerv na hospodársky výsledok Banky v roku 1998 predstavuje ich tvorbu pri súčasnom zohľadnení ich použitia v hodnotenom období (v miliónoch Sk):

	1998	1997
Opravné položky	**- 9 091,1**	**-9 728,5**
z toho: Tvorba opravných položiek	- 9 414,0	-10 069,6
Použitie opravných položiek	322,9	341,1
Ostatné rezervy	**- 1,7**	**5 392,8**
z toho : Tvorba rezerv	- 16,3	-14,6
Použitie rezerv	14,6	5 407,4
S p o l u	**- 9 092,8**	**-4 335,7**

Banka v roku 1998 vytvorila opravné položky ku klasifikovaným redistribučným úverom vo výške 9 051,0 mil. Sk (viď bod 6. "Pohľadávky voči tuzemským bankám").

21. Administratívne náklady

Administratívne náklady predstavujú náklady na zamestnancov tvorené mzdovými nákladmi a sociálnymi nákladmi. Sociálne náklady tvoria náklady na povinné zákonné odvody do Fondu zdravotného poistenia, Fondu nemocenského poistenia, Fondu dôchodkového poistenia, do Fondu zamestnanosti a povinný prídel do sociálneho fondu v zmysle Zákona č. 152/1994 Z.z. o sociálnom fonde a Zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov.

K 31. decembru 1998 Banka zamestnávala 1 296 pracovníkov, z toho 6 členov Bankovej rady.

22. Odvod zo zisku

Výsledkom hospodárenia Banky v účtovnom období roku 1998 je vytvorený zisk vo výške 3 390,5 mil. Sk. Odvod zo zisku do štátneho rozpočtu Slovenskej republiky predstavuje čiastku 2 266,5 mil. Sk, z toho k 31.12.1998 Banka odviedla 2 200 mil. Sk. Do rezervného fondu bolo pridelených 1 081,9 mil. Sk, tvorba sociálneho fondu zo zisku bola čiastkou 40 mil. Sk a do fondu dôchodcov bolo pridelených 2,1 mil. Sk.

23. Menová štruktúra aktív a pasív

(v miliónoch Sk)

	Riadok	Slovenské koruny	Cudzie meny prepočítané na Sk	Spolu
AKTÍVA:				
1998	1	53 926,2	151 876,9	205 803,1
1997	2	65 123,0	126 968,0	192 091,0
rozdiel	3 = 1 - 2	- 11 196,8	+ 24 908,9	+ 13 712,1
PASÍVA:				
1998	4	139 805,2	65 997,9	205 803,1
1997	5	156 144,9	35 946,1	192 091,0
rozdiel	6 = 4 - 5	- 16 339,7	+ 30 051,8	+ 13 712,1
Rozdiel 1998 - 1997	7 = 3 - 6	5 142,9	- 5 142,9	0

24. Podsúvahové položky

K 31. decembru 1998 Banka eviduje na podsúvahových účtoch budúce neodvolateľné pohľadávky v celkovej výške 18 719,6 mil. Sk a budúce neodvolateľné záväzky v hodnote 24 480,6 mil. Sk z termínovaných devízových operácií zložené z nasledujúcich položiek:

- z dlhodobých menových swapov, ktoré boli uskutočnené za účelom konverzie rizika kurzových zmien z JPY na DEM u obligácií emitovaných Bankou v roku 1993 a 1994 eviduje Banka budúce pohľadávky vo výške 11 207,7 mil. Sk a budúce záväzky vo výške 12 282,8 mil. Sk (viď bod 13. "Emitované cenné papiere"), a z dlhodobých menových swapov z prijatých úverov eviduje Banka budúce pohľadávky vo výške 6 404,4 mil. Sk a budúce záväzky vo výške 5 990,4 mil. Sk.
- zo swapových operácií so zlatom Banka eviduje budúce pohľadávky vo výške 1 107,5 mil. Sk a budúce záväzky vo výške 6 207,4 mil. Sk.

K 31. decembru 1998 Banka vykazuje pohľadávky z opcií na zlato vo výške 5 449,7 mil. Sk a záväzky z opcií na zlato vo výške 972,6 mil. Sk.

Ing. Vladimír Masár
guvernér

Ing. Anna Pastuchová, PhD.
vrchná riaditeľka úseku informatiky

G. PRÍLOHY

Vybrané indikátory menového a hospodárskeho vývoja SR

	Merná jednotka	Pozn.	1993	1994	1995	1996	1997 1.Q	1997 2.Q	1997 3.Q	1997 4.Q	1998 1.Q	1998 2.Q	1998 3.Q	1998 4.Q
HDP v stálych cenách	mld. Sk						136,0	147,3	152,4	151,1	144,4	156,3	160,1	151,9
Kumulatív od začiatku roka	mld. Sk		460,8	483,4	516,8	550,8	136,0	283,3	435,7	586,8	144,4	300,7	460,8	612,7
Prírastok medzi štvrťrokmi	%						-3,7	8,3	3,5	-0,9	-4,4	8,2	2,4	-5,1
Štvrťročný prírastok	%	1/					6,4	6,2	6,6	6,9	6,2	6,1	5,1	0,5
Kumulatívny prírastok	%	1/	-3,7	4,9	6,9	6,6	6,4	6,3	6,4	6,5	6,2	6,1	5,8	4,4
HDP v bežných cenách	mld. Sk						148,7	162,6	170,2	172,4	166,2	181,6	187,6	182,0
Kumulatív od začiatku roka	mld. Sk		369,1	440,5	516,8	575,7	148,7	311,3	481,5	653,9	166,2	347,8	535,4	717,4
Prírastok medzi štvrťrokmi	%						-1,1	9,3	4,7	1,3	-3,6	9,3	3,3	-3,0
Štvrťročný prírastok	%	1/					13,9	12,7	13,1	14,6	11,8	11,7	10,2	5,6
Kumulatívny prírastok	%	1/	11,1	19,3	17,3	11,4	13,9	13,3	13,2	13,6	11,8	11,7	10,2	9,7
Maloobchodný predaj v b.c.	mld. Sk						74,4	78,7	84,2	91,5	85,7	94,3	96,8	102,6
Kumulatív od začiatku roka v b.c.	mld. Sk		202,1	233,8	262,1	294,6	74,4	153,1	237,3	328,8	85,7	180,0	276,8	379,4
Prírastok maloobch. predaja v b.c.	%	1/					13,2	8,5	11,4	10,8	15,2	19,7	15,0	12,1
Kumulatívny prírastok v b.c.	%	1/	34,7	15,7	12,1	13,1	13,2	10,7	10,9	10,9	15,2	17,6	16,6	15,4
Prírastok fyzického objemu v s.c.	%	1/					6,8	2,1	5,1	4,5	7,3	11,6	8,3	5,9
Kum. prírastok fyz. objemu v s.c.	%	1/	9,8	1,7	2,0	7,0	6,8	4,5	4,8	4,6	7,3	9,6	9,1	8,2
Bežné príjmy obyvateľstva 9/														
Kumulatív od začiatku roka	mld. Sk		269,3	319,9	417,8	474,4	118,2	248,0	375,3	528,3	130,8	272,1	409,4	569,2
Kumulatívny prírastok	%	1/	25,7	18,8	30,6	13,5	.	.	.	11,4	10,7	9,7	9,1	7,7
Miera úspor obyvateľstva	%	2/	8,4	9,8	10,2	8,6	3,8	4,1	4,2	8,0	2,9	4,5	3,5	6,3
Spotrebiteľské ceny	%	3/					2,1	3,0	4,3	6,4	2,8	4,0	3,8	5,6
	%	1/	25,1	11,7	7,2	5,4	6,3	6,2	5,7	6,4	7,2	7,4	5,9	5,6
Kumulatív od začiatku roka - priemer	%		23,2	13,4	9,9	5,8	6,0	6,1	6,1	6,1	7,3	7,3	7,0	6,7
Nezamestnanosť														
Počet nezamestnaných	tis. osôb	4/	368,1	371,5	333,3	329,7	349,7	319,9	336,9	347,8	370,9	374,7	385,8	428,2
Prírastok	tis. osôb	1/	107,8	3,4	-38,2	-3,6	7,0	8,7	23,0	18,1	21,2	54,8	48,9	80,4
Miera nezamestnanosti	%		14,4	14,8	13,1	12,8	13,4	12,3	13,0	12,5	13,4	13,5	13,8	15,6
Zmena	%	1/	4,0	0,4	-1,7	-0,3	0,1	0,2	0,8	-0,3	0,0	1,2	0,8	3,1
Devízový kurz (stred)	SKK/USD	4/	33,202	31,277	29,569	31,895	33,085	33,380	33,789	34,782	35,056	35,306	34,701	36,913
	SKK/DEM	4/	19,233	20,060	20,646	20,514	19,568	19,333	19,214	19,398	19,137	19,468	20,724	22,081
Reálny efektívny výmenný kurz		8/												
- na báze CPI a)			104,0	110,2	113,7	116,5	121,5	123,4	125,1	125,8	129,7	129,9	123,6	118,8
b)			93,5	97,8	101,5	98,7	101,8	108,1	106,4	109,0	107,2	107,0	98,1	94,5
- na báze PPI a)			107,0	109,4	114,2	119,1	123,5	124,5	127,3	127,2	129,7	130,2	128,8	120,1
b)			88,1	91,9	96,2	96,1	97,9	103,9	105,5	107,0	104,4	104,2	99,5	93,1
Devízové rezervy														
Spolu	mil. USD		1 402,3	3 092,9	5 036,7	5 682,5	5 900,4	6 128,0	6 776,6	6 488,4	6 981,6	7 526,9	6 615,9	6 055,0
- z toho v NBS	mil. USD		449,6	1 745,0	3 418,4	3 473,3	3 453,1	3 018,7	3 150,9	3 284,8	3 142,7	3 789,9	3 110,2	2 923,2
Štátny rozpočet														
príjmy	mld. Sk	5/	150,3	139,1	163,1	166,3	39,9	78,5	125,2	180,8	43,9	86,3	131,2	177,8
- plnenie ročného rozpočtu	%		95,1	103,3	111,4	100,5	23,3	45,9	73,1	105,7	24,4	48,0	72,9	105,5
výdavky		5/	173,3	162,0	171,4	191,9	43,4	91,7	153,1	217,8	42,8	90,2	139,6	197,0
- plnenie ročného rozpočtu	%		109,6	108,5	102,4	99,7	20,9	44,1	73,6	104,7	23,2	48,8	75,5	106,6
saldo	mld. Sk		-23,0	-22,9	-8,3	-25,6	-3,5	-13,2	-28,0	-37,0	1,1	-3,9	-8,4	-19,2
MENOVÉ AGREGÁTY														
Čisté domáce aktíva	%	6/	19,8	-1,1	5,1	20,0	15,1	13,9	11,6	8,8	8,7	7,0	12,4	11,9
Peňažná zásoba (M2)	%	6/	19,1	19,1	21,2	16,6	12,5	12,8	12,1	8,8	9,2	8,8	6,4	4,2
Úvery podnikom a obyvateľstvu	%	6/	10,8	1,9	14,7	18,2	12,1	7,9	4,7	2,2	3,0	3,7	5,3	6,7
- v tom devízové	%	6/	118,9	77,8	57,6	35,7	2,3	-8,0	-14,3	14,9	12,7	14,3	21,2	25,4
Vklady spolu	%	6/7/	17,9	18,8	25,0	17,2	13,1	12,5	10,9	7,4	7,4	7,5	3,8	3,3
- v Sk	%		10,8	16,6	28,3	18,9	14,4	12,0	10,0	6,6	5,9	5,9	-0,4	-2,0
- v cudzej mene	%		115,2	34,6	5,0	4,5	3,8	16,7	18,8	13,8	19,2	19,9	35,0	46,2
Priemerné úrokové miery														
- z úverov	%		14,00	14,51	13,34	11,89	11,48	12,26	13,05	13,33	14,18	13,60	13,53	12,62
- z vkladov	%		8,61	9,29	8,29	6,70	7,20	7,72	8,27	8,76	10,06	10,10	9,77	10,71
- marža	%		5,39	5,22	5,05	5,19	4,28	4,54	4,78	4,57	4,12	3,50	3,76	1,91

1/ oproti rovnakému obdobiu minulého roka (v spotrebiteľských cenách ku koncu vykazovaného obdobia)
2/ podiel prírastku nerealizovanej kúpnej sily obyvateľstva v Sk a cudzích menách z príjmov (kumulatívne od začiatku roka)
3/ oproti decembru predchádzajúceho roka
4/ k poslednému dňu vykazovaného obdobia
5/ kumulatívne od začiatku roka
6/ oproti rovnakému obdobiu minulého roka, koniec roka oproti 1.1. - kumulatívne (v bežnom kurze)
7/ vrátane fondov, vlády a nerezidentov
8/ východisko je vážený priemer za 9 mesiacov 1990
9/ do r. 1994 údaje z BIPAVO, od r. 1995 bežné príjmy
a) USA, Veľká Británia, Rakúsko, Francúzsko, Nemecko, Taliansko, Holandsko, Švajčiarsko
b) USA, Veľká Británia, Rakúsko, Francúzsko, Nemecko, Taliansko, Holandsko, Švajčiarsko, ČR

Pomerové ukazovatele HDP

	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Reálny HDP / obyv. (Sk)	86 542,0	90 399,0	96 351,0	102 497,0	109 006,0	113 660,0
Nominálny HDP / obyv. (Sk)	69 320,0	82 376,0	96 351,0	107 131,0	121 470,0	133 082,0
Nominálny HDP / obyv. (USD)	2 251,0	2 571,0	3 240,0	3 496,0	3 613,0	3 776,0
Vytvorený HDP (%, s.c. 1995)	-	-	100,0	100,0	100,0	100,0
pôdohospodárstvo	-	-	5,6	5,2	4,9	4,7
priemysel	-	-	32,2	30,3	29,1	28,2
stavebníctvo	-	-	4,6	4,3	4,7	4,1
trhové služby	-	-	38,4	41,9	43,0	44,8
netrhové služby	-	-	12,3	12,0	12,7	12,9
ostatné	-	-	7,0	6,3	5,6	5,3
Použitý HDP (%, s.c. 1995)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Domáci dopyt	104,9	94,4	98,2	110,1	107,6	107,2
Čistý vývoz	-4,9	5,6	1,8	-10,1	-7,6	-7,2
Vývoz	60,0	65,4	63,0	59,0	63,2	67,1
Dovoz	65,0	59,7	61,2	69,1	70,8	74,3
priemerný ročný kurz SKK/USD	30,790	32,039	29,735	30,647	33,616	35,242

Pomerové ukazovatele platobnej bilancie (%)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Vývoz tovarov / HDP	45,4	48,7	49,4	47,0	49,6	52,4
Vývoz tovarov a služieb / HDP	61,7	65,1	63,0	58,0	60,7	63,7
Dovoz tovarov / HDP	53,2	48,2	50,7	59,2	60,2	63,7
Dovoz tovarov a služieb / HDP	67,2	59,9	61,2	70,0	71,0	74,8
Bežný účet / HDP	-5,0	4,8	2,3	-11,2	-10,0	-10,1
Kapitálový a finančný účet / HDP	4,6	1,3	6,0	11,6	9,0	8,9
Priame investície v SR / HDP	1,4	1,8	1,2	1,8	0,8	1,9
Ostatný dlhodobý kapitál / HDP	3,4	3,6	2,3	5,1	6,2	8,1
Krátkodobý kapitál / HDP	5,8	-3,7	2,4	4,9	2,5	-0,8

Podiel peňažnej zásoby M2 a jej zložiek na HDP v bežných cenách

	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Peňažná zásoba [M2]	**0,68**	**0,68**	**0,69**	**0,72**	**0,69**	**0,65**
Peniaze [M1]	**0,32**	**0,29**	**0,29**	**0,30**	**0,25**	**0,21**
Obeživo mimo bánk [M0]	0,07	0,08	0,07	0,08	0,07	0,07
Netermínované vklady	0,25	0,22	0,22	0,23	0,18	0,14
- obyvateľstvo	0,08	0,07	0,07	0,08	0,07	0,06
- podniky	0,16	0,14	0,15	0,14	0,11	0,08
- poisťovne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kvázipeniaze [QM]	**0,36**	**0,39**	**0,40**	**0,42**	**0,44**	**0,44**
Termínované vklady	0,29	0,30	0,33	0,35	0,37	0,36
- obyvateľstvo	0,22	0,22	0,24	0,26	0,28	0,29
- podniky	0,03	0,05	0,05	0,06	0,06	0,04
- poisťovne	0,04	0,03	0,03	0,03	0,02	0,02
Vklady v cudzej mene	0,07	0,09	0,08	0,07	0,07	0,09
- obyvateľstvo	0,06	0,07	0,07	0,06	0,06	0,06
- podniky	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02

Príspevok komponentov k rastu HDP (%)

(stále ceny roku 1995)	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Vytvorený HDP						
Medziročný rast HDP	-3,4	4,9	6,9	6,6	6,5	4,4
v tom vplyv odvetvia:						
Pôdohospodárstvo	.	.	.	0,0	0,0	0,0
Priemysel	.	.	.	0,1	0,7	0,3
z toho priemyselná výroba	.	.	.	-0,3	0,9	1,2
Stavebníctvo	.	.	.	0,0	0,7	-0,3
Trhové služby	.	.	.	6,2	4,0	3,8
z toho obchod	.	.	.	5,4	1,1	1,1
doprava	.	.	.	0,3	0,0	0,5
Netrhové služby	.	.	.	0,5	1,5	0,8
Ostatné	.	.	.	-0,3	-0,3	0,0
Použitý HDP						
Medziročný rast HDP	-3,4	4,9	6,9	6,6	6,5	4,4
v tom vplyv faktora:						
Domáci dopyt	-3,6	-6,0	10,6	19,2	4,5	4,4
Konečná spotreba spolu	-1,3	-2,8	2,4	7,6	3,1	2,5
z toho spotreba domácností	-0,8	0,0	1,7	3,3	3,1	2,4
Tvorba hrubého kapitálu	-2,2	-3,1	8,3	11,6	1,4	1,9
z toho fixné investície	-1,7	-1,4	1,5	10,9	5,2	4,2
Čistý vývoz	0,2	10,8	-3,7	-12,5	2,0	0,0
Vývoz tovarov a služieb	-0,3	8,5	2,0	-0,2	8,3	6,8
Dovoz tovarov a služieb	-0,5	2,3	5,7	12,4	6,3	6,8

Vývoj HDP podľa odvetví

						Indexy 1/		
		1995	1996	1997	1998	1996/1995	1997/1996	1998/1997
Hrubý domáci produkt v s.c. 1995	**a**	**516,8**	**550,8**	**586,8**	**612,7**	**106,6**	**106,5**	**104,4**
Pôdohospodárstvo	a	28,8	28,6	28,8	28,5	99,3	100,7	99,0
	b	5,6	5,2	4,9	4,7	-	-	-
Priemysel spolu	a	166,4	167,1	171,0	172,5	100,4	102,3	100,9
	b	32,2	30,3	29,1	28,2	-	-	-
Ťažba nerastných surovín	a	5,1	6,1	6,1	6,4	119,6	100,0	104,9
	b	1,0	1,1	1,0	1,0	-	-	-
Priemyselná výroba	a	139,5	138,1	143,1	149,9	99,0	103,6	104,8
	b	27,0	25,1	24,4	24,5	-	-	-
Výr. a rozvod elektr., plynu a vody	a	21,8	22,9	21,8	16,3	105,0	95,2	74,8
	b	4,2	4,2	3,7	2,7	-	-	-
Stavebníctvo	a	23,7	23,7	27,3	25,3	100,0	115,2	92,7
	b	4,6	4,3	4,7	4,1	-	-	-
Trhové služby	a	198,5	230,6	252,4	274,7	116,2	109,5	108,8
	b	38,4	41,9	43,0	44,8	-	-	-
Obchod	a	92,9	120,9	126,7	133,0	130,1	104,8	105,0
	b	18,0	21,9	21,6	21,7	-	-	-
Doprava	a	32,1	33,6	33,8	36,6	104,7	100,6	108,3
	b	6,2	6,1	5,8	6,0	-	-	-
Pošta a telekomunikácie	a	10,9	14,4	16,2	18,0	132,1	112,5	111,1
	b	2,1	2,6	2,8	2,9	-	-	-
Ostatné služby	a	62,6	61,7	75,7	87,1	98,6	122,7	115,1
	b	12,1	11,2	12,9	14,2	-	-	-
Netrhové služby	a	63,4	66,2	74,6	79,3	104,4	112,7	106,3
	b	12,3	12,0	12,7	12,9	-	-	-
Ostatné	a	36,0	34,6	32,7	32,4	96,1	94,5	99,1
	b	7,0	6,3	5,6	5,3	-	-	-

a/ absolútne, v mld. Sk
b/ podiel na HDP v %
1/ prepočet NBS z údajov zaokrúhlených na mld. Sk

Údaje z podkladov ŠÚ SR

Vývoj spotrebiteľských cien (%)

		1998												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1 - 12
Index spotrebiteľských cien	a	101,9	100,7	100,2	100,4	100,6	100,1	99,6	99,8	100,4	101,1	100,4	100,2	100,5
tovarov a služieb	b	108,4	109,1	109,4	109,8	110,5	110,6	110,2	110,0	110,4	111,7	112,1	112,4	110,4
	c	101,9	102,6	102,8	103,2	103,8	104,0	103,6	103,4	103,8	105,0	105,4	105,6	103,8
	d	107,2	107,5	107,2	107,0	107,6	107,4	107,0	105,7	105,9	106,2	105,9	105,6	106,7
potravinársky tovar	a	101,9	101,2	99,8	100,6	101,4	100,0	98,5	99,1	100,6	100,9	100,5	100,1	100,4
	b	106,6	107,8	107,6	108,3	109,8	109,7	108,1	107,1	107,7	108,6	109,1	109,2	108,3
	c	101,9	103,0	102,9	103,5	104,9	104,9	103,3	102,4	103,0	103,8	104,3	104,4	103,5
	d	104,9	105,7	104,8	105,2	107,5	106,9	106,0	105,2	105,7	105,6	105,3	104,4	105,6
nepotravinársky tovar	a	101,5	100,6	100,4	100,3	100,4	100,1	100,1	100,0	100,3	101,1	100,6	100,2	100,5
	b	108,0	108,7	109,1	109,4	109,8	110,0	110,1	110,1	110,4	111,7	112,3	112,6	110,2
	c	101,5	102,1	102,5	102,8	103,2	103,3	103,4	103,5	103,8	104,9	105,5	105,8	103,5
	d	107,0	107,2	107,2	107,2	106,9	106,8	106,6	106,0	105,9	106,1	106,0	105,8	106,6
verejné stravovanie	a	100,4	101,2	100,7	100,2	100,4	100,9	100,2	100,3	100,6	101,0	100,4	100,3	100,6
	b	103,0	104,3	105,0	105,2	105,7	106,6	106,8	107,2	107,8	108,9	109,3	109,6	106,6
	c	100,4	101,7	102,4	102,6	103,0	103,9	104,1	104,5	105,1	106,2	106,6	106,9	103,9
	d	103,6	104,8	105,0	105,2	105,2	106,0	105,8	106,1	106,5	107,1	106,8	106,9	105,7
služby platené	a	102,4	100,3	100,4	100,3	100,1	100,1	100,3	100,0	100,4	101,4	100,2	100,3	100,5
obyvateľstvom	b	111,3	111,6	112,1	112,4	112,5	112,7	113,0	113,1	113,5	115,2	115,4	115,8	113,2
	c	102,4	102,7	103,2	103,5	103,6	103,7	104,0	104,1	104,5	106,0	106,3	106,6	104,2
	d	110,3	110,2	110,1	109,1	108,9	108,8	108,5	105,7	105,9	106,8	106,4	106,6	108,1

Legenda:
a - index, predchádzajúce obdobie = 100
b - index, december 1996 = 100
c - index, december 1997 = 100
d - index, rovnaké obdobie predchádzajúceho roka = 100

Údaje z podkladov ŠÚ SR

Vývoj cien vybraných druhov výrobkov a materiálov (%)

		1998												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1 - 12
Index	a	100,8	100,0	100,1	100,1	100,1	99,9	100,1	99,8	100,6	100,6	99,9	99,5	100,1
priemyselných	b	100,8	100,8	100,9	101,0	101,1	101,0	101,1	100,9	101,6	102,2	102,1	101,6	101,3
výrobcov	c	111,9	111,9	112,0	112,1	112,2	112,1	112,2	112,0	112,7	113,5	113,4	112,7	112,4
	d	104,1	103,5	104,2	103,7	104,4	104,1	103,6	102,8	103,1	102,1	102,2	101,6	103,3
	e	109,8	109,8	109,9	110,0	110,1	110,0	110,1	109,9	110,6	111,3	111,2	110,6	110,3
Index cien	a	101,6	101,5	100,6	100,8	100,4	100,2	98,9	100,0	100,4	100,2	100,0	100,0	100,4
stavebných	b	101,6	103,1	103,7	104,5	105,0	105,1	104,0	104,0	104,4	104,6	104,6	104,6	104,1
materiálov	c	116,5	118,3	119,0	119,9	120,4	120,6	119,3	119,3	119,8	120,0	120,0	120,0	119,4
a výrobkov	d	108,7	109,3	110,6	109,7	108,2	108,1	106,5	105,6	105,6	105,4	104,9	104,6	107,3
	e	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Index cien	a	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
poľnohospo-	b	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
dárskych	c	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
výrobkov	d	102,9	102,3	100,5	102,3	103,6	104,4	101,2	100,3	98,1	97,6	95,3	95,5	99,7
	e	106,6	109,5	111,5	113,4	113,5	115,6	116,8	119,0	111,0	105,1	102,0	103,1	111,0
v tom:	a	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
rastlinné výrobky	b	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
vrátane ovocia	c	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
a zeleniny	d	94,5	93,0	89,0	90,6	91,6	93,0	97,3	96,7	92,8	93,6	91,9	90,7	93,8
	e	110,7	111,1	107,7	109,2	110,3	115,1	116,5	119,2	109,3	101,3	99,3	99,2	109,6
živočíšne výrobky	a	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	b	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	c	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	d	104,8	104,9	103,1	104,0	105,1	105,9	105,7	105,4	103,9	101,8	99,0	98,6	103,3
	e	105,8	109,2	112,3	113,9	113,8	115,6	117,0	118,7	112,6	109,1	104,8	105,6	111,7

Legenda:
a - index, predchádzajúce obdobie = 100
b - index, december 1997 = 100
c - index, priemer roka 1995 = 100
d - index, rovnaké obdobie predchádzajúceho roka = 100
e - index, rok 1995 = 100, u priemyselných výrobcov december 1995

Údaje z podkladov ŠÚ SR

Vývoj HDP podľa použitia

								Indexy				
		1993	1994	1995	1996	1997	1998	1994/1993	1995/1994	1996/1995	1997/1996	1998/1997
HDP v s.c. 1995	a	460,8	483,4	516,8	550,8	586,8	612,7	104,9	106,9	106,6	106,5	104,4
Domáci dopyt	a	483,6	456,1	507,4	606,6	631,2	656,9	94,3	111,2	119,6	104,1	104,1
	b	104,9	94,4	98,2	110,1	107,6	107,2	x	x	x	x	x
Konečná spotreba spolu	a	362,6	349,4	360,8	400,2	417,2	431,8	96,4	103,3	110,9	104,2	103,5
	b	78,7	72,3	69,8	72,7	71,1	70,5	x	x	x	x	x
domácnosti	a	244,4	244,4	252,7	270,2	287,1	301,3	100,0	103,4	106,9	106,3	104,9
	b	53,0	50,6	48,9	49,1	48,9	49,2	x	x	x	x	x
nez. inšt. slúž. domác.	a	.	.	.	2,3	2,4	2,6	.	.	.	104,3	108,3
	b	.	.	.	0,4	0,4	0,4	.	.	.	x	x
kon. spot. štát. správy[1/]	a	118,2	105,0	108,1	127,7	127,7	127,9	88,8	103,0	118,1	100,0	100,2
	b	25,7	21,7	20,9	23,2	21,8	20,9	x	x	x	x	x
Tvorba hrubého kapitálu	a	121,0	106,7	146,6	206,4	214,0	225,1	88,2	137,4	140,8	103,7	105,2
	b	26,3	22,1	28,4	37,5	36,5	36,7	x	x	x	x	x
tvorba hrub. fix. kap.	a	140,9	134,4	141,5	197,8	226,4	251,2	95,4	105,3	139,8	114,5	111,0
	b	30,6	27,8	27,4	35,9	38,6	41,0	x	x	x	x	x
zmena stavu zásob	a	-19,9	-27,7	5,1	8,6	-12,4	-26,1	x	x	x	x	x
	b	-4,3	-5,7	1,0	1,6	-2,1	-4,3	x	x	x	x	x
Čistý vývoz	a	-22,8	27,3	9,4	-55,8	-44,4	-44,2	x	x	x	x	x
	b	-4,9	5,6	1,8	-10,1	-7,6	-7,2	x	x	x	x	x
vývoz výrob. a služieb	a	276,7	316,0	325,8	324,9	371,0	410,9	114,2	103,1	99,7	114,2	110,8
	b	60,0	65,4	63,0	59,0	63,2	67,1	x	x	x	x	x
dovoz výrobkov a služieb	a	299,5	288,7	316,4	380,7	415,4	455,1	96,4	109,6	120,3	109,1	109,6
	b	65,0	59,7	61,2	69,1	70,8	74,3	x	x	x	x	x
HDP v b.c.	a	369,1	440,5	516,8	575,7	653,9	717,4	119,3	117,3	111,4	113,6	109,7
Deflátor HDP	c	80,1	91,1	100,0	104,5	111,4	117,1	113,8	109,7	104,5	106,6	105,1

1/ v rokoch 1993 - 1995 vrátane neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam
a/ absolútne, v mld. Sk
b/ podiel na HDP v %
c/ index

Údaje z podkladov ŠÚ SR

Vývoj nezamestnanosti

		1998											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Voľné pracovné miesta	a	18 299	19 254	19 261	19 914	20 299	19 723	18 396	16 786	14 117	12 385	11 667	11 106
(počet)	b	-1 019	955	7	653	385	-576	-1 327	-1 610	-2 669	-1 732	-718	-561
Disponibilný počet evidovaných	a	350 255	353 607	349 024	343 182	336 403	352 271	367 558	358 590	358 767	362 272	377 968	407 084
nezamestnaných	b	25 541	3 352	-4 583	-5 842	-6 779	15 868	15 287	-8 968	177	3 505	15 696	29 116
Počet nezamestnaných													
na 1 voľné pracovné miesto	a	20	19	19	18	18	19	21	23	27	31	35	38
Miera nezamestnanosti v % z disponibilného počtu nezamestnaných													
k poslednému dňu mesiaca	a	13,4	13,6	13,4	13,2	12,9	13,5	14,1	13,8	13,8	13,9	14,5	15,6

Legenda:
a - vo vyznačenej mernej jednotke
b - +,- rozdiel oproti predchádzajúcemu obdobiu

Údaje z podkladov ŠÚ SR

Konsolidovaná platobná bilancia 1998

	1. štvrťrok		1. - 2. štvrťrok		1. - 3. štvrťrok		1. - 4. štvrťrok	
použitý kurz	35,163 Sk/USD		34,926 Sk/USD		34,956 Sk/USD		35,242 Sk/USD	
	mil. Sk	mil. USD	mil. Sk	mil. USD	mil. Sk	mil. USD	mil. Sk	mil. USD
Obchodná bilancia	-17 544,0	-498,9	-37 874,0	-1 084,4	-55 040,0	-1 574,6	-80 793,0	-2 292,5
Vývoz (f.o.b.)	86 461,0	2 458,9	179 935,0	5 151,9	274 498,0	7 852,7	375 920,0	10 666,8
Dovoz (f.o.b.)	104 005,0	2 957,8	217 809,0	6 236,3	329 538,0	9 427,2	456 713,0	12 959,3
Bilancia služieb	-2 077,0	-59,1	-3 922,0	-112,3	-2 717,0	-77,7	691,0	19,6
Príjmy	16 639,0	473,2	35 201,0	1 007,9	56 486,0	1 615,9	80 866,0	2 294,6
Doprava	6 404,0	182,1	12 853,0	368,0	19 506,0	558,0	27 022,0	766,8
Cestovný ruch	2 880,0	81,9	6 230,0	178,4	11 946,0	341,7	17 231,0	488,9
Ostatné služby	7 355,0	209,2	16 118,0	461,5	25 034,0	716,2	36 613,0	1 038,9
Výdavky	18 716,0	532,3	39 123,0	1 120,2	59 203,0	1 693,6	80 175,0	2 275,0
Doprava	3 384,0	96,2	7 678,0	219,8	11 700,0	334,7	15 624,0	443,3
Cestovný ruch	3 155,0	89,7	7 229,0	207,0	12 670,0	362,5	16 727,0	474,6
Ostatné služby	12 177,0	346,3	24 216,0	693,4	34 833,0	996,5	47 824,0	1 357,0
Bilancia výnosov	-663,0	-18,9	-2 256,0	-64,6	-3 764,0	-107,7	-5 549,0	-157,5
Úroky	-506,0	-14,4	-1 476,0	-42,3	-2 869,0	-82,1	-4 661,0	-132,3
Inkasá	3 587,0	102,0	7 258,0	207,8	10 877,0	311,2	14 055,0	398,8
Platby	4 093,0	116,4	8 734,0	250,1	13 746,0	393,2	18 716,0	531,1
Investície	-252,0	-7,2	-1 030,0	-29,5	-1 330,0	-38,0	-1 430,0	-40,6
Inkasá	124,0	3,5	346,0	9,9	467,0	13,4	532,0	15,1
Platby	376,0	10,7	1 376,0	39,4	1 797,0	51,4	1 962,0	55,7
Kompenzácia pracov.	95,0	2,7	250,0	7,2	435,0	12,4	542,0	15,4
Inkasá	161,0	4,6	366,0	10,5	603,0	17,3	817,0	23,2
Platby	66,0	1,9	116,0	3,3	168,0	4,8	275,0	7,8
Bežné transfery	3 192,0	90,8	6 360,0	182,1	7 612,0	217,8	12 943,0	367,3
Oficiálne	-10,0	-0,3	-16,0	-0,5	-20,0	-0,6	-19,0	-0,5
Súkromné	3 202,0	91,1	6 376,0	182,6	7 632,0	218,6	12 962,0	367,8
Bežný účet	-17 092,0	-486,1	-37 692,0	-1 079,2	-53 909,0	-1 542,2	-72 708,0	-2 063,1
Kapitálové transfery	164,0	4,7	1 066,0	30,5	1 650,0	47,2	2 483,0	70,5
Čistý stredno- a dlhodobý finančný účet	12 518,7	351,7	46 147,6	1 330,2	54 113,4	1 564,6	60 756,5	1 745,9
Priame inv.	2 843,8	80,9	5 475,6	156,8	7 389,0	211,4	9 154,0	259,7
Portfóliové inv.	-1 184,3	-33,7	-1 760,5	-50,4	-7 718,9	-220,8	-6 264,4	-177,8
Úvery prijaté zo zahraničia	10 100,2	282,9	41 661,6	1 199,6	52 801,2	1 527,4	55 736,5	1 603,1
Úvery poskytnuté do zahraničia	759,0	21,6	770,9	24,2	1 642,1	46,7	2 130,4	60,8
Čistý krátkodobý finančný účet	-1 587,7	-51,2	1 144,3	38,3	-6 553,7	-175,2	555,8	27,2
Kapitálový a finančný účet	11 095,0	305,2	48 357,9	1 399,0	49 209,7	1 436,5	63 795,3	1 843,6
Chyby a omyly	1 739,2	59,2	6 055,3	168,4	-6 320,0	-201,9	-10 630,5	-330,3
Celková bilancia	-4 257,8	-121,7	16 721,2	488,2	-11 019,3	-307,6	-19 543,2	-549,8
Zmena rezerv (-, vzrast)	4 257,8	121,7	-16 721,2	-488,2	11 019,3	307,6	19 543,2	549,8
Zlato	0,0		-2 108,0	-60,1	-4 573,7	-129,2	44,2	1,2
Držba SDR	912,0	26,0	239,6	7,1	877,5	25,3	862,1	24,8
Devízové aktíva	3 345,8	95,7	-14 852,8	-435,2	14 715,5	411,5	18 636,9	523,8

Poznámka: Údaje sú v kumulovanej forme.

Detailný kapitálový účet konsolidovanej platobnej bilancie 1998

	1. štvrťrok		1. - 2. štvrťrok		1. - 3. štvrťrok		1. - 4. štvrťrok	
použitý kurz	35,163 Sk/USD		34,926 Sk/USD		34,956 Sk/USD		35,242 Sk/USD	
	mil. Sk	mil. USD	mil. Sk	mil. USD	mil. Sk	mil. USD	mil. Sk	mil. USD
Kapitálové transfery	164,0	4,7	1 066,0	30,5	1 650,0	47,2	2 483,0	70,5
Priame investície	2 843,8	80,9	5 475,6	156,8	7 389,0	211,4	9 154,0	259,7
SR v zahraničí	-1 940,0	-55,2	-2 120,4	-60,7	-2 552,0	-73,0	-4 467,0	-126,8
v SR	4 783,8	136,0	7 596,0	217,5	9 941,0	284,4	13 621,0	386,5
Portfóliové investície	-1 184,3	-33,7	-1 760,5	-50,4	-7 718,9	-220,8	-6 264,4	-177,8
SR v zahraničí	-1 279,3	-36,4	295,5	8,5	-2 463,6	-70,5	-2 019,1	-57,3
v SR	95,0	2,7	-2 056,0	-58,9	-5 255,3	-150,3	-4 245,3	-120,5
Ostatný dlhodobý finančný účet	10 859,2	304,5	42 432,5	1 223,8	54 443,3	1 574,0	57 866,9	1 663,9
Aktíva	759,0	21,6	770,9	24,2	1 642,1	46,7	2 130,4	60,8
Vláda	28,1	0,8	76,0	2,2	340,2	9,8	363,4	10,3
Čerpanie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Splácanie	28,1	0,8	76,0	2,2	340,2	9,8	363,4	10,3
Komerčné banky	6,9	0,2	4,9	2,3	607,9	17,0	1 060,0	30,4
Čerpanie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Splácanie	6,9	0,2	4,9	2,3	607,9	17,0	1 060,0	30,4
Podniky	724,0	20,6	690,0	19,8	694,0	19,9	707,0	20,1
Zvyšujúce aktíva	-10,0	-0,3	-36,0	-1,0	-101,0	-2,9	-276,0	-7,8
Znižujúce aktíva	734,0	20,9	726,0	20,8	795,0	22,7	983,0	27,9
Pasíva	10 100,2	282,9	41 661,6	1 199,6	52 801,2	1 527,4	55 736,5	1 603,1
Vláda	-2 187,0	-62,6	25 319,1	739,4	27 313,9	797,7	27 971,4	815,7
Čerpanie	1 692,9	47,9	31 296,0	910,6	35 624,4	1 035,6	37 541,9	1 088,1
MMF	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
WB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EXIMBANK	1 396,8	39,4	1 396,8	39,4	1 396,8	39,4	1 396,8	39,4
G24	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EC	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EIB	104,0	3,0	209,3	6,0	566,6	16,2	766,1	21,8
Ostatné	192,1	5,5	29 689,9	865,2	33 661,0	980,0	35 379,0	1 026,9
Splátky	-3 879,9	-110,5	-5 976,9	-171,2	-8 310,5	-237,9	-9 570,5	-272,4
Komerčné banky	-406,8	-15,5	-270,5	-15,5	121,3	4,0	-3 199,9	-91,2
Čerpanie	2 773,2	76,9	3 753,6	100,7	7 485,8	214,7	10 656,4	302,4
Splátky	-3 180,0	-92,4	-4 024,0	-116,2	-7 364,5	-210,7	-13 856,3	-393,5
Podniky	12 694,0	361,0	16 613,0	475,7	25 366,0	725,7	30 965,0	878,6
Zvyšujúce pasíva	16 566,0	471,1	24 841,0	711,2	37 643,0	1 076,9	50 273,0	1 426,5
Znižujúce pasíva	-3 872,0	-110,1	-8 228,0	-235,6	-12 277,0	-351,2	-19 308,0	-547,9
Krátkod. finan. účet	-1 587,7	-51,2	1 144,3	38,3	-6 553,7	-175,2	555,8	27,2
bankové aktíva	-22 279,8	-636,5	-17 474,0	-506,8	-10 669,1	-305,6	3 083,5	83,5
bankové pasíva	28 147,3	793,7	27 038,3	798,6	12 932,4	389,7	-2 051,0	-34,2
podnikové aktíva	-2 316,0	-65,9	-3 589,0	-102,8	-2 924,0	-83,6	-2 272,0	-64,5
podnikové pasíva	-5 341,0	-151,9	948,0	27,1	-926,0	-26,5	7 918,0	224,7
ostatné aktíva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ostatné pasíva	201,8	9,4	-5 779,0	-177,9	-4 967,0	-149,2	-6 122,7	-182,3
Kapitál. a finan. účet	11 095,0	305,2	48 357,9	1 399,0	49 209,7	1 436,6	63 795,3	1 843,6

Poznámka: Údaje sú v kumulovanej forme.

Zahraničný obchod (mil. Sk)

		1998											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
D o v o z OP	a	29 789	34 791	39 468	38 186	35 619	40 017	37 522	36 796	38 048	44 414	42 206	39 857
	b	29 789	64 580	104 048	142 234	177 853	217 870	255 392	292 188	330 236	374 650	416 856	456 713
	c	98,7	104,1	110,4	106,5	107,4	109,8	110,3	111,9	112,7	114,0	115,3	116,4
z toho: Česká republika	a	5 547	7 009	7 315	7 393	6 292	7 512	6 403	6 578	7 576	8 347	7 459	6 839
	b	5 547	12 556	19 871	27 264	33 556	41 068	47 471	54 049	61 625	69 972	77 431	84 270
	d	18,6	20,1	18,5	19,4	17,7	18,8	17,1	17,9	19,9	18,8	17,7	17,2
V ý v o z FCO	a	24 283	29 088	33 132	30 173	29 683	33 652	30 998	30 624	33 703	33 553	35 697	31 334
	b	24 283	53 371	86 503	116 676	146 359	180 011	211 009	241 633	275 336	308 889	344 586	375 920
	c	104,3	107,1	113,0	111,3	111,1	111,4	112,0	113,3	114,5	113,4	114,1	116,0
z toho: Česká republika	a	5 722	6 275	6 814	6 230	6 141	6 842	6 072	6 054	6 526	6 694	6 965	5 894
	b	5 722	11 997	18 811	25 041	31 182	38 024	44 096	50 150	56 676	63 370	70 335	76 229
	d	23,6	21,6	20,6	20,6	20,7	20,3	19,6	19,8	19,4	20,0	19,5	18,8
S a l d o	a	-5 506	-5 703	-6 336	-8 013	-5 936	-6 365	-6 524	-6 171	-4 345	-10 862	-6 509	-8 523
	b	-5 506	-11 209	-17 545	-25 558	-31 494	-37 859	-44 383	-50 554	-54 899	-65 761	-72 270	-80 793
z toho: Česká republika	a	175	-734	-501	-1 163	-152	-670	-331	-523	-1 050	-1 653	-494	-945
	b	175	-559	-1 060	-2 223	-2 375	-3 045	-3 376	-3 899	-4 949	-6 602	-7 096	-8 041

Legenda: a - vo vyznačenej mernej jednotke v cenách bežného roka
b - od začiatku roka v mil. Sk
c - index, rovnaké obdobie predchádzajúceho roka = 100 (kumulatívne)
d - podiel z celkového objemu v sledovanom období v %

Poznámka: Údaje sú predbežné
Údaje z podkladov ŠÚ SR

Štátny rozpočet SR (mil. Sk)

		1998											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Príjmy štátneho rozpočtu SR	a	16 398	25 991	43 939	60 841	73 202	86 356	103 590	116 150	131 154	145 760	162 302	177 835
	b	9,1	14,5	24,4	33,8	40,7	48,0	57,6	64,6	72,9	81,1	90,3	105,5
Výdavky štátneho rozpočtu SR	a	12 923	25 753	42 836	61 105	75 608	90 224	112 527	124 803	139 600	154 827	175 183	197 036
	b	7,0	13,9	23,2	33,1	40,9	48,8	60,9	67,5	75,5	83,8	94,8	106,6
Saldo štátneho rozpočtu SR	a	3 475	238	1 103	-264	-2 406	-3 868	-8 937	-8 653	-8 446	-9 067	-12 881	-19 201

Legenda:
a - vo vyznačenej mernej jednotke (kumulatívne)
b - % plnenia ročného rozpočtu

Údaje z podkladov ŠÚ SR, MF SR

Menový prehľad (mld. Sk)

	1998												
	1.1.	31.1.	28.2.	31.3.	30.4.	31.5.	30.6.	31.7.	31.8.	30.9.	31.10.	30.11.	31.12.
Fixný kurz 34,782 Sk / USD													
Fixný kurz 19,398 Sk / DEM													
AKTÍVA													
Čisté zahraničné aktíva	69,8	68,3	72,3	72,6	69,7	71,3	70,4	71,1	63,4	47,9	45,8	47,6	40,7
Zahraničné aktíva	233,5	252,5	255,3	252,3	259,6	265,8	269,8	275,0	280,0	236,5	238,3	236,2	209,6
Zahraničné pasíva	163,7	184,2	183,0	179,7	189,9	194,5	199,4	203,9	216,6	188,6	192,5	188,6	168,9
Čisté domáce aktíva	383,7	378,6	380,2	371,9	376,8	382,2	380,6	388,2	397,2	398,8	403,2	404,6	425,4
Domáce úvery	465,3	463,5	468,0	468,2	476,4	484,6	483,1	494,4	498,2	503,7	509,5	513,6	519,5
- Čistý úver vláde	101,5	99,3	99,5	94,9	99,3	107,2	103,9	114,4	116,5	118,1	124,3	126,9	132,5
- Čistý úver FNM	-3,0	-1,7	-0,6	-0,2	-0,2	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4	0,5	0,6	0,2
- Úvery podnikom a obyvat.	366,8	365,9	369,1	373,5	377,3	377,0	378,7	379,6	381,3	385,2	384,7	386,1	386,8
- Úvery v SK	331,4	331,1	334,5	338,8	341,5	340,6	342,2	341,2	342,5	346,3	345,1	346,7	346,9
- Úvery podnikom	311,0	310,9	314,1	318,1	320,5	319,0	320,0	318,7	319,0	322,1	320,1	321,0	320,4
- Úvery obyvateľstvu	20,4	20,2	20,4	20,7	21,0	21,6	22,2	22,5	23,5	24,2	25,0	25,7	26,5
- Úvery v cudzej mene	35,4	34,8	34,6	34,7	35,8	36,4	36,5	38,4	38,8	38,9	39,6	39,4	39,9
PASÍVA													
Likvidné pasíva [M2]	453,5	446,9	452,5	444,5	446,5	453,5	451,0	459,3	460,6	446,7	449,0	452,2	466,1
Peniaze [M1]	166,1	154,3	161,0	150,1	149,2	155,4	154,4	159,0	159,2	149,0	145,3	147,5	147,2
Obeživo mimo bánk [M0]	48,7	51,0	50,7	49,5	50,2	50,6	51,2	51,6	52,5	52,8	50,9	51,2	49,8
Netermínované vklady	117,4	103,3	110,3	100,6	99,0	104,8	103,2	107,4	106,7	96,2	94,4	96,3	97,4
- Obyvateľstvo	46,2	45,7	45,1	44,0	44,5	44,7	44,6	45,3	45,1	43,5	40,5	40,4	41,6
- Podniky	69,6	56,3	63,5	55,6	53,9	59,2	57,7	61,1	60,5	51,9	53,1	55,0	55,1
- Poisťovne	1,6	1,3	1,7	1,0	0,6	0,9	0,9	1,0	1,1	0,8	0,8	0,9	0,7
Kvázipeniaze [QM]	287,4	292,6	291,5	294,4	297,3	298,1	296,6	300,3	301,4	297,7	303,7	304,7	318,9
Termínované vklady	240,4	244,7	242,0	245,0	246,7	247,2	243,6	246,5	248,0	238,4	241,3	243,4	257,0
- Obyvateľstvo	182,8	185,9	188,8	190,8	192,9	194,5	196,1	197,4	196,9	192,2	196,1	198,9	211,6
- Podniky	41,4	41,4	35,5	35,7	36,1	34,9	32,4	34,8	37,0	31,5	31,3	30,9	31,8
- Poisťovne	16,2	17,4	17,7	18,5	17,7	17,8	15,1	14,3	14,1	14,7	13,9	13,6	13,6
Vklady v cudzej mene	47,0	47,9	49,5	49,4	50,6	50,9	53,0	53,8	53,4	59,3	62,4	61,3	61,9
- Obyvateľstvo	39,6	39,2	38,9	38,9	39,2	39,4	39,6	40,0	40,7	43,9	44,2	44,0	44,8
- Podniky	7,4	8,7	10,6	10,5	11,4	11,5	13,4	13,8	12,7	15,4	18,2	17,3	17,1
Ostatné čisté položky	81,6	84,9	87,8	96,3	99,6	102,4	102,5	106,2	101,0	104,9	106,3	109,0	94,1

Kurzy SKK voči vybraným menám (devíza stred)

Stav k ultimu obdobia	1 FRF	1000 ITL	100 JPY	1 CAD	1 NLG	1 ATS	1 DEM	1 CHF	1 USD	1 GBP	1 XEU	1 CZK
01/98	5,825	19,774	28,198	24,204	17,315	2,775	19,516	24,160	35,273	57,982	38,490	1,008
02/98	5,760	19,584	27,431	24,754	17,137	2,745	19,314	23,886	35,155	57,958	38,178	1,030
03/98	5,711	19,411	26,638	24,748	16,978	2,720	19,137	23,309	35,056	58,908	38,018	1,041
04/98	5,751	19,522	26,210	24,124	17,126	2,741	19,285	23,171	34,678	57,843	38,135	1,046
05/98	5,765	19,617	24,995	23,682	17,154	2,748	19,336	23,366	34,441	56,232	38,099	1,034
06/98	5,808	19,758	24,797	24,027	17,278	2,768	19,468	23,123	35,306	58,834	38,600	1,057
07/98	5,821	19,785	24,290	22,954	17,312	2,774	19,525	23,317	34,574	56,757	38,464	1,115
08/98	5,930	20,124	24,818	22,533	17,621	2,824	19,875	24,142	35,535	58,956	39,270	1,062
09/98	6,180	20,959	25,900	23,063	18,381	2,945	20,724	25,037	34,701	59,248	40,774	1,158
10/98	6,343	21,496	30,015	22,796	18,858	3,023	21,269	26,165	35,058	58,803	41,842	1,211
11/98	6,401	21,681	29,822	23,852	19,040	3,051	21,469	26,017	36,548	60,534	42,193	1,196
12/98	6,582	22,297	32,022	23,780	19,595	3,137	22,081	26,987	36,913	61,805	43,290	1,235

Priemerná menová báza NBS (mld. Sk)

	1998											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I. ZDROJE MENOVEJ BÁZY NBS	**98,16**	**99,07**	**99,15**	**97,82**	**99,84**	**103,90**	**111,25**	**113,80**	**107,70**	**103,23**	**100,34**	**101,28**
Autonómne faktory	93,18	92,08	93,08	89,62	94,56	102,18	109,56	112,08	103,33	86,25	86,25	85,87
Čisté zahraničné aktíva	82,85	79,93	79,69	78,64	87,47	98,80	101,42	103,62	91,27	75,94	75,12	75,89
Rezervy	114,00	113,21	111,86	110,12	117,71	128,28	131,15	132,22	118,55	106,92	106,20	105,91
Čisté zahraničné pasíva	31,15	33,28	32,17	31,48	30,24	29,48	29,73	28,60	27,28	30,98	31,08	30,03
Čistý úver vláde	-6,50	-7,07	-5,09	-8,52	-9,14	-15,28	-9,43	-6,78	-3,16	-2,87	-2,99	-3,42
Ostatné čisté aktíva	16,83	19,22	18,48	19,50	16,23	18,66	17,58	15,23	15,23	13,18	14,13	13,41
Menovopolitické faktory	4,98	6,99	6,07	8,20	5,27	1,72	1,69	1,72	4,37	16,98	14,09	15,40
Menovopolit. faktory (vrát. PP NBS)	2,32	5,90	4,34	7,67	3,29	-4,54	-10,17	-11,70	-2,16	13,77	12,63	14,37
Úvery bankám (bez redistr. úveru)	2,58	2,33	2,21	2,10	1,74	1,72	1,68	1,54	1,30	1,37	1,38	1,38
Zmenky	2,58	2,33	2,21	2,10	1,74	1,72	1,68	1,54	1,30	1,37	1,38	1,38
Držba cenných papierov	2,40	4,66	3,86	6,10	3,53	0,00	0,00	0,18	3,07	15,61	12,70	14,02
ŠPP	2,16	3,14	3,76	5,15	2,42	0,00	0,00	0,03	2,33	5,33	3,24	6,51
Ostatné vládne cenné papiere	0,24	1,52	0,09	0,95	1,11	0,00	0,00	0,14	0,73	10,31	9,46	7,52
II. POUŽITIE MENOVEJ BÁZY	**98,16**	**99,07**	**99,15**	**97,82**	**99,84**	**103,90**	**111,25**	**113,80**	**107,70**	**103,23**	**100,34**	**101,28**
Obeživo	59,08	59,05	58,64	58,36	58,86	59,31	60,03	60,56	61,73	61,36	59,56	61,14
Rezervy bánk	36,42	38,94	38,78	38,93	38,99	38,33	39,36	39,82	39,45	38,66	39,32	39,11
Povinné minimálne rezervy	36,01	37,78	38,07	38,18	38,16	37,99	38,83	39,19	39,14	39,09	38,82	38,77
Prebytočné rezervy	0,40	1,16	0,71	0,75	0,83	0,34	0,54	0,63	0,31	-0,43	0,50	0,35
Pokladničné poukážky NBS	9,68	10,00	10,97	10,00	10,00	17,00	21,61	33,07	27,79	22,72	11,77	5,84
z toho PP v držbe NBS	7,01	8,91	9,24	9,47	8,01	10,73	9,76	19,66	21,27	19,51	10,32	4,81

Poznámka: Rezervné peniaze = obeživo + rezervy bánk + PP NBS v portfóliu obchodných bánk

Peňažná zásoba M2

	1.1.1998	31.3.1998	30.6.1998	30.9.1998	31.12.1998	Zmena od začiatku roka		Zmena za 1. štvrťrok		Zmena za 2. štvrťrok		Zmena za 3. štvrťrok		Zmena za 4. štvrťrok	
						v mld. Sk	v %	v mld. Sk	v %	v mld. Sk	v %	v mld. Sk	v %	v mld. Sk	v %
Peňažná zásoba [M2]	453,5	444,5	451,0	446,7	466,1	12,6	2,8	-9,0	-2,0	6,5	1,5	-4,3	-1,0	19,4	4,3
Peniaze [M1]	166,1	150,1	154,4	149,0	147,3	-18,8	-11,3	-16,0	-9,6	4,3	2,9	-5,4	-3,5	-1,7	-1,1
Obeživo mimo bánk [M0]	48,7	49,5	51,2	52,8	49,8	1,1	2,3	0,8	1,6	1,7	3,4	1,6	3,1	-3,0	-5,7
Netermínované vklady	117,4	100,6	103,2	96,2	97,5	-19,9	-17,0	-16,8	-14,3	2,6	2,6	-7,0	-6,8	1,3	1,4
- obyvateľstvo	46,2	44,0	44,6	43,5	41,7	-4,5	-9,7	-2,2	-4,8	0,6	1,4	-1,1	-2,5	-1,8	-4,1
- podniky	69,6	55,6	57,7	51,9	55,1	-14,5	-20,8	-14,0	-20,1	2,1	3,8	-5,8	-10,1	3,2	6,2
- poisťovne	1,6	1,0	0,9	0,8	0,7	-0,9	-56,3	-0,6	-37,5	-0,1	-10,0	-0,1	-11,1	-0,1	-12,5
Kvázipeniaze [QM]	287,4	294,4	296,6	297,7	318,8	31,4	10,9	7,0	2,4	2,2	0,7	1,1	0,4	21,1	7,1
Termínované vklady	240,4	245,0	243,6	238,4	256,8	16,4	6,8	4,6	1,9	-1,4	-0,6	-5,2	-2,1	18,4	7,7
- obyvateľstvo	182,8	190,8	196,1	192,2	211,5	28,7	15,7	8,0	4,4	5,3	2,8	-3,9	-2,0	19,3	10,0
- podniky	41,4	35,7	32,4	31,5	31,7	-9,7	-23,4	-5,7	-13,8	-3,3	-9,2	-0,9	-2,8	0,2	0,6
- poisťovne	16,2	18,5	15,1	14,7	13,6	-2,6	-16,0	2,3	14,2	-3,4	-18,4	-0,4	-2,6	-1,1	-7,5
Vklady v cudzej mene	47,0	49,4	53,0	59,3	62,0	15,0	31,9	2,4	5,1	3,6	7,3	6,3	11,9	2,7	4,6
- obyvateľstvo	39,6	38,9	39,6	43,9	44,9	5,3	13,4	-0,7	-1,8	0,7	1,8	4,3	10,9	1,0	2,3
- podniky	7,4	10,5	13,4	15,4	17,1	9,7	131,1	3,1	41,9	2,9	27,6	2,0	14,9	1,7	11,0
Korunové vklady spolu	357,8	345,6	346,8	334,6	354,3	-3,5	-1,0	-12,2	-3,4	1,2	0,3	-12,2	-3,5	19,7	5,9
- obyvateľstvo	229,0	234,8	240,7	235,7	253,2	24,2	10,6	5,8	2,5	5,9	2,5	-5,0	-2,1	17,5	7,4
- podniky	111,0	91,3	90,1	83,4	86,8	-24,2	-21,8	-19,7	-17,7	-1,2	-1,3	-6,7	-7,4	3,4	4,1
- poisťovne	17,8	19,5	16,0	15,5	14,3	-3,5	-19,7	1,7	9,6	-3,5	-17,9	-0,5	-3,1	-1,2	-7,7

Celkový stav vkladov (mld. Sk)

	1993	1994	1995	1996	1997						1998							
	12	12	12	12	12	1.1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. VKLADY SPOLU																		
(korunové + c.m.)	**238,7**	**283,5**	**356,9**	**418,4**	**450,4**	**450,4**	**439,0**	**443,3**	**435,2**	**437,6**	**445,4**	**443,3**	**447,1**	**446,9**	**434,2**	**438,0**	**444,1**	**464,9**
A) Korunové vklady	208,9	243,5	314,9	374,4	400,4	400,4	387,2	391,0	383,2	384,2	391,8	386,9	389,9	388,8	368,6	367,9	373,9	392,2
- nefinančné organizácie	58,1	63,4	80,4	95,0	86,6	86,6	72,0	73,0	67,0	66,4	70,2	66,5	72,1	72,3	61,0	62,5	63,9	66,4
- peňažníctvo	0,3	0,7	2,4	3,6	3,9	3,9	3,5	4,9	4,3	4,5	3,5	3,2	3,3	3,3	3,3	2,8	3,2	3,1
- poisťovníctvo	15,4	16,4	17,2	19,5	17,8	17,8	18,7	19,4	19,5	18,3	18,7	16,0	15,4	15,2	15,5	14,8	14,5	14,3
- mimorozpočtové prostriedky ústredných a miestnych orgánov	9,3	15,7	32,0	42,8	42,6	42,6	39,4	38,6	37,5	38,5	39,8	40,1	36,0	34,0	34,0	32,2	34,2	37,9
- neziskové organizácie	2,3	4,6	10,4	9,2	5,6	5,6	5,6	6,0	5,9	6,2	6,4	6,1	6,8	6,4	6,2	6,4	6,3	6,0
- drobní podnikatelia	2,7	4,4	5,9	6,6	10,0	10,0	9,4	9,7	9,2	9,2	10,3	10,5	10,5	10,9	9,8	9,5	9,5	7,9
- obyvateľstvo	113,4	129,5	163,0	194,6	229,0	229,0	231,5	233,9	234,8	237,3	239,2	240,8	242,6	242,1	235,7	236,6	239,3	253,2
- cudzinci (nerezidenti)	0,3	0,5	0,6	0,9	2,5	2,5	2,9	2,9	2,7	1,3	1,3	1,2	1,1	2,2	1,0	1,0	0,9	1,0
- ostatní	7,0	8,4	2,9	2,1	2,3	2,3	4,4	2,5	2,1	2,5	2,4	2,4	2,2	2,2	2,1	2,1	2,1	2,5
B) Vklady v cudzej mene [1/]	29,8	40,0	42,0	44,0	50,0	50,0	51,8	52,3	52,0	53,4	53,7	56,4	57,2	58,1	65,6	70,1	70,2	72,7
- fyzické osoby	24,8	33,0	36,6	37,3	40,8	40,8	40,7	40,0	40,3	40,2	40,3	41,1	41,2	42,8	46,9	49,1	49,1	51,0
- právnické osoby	5,0	7,0	5,4	6,7	9,2	9,2	11,1	12,3	11,7	13,2	13,4	15,3	16,0	15,3	18,7	21,1	21,1	21,7
2. KORUNOVÉ VKLADY																		
PODĽA SEKTOROV	**208,9**	**243,5**	**315,0**	**374,4**	**400,4**	**400,4**	**387,2**	**391,0**	**383,2**	**384,2**	**391,8**	**386,9**	**389,9**	**388,8**	**368,6**	**367,9**	**373,9**	**392,2**
Podnikateľská sféra	78,8	89,4	105,9	125,0	118,3	118,3	103,5	107,0	100,1	98,4	102,7	96,3	101,3	101,8	89,7	89,6	91,1	91,7
a) verejný sektor	42,6	40,0	31,4	35,4	23,5	23,5	19,5	20,8	18,3	18,1	18,9	15,1	16,7	15,6	13,8	15,7	12,7	12,5
b) súkromný sektor (vrátane družstiev a domácností)	35,4	46,4	69,7	81,0	82,5	82,5	73,4	75,8	72,4	71,4	74,8	72,5	76,0	76,8	67,8	65,9	69,5	68,5
c) pod zahran. kontrolou	0,8	3,0	4,8	8,6	12,3	12,2	10,6	10,4	9,4	8,9	9,0	8,7	8,6	9,4	8,1	8,0	8,9	10,7
Mimorozpočtové prostriedky ústredných a miestnych orgánov	9,3	15,7	32,0	42,8	42,6	42,6	39,4	38,6	37,5	38,5	39,8	40,1	36,0	34,0	34,0	32,2	34,2	37,9
Obyvateľstvo	113,4	129,5	163,0	194,6	229,0	229,0	231,5	233,9	234,8	237,3	239,2	240,8	242,6	242,1	235,7	236,6	239,3	253,2
Neziskové organizácie	2,3	4,6	10,4	9,2	5,6	5,6	0,6	6,0	5,9	6,2	6,4	6,1	6,8	6,4	6,2	6,4	6,3	6,0
Ostatné	5,1	4,3	3,7	2,8	4,9	4,8	7,3	5,4	4,8	3,8	3,7	3,6	3,3	4,5	3,1	3,1	3,0	3,4
3. ČASOVÁ ŠTRUKTÚRA KORUNOVÝCH VKLADOV	**208,9**	**243,5**	**314,9**	**374,4**	**400,4**	**400,4**	**387,2**	**391,0**	**383,2**	**384,2**	**391,8**	**386,9**	**389,9**	**388,8**	**368,6**	**367,9**	**373,9**	**392,2**
a) krátkodobé	153,5	179,2	226,4	271,2	293,2	293,2	283,4	289,9	284,5	289,8	298,8	297,1	301,7	301,0	281,6	282,3	290,4	302,1
b) strednodobé	48,0	55,8	67,9	77,8	74,1	74,1	70,8	68,0	65,2	60,4	58,9	55,9	54,0	53,5	52,6	51,0	48,3	51,2
c) dlhodobé	7,4	8,4	20,6	25,4	33,1	33,1	33,1	33,1	33,4	34,0	34,1	33,9	34,2	34,3	34,4	34,6	35,2	38,9
4. ČASOVÁ ŠTRUKTÚRA VKLADOV V CUDZEJ MENE	**29,8**	**40,0**	**42,0**	**44,0**	**50,0**	**50,0**	**51,8**	**52,3**	**52,0**	**53,4**	**53,7**	**56,4**	**57,2**	**58,1**	**65,6**	**70,1**	**70,2**	**72,7**
a) krátkodobé	29,7	39,8	41,7	43,7	49,9	49,9	51,7	52,2	51,8	53,3	53,5	56,2	57,0	57,8	65,4	69,9	70,0	72,5
b) strednodobé	0,1	0,2	0,3	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
c) dlhodobé	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. ČASOVÁ ŠTRUKTÚRA CELKOVÝCH VKLADOV	**238,7**	**283,5**	**356,9**	**418,4**	**450,4**	**450,4**	**439,0**	**443,3**	**435,2**	**437,6**	**445,5**	**443,3**	**447,1**	**446,9**	**434,2**	**438,0**	**444,1**	**464,9**
a) krátkodobé	183,2	219,0	268,1	314,9	343,1	343,1	335,1	342,1	336,3	343,1	352,3	353,3	358,7	358,8	347,0	352,2	360,4	374,6
b) strednodobé	48,1	56,0	68,2	78,1	74,2	74,2	70,9	68,1	65,4	60,6	59,1	56,1	54,2	53,8	52,8	51,2	48,5	51,4
c) dlhodobé	7,4	8,4	20,6	25,4	33,1	33,1	33,1	33,1	33,4	34,0	34,1	33,9	34,2	34,3	34,4	34,6	35,2	38,9
6. INFORMATÍVNE																		
A. Prírastok vkladov oproti východisku roka spolu																		
- mld. Sk	36,4	44,8	71,5	61,5	30,8	30,8	-11,4	-7,1	-15,2	-12,8	-4,9	-7,1	-3,3	-3,5	-16,2	-12,4	-6,3	14,5
- %	17,9	18,8	25,0	17,2	7,3	7,3	-2,5	-1,6	-3,4	-2,8	-1,1	-1,6	-0,7	-0,8	-3,6	-2,7	-1,4	3,2
a) korunové vklady																		
- mld. Sk	20,4	34,6	69,5	59,5	24,8	24,8	-13,2	-9,4	-17,2	-16,2	-8,6	-13,5	-10,5	-11,6	-31,8	-32,5	-26,5	-8,2
- %	10,8	16,6	28,3	18,9	6,6	6,6	-3,3	-2,3	-4,3	-4,0	-2,2	-3,4	-2,6	-2,9	-7,9	-8,1	-6,6	-2,0
b) vklady v cudzej mene																		
- mld. Sk	16,0	10,2	2,0	2,0	6,0	6,0	1,8	2,3	2,0	3,4	3,7	6,4	7,2	8,1	15,6	20,1	20,2	22,7
- %	115,9	34,2	5,0	4,8	13,7	13,7	3,6	4,6	4,0	6,8	7,4	12,8	14,4	16,2	31,2	40,3	40,4	45,4

Tabuľka CELKOVÝ STAV VKLADOV pokračuje na ďalšej strane.

Celkový stav vkladov (mld. Sk) - *pokračovanie*

	1993	1994	1995	1996	1997	1998												
	12	12	12	12	12	1.1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
B. Sektorová štruktúra korunových vkladov v %																		
Korunové vklady spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
a) Podnikateľská sféra	37,7	36,7	33,6	33,4	29,5	29,5	26,7	27,4	26,1	25,6	26,2	24,9	26,0	26,2	24,3	24,4	24,4	23,4
- verejný sektor	20,4	16,4	10,0	9,5	5,9	5,9	5,0	5,3	4,8	4,7	4,8	3,9	4,3	4,0	3,7	4,3	3,4	3,2
- súkromný sektor (vr. družstiev a domácností)	16,9	19,1	22,1	21,6	20,6	20,6	19,0	19,4	18,9	18,6	19,1	18,7	19,5	19,8	18,4	17,9	18,6	17,5
- pod zahran. kontrolou	0,4	1,2	1,5	2,3	3,1	3,0	2,7	2,7	2,5	2,3	2,3	2,2	2,2	2,4	2,2	2,2	2,4	2,7
b) Vládny sektor	4,5	6,4	10,2	11,4	10,6	10,6	10,2	9,9	9,8	10,0	10,2	10,4	9,2	8,7	9,2	8,8	9,1	0,0
c) Obyvateľstvo	54,3	53,2	51,7	52,0	57,2	57,2	10,2	9,9	9,8	10,0	10,2	10,4	9,2	8,7	9,2	8,8	9,1	9,7
d) Neziskové organizácie	1,1	1,9	3,3	2,5	1,4	1,4	59,8	59,8	61,3	61,8	61,0	62,2	62,2	62,3	63,9	64,3	64,0	64,6
e) Ostatné	2,4	1,8	1,2	0,7	1,2	1,2	0,2	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6	1,7	1,6	1,7	1,7	1,7	1,5
C. Časová štruktúra korunových vkladov v %																		
Korunové vklady spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
a) krátkodobé	73,5	73,6	71,9	72,4	73,2	73,2	73,2	74,1	74,2	75,4	76,3	76,8	77,4	77,4	76,4	76,7	77,7	77,0
b) strednodobé	23,0	22,9	21,6	20,8	18,5	18,5	18,3	17,4	17,0	15,7	15,0	14,4	13,8	13,8	14,3	13,9	12,9	13,1
c) dlhodobé	3,5	3,4	6,5	6,8	8,3	8,3	8,5	8,5	8,7	8,9	8,7	8,8	8,8	8,8	9,3	9,4	9,4	9,9
D. Časová štruktúra vkladov v c.m. v %																		
Vklady v cudzej mene	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
a) krátkodobé	99,7	99,5	99,3	99,3	99,8	99,8	99,8	99,8	99,7	99,8	99,7	99,7	99,7	99,6	99,6	99,7	99,7	99,8
b) strednodobé	0,3	0,5	0,7	0,7	0,2	0,2	0,2	0,2	0,4	0,3	0,3	0,4	0,3	0,5	0,3	0,3	0,3	0,2
c) dlhodobé	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
E. Časová štruktúra celkových vkladov v %																		
Vklady korunové a v cudzej mene	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
a) krátkodobé	76,7	77,2	75,1	75,3	76,2	76,2	76,3	77,2	77,3	78,4	79,1	79,7	80,2	80,3	79,9	80,4	81,1	80,6
b) strednodobé	20,2	19,8	19,1	18,7	16,5	16,5	16,5	16,2	15,4	13,8	13,3	12,7	12,1	12,0	12,2	11,7	10,9	11,1
c) dlhodobé	3,1	3,0	5,8	6,1	7,3	7,3	7,5	7,5	7,7	7,8	7,6	7,6	7,6	7,7	7,9	7,9	8,0	8,3

1/ rezidenti a nerezidenti v konvertibilných menách

Vklady spolu (mil. Sk)

Stav k ultimu obdobia	Banky spolu	Banky bez zahraničnej majetkovej účasti	Banky so zahraničnou majetkovou účasťou	Pobočky zahraničných bánk
1.1.98	400 379,6	275 917,8	108 972,5	15 489,3
01/98	387 251,9	264 390,4	107 693,5	15 168,0
02/98	390 958,6	266 004,1	109 552,8	15 401,8
03/98	383 152,7	261 854,6	108 109,6	13 188,5
04/98	384 225,3	258 029,0	113 407,5	12 788,8
05/98	391 783,5	260 494,5	117 421,8	13 867,2
06/98	386 948,9	256 385,9	116 188,5	14 374,6
07/98	389 915,3	253 488,9	121 777,1	14 649,3
08/98	388 754,2	249 882,4	124 021,4	14 850,3
09/98	368 643,4	241 464,7	114 631,2	12 547,5
10/98	367 909,1	240 129,7	114 558,0	13 221,5
11/98	373 923,4	241 876,7	118 020,5	14 026,2
12/98	392 234,9	252 454,9	124 611,5	15 168,5

Celkový stav úverov (mld. Sk)

	1993	1994	1995	1996	1997						1998							
	12	12	12	12	12	1.1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. ÚVERY SPOLU																		
(korunové + v c.m.)	**268,9**	**272,9**	**310,8**	**374,4**	**388,9**	**385,7**	**386,2**	**389,0**	**392,2**	**381,3**	**382,1**	**384,3**	**385,6**	**388,3**	**393,6**	**394,3**	**396,9**	**398,4**
A. Korunové úvery	260,8	257,6	288,1	338,8	342,3	339,1	338,7	342,0	346,2	333,9	333,0	335,0	334,1	335,6	339,6	338,6	340,1	340,3
- nefinančné organizácie	217,3	216,5	242,8	281,6	276,3	273,1	272,8	274,7	278,0	280,5	279,5	280,2	278,1	277,1	280,2	275,9	276,3	275,4
- peňažníctvo	6,9	7,7	11,2	16,4	19,4	19,4	19,7	21,2	22,0	7,0	6,7	6,6	6,6	6,3	6,2	8,5	8,6	8,9
- poisťovníctvo	0,9	0,6	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5	0,4	0,6	0,6	0,6
- mimorozpočtové potreby ústredných a miestnych orgánov	4,4	5,3	4,4	7,3	7,7	7,7	7,6	7,5	7,4	7,4	7,4	7,7	7,7	8,0	8,3	8,4	8,3	8,3
- neziskové organizácie	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
- drobní podnikatelia	11,6	10,8	12,3	12,9	15,1	15,1	15,0	15,0	15,2	15,1	14,9	14,5	15,6	17,1	17,3	17,0	17,4	17,4
- obyvateľstvo	18,6	16,5	15,3	17,8	20,4	20,4	20,2	20,4	20,7	20,9	21,6	22,2	22,5	23,5	24,2	25,0	25,7	26,5
- cudzinci (nerezidenti)	0,1	0,1	1,3	1,6	1,6	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8	2,6	2,4	2,5	2,1	2,2	2,5	2,2
- ostatní	0,8	0,1	0,4	0,6	1,4	1,4	1,3	1,1	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,8	0,8	0,7	0,8
B. Úvery v cudzej mene [1/]	8,1	15,3	22,7	35,6	46,6	46,6	47,5	47,0	46,0	47,4	49,1	49,4	51,5	52,7	54,0	55,7	56,8	58,1
2. KORUNOVÉ ÚVERY PODĽA SEKTOROV	**260,8**	**257,6**	**288,1**	**338,8**	**342,3**	**339,1**	**338,7**	**342,0**	**346,2**	**333,9**	**333,0**	**335,0**	**334,1**	**335,6**	**339,6**	**338,6**	**340,0**	**340,3**
a) Podnikateľská sféra	236,8	235,7	266,7	311,4	311,0	307,9	307,7	311,2	315,5	303,0	301,5	301,8	300,7	300,9	304,1	302,1	302,8	302,3
- štátny sektor	123,4	115,5	93,1	94,8	75,5	75,1	77,7	74,9	75,4	60,7	60,7	59,6	56,6	55,3	54,4	54,4	49,1	49,0
- súkromný sektor (vr. družstiev a domácností)	109,6	114,9	165,4	204,8	220,8	217,9	214,6	218,8	221,2	223,4	223,3	224,0	225,5	227,1	229,8	229,3	233,2	232,9
- pod zahraničnou kontrolou	3,8	5,3	8,2	11,8	14,8	14,8	15,3	17,4	18,9	18,9	17,5	18,2	18,6	18,5	19,8	18,5	20,5	20,4
b) Vládny sektor (mimorozpočtové prostriedky)	4,4	5,3	4,4	7,3	7,7	7,7	7,6	7,5	7,4	7,4	7,4	7,7	7,7	8,0	8,3	8,4	8,3	8,3
c) Obyvateľstvo	18,6	16,5	15,3	17,8	20,4	20,4	20,2	20,4	20,7	20,9	21,6	22,2	22,5	23,5	24,2	25,0	25,7	26,5
d) Neziskové organizácie	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
e) Ostatné	0,8	0,0	1,5	2,2	3,0	3,0	3,1	2,8	2,4	2,5	2,4	3,2	2,9	3,1	3,0	3,0	3,2	3,0
3. KORUNOVÉ ÚVERY PODĽA ODVETVÍ	**260,8**	**257,6**	**288,1**	**338,8**	**342,3**	**339,1**	**338,7**	**342,0**	**346,2**	**333,9**	**333,0**	**335,0**	**334,1**	**335,6**	**339,6**	**338,6**	**340,0**	**340,3**
a) poľnohospodárstvo, poľovníctvo a rybolov	17,7	19,0	18,3	18,7	17,5	17,5	17,5	17,5	17,4	17,4	17,4	17,6	17,1	16,4	15,8	14,6	15,7	15,5
b) lesníctvo a ťažba dreva	0,3	0,2	0,3	0,4	0,3	0,3	0,6	0,6	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3
c) ťažba nerastných surovín	9,5	8,9	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	3,0	3,5	3,4	3,5	3,2	3,3	3,4	3,6	3,4	3,4	3,5
d) priemyselná výroba	68,9	67,2	103,3	113,3	115,1	112,7	110,8	110,5	111,5	111,7	112,1	112,5	111,6	114,4	114,8	112,6	116,4	116,2
- potravin. priemysel	9,7	10,4	17,5	20,6	22,0	22,0	21,9	21,9	22,2	22,5	23,3	23,7	23,6	25,5	24,9	22,6	23,9	23,5
- chemický a farmaceutický priemysel	8,8	8,4	10,2	9,7	8,1	7,9	8,5	8,0	7,3	7,2	7,1	7,0	7,1	8,2	7,8	7,8	7,4	7,1
- hutníctvo a strojár.	30,4	27,6	43,3	45,7	47,1	45,1	44,0	43,6	44,3	44,7	44,3	43,8	42,2	40,4	41,6	42,0	43,6	44,0
- elektronický a elektrotechnický priemysel	5,5	5,7	7,5	8,5	8,4	8,2	8,1	7,7	8,2	7,9	7,8	7,5	8,1	8,2	8,3	8,2	8,3	8,4
- textilný, odevný a kožiarsky priemysel	4,3	4,3	6,1	7,5	7,1	7,1	7,1	7,2	7,0	7,0	6,8	7,2	7,4	7,8	8,1	8,0	8,3	8,0
- ostatný priemysel	10,3	10,8	18,6	21,2	22,4	22,4	21,1	22,0	22,5	22,3	22,7	23,3	23,3	24,4	24,1	24,0	25,0	25,2
e) výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	18,4	17,4	18,2	21,9	22,1	22,1	23,2	23,5	23,3	23,5	23,5	23,9	24,2	25,1	25,7	25,7	26,1	25,8
f) výstavba a stavebníctvo	18,3	18,6	19,4	20,7	20,3	20,2	20,3	20,2	10,6	11,2	10,4	10,2	9,9	10,0	10,1	10,2	10,5	10,3
g) obchod, odbyt, pohostinstvo, ubytovanie	28,4	32,5	60,5	73,3	73,4	72,2	72,3	71,5	72,4	73,1	73,2	74,7	75,3	74,3	76,3	73,8	72,4	75,1
h) cestovný ruch	3,8	-	0,5	1,5	1,0	1,4	1,4	1,4	1,3	1,6	1,3	1,4	1,4	1,2	1,2	1,0	1,5	1,1
i) doprava a spoje	-	-	3,6	8,2	7,1	7,1	6,8	6,4	7,4	7,3	7,9	8,0	7,8	7,4	7,8	8,1	8,0	8,4
j) peňažníctvo	-	-	11,2	16,4	19,4	19,4	19,7	21,2	22,0	7,0	6,7	6,6	6,6	6,2	6,2	8,5	8,6	8,9
k) poisťovníctvo	-	-	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5	0,4	0,6	0,6	0,6
4. ÚVERY SPOLU (korunové a v cudzej mene)	**268,9**	**272,9**	**310,8**	**374,4**	**388,9**	**385,7**	**386,2**	**389,0**	**392,2**	**381,3**	**382,1**	**384,4**	**385,6**	**388,3**	**393,6**	**394,3**	**396,9**	**398,4**
a) krátkodobé	92,4	103,9	117,0	157,0	168,6	168,6	169,0	169,0	171,4	159,7	159,7	162,9	163,5	165,3	170,2	169,0	170,8	173,9
b) strednodobé	53,5	46,9	57,4	80,4	86,6	86,6	85,6	86,9	87,2	87,2	87,6	86,3	86,9	87,5	86,3	88,0	88,0	87,3
c) dlhodobé	123,0	122,1	136,4	137,0	133,7	130,5	131,6	133,1	133,6	134,4	134,8	135,1	135,2	135,6	137,1	137,3	138,1	137,2
A. KORUNOVÉ ÚVERY	260,8	257,6	288,1	338,8	342,3	339,1	338,7	342,0	346,2	333,9	333,0	335,0	334,1	335,6	339,6	338,6	340,1	340,3
a) krátkodobé	90,7	95,9	105,8	137,5	137,7	137,7	136,8	137,6	141,2	128,4	126,8	130,5	129,3	130,8	134,8	132,1	133,6	134,8
b) strednodobé	53,5	46,9	57,4	70,9	77,5	77,5	77,4	78,6	78,8	79,0	79,4	78,0	78,6	79,2	78,1	79,4	79,4	78,6
c) dlhodobé	116,6	114,8	124,9	130,4	127,1	123,9	124,5	125,8	126,2	126,5	126,8	126,5	126,2	125,7	126,7	127,1	127,1	126,9

Tabuľka CELKOVÝ STAV ÚVEROV pokračuje na ďalšej strane.

Celkový stav úverov (mld. Sk) - *pokračovanie*

	1993	1994	1995	1996	1997						1998							
	12	12	12	12	12	1.1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
B. ÚVERY V CUDZEJ																		
MENE 1/	8,1	15,3	22,7	35,6	46,6	46,6	47,5	47,0	46,0	47,4	49,1	49,4	51,5	52,7	54,0	55,7	56,8	58,1
a) krátkodobé	1,7	8,0	11,2	19,5	30,9	30,9	32,2	31,4	30,2	31,3	32,9	32,4	34,2	34,5	35,4	36,9	37,2	39,1
b) strednodobé	0,0	0,0	0,0	9,5	9,1	9,1	8,2	8,3	8,4	8,2	8,2	8,4	8,3	8,3	8,2	8,6	8,6	8,7
c) dlhodobé 2/	6,4	7,3	11,5	6,6	6,6	6,6	7,1	7,3	7,4	7,9	8,0	8,7	9,0	9,9	10,4	10,2	11,0	10,3
5. KORUNOVÉ ÚVERY																		
PODĽA ÚČELU	**260,8**	**257,6**	**288,1**	**338,8**	**342,0**	**339,1**	**338,7**	**342,0**	**346,2**	**333,9**	**333,0**	**335,0**	**334,1**	**335,6**	**339,6**	**338,6**	**340,1**	**340,3**
a) obežné aktíva	57,8	53,4	44,0	56,9	40,1	40,1	39,9	40,3	43,2	43,5	42,2	44,6	44,8	45,3	40,2	46,4	47,2	46,1
b) investičné	69,7	49,8	37,2	48,6	51,2	51,2	53,6	52,9	52,3	51,3	51,3	51,6	52,4	53,3	52,0	51,7	50,6	49,5
c) na privatizáciu	8,8	5,4	3,7	5,5	4,2	4,2	3,9	3,8	3,7	3,5	3,4	3,1	3,1	3,1	2,9	2,7	2,7	2,5
- malá privatizácia	5,3	2,0	0,4	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
- veľká privatizácia	3,5	3,4	3,3	5,1	4,1	4,1	3,8	3,7	3,6	3,4	3,3	3,1	3,1	3,0	2,9	2,7	2,7	2,5
d) na prechodný nedostatok zdrojov	10,7	9,3	9,0	15,8	11,2	11,2	6,2	12,4	10,6	11,2	10,7	11,6	11,4	11,0	10,8	8,9	9,1	8,4
e) trvalo obracajúce sa zásoby	21,7	17,5	5,5	3,6	2,0	2,0	1,7	1,6	1,5	1,7	1,7	1,4	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9
f) komplex. byt. výstavba	11,2	10,9	10,4	10,2	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	8,6
g) kontokorentné a debetné zostatky	9,9	7,9	7,5	18,6	19,8	19,8	18,8	17,7	18,6	18,4	17,2	16,9	15,9	16,7	25,3	15,8	15,	16,3
h) spotrebné	9,0	7,0	6,0	7,1	6,3	6,3	6,2	6,2	6,1	6,0	5,9	5,8	5,7	5,6	5,5	5,4	5,3	5,3
i) štandardné pohľadávky s výhradou	26,0	16,9	37,8	53,2	68,1	64,9	66,6	66,0	66,4	53,7	55,3	53,8	51,5	49,8	48,9	49,5	49,1	54,7
j) klasifik. pohľadávky	30,8	76,4	120,5	109,9	118,5	118,5	118,6	119,8	122,2	122,8	123,2	124,4	126,0	127,8	130,8	134,2	136,1	136,4
- pochybné a sporné	15,1	23,6	12,6	10,4	9,7	9,7	9,1	9,2	9,6	9,2	9,4	10,4	10,2	10,2	11,3	12,6	11,0	10,2
- stratové	7,3	36,3	85,6	91,9	101,3	101,3	101,7	102,3	103,8	104,4	104,6	105,7	106,8	108,2	110,8	110,8	113,0	116,0
6. INFORMATÍVNE																		
A. Prírastok úverov oproti východisku roka spolu																		
- mld. Sk	29,2	4,0	37,3	63,6	14,3	-	0,5	3,3	6,5	-4,4	-3,6	-1,4	-0,1	2,6	7,9	8,6	11,2	12,7
- %	12,2	1,5	13,7	20,5	3,8	-	0,1	0,9	1,7	-1,1	-0,9	-0,4	0,0	0,7	2,0	2,2	2,9	3,3
a) korunové úvery																		
- mld. Sk	24,8	-3,2	29,9	50,7	3,2	-	-0,4	2,9	7,1	-5,2	-6,1	-4,1	-5,0	-3,5	0,5	-0,5	1,0	1,2
- %	10,5	-1,2	11,6	17,6	0,9	-	-0,1	0,9	2,1	-1,5	-1,8	-1,2	-1,5	-1,0	0,1	-0,1	0,3	0,4
b) úvery v cudzej mene 1/																		
- mld. Sk	4,4	7,2	7,4	12,9	11,0	-	0,9	0,4	-0,6	0,8	2,5	2,8	4,9	6,1	7,4	9,1	10,2	11,5
- %	118,9	88,9	49,0	56,8	30,9	-	1,9	0,9	-1,3	1,7	5,4	6,0	10,5	13,1	15,9	19,5	21,9	24,7
B. Sektorová štruktúra korunových úverov v %																		
Korunové úvery spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
a) Podnikateľská sféra	90,8	91,5	92,6	91,9	90,9	90,8	90,8	91,0	91,1	90,7	90,5	90,1	90,0	89,7	89,5	89,2	89,0	88,8
- štátny sektor	47,3	44,8	32,3	28,0	22,1	22,1	22,9	21,9	21,8	18,2	18,2	17,8	16,9	16,5	16,0	16,1	14,4	14,4
- súkromný sektor (vr. družstiev a domácností)	42,0	44,6	57,4	60,4	64,5	64,3	63,4	64,0	63,9	66,9	67,1	66,9	67,5	67,7	67,7	67,7	68,6	68,4
- pod zahr. kontrolou	1,5	2,1	2,8	3,5	4,3	4,4	4,5	5,1	5,5	5,7	5,3	5,4	5,6	5,5	5,8	5,5	6,0	6,0
b) Vládny sektor (mimorozp. prostriedky)	1,7	2,1	1,5	2,2	2,2	2,3	2,2	2,2	2,1	2,2	2,2	2,3	2,3	2,4	2,4	2,5	2,4	2,4
c) Obyvateľstvo	7,1	6,4	5,3	5,3	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,3	6,5	6,6	6,7	7,0	7,1	7,4	7,6	7,8
d) Neziskové organizácie	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
e) Ostatné	0,3	0,0	0,5	0,6	0,9	0,9	0,9	0,8	0,7	0,7	0,7	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
C. Odvetvová štruktúra korunových úverov v %																		
Korunové úvery spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
a) poľnohospodárstvo, poľovníctvo a rybolov	6,8	7,4	6,4	5,5	5,1	5,1	5,2	5,1	5,0	5,2	5,2	5,3	5,1	4,9	4,7	4,3	4,6	4,6
b) lesníctvo a ťažba dreva	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
c) ťažba nerastných surovín	3,6	3,5	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,0	1,0	1,0	1,1	1,0	1,0	1,0
d) priemyselná výroba	26,4	26,1	35,9	33,4	33,6	33,2	32,7	32,3	32,2	33,5	33,7	33,6	33,4	34,1	33,8	33,3	34,2	34,1
- potravin. priem.	3,7	4,0	6,1	6,1	6,4	6,5	6,5	6,4	6,4	6,7	7,0	7,1	7,1	7,6	7,3	6,7	7,0	6,9
- chem. a farm. priem.	3,4	3,3	3,5	2,9	2,4	2,3	2,5	2,3	2,1	2,2	2,1	2,1	2,1	2,4	2,3	2,3	2,2	2,1
- hutníctvo a stroj.	11,7	10,7	15,0	13,5	13,8	13,3	13,0	12,7	12,8	13,4	13,3	13,1	12,6	12,0	12,2	12,4	12,8	12,9
- elektronický a elektrotechnický priemysel	2,1	2,2	2,6	2,5	2,5	2,4	2,4	2,3	2,4	2,4	2,3	2,2	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,5

Tabuľka CELKOVÝ STAV ÚVEROV pokračuje na ďalšej strane.

Celkový stav úverov (mld. Sk) - *pokračovanie*

	1993	1994	1995	1996	1997	1998												
	12	12	12	12	12	1.1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
- textilný, odevný a ko-																		
žiarsky priemysel	1,6	1,7	2,1	2,2	2,1	2,1	2,1	2,1	2,0	2,1	2,0	2,1	2,2	2,3	2,4	2,4	2,4	2,4
- ostatný priemysel	3,9	4,2	6,5	6,3	6,5	6,6	6,2	6,4	6,5	6,7	6,8	6,9	7,0	7,3	7,1	7,1	7,4	7,4
e) výroba a rozvod elektriny,																		
plynu a vody	7,1	6,8	6,3	6,5	6,5	6,5	6,8	6,9	6,7	7,0	7,1	7,1	7,2	7,5	7,6	7,6	7,7	7,6
f) výstavba a stavebníctvo	7,0	7,2	6,7	6,1	5,9	5,9	6,0	5,9	3,1	3,4	3,1	3,1	3,0	3,0	3,0	3,0	3,1	3,0
g) obchod, odbyt, poho-																		
stinstvo, ubytovanie	10,9	12,6	21,0	21,6	21,5	21,5	21,3	20,9	20,9	21,9	22,0	22,3	22,5	22,1	22,5	21,8	21,3	22,1
h) cestovný ruch	1,5	-	0,2	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3
i) doprava a spoje	-	-	1,2	2,4	2,1	2,1	2,0	1,9	2,1	2,2	2,4	2,4	2,3	2,2	2,3	2,4	2,4	2,5
j) peňažníctvo	-	-	3,9	4,8	5,9	5,9	5,8	6,2	6,4	2,1	2,0	2,0	2,0	1,8	1,8	2,5	2,5	2,6
k) poisťovníctvo	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
D. Časová štruktúra celkových úverov v %																		
Úvery v Sk a v cudzej mene	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
a) krátkodobé	34,4	38,1	37,6	41,9	43,4	43,7	43,8	43,4	43,7	41,9	41,8	42,4	42,4	42,6	43,2	42,9	43,0	43,6
b) strednodobé	19,9	17,2	18,5	21,5	22,3	22,5	22,2	22,3	22,2	22,9	22,9	22,5	22,5	22,5	21,9	22,3	22,2	21,9
c) dlhodobé 2/	45,7	44,7	43,9	36,6	34,4	33,8	34,1	34,2	34,1	35,2	35,3	35,2	35,1	34,9	34,8	34,8	34,8	34,4
D.1. Časová štruktúra korunových úverov v %																		
Korunové úvery spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
a) krátkodobé	34,8	37,2	36,7	40,6	40,2	40,6	40,4	40,2	40,8	38,5	38,1	38,9	38,7	39,0	39,7	39,0	39,3	39,6
b) strednodobé	20,5	18,2	19,9	20,9	22,6	22,9	22,9	23,0	22,8	23,7	23,8	23,3	23,5	23,6	23,0	23,4	23,3	23,1
c) dlhodobé	44,7	44,6	43,4	38,5	37,1	36,5	36,8	36,8	36,5	37,9	38,1	37,8	37,8	37,5	37,3	37,5	37,4	37,3
D.2. Časová štruktúra úverov v cudzej mene v %																		
Úvery v cudz. mene spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
a) krátkodobé	21,0	52,3	49,3	54,8	66,3	66,3	67,8	66,8	65,7	66,1	66,9	65,5	66,4	65,4	65,6	66,2	65,5	67,3
b) strednodobé	-	-	-	26,7	19,5	19,5	17,3	17,7	18,3	17,3	16,7	16,9	16,1	15,8	15,2	15,4	15,1	15,0
c) dlhodobé 2/	79,0	47,7	50,7	18,5	14,2	14,2	14,9	15,6	16,1	16,6	16,3	17,5	17,5	18,8	19,3	18,3	19,4	17,7
E. Účelová štruktúra																		
korunových úverov v %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
a) obežné prostriedky	22,2	20,7	15,3	16,8	11,7	11,8	11,8	11,8	12,5	13,0	12,7	13,3	13,4	13,5	11,8	13,7	13,9	13,5
b) investičné	26,7	19,3	12,9	14,3	15,0	15,1	15,8	15,5	15,1	15,4	15,4	15,4	15,7	15,9	15,3	15,3	14,9	14,5
c) na privatizáciu	3,4	2,1	1,3	1,6	1,2	1,2	1,2	1,1	1,1	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8	0,7
- malá privatizácia	2,0	0,8	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- veľká privatizácia	1,3	1,3	1,1	1,5	1,2	1,2	1,1	1,1	1,0	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,7
d) na prechodný																		
nedostatok zdrojov	4,1	3,6	3,1	4,7	3,3	3,3	1,8	3,6	3,1	3,4	3,2	3,5	3,4	3,3	3,2	2,6	2,7	2,5
e) trvalo obracajúce																		
sa zásoby	8,3	6,8	1,9	1,1	0,6	0,6	0,5	0,5	0,4	0,5	0,5	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
f) komplex. byt. výstavba	4,3	4,2	3,6	3,0	2,7	2,8	2,8	2,7	2,7	2,8	2,8	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,6	2,5
g) kontokorentné																		
a debetné zostatky	3,8	3,1	2,6	5,5	5,8	5,8	5,6	5,2	5,4	5,5	5,2	5,0	4,8	5,0	7,4	4,7	4,6	4,8
h) spotrebné	3,5	2,7	2,1	2,1	1,8	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	1,6	1,6	1,6	1,6
i) štandardné pohľa-																		
dávky s výhradou	10,0	6,6	13,1	15,7	19,9	19,1	19,7	19,3	19,2	16,1	16,6	16,1	15,4	14,8	14,4	14,6	14,4	16,1
j) klasifik. pohľadávky	11,8	29,7	41,8	32,4	34,6	34,9	35,0	35,0	35,3	36,8	37,0	37,1	37,7	38,1	38,5	39,6	40,0	40,1
- pochybné a sporné	5,8	9,2	4,4	3,1	2,8	2,9	2,7	2,7	2,8	2,7	2,8	3,1	3,0	3,0	3,3	3,7	3,2	3,0
- stratové	2,8	14,1	29,7	27,1	29,6	29,9	30,0	29,9	30,0	31,3	31,4	31,5	32,0	32,2	32,6	32,7	33,2	34,1

1/ rezidenti a nerezidenti v konvertibilných menách
2/ v roku 1993 až 1995 úvery v cudzej mene stredno- a dlhodobé spolu

Čerpané úvery (mld. Sk)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998											
	12	12	12	12	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. ČERPANÉ KORUNOVÉ ÚVERY	**-**	**14,6**	**21,1**	**29,5**	**24,4**	**19,4**	**30,2**	**40,3**	**28,6**	**25,9**	**35,0**	**40,1**	**37,6**	**39,0**	**59,5**	**55,2**	**42,1**
a) podnikateľská sféra	-	13,1	20,5	26,9	23,3	18,7	29,2	39,3	27,6	24,6	32,1	38,8	36,1	36,4	56,6	53,4	40,5
- verejný sektor	-	5,3	4,8	4,8	1,1	1,3	1,6	0,9	2,8	1,1	1,0	1,1	1,9	1,6	1,7	1,4	2,7
- súkromný sektor	-	6,9	12,4	17,5	12,7	11,7	17,2	12,5	12,6	17,8	12,7	27,7	12,9	12,4	12,2	13,2	16,4
- pod zahran. kontrolou	-	0,9	3,3	4,6	9,5	5,7	10,4	25,9	12,2	5,7	18,4	10,0	21,3	22,4	42,7	38,8	21,4
b) obyvateľstvo	-	0,2	0,4	0,9	0,7	0,5	0,8	0,7	0,7	1,0	2,1	1,2	1,1	1,1	1,8	1,3	1,1
c) neziskové organizácie	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
d) mimorozpočtové potreby ústredných a miestnych orgánov	-	0,0	0,0	1,7	0,2	0,1	0,2	0,0	0,1	0,1	0,7	0,1	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5
e) ostatné	-	1,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0	0,2	1,2	0,7	0,0	0,0
2. ČASOVÁ ŠTRUKTÚRA ÚVEROV	**-**	**14,6**	**21,1**	**29,5**	**24,4**	**19,4**	**30,2**	**40,3**	**28,6**	**25,9**	**35,0**	**40,1**	**37,6**	**39,0**	**59,5**	**55,2**	**42,1**
a) krátkodobé	-	12,0	17,0	22,5	21,4	16,9	25,3	38,0	26,3	23,8	30,9	38,0	34,6	36,6	56,5	52,7	39,5
b) strednodobé	-	1,5	2,7	4,8	1,8	1,2	3,0	1,5	1,6	1,5	2,4	1,7	2,7	1,8	2,5	1,9	1,9
c) dlhodobé	-	1,1	1,4	2,2	1,2	1,3	1,9	0,8	0,8	0,6	1,8	0,4	0,3	0,6	0,5	0,6	0,8
3. ČASOVÁ ŠTRUKTÚRA ÚVEROV v % Čerpané úvery spolu	**-**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
a) krátkodobé	-	82,2	80,6	76,3	87,7	87,1	83,8	94,3	92,0	91,9	88,3	94,8	92,0	93,8	95,0	95,5	93,8
b) strednodobé	-	10,3	12,8	16,3	7,4	6,2	9,9	3,6	5,5	5,9	6,9	4,2	7,2	4,6	4,2	3,4	4,5
c) dlhodobé	-	7,5	6,6	7,5	4,9	6,7	6,3	2,0	2,7	2,3	5,1	1,0	0,8	1,5	0,8	1,1	1,9

Úvery spolu (mil. Sk)

Stav k ultimu obdobia	Banky spolu	Banky bez zahraničnej majetkovej účasti	Banky so zahraničnou majetkovou účasťou	Pobočky zahraničných bánk
1.1.98	339 110,9	252 574,5	60 438,1	26 098,2
01/98	338 674,9	252 367,9	60 555,2	25 751,9
02/98	342 057,0	253 240,3	62 260,4	26 556,3
03/98	346 154,5	255 939,4	64 502,0	25 713,1
04/98	333 937,7	249 319,5	74 090,0	10 528,2
05/98	333 015,3	248 440,2	74 031,4	10 543,7
06/98	334 957,8	246 113,5	78 425,0	10 419,4
07/98	334 050,9	243 766,8	79 640,7	10 643,4
08/98	335 642,7	243 497,0	81 218,2	10 927,4
09/98	339 605,8	244 884,0	83 971,4	10 750,5
10/98	338 603,7	244 322,1	83 062,9	11 218,6
11/98	340 143,1	243 838,2	85 524,8	10 780,1
12/98	340 321,6	241 460,8	87 770,7	11 090,1

Priemerné úrokové miery z úverov obchodných bánk (%)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998											
	12	12	12	12	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. ZO STAVU ÚVEROV SPOLU[1/]	**14,13**	**14,39**	**14,78**	**13,22**	**16,22**	**16,66**	**17,28**	**16,70**	**16,75**	**16,50**	**16,35**	**16,03**	**16,33**	**17,07**	**16,92**	**17,14**	**16,17**
A) Podľa sektorov																	
a) podnikateľská sféra	14,58	15,00	15,56	13,41	16,16	16,71	17,27	16,71	16,12	16,00	15,95	15,69	15,52	16,02	16,30	16,72	14,52
- verejný sektor	14,96	15,18	15,52	12,95	15,33	15,72	16,31	15,87	14,55	14,38	14,26	14,05	13,77	14,37	14,37	14,81	11,15
- súkr. sektor (vrát. družstiev)	14,20	14,82	15,59	13,86	16,98	17,70	18,22	17,55	17,68	17,62	17,63	17,33	17,27	17,67	18,23	18,63	17,91
b) obyvateľstvo	5,52	4,29	5,06	6,76	7,37	7,51	7,48	7,50	8,55	8,32	8,12	7,86	8,83	8,08	7,99	8,14	8,03
B) Podľa časového hľadiska																	
- krátkodobé	16,29	16,51	16,17	13,86	19,91	20,77	20,77	20,50	20,83	20,47	20,00	19,34	19,61	21,86	21,33	20,66	21,08
- strednodobé	16,62	17,63	17,77	15,28	16,41	16,61	16,47	16,58	16,64	16,67	16,58	16,32	17,08	16,30	16,65	16,29	16,21
- dlhodobé	11,06	11,30	12,12	11,36	11,90	12,26	13,86	12,34	12,54	12,34	12,36	12,36	12,40	12,41	12,01	13,63	10,36

Tabuľka PRIEMERNÉ ÚROKOVÉ MIERY Z ÚVEROV OBCHODNÝCH BÁNK pokračuje na ďalšej strane.

Priemerné úrokové miery z úverov obchodných bánk (%) - *pokračovanie*

	1993	1994	1995	1996	1997	1998											
	12	12	12	12	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2. Z ČERPANÝCH ÚVEROV SPOLU	**-**	**19,09**	**14,04**	**13,45**	**20,92**	**20,75**	**20,82**	**20,29**	**19,54**	**18,59**	**16,44**	**14,17**	**17,32**	**24,36**	**23,48**	**16,95**	**18,62**
A) Podľa sektorov																	
a) podnikateľská sféra	-	19,51	14,56	13,85	21,25	19,06	19,53	21,24	20,90	21,26	20,32	17,60	18,72	25,04	22,24	19,50	22,14
- verejný sektor	-	19,82	14,23	13,46	21,30	15,84	17,45	21,86	20,19	23,46	20,08	21,03	17,03	27,05	20,80	16,89	22,06
- súkr. sektor (vrát. družstiev)	-	19,20	14,89	14,23	21,19	22,28	21,60	20,61	21,60	19,06	20,56	14,17	20,41	23,03	23,67	22,10	22,22
b) obyvateľstvo	-	18,35	15,44	10,44	10,18	13,59	9,99	9,99	10,70	9,68	12,18	11,07	10,06	8,77	8,93	9,44	9,39
B) Podľa časového hľadiska																	
- krátkodobé	-	19,37	13,68	13,52	21,60	21,57	21,81	20,58	19,86	18,97	16,64	14,17	17,44	25,06	23,91	17,11	18,91
- strednodobé	-	19,18	16,17	13,05	16,30	17,56	16,88	15,26	16,43	13,64	15,20	14,05	16,04	13,55	14,92	12,54	14,21
- dlhodobé	-	16,11	14,37	13,68	15,40	13,04	13,73	15,87	14,73	16,09	14,47	14,87	14,87	14,46	17,57	16,62	14,82

1/ - v rokoch 1993 a 1994 zo stavu úverov vrátane úverov poskytovaných za úrokovú sadzbu 0 %
- v rokoch 1995 až 1998 zo stavu úverov s výnimkou úverov za úrokovú sadzbu 0 %

Priemerné úrokové miery z úverov - spolu (%)

Obdobie	Diskont	Krátkodobé	Strednodobé	Dlhodobé	Spolu
01/98	8,80	17,66	14,58	9,96	14,12
02/98	8,80	17,57	14,35	11,28	14,52
03/98	8,80	17,22	14,46	9,87	13,91
04/98	8,80	17,21	14,49	10,02	13,84
05/98	8,80	16,73	14,48	9,89	13,59
06/98	8,80	16,23	14,34	9,80	13,36
07/98	8,80	15,71	14,07	9,82	13,10
08/98	8,80	15,99	14,65	10,00	13,41
09/98	8,80	17,90	14,06	10,03	14,08
10/98	8,80	17,10	12,94	8,66	12,95
11/98	8,80	16,18	12,49	9,69	12,89
12/98	8,80	16,30	12,36	7,20	12,00

Priemerné úrokové miery z úverov - verejný sektor (%)

Obdobie	Diskont	Krátkodobé	Strednodobé	Dlhodobé	Spolu
01/98	8,80	17,00	13,52	10,90	13,56
02/98	8,80	17,15	13,76	10,04	13,18
03/98	8,80	17,08	15,72	8,67	12,67
04/98	8,80	14,08	15,55	8,81	10,96
05/98	8,80	13,37	15,05	9,00	10,86
06/98	8,80	13,56	14,89	8,85	10,74
07/98	8,80	14,99	15,13	8,81	10,91
08/98	8,80	15,50	14,56	8,79	10,81
09/98	8,80	17,59	14,66	8,84	11,27
10/98	8,80	17,05	12,87	8,69	10,82
11/98	8,80	15,45	14,21	8,67	10,79
12/98	8,80	15,82	13,84	4,27	7,98

Priemerné úrokové miery z úverov - súkromný sektor (%)

Obdobie	Diskont	Krátkodobé	Strednodobé	Dlhodobé	Spolu
01/98	8,80	17,53	14,83	11,25	14,85
02/98	8,80	17,36	14,51	12,24	15,00
03/98	8,80	17,04	14,65	10,40	14,33
04/98	8,80	17,30	14,72	10,33	14,44
05/98	8,80	17,11	14,69	10,28	14,30
06/98	8,80	16,57	14,76	10,30	14,12
07/98	8,80	15,80	14,52	10,34	13,75
08/98	8,80	15,73	14,68	10,64	13,88
09/98	8,80	16,44	14,61	10,63	14,18
10/98	8,80	16,69	13,45	8,25	13,25
11/98	8,80	16,04	12,74	9,85	13,24
12/98	8,80	16,05	12,64	7,52	12,49

Priemerné úrokové miery z úverov - obyvateľstvo (%)

Obdobie	Diskont	Krátkodobé	Strednodobé	Dlhodobé	Spolu
01/98	8,80	22,54	11,58	3,47	7,30
02/98	8,80	22,61	11,24	3,63	7,29
03/98	8,80	22,46	10,99	3,70	7,32
04/98	8,80	21,84	11,07	5,44	8,32
05/98	8,80	22,30	12,40	3,36	8,10
06/98	8,80	21,93	11,80	3,58	7,92
07/98	8,80	22,02	11,16	3,58	7,66
08/98	8,80	17,95	14,15	3,40	8,31
09/98	8,80	18,21	10,87	3,68	7,80
10/98	8,80	22,34	10,49	3,81	7,71
11/98	8,80	22,43	10,51	3,77	7,87
12/98	8,80	19,71	10,36	3,76	7,76

Vývoj priemerných úrokových mier a objemu korunových vkladov

		1997	1998											
		12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Vklady spolu	**a**	**388 784**	**378 097**	**382 397**	**375 142**	**376 340**	**383 200**	**376 843**	**383 662**	**382 098**	**362 586**	**361 990**	**367 611**	**381 440**
	b	**8,69**	**10,21**	**9,98**	**9,99**	**10,23**	**10,15**	**9,92**	**9,53**	**9,53**	**10,29**	**11,05**	**10,71**	**10,39**
z toho														
netermínované	a	140 524	114 600	121 846	113 384	112 544	116 557	116 798	120 198	117 812	109 127	104 016	107 916	117 991
	b	3,50	3,78	3,73	3,70	3,68	3,64	3,69	3,68	3,56	3,81	3,66	3,66	4,20
termínované	a	248 260	263 496	260 550	261 758	263 796	266 642	260 045	263 464	264 286	253 460	257 973	259 695	263 449
	b	11,62	13,00	12,90	12,71	13,03	12,98	12,71	12,20	12,19	13,07	14,04	13,64	13,16
- do 7 dní	a	8 702	15 394	13 893	15 586	15 514	14 200	14 369	14 833	16 399	12 424	18 485	18 655	15 457
	b	17,10	20,48	17,35	15,47	16,97	16,20	15,01	13,27	11,92	21,88	19,96	17,02	16,16
- do 1 mesiaca	a	49 095	49 923	51 504	53 582	57 423	59 829	55 265	57 462	56 561	51 895	56 624	57 419	62 715
	b	16,25	18,59	18,66	18,00	18,02	17,25	16,36	15,28	15,67	17,30	19,88	18,67	17,49
- do 3 mesiacov	a	11 166	17 330	17 584	19 258	21 350	24 629	26 448	29 102	29 726	29 941	27 476	29 536	29 308
	b	15,04	18,85	18,74	18,68	18,98	18,77	18,45	17,63	17,38	17,77	18,56	18,73	18,49
- do 6 mesiacov	a	6 743	13 209	14 117	14 669	14 930	16 031	16 308	16 512	16 868	16 854	15 651	16 058	9 395
	b	11,37	15,59	16,20	16,41	16,46	16,64	16,52	15,23	15,10	15,18	15,32	15,52	15,09
- do 9 mesiacov	a	518	533	569	647	1 352	2 049	2 092	2 384	2 582	2 507	2 580	3 554	2 198
	b	16,78	17,76	17,41	18,92	18,41	19,11	18,97	18,51	18,33	18,72	19,12	16,73	15,41
- do 1 roka	a	64 957	63 275	61 818	59 393	58 804	56 949	55 786	54 900	54 391	52 842	51 575	50 925	54 290
	b	10,51	10,69	10,67	10,73	10,81	10,82	11,04	11,08	11,13	11,10	11,96	12,00	12,01
- do 18 mesiacov	a	1341	1324	1003	817	784	837	690	745	733	769	766	859	819
	b	11,14	11,72	12,78	12,73	12,73	13,34	12,82	12,84	13,34	12,82	12,69	12,97	12,40
- do 2 rokov	a	50 785	48 170	45 974	44 112	40 314	39 235	38 433	37 909	37 348	36 556	35 033	33 824	36 579
	b	10,77	10,80	10,76	10,80	10,64	10,66	10,66	10,68	10,69	10,69	10,73	10,65	10,65
- do 3 rokov	a	1 447	1 521	1 817	1 700	1 530	1 397	1 362	1 219	1 402	1 482	1 944	1 553	1 484
	b	12,14	12,36	12,87	12,57	12,58	12,66	12,38	12,31	12,60	13,08	13,65	13,03	13,08
- do 4 rokov	a	8 601	8 443	8 406	8 334	8 059	8 007	5 759	4 892	4 879	4 866	4755	3 805	3 825
	b	13,13	12,90	12,98	12,60	12,58	12,98	12,86	12,93	12,93	12,93	13,04	13,20	13,26
- do 5 rokov	a	11 832	11 246	10 755	10 232	9 689	9 426	9 607	9 257	9 090	8 886	8 540	8 272	8 504
	b	12,92	13,39	13,26	10,42	13,26	13,23	13,17	9,79	9,71	9,57	9,89	9,81	13,17
- nad 5 rokov	a	33 072	33 129	33 110	33 426	34 047	34 053	33 926	34 247	34 305	34 437	34 545	35 234	38 875
	b	4,51	4,54	4,49	4,51	4,11	4,10	4,07	4,06	4,06	4,47	4,47	4,44	4,34
- krátkodobé	a	141 182	159 663	159 484	163 136	169 373	173 687	170 269	175 194	176 528	166 463	172 392	176 147	173 363
	b	13,39	15,42	15,24	15,05	15,40	15,24	14,88	14,22	14,19	15,57	16,88	16,25	15,67
- strednodobé	a	74 006	70 704	67 956	65 195	60 376	58 902	55 851	54 023	53 452	52 559	51 036	48 314	51 211
	b	11,42	11,51	11,52	11,04	11,40	11,47	11,39	10,80	10,81	10,81	10,93	10,82	11,36
- dlhodobé	a	33 072	33 129	33 110	33 426	34 047	34 053	33 926	34 247	34 305	34 437	34 545	35 234	38 875
	b	4,51	4,54	4,49	4,51	4,11	4,10	4,07	4,06	4,06	4,47	4,47	4,44	4,34
- netermínované a krátkodobé	a	281 705	274 264	281 331	276 520	281 917	290 244	287 066	295 392	294 341	275 590	276 408	284 062	291 354
	b	8,45	10,56	10,26	10,4	10,73	10,59	10,33	9,93	9,94	10,92	11,91	11,47	11,02

a - objem vkladov (mld. Sk)
b - priemerná úroková miera (%)

Priemerné úrokové miery z vkladov - spolu (%)

Obdobie	Diskont	Krátkodobé	Strednodobé	Dlhodobé	Termínované	Netermínované	Neterm. a term.	Spolu
01/98	8,80	15,42	11,51	4,54	13,00	3,78	10,56	10,21
02/98	8,80	15,24	11,52	4,49	12,90	3,73	10,26	9,98
03/98	8,80	15,05	11,04	4,51	12,71	3,70	10,40	9,99
04/98	8,80	15,40	11,40	4,11	13,03	3,68	10,73	10,23
05/98	8,80	15,24	11,47	4,10	12,98	3,64	10,59	10,15
06/98	8,80	14,88	11,39	4,07	12,71	3,69	10,33	9,92
07/98	8,80	14,22	10,80	4,06	12,20	3,68	9,93	9,53
08/98	8,80	14,19	10,81	4,06	12,19	3,56	9,94	9,53
09/98	8,80	15,57	10,81	4,47	13,07	3,81	10,92	10,29
10/98	8,80	16,88	10,93	4,47	14,04	3,66	11,91	11,05
11/98	8,80	16,25	10,82	4,44	13,64	3,66	11,47	10,71
12/98	8,80	15,67	11,36	4,34	13,16	4,19	11,02	10,39

Priemerné úrokové miery z vkladov - verejný sektor (%)

Obdobie	Diskont	Krátkodobé	Strednodobé	Dlhodobé	Termínované	Netermínované	Neterm. a term.	Spolu
01/98	8,80	17,61	12,40	9,66	15,39	3,37	8,89	9,57
02/98	8,80	16,91	12,77	4,03	15,05	3,58	7,33	8,22
03/98	8,80	15,66	12,73	15,14	14,61	3,62	8,28	9,11
04/98	8,80	16,20	12,40	17,80	14,92	3,31	8,84	9,55
05/98	8,80	16,54	12,58	8,67	14,92	3,28	7,73	8,59
06/98	8,80	15,06	12,32	5,48	13,84	2,81	7,06	8,04
07/98	8,80	13,26	12,53	4,19	12,90	3,13	6,48	7,29
08/98	8,80	15,00	12,57	3,90	13,98	3,13	6,86	7,68
09/98	8,80	18,30	12,58	4,14	16,01	3,14	8,38	9,04
10/98	8,80	18,33	12,60	3,69	16,21	3,76	8,64	9,18
11/98	8,80	14,91	13,77	3,67	14,59	3,28	7,09	7,23
12/98	8,80	15,76	13,74	10,85	15,49	3,40	7,00	7,19

Priemerné úrokové miery z vkladov - súkromný sektor (%)

Obdobie	Diskont	Krátkodobé	Strednodobé	Dlhodobé	Termínované	Netermínované	Neterm. a term.	Spolu
01/98	8,80	17,77	13,06	13,70	16,75	3,34	9,07	9,47
02/98	8,80	16,57	13,39	13,06	15,88	3,23	8,15	8,63
03/98	8,80	15,62	13,08	12,85	15,09	3,08	8,07	8,55
04/98	8,80	16,55	12,81	10,82	15,93	2,92	8,62	8,93
05/98	8,80	15,59	13,49	13,53	15,25	3,07	8,13	8,51
06/98	8,80	15,32	13,56	13,18	15,12	3,05	7,85	8,11
07/98	8,80	14,46	13,58	12,92	14,37	2,94	7,51	7,77
08/98	8,80	14,20	13,58	13,03	14,14	2,86	7,56	7,82
09/98	8,80	18,57	13,60	13,04	18,03	2,97	9,49	9,68
10/98	8,80	18,00	13,91	13,30	17,53	2,86	9,03	9,27
11/98	8,80	16,33	13,87	12,45	16,06	2,91	8,39	8,65
12/98	8,80	16,02	13,96	12,69	15,80	2,90	8,29	8,56

Priemerné úrokové miery z vkladov - obyvateľstvo (%)

Obdobie	Diskont	Krátkodobé	Strednodobé	Dlhodobé	Termínované	Netermínované	Neterm. a term.	Spolu
01/98	8,80	13,90	11,37	4,36	11,53	4,31	10,89	10,11
02/98	8,80	14,34	11,31	4,38	11,82	4,07	11,26	10,33
03/98	8,80	14,44	10,74	4,37	11,76	4,03	11,45	10,32
04/98	8,80	14,67	11,32	3,93	12,01	4,06	11,66	10,52
05/98	8,80	14,80	11,32	3,94	12,13	4,08	11,80	10,63
06/98	8,80	14,38	11,33	3,94	11,90	4,04	11,52	10,45
07/98	8,80	13,97	10,65	3,95	11,52	4,12	11,25	10,14
08/98	8,80	13,92	10,65	3,95	11,49	4,07	11,22	10,11
09/98	8,80	14,41	10,63	4,37	11,80	4,17	11,60	10,39
10/98	8,80	16,55	10,72	4,37	13,21	4,21	13,45	11,67
11/98	8,80	16,21	10,70	4,36	13,01	4,20	13,24	11,52
12/98	8,80	15,56	11,32	4,24	12,63	4,17	12,77	11,24

Aktíva komerčných bánk (banky a pobočky zahraničných bánk spolu) (mil. Sk)

AKTÍVA	1998												
	1.1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Pokladničné hodnoty	12 827,8	11 398,2	11 140,9	10 756,1	10 731,9	10 906,5	11 076,6	10 561,5	11 170,2	11 779,3	12 759,3	11 269,2	12 446,8
Pokladnica	12 798,4	10 374,3	10 062,8	9 967,6	10 066,4	10 255,2	10 287,3	10 022,5	10 388,8	10 856,2	12 018,9	10 634,4	12 405,4
Zlato	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostatné pokladničné hodnoty	29,4	1 023,3	1 078,0	788,5	665,5	651,3	789,3	539,0	781,5	923,1	740,4	634,8	41,4
Účty emisných bánk a šekové poštové účty	3 121,8	-1 915,9	-1 672,1	-2 859,9	-390,4	-1 647,7	3 281,4	2 114,2	1 808,4	2 015,4	1 542,1	2 019,4	1 943,5
Účty peňažných rezerv v NBS	37 419,8	38 835,9	40 185,2	35 640,8	36 809,8	38 537,6	37 868,3	38 630,3	45 312,1	44 737,1	38 536,9	38 211,5	32 405,7
Účty ostatných bánk	172 099,1	198 981,4	201 978,4	193 030,4	207 102,2	210 800,0	205 891,1	217 184,6	239 656,9	211 588,1	199 850,0	191 869,9	182 932,1
Bežné účty v iných bankách	6 847,2	6 533,4	5 791,9	6 191,7	5 875,9	6 748,5	7 067,3	5 835,6	8 333,5	6 410,6	6 673,1	6 872,9	8 121,4
Poskytnuté úvery	5 076,7	5 754,3	5 368,4	5 346,7	6 000,9	5 887,4	12 840,1	10 431,2	11 611,7	23 128,1	9 631,2	15 788,6	12 555,4
Terminované vklady v iných bankách	160 019,9	182 204,7	186 741,4	176 644,3	192 572,9	194 216,0	183 649,3	200 344,8	216 454,1	181 127,6	183 029,1	168 393,5	161 770,6
Bežné účty iných bánk	80,0	113,9	119,9	831,8	92,3	69,5	416,5	161,4	1 621,3	650,3	41,2	124,7	96,1
Prevody prostr. na účtoch medzi bankami	0,0	4 299,2	3 881,7	3 941,5	2 485,4	3 803,4	1 842,2	335,8	1 471,9	189,3	392,9	606,8	0,0
Klasifikované pohľadávky voči bankám	75,3	75,8	75,0	74,3	74,8	75,3	75,7	75,8	164,4	82,2	82,5	83,3	388,5
z toho: krátkodobé pohľadávky	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	87,2	1,7	0,0	0,0	302,8
pripís. úroky z nesplácaných úverov	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pohľadávky z iných hodnôt a z cenných papierov	402,1	1 211,8	819,4	595,7	317,3	312,6	77,1	76,6	1 097,5	1 423,5	1 844,4	2 386,9	2 351,8
Nakúpené štátne pokladničné poukážky (PP)	40 400,0	36 295,0	40 316,0	41 072,0	33 459,0	28 995,0	22 673,0	6 755,0	6 623,0	0,0	5 300,0	8 832,0	19 764,0
Nakúpené krátkodobé PP a iné podobné hodnoty	1 538,0	1 178,0	2 410,0	3 607,0	531,0	4 929,0	6 251,0	18 959,0	7 116,0	665,0	3 206,0	1 533,0	0,0
Štandardné úvery poskytnuté klientom	166 987,5	169 486,7	172 649,8	171 363,5	171 851,1	172 059,0	174 131,0	173 542,4	174 063,5	168 003,5	174 240,7	175 676,7	166 770,4
Úvery na obchodné pohľadávky	17 009,0	17 072,9	17 291,2	17 354,4	17 754,8	18 394,7	18 050,4	17 054,4	16 133,5	16 380,1	17 857,7	16 378,1	15 460,5
Krátkodobé úvery	57 107,3	60 195,8	61 147,6	61 290,6	63 445,6	63 487,0	66 315,2	67 353,9	67 500,3	62 347,2	67 615,1	69 978,2	67 581,2
Strednodobé úvery	49 233,8	47 790,2	49 021,7	47 831,9	47 654,1	47 733,2	47 222,0	47 255,5	48 051,3	46 728,6	46 158,0	45 966,4	44 444,2
Dlhodobé úvery	43 637,5	44 427,8	45 189,3	44 886,6	42 996,5	42 444,1	42 543,4	41 878,7	42 378,3	42 547,6	42 609,8	43 353,9	39 284,5
Ostatné pohľadávky voči klientom	1 365,8	1 313,7	2 762,5	1 348,9	706,5	965,0	1 226,9	1 881,6	2 079,6	2 491,3	2 430,7	10 828,8	7 240,0
Bežné účty klientov - debetné zost., kontokorentné	23 665,2	19 817,7	18 892,3	20 312,3	20 369,5	19 248,5	18 792,2	17 701,3	18 971,2	27 896,2	17 921,2	17 537,8	18 186,4
Štandardné pohľadávky s výhradou (klienti)	67 738,2	69 453,4	69 063,9	69 695,1	57 901,9	59 144,1	58 130,5	58 707,1	57 209,6	56 651,7	57 338,5	56 873,3	63 029,8
Klasifikované pohľadávky (klienti)	84 543,8	84 889,1	86 390,2	89 219,5	88 590,3	89 062,8	91 265,3	93 387,0	95 225,5	97 307,6	100 932,9	102 778,8	105 646,6
z toho: pripís. úroky z nesplácaných úverov	7 478,4	7 496,2	8 163,5	8 840,3	7 172,0	7 271,1	7 862,8	8 032,0	8 191,3	8 322,0	8 551,5	9 062,0	8 585,1
Neštandardné pohľadávky	7 362,4	7 650,7	8 034,0	8 604,1	8 690,5	8 721,4	8 074,3	8 698,7	9 300,4	8 406,0	10 559,1	12 004,5	12 659,1
Pochybné a sporné pohľadávky	8 391,8	7 902,2	7 968,3	8 304,1	7 804,8	8 064,9	9 127,7	8 844,5	8 783,7	10 020,3	11 091,6	9 637,7	8 830,1
Stratové pohľadávky	68 789,6	69 336,2	70 387,8	72 311,3	72 095,1	72 276,5	74 063,3	75 843,9	77 141,4	78 881,3	79 282,2	81 136,5	84 157,4
Účty orgánov SR, samospr., št. a iných fondov SR	7 645,8	7 585,3	7 497,2	7 349,1	7 298,2	7 306,0	7 655,3	7 673,5	7 966,6	8 220,9	8 316,5	8 268,3	8 250,5
Úvery poskytnuté orgánom Sloven. rep.	0,0	16,7	0,0	0,0	6,6	0,0	0,6	0,5	0,4	0,4	0,5	0,3	0,2
Úvery poskytované fondom soc. zabezp.	21,3	11,5	11,6	12,4	12,0	0,6	19,3	19,3	169,3	260,6	245,2	216,8	150,0
Úvery poskytované orgánom samosprávy	3 275,7	3 228,6	3 265,0	3 181,5	3 183,6	3 249,4	3 278,5	3 301,0	3 458,7	3 545,6	3 678,6	3 748,1	3 883,4
Úvery poskytované iným fondom	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Úvery poskytované štátnym fondom	4 348,9	4 328,5	4 220,6	4 155,2	4 096,0	4 056,0	4 356,9	4 352,8	4 338,2	4 414,3	4 392,3	4 303,1	4 216,9
Zásoby	286,1	280,8	280,0	287,6	299,6	293,8	306,3	250,8	267,5	262,8	250,9	246,3	390,7
Pohľadávky a záväzky z inkasa	913,2	1 034,7	901,5	992,6	919,1	958,1	837,3	930,9	1 001,9	391,2	466,3	500,2	360,7
Pobočky a zastupiteľstvá	0,0	0,5	0,4	0,4	202,1	21,4	148,2	103,0	72,4	64,0	48,9	52,6	0,0
Pohľadávky, úsporné a iné prechodné účty	20 553,2	22 473,4	22 133,5	21 102,9	22 095,9	23 386,0	23 361,6	23 266,4	24 337,1	24 298,9	25 566,3	25 109,4	22 814,9
Pohľadávky a záväzky z vlastnej emisie CP	1 119,1	882,6	880,3	878,4	957,4	870,1	881,7	197,8	197,8	197,8	201,8	199,8	197,8
Cenné papiere na interv. a obchodovanie	387,4	960,4	445,8	2 782,1	365,8	883,8	3 168,0	1 529,9	5 769,8	6 354,6	2 847,9	1 430,9	2 078,1
Obchodovateľné cenné papiere v zásobe	85 764,6	82 926,9	82 557,5	80 620,1	87 793,0	90 735,2	91 087,3	101 065,8	99 832,7	98 347,2	102 813,1	102 341,4	83 985,0
Investičné cenné papiere a vklady	16 485,8	18 439,1	21 015,0	23 946,3	23 584,3	25 721,8	26 692,4	26 495,4	24 618,1	24 323,4	22 701,9	21 642,4	37 930,8
Zahraničné pobočky	502,0	502,0	515,0	520,5	523,0	517,0	528,5	669,0	637,2	694,8	726,6	717,6	741,0
Hmotný investičný majetok	24 188,3	23 897,9	23 932,4	24 240,8	24 238,4	24 163,4	24 281,8	24 199,4	24 297,4	24 650,4	24 710,9	24 992,0	25 938,2
Obstaranie investičného majetku	4 010,3	4 048,6	4 059,2	3 922,2	3 941,6	3 990,9	3 889,1	4 049,1	4 215,1	4 154,0	4 143,3	4 055,4	2 720,6
Hmotný investičný majetok vo fin. prenájme	30,8	30,4	30,0	29,6	29,2	28,8	28,5	28,1	1,3	1,3	1,1	1,1	1,0
Nehmotný investičný majetok	1 984,7	2 138,6	2 058,0	1 805,0	1 750,8	1 739,5	1 771,1	1 745,7	1 714,8	1 673,1	1 670,6	1 686,8	1 866,9
Agendy z poverenia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Úhrn aktív	**775 980,4**	**796 146,0**	**811 242,3**	**802 259,0**	**801 978,7**	**813 928,2**	**815 301,3**	**831 705,4**	**855 263,3**	**818 193,0**	**810 369,0**	**811 061,1**	**799 993,1**

Pasíva komerčných bánk (banky a pobočky zahraničných bánk spolu) (mil. Sk)

PASÍVA	1998												
	1.1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Účty emisných bánk a šekové pošt. účty	51 607,0	55 977,2	60 640,5	62 049,1	60 638,2	60 386,7	59 482,1	57 738,0	57 269,4	56 067,3	57 099,8	60 745,6	61 526,8
Účty v emisných bankách	1 423,8	4 399,8	7 895,0	6 764,4	7 729,1	6 765,1	5 756,7	4 467,2	4 507,0	3 085,0	2 810,0	6 502,9	6 255,9
Úvery prijaté od emisných bánk	50 183,2	51 577,5	52 745,6	55 284,7	52 909,1	53 621,6	53 725,4	53 270,7	52 762,5	52 982,3	54 289,8	54 242,8	55 270,9
Redistribučný úver	30 025,3	29 825,3	29 475,3	29 335,9	29 335,9	29 335,9	29 035,9	28 857,6	28 507,6	28 507,6	28 507,6	28 507,6	28 207,6
Refinančný úver	2 993,4	2 407,3	2 350,9	2 261,9	1 845,5	1 643,9	1 942,4	1 599,8	1 370,3	1 679,1	2 166,1	1 469,1	2 725,5
z toho: lombardný úver	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	327,7	0,0	0,0	0,0
Účty ostatných bánk	160 991,8	182 463,4	186 249,9	180 034,6	181 008,6	184 796,4	184 184,3	197 301,3	215 786,5	181 945,2	177 863,0	162 024,2	159 931,6
Bežné účty v iných bankách	855,0	566,8	901,5	464,0	937,2	341,2	446,6	495,8	840,7	1 265,6	1 009,0	206,9	369,9
Bežné účty iných bánk	4 847,1	2 900,6	3 125,1	3 274,6	2 864,9	2 589,1	3 094,1	2 966,3	3 915,7	1 988,3	2 876,0	2 617,4	2 693,2
Prijaté úvery	38 185,3	32 276,6	28 129,4	30 063,5	35 073,5	28 645,4	31 981,6	41 782,8	48 604,1	47 038,1	46 121,2	40 637,0	45 983,5
Termínované vklady iných bánk	117 104,4	146 719,3	154 093,9	146 232,6	142 133,0	153 220,8	148 662,0	152 056,4	162 425,9	131 653,2	127 856,8	118 562,9	110 885,0
Záväzky z iných hodnôt a z cenných papierov	217,8	1 409,1	1 075,9	953,7	675,4	469,6	490,9	490,2	426,9	426,2	37,4	227,8	191,3
Vklady a úvery prijaté od klientov	400 435,2	391 845,7	397 633,2	390 720,0	392 694,1	399 304,0	397 674,6	405 810,5	406 991,8	394 694,6	400 694,8	404 701,3	421 271,1
Bežné účty klientov	98 123,4	86 245,0	95 929,7	86 952,3	82 790,5	89 319,4	91 626,1	95 255,4	95 510,3	89 490,2	89 264,2	92 890,8	95 536,3
Termínované vklady klientov	111 195,8	120 351,8	121 235,3	126 802,2	134 534,5	137 348,0	135 453,7	141 332,2	143 671,0	139 202,2	150 006,8	151 504,8	153 694,9
Úsporné vklady	189 564,9	183 734,6	178 992,8	175 091,0	173 166,6	170 998,3	169 626,8	168 475,4	167 303,8	165 379,9	160 780,3	159 611,1	171 183,8
Sporožírové účty	8 503,4	8 528,4	8 486,8	8 269,8	8 506,7	8 653,5	8 231,0	8 456,7	8 408,7	8 043,0	7 401,0	7 403,8	7 895,2
Vkladné knižky bez výpovede	32 316,7	31 381,8	30 668,0	30 137,2	30 036,3	29 865,7	29 663,1	29 452,1	29 419,3	29 390,9	28 394,5	28 164,7	29 024,3
Ostatné krátkodobé úsporné vklady	62 350,5	60 263,0	58 501,3	57 037,6	55 833,3	54 909,0	54 600,8	54 017,6	53 566,4	52 792,9	51 160,9	50 223,1	53 645,7
Strednodobé úsporné vklady	54 711,0	51 733,1	49 372,5	47 345,2	46 061,1	44 859,5	44 329,4	43 425,9	42 725,8	41 821,9	40 381,3	39 662,7	42 800,1
Dlhodobé úsporné vklady	31 683,2	31 828,3	31 964,2	32 301,3	32 729,4	32 710,6	32 802,5	33 123,1	33 183,7	33 331,1	33 442,6	34 156,7	37 818,6
Prijaté úvery od klientov	1 551,2	1 514,4	1 475,5	1 874,5	2 202,5	1 638,4	968,0	747,6	506,7	622,4	643,5	694,6	856,1
Ostatné záväzky voči klientom	8 929,6	9 390,9	10 129,1	13 330,6	11 802,8	12 054,9	14 946,6	12 395,3	15 228,4	18 640,6	13 075,8	18 943,7	7 719,2
Emitované vkladové certifikáty a pokl. poukážky	5 217,2	5 142,5	4 899,6	4 846,7	4 623,7	4 279,7	3 905,9	3 846,7	3 900,7	3 915,0	3 678,4	3 589,1	3 968,4
Účelovo viazané vklady	1 229,6	1 887,5	1 215,2	1 165,8	1 173,5	1 297,9	962,6	982,3	895,7	784,3	783,3	929,4	1 304,2
Účty orgánov SR, samospr., št. a iných fondov SR	31 916,9	31 037,5	30 997,2	30 385,6	31 685,9	32 390,0	31 141,5	30 675,6	28 779,2	29 187,1	27 393,8	28 959,9	28 018,1
Vklady mimorozp. prostriedkov orgánov SR	6 115,6	5 209,9	5 007,1	3 416,4	3 731,8	4 216,5	3 570,0	3 724,3	3 753,4	3 539,7	3 513,5	3 701,5	4 081,8
Vklady fondov sociálneho zabezpečenia	15 152,1	14 785,4	14 530,1	15 653,5	16 187,4	15 185,2	16 812,6	16 325,6	15 448,0	16 381,0	14 728,4	16 500,7	15 083,6
Vklady prostriedkov orgánov samosprávy	5 754,0	5 290,6	5 907,6	6 355,7	6 427,0	5 878,4	5 918,4	5 906,3	5 617,4	5 472,3	5 342,5	5 159,2	4 765,9
Vklady iných fondov	3 767,5	4 597,1	4 060,0	3 368,8	3 419,4	3 100,0	3 079,1	3 098,7	3 133,5	3 071,3	3 131,3	2 996,0	3 552,8
Vklady štátnych fondov	1 127,8	1 154,5	1 492,5	1 591,1	1 920,2	4 009,9	1 761,4	1 620,8	827,0	722,8	678,1	602,5	534,0
Pohľadávky a záväzky z inkasa	373,1	611,4	355,0	404,6	334,9	356,1	288,0	353,4	466,3	384,3	441,0	513,6	430,5
Pobočky a zastupiteľstvá	367,8	1 018,0	864,5	955,5	453,6	689,6	746,7	432,4	744,3	523,5	490,8	785,3	610,6
Pohľadávky, usporiadacie a iné prechodné účty	19 165,5	17 643,9	17 822,1	18 428,1	18 393,7	19 029,4	18 634,3	19 190,2	21 329,2	22 437,7	23 974,4	24 493,1	14 687,7
Pohľadávky a záväzky z vlastnej emisie CP	115,9	-47,2	2,6	-114,3	121,0	317,1	370,2	225,0	159,3	128,5	160,9	128,2	154,9
Cenné papiere na interv. a obchodovanie	156,1	164,8	159,7	160,8	178,6	150,5	147,2	163,3	1 006,6	2 002,4	1 427,5	541,2	586,8
Obchodovateľné cenné papiere v zásobe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4 387,4	0,0	0,0	0,0
Záväzky z nesplatených CP	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,9	32,3	32,3	35,6	32,3	32,3	26,6
Dotácie a podobné zdroje	3 796,4	3 788,9	4 043,1	4 038,4	4 054,3	1 960,4	2 006,0	2 005,7	2 003,3	1 998,9	1 991,9	1 984,9	1 973,0
Emisia dlhopisov	13 140,9	13 140,9	13 140,9	13 140,9	13 140,9	13 140,9	13 140,9	13 140,9	13 140,9	13 300,9	13 301,5	13 316,5	11 816,5
Prijaté dlhodobé úvery osobitného charakteru	6 945,7	6 948,7	6 980,9	6 988,5	6 924,2	6 882,8	7 041,8	6 909,4	7 093,2	6 971,6	7 042,2	7 315,4	7 396,4
Rezervy	34 914,2	34 794,1	36 945,8	36 857,8	35 949,4	36 592,0	38 112,8	38 414,0	38 695,7	38 515,0	38 755,6	39 209,1	39 240,5
Fondy tvorené zo zisku	12 399,5	12 373,7	12 423,5	12 424,0	12 745,8	12 944,0	12 968,5	12 974,9	12 960,6	12 954,5	12 948,1	12 939,6	13 017,1
Základné imanie	26 963,7	27 250,5	27 247,3	27 244,5	27 624,2	27 623,4	29 630,1	29 626,6	29 636,5	29 642,4	29 651,3	29 613,3	30 113,3
Dlhodobý záväzok zahr. pobočky voči centrále	5 055,3	5 075,9	5 087,0	4 588,0	4 592,0	4 576,5	4 316,5	4 364,3	4 194,2	4 317,3	4 406,9	4 433,3	4 511,4
Ážiové fondy	1 032,6	1 089,1	1 089,1	1 089,1	1 089,1	1 089,0	1 089,0	1 089,0	1 089,0	1 089,0	1 093,3	1 093,3	943,3
Ostatné kapitálové fondy	1 108,6	1 108,6	1 108,6	1 108,8	1 108,8	3 208,8	3 208,8	3 208,8	3 210,7	3 210,7	3 210,7	3 211,3	3 224,3
Oceňovací rozdiel k podielovým CP	103,6	114,6	114,6	103,6	103,6	103,6	103,6	103,6	103,6	103,7	103,7	103,7	103,8
Vlastné akcie k zníženiu základného imania	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rozdiely z prepočtu základného imania	90,2	125,1	109,4	95,4	80,3	68,1	128,7	88,3	156,4	135,4	145,3	334,7	386,3
Nerozdelený zisk z minulých rokov (+)	2 314,9	2 372,8	2 314,9	2 473,1	2 514,7	3 809,9	3 818,9	3 810,6	3 809,4	3 810,6	3 676,3	3 676,3	3 351,2
Neuhradená strata z minulých rokov (-)	-11 274,0	-11 274,0	-11 274,0	-11 274,0	-13 525,1	-13 679,4	-16 919,9	-16 919,9	-16 919,9	-16 816,9	-16 816,9	-16 816,9	-16 862,7
Účet ziskov a strát (+,-)	2 158,6	905,6	1 526,8	1 905,0	2 076,7	2 417,6	3 380,6	3 184,3	3 004,5	3 445,9	3 617,5	3 943,7	350,9
Hospodársky výsledok v schvaľovacom konaní (+,-)	-3 499,2	-218,9	-1 666,0	-1 850,6	-289,7	-2 337,0	295,9	68,4	68,4	-45,8	88,5	88,5	0,0
Úhrn pasív	**775 980,4**	**796 146,0**	**811 242,3**	**802 259,0**	**801 978,7**	**813 928,2**	**815 301,3**	**831 705,4**	**855 263,3**	**818 193,0**	**810 369,0**	**811 061,1**	**799 993,1**

Vývoj devízových aktív a pasív bánk a pobočiek zahraničných bánk v SR vo vzťahu k zahraničiu (v konvertibilných menách) (tis. USD)

Stav k ultimu	Devízové aktíva			Devízové pasíva			Devízová pozícia		
obdobia	spolu	krátkodobé	strednodobé a dlhodobé	spolu	krátkodobé	strednodobé a dlhodobé	spolu	krátkodobá	strednodobá a dlhodobá
01/98	4 072 880	3 862 737	210 143	3 481 930	2 913 069	568 862	590 950	949 669	-358 719
02/98	4 093 393	3 881 436	211 958	3 405 456	2 712 690	692 766	687 937	1 168 745	-480 808
03/98	4 052 738	3 838 938	213 800	3 390 409	2 726 993	663 416	662 329	1 111 945	-449 616
04/98	4 120 494	3 937 523	182 971	3 528 194	2 861 282	666 911	592 300	1 076 240	-483 940
05/98	3 931 664	3 746 289	185 375	3 298 401	2 628 199	670 202	633 263	1 118 090	-484 827
06/98	3 919 060	3 736 992	182 067	3 343 194	2 687 457	655 737	575 866	1 049 536	-473 669
07/98	4 222 905	4 056 121	166 784	3 570 457	2 890 160	680 296	652 449	1 165 961	-513 512
08/98	4 437 009	4 268 966	168 044	3 790 203	3 118 875	671 328	646 807	1 150 091	-503 284
09/98	3 983 486	3 505 729	477 757	3 237 117	2 541 873	695 244	746 369	963 855	-217 487
10/98	4 239 994	3 839 362	400 631	3 369 916	2 690 005	679 911	870 078	1 149 357	-279 279
11/98	4 075 697	3 823 062	252 634	3 147 584	2 543 606	603 978	928 112	1 279 456	-351 344
12/98	3 403 831	3 141 871	261 960	2 665 579	2 063 205	602 374	738 252	1 078 666	-340 414

Vývoj devízovej pozície bánk a pobočiek zahraničných bánk v SR vo vzťahu k zahraničiu (v konvertibilných menách) (tis. Sk)

Stav k ultimu	Devízová pozícia								
	spolu			krátkodobá			strednodobá a dlhodobá		
obdobia	devízová pozícia	aktíva	pasíva	devízová pozícia	aktíva	pasíva	devízová pozícia	aktíva	pasíva
01/98	20 844 576	143 662 707	122 818 131	33 497 669	136 250 339	102 752 670	-12 653 093	7 412 368	20 065 461
02/98	24 184 435	143 903 245	119 718 810	41 087 240	136 451 869	95 364 629	-16 902 805	7 451 376	24 354 181
03/98	23 218 597	142 072 776	118 854 179	38 980 344	134 577 812	95 597 468	-15 761 747	7 494 964	23 256 711
04/98	20 539 784	142 890 479	122 350 695	37 321 867	136 545 407	99 223 540	-16 782 083	6 345 072	23 127 155
05/98	21 810 218	135 410 451	113 600 233	38 508 150	129 025 952	90 517 802	-16 697 932	6 384 499	23 082 431
06/98	20 331 535	138 366 326	118 034 791	37 054 903	131 938 255	94 883 352	-16 723 368	6 428 071	23 151 439
07/98	22 557 758	146 002 731	123 444 973	40 311 920	140 236 324	99 924 404	-17 754 162	5 766 407	23 520 569
08/98	22 984 281	157 669 127	134 684 846	40 868 478	151 697 699	110 829 221	-17 884 197	5 971 428	23 855 625
09/98	25 899 738	138 230 945	112 331 207	33 446 748	121 652 293	88 205 545	-7 547 010	16 578 652	24 125 662
10/98	30 503 199	148 645 701	118 142 502	40 294 174	134 600 366	94 306 192	-9 790 975	14 045 335	23 836 310
11/98	33 920 646	148 958 562	115 037 916	46 761 564	139 725 281	92 963 717	-12 840 918	9 233 281	22 074 199
12/98	27 251 108	125 645 618	98 394 510	39 816 812	115 975 890	76 159 078	-12 565 704	9 669 728	22 235 432

Kapitálový trh (mil. Sk, tis. ks)

BURZA CENNÝCH PAPIEROV	1993	1994	1995	1996	1997							1998						
V BRATISLAVE	1 - 12	1 - 12	1 - 12	1 - 12	1 - 12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1 - 12
A. OBJEM OBCHODOV																		
1. Objem obchodov spolu	166,3	6 283,5	40 068,7	114 116,3	164 063,9	8 855,2	16 200,5	45 065,0	15 495,5	13 802,6	18 081,4	17 459,1	24 017,5	55 077,6	22 466,0	29 600,8	32 959,7	299 080,9
a/ obchody realizované na BCPB	37,9	829,4	470,8	15 824,1	5 922,9	296,2	132,1	59,1	150,2	239,3	787,7	2 391,4	1 834,6	8 693,2	1 969,6	3 249,3	2 810,5	22 613,2
b/ priame obchody	128,4	5 454,1	39 597,9	98 292,2	158 141,0	8 559,0	16 068,4	45 005,9	15 345,3	13 563,3	17 293,7	15 067,7	22 182,9	46 384,4	20 496,4	26 351,5	30 149,2	27 6467,7
2. Zobchodované emisie																		
(počet cen. papierov - tis. ks)	115,9	8 598,5	45 158,7	131 235,4	140 220,4	7 656,5	6 397,9	7 811,4	6 205,4	3 473,0	379,8	5 758,3	5 513,5	8 447,9	6 213,8	12 470,3	10 868,4	81 196,4
B. ŠTRUKTÚRA OBCHODOV																		
1. Objem obchodov spolu	166,3	6 283,5	40 068,7	114 116,3	164 063,9	8 855,2	16 200,5	45 065,0	15 495,5	13 802,6	18 081,4	17 459,1	24 017,5	55 077,6	22 466,0	29 600,8	32 959,7	299 080,9
a/ Trh kótovaných CP	95,7	4 654,4	23 554,7	57 702,8	102 922,1	4 508,8	10 179,0	40 724,4	12 643,9	11 910,1	15 109,2	12 777,7	21 746,9	49 753,9	17 380,6	25 836,1	24 966,9	247 537,5
- akcie	18,7	3 838,7	11 487,3	40 238,4	45 398,4	1 517,6	2 285,5	2 251,6	1 816,1	311,1	538,8	309,3	817,2	542,0	400,1	2 954,4	755,1	14 498,8
- dlhopisy	77,0	815,7	12 067,4	17 464,4	57 523,7	2 991,2	7 893,5	38 472,8	10 827,8	11 599,0	14 570,4	12 468,4	20 929,7	49 211,9	16 980,5	22 881,7	24 211,8	233 038,7
b/ Trh nekótovaných CP	70,7	1 629,1	16 514,0	56 413,5	33 774,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- akcie	70,7	1 589,6	13 243,4	42 891,6	21 071,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- dlhopisy	0	39,5	3 270,6	13 521,9	12 703,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
c/ Trh registrovaných CP	-	-	-	-	18 949,5	3 294,8	4 856,0	3 663,8	2 174,6	1 059,4	2 096,8	3 210,3	1 046,3	3 680,4	2 731,3	2 535,9	5 379,5	35 729,1
- akcie	-	-	-	-	8 046,6	561,4	499,8	391,2	501,2	325,7	310,6	984,9	286,5	918,8	876,1	353,9	2 433,3	8 443,4
- dlhopisy	-	-	-	-	10 902,9	2 733,4	4 356,2	3 272,6	1 673,4	733,7	1 786,2	2 225,4	759,8	2 761,6	1 855,2	2 182,0	2 946,2	27 285,7
d/ Voľný trh	-	-	-	-	8 417,8	1 051,6	1 165,5	676,8	677,0	833,1	875,4	1 471,1	1 224,3	1 643,3	2 354,1	1 228,8	2 613,3	15 814,3
- akcie	-	-	-	-	8 155,1	999,6	951,5	442,1	677,0	833,1	875,4	1 471,1	1 224,3	1 643,3	2 234,8	1 125,6	1 847,6	14 325,4
- dlhopisy	-	-	-	-	262,7	52,0	214,0	234,7	0	0	0	0	0	0	119,3	103,2	765,7	1 488,9

RM- SYSTÉM SLOVAKIA	1993	1994	1995	1996	1997							1998						
BRATISLAVA	1 - 12	1 - 12	1 - 12	1 - 12	1 - 12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1 - 12
Objem obchodov spolu	43,3	1 970,3	18 051,7	26 550,7	15 984,4	991,7	539,7	403,5	688,8	249,4	561,0	976,2	867,5	235,9	192,8	562,4	587,8	6 856,7
a/ periodická aukcia	43,3	1 581,7	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b/ priebežná aukcia	0,0	388,6	17 951,7	26 550,7	15 984,4	991,7	539,7	403,5	688,8	249,4	561,0	976,2	867,5	235,9	192,8	562,4	587,8	6 856,7

Poznámka: od 1.8.1997 zmena členenia trhov BCPB.

Zdroj: BCPB, RM-S Slovakia

PUBLIKÁCIE VYDÁVANÉ NÁRODNOU BANKOU SLOVENSKA

Periodické publikácie

Menový prehľad / Monetary Survey (mesačný bulletin)
Výročná správa / Annual Report

BIATEC - odborný bankový časopis (mesačne, vybrané články aj v anglickom jazyku)

Ostatné vydané publikácie a materiály

- Národná banka Slovenska / National Bank of Slovakia / Nationalbank der Slowakei
- Medzibankový platobný systém v SR / SIP - The Slovak Interbank Payment System
- Falzifikáty od A po Z

- Legislatívne dokumenty:
  - Zákon o Národnej banke Slovenska / National Bank of Slovakia Act
  - Zákon o dlhopisoch / Act on Bonds
  - Zákon o stavebnom sporení / Home Savings Act
  - Zákon o ochrane vkladov / Act on Protection of Bank Deposits
  - Opatrenie NBS č. 3/1995 / Decree of the NBS No. 3/1995
  - Opatrenie NBS č. 5 - 10/1998 / Decrees of the NBS Nos. 5 - 10/1998

- Výskumné práce Inštitútu menových a finančných štúdií NBS:
  - Money Supply in the Slovak Republic (1995)
  - Hypotekárne nástroje (1995)
  - Mortgage Instruments (1995)
  - Zahraničný kapitál v ekonomike Slovenska (1996)
  - Foreign Capital in the Economy of Slovakia (1996)
  - Zahraničný kapitál v ekonomike Slovenska II. (1997)
  - Foreign Capital in the Economy of Slovakia II. (1997)
  - Vývoj peňažnej zásoby v SR. Analýza štruktúry peňažného agregátu M2 (1998)
  - The Development of Money Supply in the Slovak Republic. An Analysis of the Structure of the M2 Monetary Aggregate (1998)

- Informačné materiály o slovenských bankovkách, minciach a pamätných minciach

Schéma organizačnej štruktúry Národnej banky Slovenska

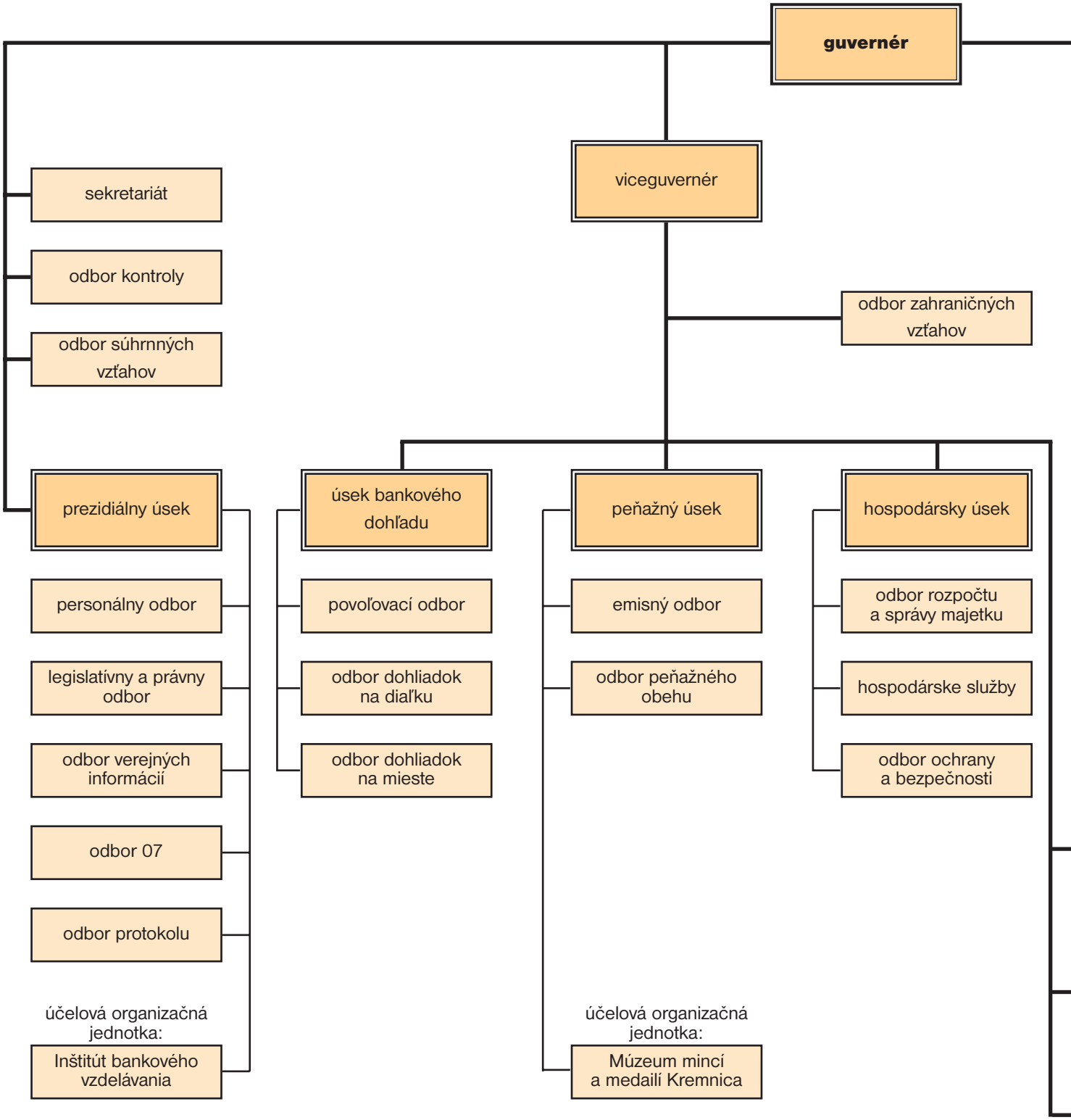

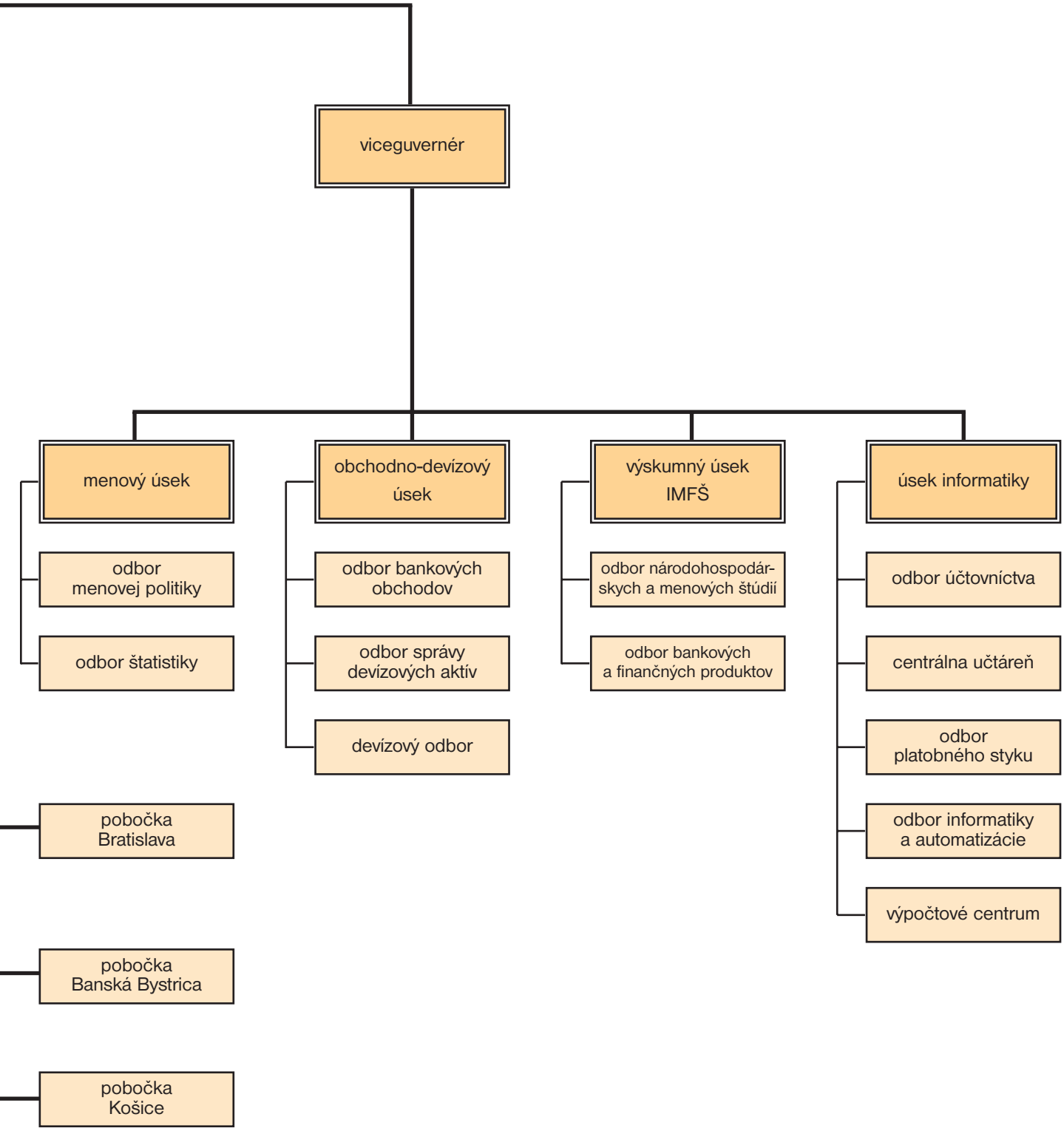
viceguvernér
menový úsek
odbor menovej politiky
odbor štatistiky
obchodno-devízový úsek
odbor bankových obchodov
odbor správy devízových aktív
devízový odbor
výskumný úsek IMFŠ
odbor národohospodár-skych a menových štúdií
odbor bankových a finančných produktov
úsek informatiky
odbor účtovníctva
centrálna učtáreň
odbor platobného styku
odbor informatiky a automatizácie
výpočtové centrum
pobočka Bratislava
pobočka Banská Bystrica
pobočka Košice

Vydala:

Národná banka Slovenska
Štúrova 2
813 25 Bratislava

Kontakt:

Odbor verejných informácií
tel.: 07 / 5953 3501, 5953 3547
fax: 07 / 5296 2171

Internet: http://www.nbs.sk

Publikácie vydávané Národnou bankou Slovenska

Periodické publikácie

Menový prehľad / Monetary Survey (mesačný bulletin)
Výročná správa / Annual Report

BIATEC - odborný bankový časopis (mesačne, vybrané články aj v anglickom jazyku)

Ostatné vydané publikácie a materiály

- Národná banka Slovenska / National Bank of Slovakia / Nationalbank der Slowakei
- Medzibankový platobný systém v SR / SIP - The Slovak Interbank Payment System
- Falzifikáty od A po Z

- Legislatívne dokumenty:
  Zákon o Národnej banke Slovenska / National Bank of Slovakia Act
  Zákon o dlhopisoch / Act on Bonds
  Zákon o stavebnom sporení / Home Savings Act
  Opatrenie NBS č. 3/1995 / Decree of the NBS No. 3/1995
  Opatrenie NBS č. 5 - 10/1998 / Decrees of the NBS Nos. 5 - 10/1998

- Výskumné práce Inštitútu menových a finančných štúdií NBS:
  Money Supply in the Slovak Republic (1995)
  Hypotekárne nástroje (1995)
  Mortgage Instruments (1995)
  Zahraničný kapitál v ekonomike Slovenska (1996)
  Foreign Capital in the Economy of Slovakia (1996)
  Zahraničný kapitál v ekonomike Slovenska II. (1997)
  Foreign Capital in the Economy of Slovakia II. (1997)
  Vývoj peňažnej zásoby v SR. Analýza štruktúry peňažného agregátu M2 (1998)
  The Development of Money Supply in the Slovak Republic. An Analysis of the Structure of the M2 Monetary Aggregate (1998)

- Informačné materiály o slovenských bankovkách, minciach a pamätných minciach